ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\E\Erben, V\Erben_V-Poslední pád mistra Materny.pdb

PDB Name: Erben Vaclav-Poslední pád mistr
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 18.5.2007
Modification Date: 18.5.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

VÁCLAV ERBEN
POSLEDNÍ PÁD MISTRA MATERNY

Autor prohlašuje, že místa děje a jednající osoby tohoto příběhu jsou zcela smyšlené. Tedy případná podobnost s místy a osobami skutečnými může být jen náhodná. Pokud jde o Filmové studio Barrandov: jako je na světě jedno město Praha (pro něž vymýšlet nějaká zastírací jména nejde), stejně jedinečné je Filmové studio Barrandov.
Autor ovšem odpovědně prohlašuje: to zde líčené nemá nic společné s tím skutečným, které – konec konců – autor ani příliš nezná.

Tvář toho mrtvého byla soustředěna do nekonečna a podivně krásná. Koutek úst posunut do ironického úsměvu. Takhle se nikdy ve filmu, na jevišti ani na obrazovce nedokázal usmát.
A kapitána Exnera, který se nad ním skláněl, napadlo, že snad o tom Mistr Materna někdy snil.
Nyní to nehrál. Byl opravdu mrtev.
Khaki letní košile i kalhoty pomazány krví, ne barvou jako ve filmu, jeho opravdovou krví. Ležel na boku, napůl opřen o sloupek širokého regálu, vedle něho na zemi nůž.
Nůž plný krve.
Exner zavřel oči a promnul si víčka, jako by mu ten krátký pohled na Mistra Borise Maternu unavil zrak. Seděl na patách, lokty měl na kolenou a hleděl přes své sepjaté prsty na zem, na linoleum zčernalé stářím, unavené, zprohýbané, zničené milióny kroků, co po něm přešly.
Rozhlédl se. Kolem zdí byly široké regály, v nich desítky sešlých desek s černými tkaničkami, mezi nimi porůznu grafické listy, linoryty, staré tisky, veduty, prostě antikvární nabídka. Uprostřed místnosti stůl, který byl tak velký, že mezi regály a jím bylo tak na metr, na půldruhého, místo.
Staré okno v černém rámu vedlo do temného průjezdu. Skla byla neprůhledná a tmavá.
U stropu modravě bledlo světlo zářivek.
Metr od Mistra Materny, zaklíněn v koutě mezi regály, seděl na zemi starý muž. Vyčerpaný, snad v šoku, dýchal chrčivě pootevřenými ústy, nohy měl natažené, kostnaté ruce v klíně. Na jeho rukou a kalhotách a na košili byla rovněž krev.
Stejně tak jako na střevících a bílých kalhotách ženy, která stála vedle něho. Její rty byly bílé, oči za skly brýlí neviditelné, neboť skla byla temná, ruce zatínala do kapesníku. Opodál se povalovala na zemi kabelka, z níž se vysypalo pár drobností.
O stůl za Exnerovými zády se opíral doktor Arnošt Buble, lékař. Mrkal za brýlemi se zlatou obroučkou téměř plaše. Drobný, nažehlený, s jemným úsměvem připraven přijímat všechny strasti větší poloviny lidstva, připomínal spíš mladého úspěšného gynekologa než doktora od kriminálky.
Kapitán Exner se zvedl, Buble se rozhlédl po neutěšené místnosti a pokrčil rameny.
U dveří stál na stráži uniformovaný příslušník. Jeden z těch, kteří na první volání přiběhli z ulice. Měl na hlavě čepici s bílým povlakem dopravního strážníka, protože kousek od antikvariátu v ulici Kamenné byla velká křižovatka. Ne, bílé rukavice už neměl.
„Prosím vás," požádal ho tiše Exner, „mohl byste zhasnout?" Ukázal na vypínač vedle dveří.
Tma byla téměř naprostá.
„… dva, tri, čtyři, pět, šest, počítal polohlasně Exner, „sedm… deset…. dvanáct. Děkuju. Rozsviťte."
Zářivka zablikala.
Rytmus dechu starého muže zůstal stejný.
Rty té bledé ženy vydaly neurčitý zvuk. Červeň líčidla na jejích tvářích byla děsivá jako na obličeji náhle zešílevšího klauna.
„Přejete si," zeptal se jí Exner, „abychom vašeho otce odvedli k ošetření?" Zvedl oči k doktoru Bublemu.
Ten přikývl.
„Prosím…" řekla. „Kdybyste byli tak laskavi." Najednou se napnula v zádech a udělala dva kroky k nim: „Ale pane doktore, ale můj muž přece… ten…"
Exner zvedl její kabelku. „Vaše…" urovnal pár věcí, aby ji mohl zavřít. „Prosím. Odvezeme vás domů, paní…"
Vzal ji za loket a vedl ke dveřím.

„Nechci. Já…“
„To bude v pořádku,“ řekl Exner. „Tady jste zbytečná. I jako doprovod jste zbytečná. Mimochodem…“ rozhlédl se, „kdo viděl pana Maternu první ležet na zemi?“
„Zeptám se,“ řekl poručík Beránek a zasunul svůj velký tlustý blok do kapsy saka. „Pojďte, paní, račte, paní Maternová. Račte, pane,“ pomáhal starému muži na nohy, „pane – mládenci vás odvezou v naprostém pořádku…“ Pootevřel dveře. „Paní Taussigová,“ zavolal polohlasně, „neměla byste nějaký papír, nějaký průklepový papír nebo ubrousky. Ten pán by si potřeboval trochu utřít ruce…“
Za dveřmi, v úzké uličce stál nadporučík Vlček, – pohrával si s troubelem lulky mezi rty a za ním byli jeho mládenci a fotograf. Antikvariát v Kamenné ulici byl starý a ctihodný. Omšelé a ctihodné byly i regály kolem stěn, naplněné starými a omšelými knihami. Zvenčí to byl nenápadný krámek ve fasádě domů z konce minulého století. Vchod byl vedle mírně poprášeného výkladu dva schody nad úrovní ulice. V první místnosti byla vpravo od vchodu pokladna, uprostřed podlouhlý stůl, u něhož stáli nebo seděli dva mladíci, zapisující knihy, které si chtěli zákazníci koupit, a vydávali na tyto knihy účtenky. Samozřejmě kolem zdí byly regály plné knih. Druhá místnost se jako vejce vejci podobala první, jen s tím rozdílem, že čtvercový stůl uprostřed byl zcela zavalen knihami. Pak vedla úzká ulička k třetí místnosti, kde byl konečně skutečný krámský pult. Tady se kupovaly staré knihy a tisky a za pultem bylo vidět do místnosti čtvrté a snad ještě páté, kde byly sklady toho všeho bohatství, jež do antikvariátu v Kamenné ulici nosili ti, kteří zdědili knihovny a netušili, co si s tím haraburdím počnou, ti, co se stěhovali do menších bytů a toužili zbavit se metrákového dědictví po předcích s nadějí, že za nevelkou starou knihu dostanou aspoň tolik, aby měli na cigarety. Ostatně paní Taussigová, vedoucí antikvariátu, by o knihách a jejich majitelích mohla vyprávět dlouhé příběhy. Teď stála před svým nákupním pultem, opírala se o něj dlaněmi a byla podivně bledá.
V polovině uličky mezi místností druhou a místností, kde se knihy nakupovaly, v polovině té uličky, jež rovněž byla plná regálů s knihami, vedla doprava krátká chodba, která končila temnými dveřmi. Nad nimi bylo podlouhlé prosklené okénko. Sklo bylo neobyčejně špinavé, temné, dveře pod ním vedly zřejmě do průjezdu.
Vlevo z této chodbičky šly dveře do další místnosti, kde se prodávaly akvarely, staré reprodukce, linoryty, dřevoryty, prostě to, co lze snad souhrnně nazvat grafikou. I tady byly kolem zdí regály a v nich velké desky s jednotlivými listy výtvarných děl, a i zde byl uprostřed stůl, zaplněný grafikou.
A právě v této místnosti došlo k vraždě.
Jediná ze všech prostor antikvariátu byla osvětlena zářivkami. Její bledost a omšelost zdála se té chvíle přízračná. Jedině tato místnost měla okno, a to vpravo od dveří.
Tabulky byly z matového skla, za nimi prosvítala mříž. Okno vedlo zřejmě rovněž do průjezdu, protože světlo, které jím pronikalo, bylo stejně ubohé jako to, jež chabě osvětlovalo předtím zmíněnou chodbičku.
Tělo zavražděného leželo na nejvzdálenějším konci místnosti. Půl metru od trupu muže, který býval známým hercem Maternou, byl na linoleu zakrvácený nůž.
Rána byla vedena odzdola nahoru, pod hrudník.
„Jojo,“ poznamenal doktor Buble, který si všiml Exnerova pohledu, „je to tak. Je to neuvěřitelné, ale je to tak.“
„Copak?“ zeptal se Vlček Ukázal rukou fotografovi: „Ještě tamhle z toho úhlu, prosím…“
„Ano, je to tak,“ odpověděl za Bubleho Exner. „Arnošt má, zdá se, pravdu. Zdá se, že tudy prošel parašutista.“
„Cože?!“ vyjevil se nadporučík Vlček.
„Parašutista,“ řekl kapitán Exner. „Zatím to vypadá jako perfektní bodnutí trénovaného výsadkáře.“
„Nepochybně,“ dodal zasmušile doktor Buble.

U vchodu do antikvariátu předal poručík Beránek Kláru Maternovou a jejího otce jednomu z Vlčkových mládenců. Vrátil se a pečlivě za sebou zavřel dveře. Rozhlédl se. Za pultíkem u pokladny seděla starší paní pokladní, v očích měla strach a ruce se jí chvěly, jako kdyby očekávala další tržbu smrti.
Podél regálů stáli náhodní návštěvníci antikvariátu, kterým zde bylo zůstat. Beránek přešel z přední místnosti do druhé a vrátil se, rozhlédl se, pokýval hlavou a řekl: „Nezbyde vám, prosím, než nám tady nechat adresy. Budeme se snažit, aby to dlouho netrvalo.“ Sáhl do kapsy, vytáhl svůj tlustý černý sešit a podal jej příslušníkovi, který zde strážil. „Piš. Co stránka, to jméno a adresa. Předpokládám, že budeš potřebovat aspoň pětadvacet stránek.“ Pokrčil rameny. „Co se dá dělat,“ pravil téměř spokojeně a rozhlédl se. „Který z vás je ten… ten lékař?“
Přihlásil se téměř nesměle brýlatý mladý muž. „To jsem, prosím já, doktor Čebický.“
„Tak pojďte se mnou, pane doktore.“
Beránek kráčel dozadu, až do nákupní místnosti k paní Taussigové.
„Počkejte tady na mne,“ řekl lékaři a obrátil se k paní vedoucí: „a když budete tak laskavá, tak my se na chvíli usadíme tady. Pult se mi bude hodit, jestli dovolíte, židli, já bych se posadil do kouta a za chvíli přijde kapitán Exner.“
Vrátil se do předních místností prodejny, kde už příslušník seděl u stolu a psal do sešitu. Za ním se vytvořila fronta čekajících s legitimacemi v rukou. Zamířil ke staršímu muži, který na rozdíl od ostatních netřímal v ruce legitimaci a nestál ve frontě. Opíral se o regál, hlavu skloněnou, a zdálo se, že těžké brýle s černou obroučkou mu spadnou na zem. Byl podivně bledý. Jeho košile s krátkými rukávy byla na břiše umazaná a jeho šedé plátěné kalhoty byly potřísněné krví až dolů k botám.
„Prokristapána,“ šeptal tiše ten člověk, „co s tímhle budu dělat“
„Promiňte,“ pravil poručík Beránek. „Jestli se nemýlím, byl jste to vy, kdo zachytil Mistra Maternu, když padal.“
Muž udivené vzhlédl. „Abych to upřesnil, pane, pane…“
„Poručík Beránek.“
„Pane poručíku… Abych to upřesnil. Jestli dovolíte,“ polkl. „Jestli dovolíte,“ odkašlal si, „jestli dovolíte,“ srovnal si na

nose brýle, zamrkal, jako by ho oslňovalo jakési podivné, neviditelné světlo, zvedl ruku k hlavě. Snad si chtěl srovnat klobouk, který tam neměl, a pokračoval: „Nezachytil jsem Mistra Maternu…“
„Jak to?“ A Beránek ukázal svým krátkým zavalitým prstem na jeho košili a kalhoty a potom ten prst zvedl ve výstražném gestu, které právě vzhledem k tomu, že měl krátké a silné ruce, vystražně nevypadalo.
„Na mě totiž… Mistr Materna padl. Byla totiž naprostá tma, pane poručíku.“
„Prosil bych vás, kdybyste byl tak laskav a stoupl si na začátek „aby, aby si mohl zde soudruh nadstrážmistr napsat vaše jméno adresu, a potom kdybyste šel dozadu k vedoucí.“
Muž si opět srovnal brýle. Nepatrné zavrtěl hlavou. „To bude problém pane… Nemám totiž legitimaci. Totiž nemám legitimaci s sebou.“
Poručík Beránek vzdychl. „Tak to by nám zatím nevadilo.“

Je téměř jisto, že pro poručíka Beránka byli zákazníci antikvariátu, kteří toho dne nešťastnou náhodou šli nakupovat a vybírat knížky, masou podezřelých. Protože antikvariáty většinou navštěvují lidé přemýšliví, nebylo pochyb o tom, že si tento fakt všichni uvědomovali, což u žádného z nich, ani u těch největších extrovertů, nevedlo k rozmarné těkavosti. Pokud prohodili slovo jeden ke druhému, byla to řeč polohlasná. Pokud se rozhlédli, byl to pohled neurčitý a obrácený do vlastní duše. Jen někteří z nich se čas od času dívali na hodinky s jakousi zoufalou odevzdaností.
Byl mezi nimi stařík v černém obleku (ačkoli venku byl parný den), kterému kdosi pozorné nabídl židli. Stařík měl dojemně ušmudlanou tmavomodrou kravatu a na nohou vysoké šněrovací boty. A také zde byla dívka ve střevících, na nichž kromě podrážky ušetřil výrobní závod téměř vše, a jejímž jediným oblekem byla nepochybné dlouhá bleděmodrá tunika na ramínka. A kromě ušmudlaného mladíka ve starých džínách a brýlatého obra, který měl ruce jak lopaty a přešlapoval z nohy na nohu a bylo divné, že se nepropadá níž a níž, stála u výkladní skříně a dívala se přes zaprášené sklo na ulici dívka v brýlích se zlatou obroučkou, dívka štíhlá, v bělostném kostýmu, upravená, přísná, trochu neklidná, měla ruce za zády, trochu se prohýbala v kříži. Jistě by se pohupovala na špičkách, ale podpatky bílých střevíců byly tak nekonečně vysoké, že kdyby to zkusila, přepadla by mezi knihy za výlohu.
Popošla dva kroky k pokladně, vrátila se zpátky k výkladu, pak znovu zkusila popojít dva tři kroky k pokladně, za níž pořád seděla ta vyplašená, zcela ztuhlá paní pokladní, ale nebyla zřejmě spokojena se směrem, který zvolila. Vrátila se znovu k výkladní skříni, až konečně po dalším netrpělivém pohledu na starobylé hodinky, které měla pověšené na zlatém řetízku kolem krku, se zvolna vydala podél regálů dozadu do obchodu. Dívala se na zem, sledujíc v položeru své kroky. (Neboť zde v tomto starém obchodě bylo neustále jakési položero, do něhož zářily rudě nalakované nehty na prstech jejích nohou jak světélka deseti mopedů mizejících v dáli). Zastavila se. Zřejmě ji zaujala jakási vlastní pozoruhodná myšlenka. S rukama za zády se dívala na zem. Dokonce s předklonila. Svraštila obočí. Přesně tak, jako kdyby pro krátkozrakost nějaké slovo z té myšlenky jsoucí tam někde na zemi nemohla přečíst. Pak podřepla. Slova té myšlenky musela být velice nezřetelná. Natáhla ruku a sáhla nikoli po myšlence, ale pro černou knížku, která se válela u regálu skoro zasunutá pod něj. Vytáhla ji a ukázalo se, že jde o náprsní černou tašku. Pomohla druhou rukou, aby ji otevřela.
Prudce, hlasitě nadechla.
Na jejích prstech a dlaních se objevila barva stejně rudá, jako byl lak na jejích nehtech.
Zvolna, nekonečně zvolna oddalovala ruce s náprsní taškou od těla.
Neboť si uvědomila, že to červené není barva, ale krev.

Poručík Beránek usedl na kulatou stoličku, kterou paní Taussigová nabídla, položil lokty na pult, sepjal krátké ruce a tvářil se spokojeně jako příručí, který právě zavřel krám, když předtím uskutečnil několik výborných obchodů.
Doktor Čebický stál u nedobytné pokladny a polohlasně rozmlouval s paní Taussigovou. Paní Taussigová ukázala očima poručíka a lékař pokrčil rameny.
„Copak?“ zeptal se Beránek.
„Tady pan doktor Čebický,“ řekla paní Taussigová suše, „by si rád zavolal do nemocnice a neví, jestli může.“
„Samozřejmě, že může. Ostatně, kapitán Exner přijde za chvíli.“ Pokýval spokojeně hlavou. „No, už je tady, takže jestli máte, pane doktore, chvíli čas, tak pět minut, myslím…“
V bleděmodrých kalhotách a v košili o odstín světlejší, v černých botách, jež se zcela nepřirozeně leskly, zdál se být kapitán Exner tomto mírně zvetšelém prostředí dechem přízraku z jakýchsi dávno zašlých promenád.
Za ním vstoupil doktor Arnošt Buble a rovnal si na nose zlaté brýle. „Chtěl ses zeptat, Michale…“
Kapitán Exner přikývl a usmál se na paní Taussigovou. „Víte, paní Taussigová,“ řekl, „jsem rád, že jste mne volala vy osobně. Vaše prodejna je úctyhodná a proslulá. Bojím se, že téhle proslulosti nepotřebovala.“
„Často jsme o tom spolu žertovali, pane doktore,“ pravila paní Taussigová. „Vražda v antikvariátě a tak, viďte.“
Kapitán Exner pochmurně přikývl.
„Řekněte mi, proč, doktore Exnere! Zrovna tady, mezi tolika lidmi a zrovna Mistr Materna!“
„To ví jen,“ pokrčil rameny, „bůh atakdále. Chtěl jsem jen prohodit pár slov s panem doktorem Čebickým.“
„Tady čeká a…“ paní Taussigová strnula a dívala se přes rameno kapitánu Exnerovi. Obrátil se a bezděčné uhnul.
Od vchodu do nákupní místnosti kráčel bělostný přízrak.
Přízrak dívky v bílém kostýmu s rukama nataženýma před sebe. V nich svírala černou náprsní tašku. Krásně snědé ruce byly potřísněné krví. Rty té dívky byly sevřené a oči strnulé.
„Prokristapána…“ vydechla paní Taussigová.
Poručík Beránek vstal a doktor Buble pomalu, klidně, jak se na lékaře sluší, vztáhl ruku a lehce se dotkl paží té mladé ženy v bílém kostýmu. „Kdybyste se na chvíli zastavila…“ řekl.

Položila náprsní tašku na nákupní pult před poručíka Beránka. Podívala se na své zakrvácené ruce. „Tohle," řekla snad trochu vyšším hlasem, než jaký měla ve skutečnosti, „jsem našla tamhle pod regálem." Obrátila se na paní Taussigovou. „Myslela jsem, že je to nějaká kniha…" Pak se podívala na poručíka Beránka a dodala: „Není to kniha, viďte?"
Poručík Beránek se rozhlédl po pultě, vzal ostře ořezanou tužku, která se tam povalovala. Opatrně tou tužkou náprsní tašku rozevřel. Šlo to snadno. Byla nabitá penězi.
„Paní Taussigová," řekla mladá dáma jaksi nepřítomně, „já si přece někde musím umýt ruce…"
„Ovšem, paní doktorko," ukázala dozadu za nákupní místnost „tamhle máme umyvadlo…"
„Moment," kapitán Exner lehce uchopil mladou zenu za zápěstí, „promiňte, prosím, kdybyste byla tak laskava a šla se mnou. Rád bych se podíval na místo, kde jste tu náprsní tašku našla. Hned se vrátíme, paní Taussigová, to bude v pořádku." Usmál se. „Promiňte, měli bychom se představit. Já jsem kapitán Exner a vy, vy?"
Dřív než mohla mladá žena otevřít ústa, pravila paní Taussigová:
„Pane doktore, to je paní Eichová z filozofické fakulty, z katedry romanistiky."
Kapitán Exner se omluvně usmál. „Těší mě," ale pořád držel tu mladou ženu za zápěstí, a teď už ne tak docela lehce.
„Pojďte, paní doktorko." Nadporučík Beránek se šťoural – nyní už dvěma tužkami – v náprsní tašce a vyhrabal z ní opatrně navštívenku. Na navštívence stálo :

BORIS MATERNA
člen souboru FSB
Na Čertovce 22
Střešovice, Praha 6

„Tady," vzdychl poručík Beránek, „v tomhle krámě se pohybuje samej intelektuál."
Kapitán Exner se rozhlédl po přítomných intelektuálech: „Soudruh poručík je dnes trochu unaven." Znovu lehce stiskl zápěstí doktorky Eichové. „Když budete tak laskava, paní doktorko."
Zavedla ho těch pár kroků do chodbičky, aby mu to místo ukázala.
Tam přisedl na bobek, a protože ji pořád držel za ruku, přiměl jí aby učinila totéž.
Na onom místě nebylo vidět naprosto nic. Kapitán Exner kývl na, jednoho z okounějících příslušníků, mlčky ukázal palcem do místnosti, kde pracovali Vlčkovi mládenci, a gestem naznačil, aby tam příslušník zašel a někoho z nich přivedl. Přitom se mu pořád! nechtělo pustit mladé dámě ruku. Patrně se obával, že kdyby tak učinil, ona z rozrušení omdlí nebo udělá nějaký nepředložený čin.
Stejně jako ji přivedl, tak si ji vedl zpátky. Dovolil jí, aby si šla umýt ruce, a zeptal se s pohledem na doktora Čebického:
„Jestli se nemýlím, vy jste se pokusil o první pomoc."
Doktor Čebický se ošil. „Totiž… pokusil… bylo na první pohled zřetelné, že je pomoc zbytečná."
„Odkud vás zavolali?"
„Povídal jsem si s paní Taussigovou, stál jsem tady u pultu. Co teď stojíte vy."
„Totiž," pravil poručík Beránek k Exnerovi, „to ti ještě nikdo nestačil říct, tady zhaslo světlo. Právě v té tmě se to stalo."
„Ano," řekl doktor Čebický. „V tomhle krámě vylítnou pojistky každou chvíli. Když zhaslo světlo, paní Taussigová sáhla pod pult pro baterku a rozsvítila ji. Má vždycky pod pultem baterku. Tuhle," ukázal doktor Čebický na baterku, která dosud ležela poblíž hromady knih. „Rozsvítila a poslala tady pana Hálka do chodby, a tam dál, kde je zřejmě skříňka s pojistkami, šla za ním, aby se na ně snad také podívala. A já jsem zůstal zde," ukázal doktor Čebický ochotně místo, kde stál, a pokračoval: „Pak jsem slyšel, jak paní Taussigová někomu říká: Jé, to je dobře, že jste tady, pane Ertl. Tuhle máte baterku a běžte se na to podívat."
„Kdo je to pan Ertl?" zeptal se kapitán Exner.
Lékař pokrčil rameny. „Nevím."
„Pan Ertl je náš zákazník," pravila paní Taussigová. „Ostatně myslím že je někde vpředu. Pan Ertl je elektromontér a chodí sem s panem Marouškem kupovat knížky a nám spravuje elektriku."
„Aha," přikývl kapitán Exner, „ale jestli dovolíte, paní Taussigová, já-bych to nejdřív probral s panem doktorem, abych si to srovnal. Myslím, paní Taussigová, že tady bude k rovnání moc věcí." Zdálo s že kapitán Exner jaksi posmutněl.
„Tak kdybyste byl tak laskav, pane doktore, a pokračoval."
„To je jednoduché, pane kapitáne. Za krátkou chvíli světlo zas svítilo, pak se ozval výkřik, hluk a téměř vzápětí přiběhla paní Taussigová s tím, že se stalo neštěstí, že tam vedle je někdo zraněn, abych se tam šel podívat. Vyhověl jsem jí, následoval jsem ji tam do té místnosti." Lékař si promnul dlaní čelo, jako by se chtěl upamatovat na další podrobnosti.
„Rád bych si vysvětlil jednu věc. Když mi paní Taussigová volala, řekla mi, že jde o ránu do ledvin, o bodnutí do ledvin," pravil kapitán Exner, „a naznačila cosi…"
„Určitě jsem to, pane doktore," řekla paní Taussigová, „určitě jsem to popletla, vůbec jsem totiž nepřesně vnímala, co tady pan doktor Čebický říká. Jenom jsem měla pocit, že jde o jakousi zákeřnou ránu, a hlavně, že došlo k vraždě. Že došlo k vraždě tady! V mém antikvariátě. To je ovšem strašné, kapitáne Exnere."
„Je," pravil kapitán Exner. „Ale to je osud, paní Taussigová."

„Ano„ řekl tiše muž v brýlích s černými obroučkami ošil se, pokrčil rameny a brýle si srovnal. „Jestli dovolíte, jsem z toho vedle," povolil si již beztak povolenou kravatu a sáhl si na krk. „Snad, pane doktore, abyste mi změřil tep."
Exner se usmál. „To samozřejmě…" Podíval se na poručíka Beránka.
„Na tohoto pána," pravil poručík, „údajně postižený upadl nebo se ho zachytil, když ještě nesvítilo světlo. Jmenuje se

Jan Nebeský, doktor Jan Nebeský a je redaktorem nakladatelství MEL, což znamená Mezinárodní literatura, a dále je překladatelem.
„Vy sem zřejmě chodíte pravidelně," poznamenal kapitán Exner.
„Ano," odpověděl doktor Nebeský. „Také paní Taussigová mě velice dobře zná, myslím, paní Taussigová, že už se známe…"
„To snad ani nemusíme vědět," přerušil ho kapitán Exner a podíval se s porozuměním na paní Taussigovou. „Jistě sem chodíte už velice dlouho. Spíš by mě zajímalo, proč jste dneska šel do zadní místnosti, kde vlastně nejsou žádné knihy, a kde jste stál, a co se stalo potom, co zhaslo světlo."
„To je tak," vysvětloval doktor Nebeský, „to je totiž tak… Ano pane doktore…" Doktor Čebický mu totiž chytil ruku v zápěstí a díval se na hodinky a začal měřit redaktoru nakladatelství MEL tep. „Ano, já jsem se totiž dověděl, že jsou tam nějaké zajímavé veduty z 18. století. Připravujeme v nakladatelství knihu o některých významných zámcích a městech a hledáme k tomu materiály nebo spíš autora a napadlo mě, že bych mohl v té věci pomoci. Tak jsem proto šel tam dozadu a byl jsem tam chvíli, ani jsem neměl čas se pořádně rozhlédnout. A najednou zhaslo světlo…"
„Okamžik," zarazil ho kapitán Exner, „zajímalo by mě, jestli jste si všiml, že je rovněž s vámi v místnosti Mistr Materna."
„Musím se vám přiznat," řekl doktor Nebeský a podíval se na doktora Čebického, který mu ruku zase pustil. „Copak?"
„Je to v pořádku, pane doktore," ujistil ho lékař.
„Aha, vy jste chtěl vědět, jestli jsem si všiml Mistra Materny. Přiznám se vám, že ne. Přirozeně jako každý znám Mistra Maternu od vidění, nikdy jsem s ním nemluvil, ale obávám se, že moje znalost jeho tváře není srovnatelná s tím, jak ho má v paměti většina populace."
„Důvod?"
„Nemám totiž televizi," řekl omluvně doktor Nebeský. „Nijak jsem dosud nepocítil nutnost dívat se každý večer na pohybující se obrázky." Opět si srovnal na nose brýle a bezděčně se usmál na doktorku Eichovou, která opět vstoupila. Šla od umyvadla, v rukou držela ručník. Brýle na očích už neměla, zastrčila si je ke kapesníku v kapsičce saka. „Takže, soudruhu… soudruhu kapitáne, abych pokračoval: když zhaslo světlo, zůstal jsem stát na místě. Přirozeně. Slyšel jsem nějaký vzdálený výkřik, asi se někdo lekl, potom zadunění a zaúpění, jako kdyby někdo do něčeho vrazil a uhodil se, pak kroky, rychlé, až jsem se divil, že v té tmě někdo tak odvažuje jít"
„Kolik bylo těch kroků?" zeptal se Exner.
„Asi dva tři."
„Mohl byste si vzpomenout přesně?"
Doktor Nebeský chvíli přemýšlel, přivřel oči, potom pomalu řekl:
„Raz, dva, tři, čtyři. Ten čtvrtý krok byl jako neúplný a potom ještě dva takové jakoby šouravé kroky, ale to už vám nemohu říct přesně, poněvadž v místnosti byl větší hluk, lidé se snažili dostat se ke dveřím. Jenomže mezitím jsem na sobě ucítil jakousi váhu, někdo na mne padal, já jsem se toho člověka snažil zachytit, povedlo se mi to, ale byl úplně bezvládný, takže jsem ho neudržel a položil ho na podlahu a volal jsem: prosím vás, rozsviťte, rozsviťte, tady se někomu udělalo špatně." Doktor Nebeský polkl, zase si srovnal brýle a zas uvolnil už dávno uvolněnou kravatu. „Ale protože nikdo nešel a zdálo se mi, že mě ani nikdo neslyšel, snažil jsem se dostat popaměti ke dveřím, klopýtl jsem trochu o to ležící tělo, potom jsem se uhodil – tady… ukázal na pravé stehno nahoře, „o stůl, o roh stolu, načež někdo volal: prosím vás, lidi, nehýbejte se, zůstaňte, kde jste, už jdu k pojistkám. Po hlase jsem poznal, že je to pan Hálek."
„A kdo je to pan Hálek?" zeptal se kapitán Exner.
„To je můj zástupce," řekla paní Taussigová. „Jestli si s ním přejete mluvit, sedí tady vzadu."
Kapitán Exner se tázavě podíval na nadporučíka Vlčka, který během řeči doktora Nebeského vstoupil a dumlal vyhaslou dýmu. „Myslím," řekl, „že bychom mohli odejít. Jenom bych rád ještě poprosil o spolupráci paní doktorku Eichovou. Promiňte, ale jde o takové formality, jako jsou otisky prstů a podobně. Kdybyste byla tak hodná."
Poručík Beránek se pomalu zvedl, neboť viděl, jak se chodbou blíží příslušník, který zapisoval údaje o přítomných do jeho tlustého notesu a ten notes mu jde vrátit. „Myslím, můj kapitáne že bychom mohli zkusit malou rekonstrukci…"
„Paní Taussigová, jestli dovolíte, zdržíme se tady u vás ještě půl hodiny," řekl kapitán Exner, „možná hodinu, a zkusíme se zeptat, jak a kde kdo stál. Vás bych také prosil, abyste byli tak laskavi a šli na místa, kde jste byli v okamžiku, kdy zhaslo světlo."

Na výzvu poručíka Beránka se zákazníci antikvariátu začali rovnat podél regálů tak, jak se domnívali, že původně stáli. Pět jich zůstalo zaraženě u chodbičky, jíž se vcházelo do místnosti, kde byly nabízeny grafické listy.
Mezitím na pokyn nadporučíka Vlčka vcouval do průjezdu domu pohřební vůz. Nadporučík nechal otevřít dveře do průjezdu a zřízenci vynášeli na nosítkách plachtou přikryté nehybné tělo Mistra Materny. Mnohokrát ve svém životě hrál Mistr Materna zraněného, mrtvého nebo těžce nemocného a takovou cestu na nosítkách nevykonával poprvé. Toho dne to bylo definitivně naposled a zůstává otázkou zda si to někdo z přítomných opravdu uvědomil.
„Prosím, račte," pokynul čekajícím poručík Beránek.
Nesměle vcházeli. Byla mezi nimi dívka v dlouhé říze a v těch sandálech, co na nich ševci ušetřili skoro všechen materiál. Dál tu byl doktor Nebeský, pak podle seznamu, který si poručík Beránek odškrtával ve svém sešitě, inženýr Karel Fefera, zaměstnanec pojišťovny, Tobiáš Benda, důchodce, což byl ten starý pán který byl nápadný svými tmavými šaty a tmavou vázankou i tím, že měl na nohou vysoké šněrovací boty, dále Helmut Kral, turista z Vídně.
„Postavte. se, prosím," vyzval je poručík Beránek, „pokud si to pamatujete, každý na místo, kde jste byli v okamžiku, kdy zhaslo světlo. Ano, vy tady, ano, ano."
Nejistě vstupovali a hleděli na obrys těla nakreslený křídou na prošlapané linoleum.
Beránek přešel k nakreslenému obrysu těla, ale všichni se bezděčně podívali ke dveřím, v nichž stanul kapitán Exner.

„Děkuji vám," řekl. „Mohl by si někdo z vás vzpomenout, kde stál Mistr Materna? Prosím vás, na ten obrys těla na zemi se nedívejte, Mistr Materna mohl stát i jinde."
„Vím to přesně," řekla dívka v dlouhém hábitě. Stála u stolu a byla obrácena přímo k oknu. „Byla jsem zrovna tady a Mistr Materna byl přímo proti mně na druhé straně stolu. Těsně před tím, než zhaslo světlo," nejistě se rozhlédla a podívala se na kapitána Exnera, „jenže je tady něco jinak…"
„A copak?"
„S tím oknem se něco stalo. Ano, to okno bylo naprosto temné, řekla ta dívka. „Také když zhaslo světlo, tak nebylo nic vidět, naprosto nic. Dlouhou dobu nebylo vidět naprosto nic…" Přemýšlela a potom s úlevou řekla: „Ovšem, musela na něm být roleta. Teď je vytažená."
Kapitán Exner se od dveří obrátil do krámu. „Paní Taussigová," zavolal, „kdo vytáhl roletu v zadní místnosti? A vůbec, proč ji stahujete?"
„To udělal pan Hálek," bylo slyšet paní Taussigovou, „než totiž pan Ertl spravil pojistky, tak pan Hálek roletu vytáhl. Stahujeme ji proto," paní Taussigová se objevila vedle kapitána Exnera: „stahujeme ji proto, poněvadž tím oknem jde velice málo světla. A když se světlo tříští se světlem zářivek, je vidět ještě hůř. Ostatně, to okno není žádná krása."
Kapitán Exner přikývl a obrátil se na dívku v dlouhém hábitu: „Domníváte se, že všichni ostatní v této místnosti stáli na těch místech, na kterých stojí teď?"
„To nevím," řekla. „Na mou duši ne, protože jsem si nikoho jiného nevšimla, jen snad… jen snad zde toho starého, pána," ukázala na Tobiáše Bendu.
„Proč jste si všimla zrovna pana Bendy."
„Nevím. Snad mi připadal…" zamyslela se. „Nevím, jestli se ten pán neurazí…"
„Snad ne," mínil kapitán Exner.
„Tedy, připadal mi dojemný…"
„Nikdo jiný vám zajímavý nebo dojemný nepřipadal?"
„Ne."
Inženýr Karel Fefera, mladý muž v džínách, se pohnul. „Jestli dovolíte, pane kapitáne, rád bych něco poznamenal. Tady někdo chybí. Ještě tady chybí jeden starší pán. Takový vyšší, šedovlasý, stál támhle u stolu asi metr od pana Nebeského vpravo."
Kapitán Exner se rozhlédl.
„Ano," přikývl Helmut Kral a dodal svou již trochu podivnou češtinou: „Já si vzpoměl velmi dobře. Ten člověk tu není."
„V pořádku," pravil kapitán Exner. „Jen bych byl rád, kdybyste byl tak laskav a souhlasil s panem Feferou, že ten starý pán stál skutečně asi metr nebo půl druhého metru od pana Nebeského."
„To vám velice nerad nemohu potvrdit," pan Kral neklidně přejel prsty po opasku svých kalhot. „Všimnul jsem si ho, když jsme vcházeli. Totiž šli jsme společně. Potom jsem se už zajímal o regály."
„Co vy na to, pane doktore Nebeský?"
Doktor Nebeský pokrčil rameny.
„A vy, pane Benda?"
Oslovený vytáhl z kapsy kalhot kapesník, který byl jen nemnoho pomačkaný, dosud přeložený, ale jaksi zašlý. Tobiáš Benda si jím nejdřív očistil brýle a potom dlouho smrkal. „To je tak, pane. Nic vlastně nevím. Vstoupil jsem, byl jsem zamyšlen –, neboť zde jsou předměty mé záliby a zájmu, byl jsem obrácen zády do místnosti, když zhaslo světlo. Zůstal jsem na místě. Obávám se, že při své stařecké nešikovnosti bych mohl natropit jenom škodu." Pokýval hlavou.
„Samozřejmě jsem Mistra Maternu znal jenom od vidění. Ale pozorně jsem sledoval jeho hereckou kariéru, stejně tak, jako jsem se zájmem, už jako chlapec, sledoval hereckou dráhu jeho otce. Jeho matka, jak vám je jistě známo, pane, pane – kapitáne, jeho matka byla rovněž vynikající herečkou a hrála pod jménem Rachel Friedlová, což bylo její dívčí jméno. Její otec, Josef Friedel, býval podnikatelem pražských kabaretů a…"
„Děkuju, pane Benda," usmál se kapitán Exner, „to je velice zajímavé, ale byl bych rád, kdybyste si třeba vzpomněl, co se dělo poté, když zhaslo světlo."
„Na to si těžko vzpomenu," řekl smutně Tobiáš Benda. „Ovšem, slyšel jsem nějaký hluk, ale nepřikládal jsem mu žádný význam. Domníval jsem se, že se jde někdo postarat o to, aby světlo opět svítilo, což se," a Tobiáš Benda se rozhlédl, „skutečně stalo, ovšem… zároveň došlo k té velice nepříjemné události, jíž vlastně jsem byl svědkem… a nebyl svědkem…" A Tobiáš Benda udiveně vzhlédl ke kapitánu Exnerovi: „Promiňte, pane, nejsem právník, ale byl jsem v tomto případě svědkem vraždy, anebo nebyl?"
„Tak pane Benda," pravil kapitán Exner se smutným úsměvem, „to je opravdu problém."
Poručík Beránek vytáhl z kapsy svůj černý notes, rozevřel jej na čisté stránce, nakreslil čtverec (což mělo patrně představovat tuto místnost), čárkami vyznačil, kde je okno a kde jsou dveře, uprostřed vytvořil další čtverec, potom okolo něj dělal různá kolečka na místech, kam se svědkové postavili. Kolečky rovněž označil místo, kde podle údaje dívky v hábitu byl Mistr Materna, a rovněž místo, kde stál onen starý pán, jenž na počátku příběhu seděl zhroucený na zemi, totiž Maternův tchán František Koudelka. S tímto jednoduchým a primitivním plánkem obešel všechny přítomné a nechal si jimi potvrdit jeho, alespoň přibližnou, správnost.
Neboť o přesnosti kreslířského díla poručíka Beránka bylo vždy možno pochybovat.

Samozřejmě, problém byl vážný. Nenadále tragicky a zvláštním způsobem skončil svůj život obecně známý herec a zajímavá osobnost. Ukázalo se, že ze všech lidí, kteří toho dne byli náhodnými návštěvníky antikvariátu v Kamenné ulici, nebylo nikoho, kdo by Mistra Maternu neznal. Rekonstrukce situace, než zhaslo světlo, kterou organizoval

poručík Beránek, nebyla jednoduchá. Kapitán Exner si hleděl spíš knih v regálech než namáhavé organizační práce svého podřízeného poručíka Beránka.
„Tak vy říkáte," mluvil poručík Beránek, „že jste stál tady. Prosím vás, vy tam, ano, co stojíte zde, všiml jste si, že ten pán stál na tomto místě? Ano, všiml. Dobře, jste si tím jist, že stojíte od regálu tak daleko, jak jste stál tenkrát? Nejste. Alespoň přibližně. Prosím vás, slečno, buďte tak hodná a neutíkejte mi z toho místa, já už jsem si tam udělal kroužek. Ano, a vy, pane, vy se postavíte také zpátky, to si teď nemůžete ty knihy prohlížet, když děláme takovou rámcovou rekonstrukci…"
Konečně, zdálo se, měl všechny na místech, kde se uvolili stát, protože samozřejmě nikdo nemohl zaručit, že je opravdu přesně tam, jak tomu bylo dřív, než zhaslo světlo.
Exner si prohlédl prajednoduché Beránkovy plánky. Zastavil se u pokladny, opřel se loktem o nevysoký pultík před paní pokladní, přehodil kotník přes kotník a tím se mu podařilo vytvořit polohu naprosto nezodpovědného floutka. Díval se na plánek, rozhlížel se a nakonec se obrátil k paní pokladní:
„Poslyšte," řekl téměř šeptem, „to přece není možné, aby nikdo, když to světlo zhaslo, z prodejny neodešel."
„To jistě máte pravdu," řekla paní pokladní nesměle, „ale já vám to nemohu říct. Já se nepamatuju. Ať dělám co dělám, jsem tak rozrušená, promiňte, soudruhu kapitáne. Nemůžu se na nic soustředit. A taky, řeknu vám, já ty lidi neznám."
Nedaleko dveří stál mladý muž v ošuntělých džínách, seprané košili a sandálech naboso. „Poslyšte, pane kapitáne," řekl nedbale, „tohle si snad přece nikdo nemůže pamatovat. Chtěl bych jen říct, pane kapitáne, že například já jsem přišel do prodejny potom, co zhaslo světlo. Takže jsem zůstal v těchto místech a samozřejmě, že jsem si všiml, jak tři čtyři lidé odešli, ale nikdo z nich nepřišel tam zezadu, rozumíte, nikdo se nevynořil tam z té úplné tmy. Snad jeden člověk, samozřejmě, když nemyslíte na to, že je to důležité, tak si takové věci nevšimnete."
Kapitán Exner smutně pokýval hlavou. „Samozřejmě." Vzdychl, narovnal se, srovnal se trochu v zádech a dodal: „Může někdo z vás k té věci něco dodat, nebo výpověď toho pána tady nějak doplnit?"
Zdálo se, že nikoho takového zde není.
Konečně se ozvala dívka v bílém kostýmu, která před chvílí našla náprsní tašku Mistra Materny: „Ten pán má pravdu, pane kapitáne," řekla a bezděčně se podívala po muži, který stál opodál ní. Byl to onen obr, o němž už byla řeč, vysoký kolem dvou metrů a vážící jistě hodně nad sto kilo. Vedle něho stál drobnější šedovlasý pán, který se mírně usmíval. Obr držel v prstech drobný kulatý předmět. „Ostatně," pokračovala doktorka Eichová, „nedlouho poté, co zhaslo světlo, se tam vzadu ozval hluk a zdá se, že, že…"
„… že lidé," doplnil ji kapitán Exner. „Jsou obyčejně zvědaví a tedy zůstali, aby se dověděli, co se vlastně stalo. Byl to opravdu tak výrazný hluk?"
„Ani ne," řekl mladík v džínách. „Dokonce já jsem si ho vlastně ani nevšiml."
Kapitán Exner si chvíli mnul špičku nosu, takže se zdálo, že o čemsi přemýšlí. „Myslím," řekl konečně pomalu, „že bychom se mohli na čas rozejít. Obávám se totiž," dodal, když si všiml zřetelně nevraživého gesta doktorky Eichové, kterým zřejmě tato mladá dáma chtěla dát najevo, že s případem už nikdy nechce nic mít. „Ano, domnívám se, že to bude nutné. Za několik hodin nebo dní si třeba ještě na něco vzpomenete, prostě se vám to rozleží v hlavě. Prosil bych teď, kdo z vás je pan Ertl a který z vás tady je pan Maroušek?"
Obr zvedl ruku: „František Ertl, zde," ukázal na drobnějšího usměvavého pána vedle sebe. „A tohle je Pepa Maroušek."
Kapitán Exner se odpoutal od pokladny a šel k nim. Jako všichni lidé, kteří mají slušnou výšku, v případě kapitána Exnera to bylo těch dobrých šest stop, nebyl zvykly dívat se do obličejů někam nahoru, ale nyní měl chuť poprosit pana Ertla, aby trošičku přidřepl! „Slyšel jsem od paní Taussigové, že tady občas spravujete elektriku."
„To není zrovna pravda," řekl pan Ertl. „Tady totiž se moc na elektrice spravit nedá, tady by se to všechno muselo předělat. Jenomže to není naše starost, pane. My pracujeme jinde, a jestliže paní Taussigové pomůžeme, protože mně anebo tady Pepovi schová nějakou knížku, já jsem specialista na detektivky, pane, tak se někdy trochu pohrabeme vzadu v té skříňce, která by zasluhovala vyhodit. Ostatně bych vás chtěl upozornit, soudruhu kapitáne, že právě mizerný stav elektroinstalace, který je mezi stálými zákazníky tohoto obchodu obecně znám, je…" pan Ertl se zarazil a pohlédl na předmět, který svíral mezi palcem a ukazováčkem. Na bílou zástrčku bez vodiče proudu. Váleček se dvěma matně se lesknoucími železnými kolíky a otvorem pro nulák. Tu nejběžnější věc.
„Je co?" zeptal se kapitán Exner.
„Nějaký člověk," řekl pan Ertl, „chtěl zřejmě úspěšně vraždit, a to se mu povedlo. Díky této," pozvedl pan Ertl zástrčku. „Této maličkosti."
Pan Maroušek dodal: „Vyzkoušel si, jak to tady s elektrikou vypadá, promyslel si to a klaplo mu to."
Kapitán Exner stál před panem Ertlem a Marouškem v těsné blízkosti doktorky Eichové. Bezděčně na ni pohlédl a napadlo ho, že má šedozelené oči a že zrovna teď jsou trochu přimhouřené, takže nepochybně – neboť oko do duše okno – je ta její duše poněkud jízlivá a vzhledem ke kapitánu Exnerovi zřejmě posměšná. Doktorka Eichová prostě o odborných kvalitách tohoto nažehleného hejska pochybovala.
„Mohli byste své tvrzení, pánové – jestli vás to nebude příliš obtěžovat – nějak doložit?" zeptal se prostince a téměř pokorně kapitán Exner, doktor obojího práva.
Pan Ertl spokojeně přikývl.
Pokynul rukou, která by snadno přikryla menšího boxera: „Běž, Pepo.!
„Jestli se můžu hnout…" zajímal se pan Maroušek. Exner přikývl.
Pan Maroušek odkráčel dozadu, někam do chodbičky vedoucí do průjezdu.
Pan Ertl pozvedl ruku s bílým předmětem.
„Jeví se to," pravil, „soudruhu kapitáne, jako obyčejná zástrčka."
„Nepochybně, pane Ertl."

„Ale je to věc poněkud jiná," prohlásil pan Ertl téměř spokojeně. „Jak se teď budeme moci snadno přesvědčit. Soudruhu kapitáne, tuto zástrčku jsem našel tamhle… Jestli dovolíte, já opustím toto určené místo," nečekal na souhlas a vykročil do vedlejší místnosti.
Kapitán Exner ho následoval a zároveň s ním se pohnula i doktorka Eichová.
Pan Ertl stanul v temném koutě na vzdálenějším konci místnosti a pravil nejen ke kapitánu Exnerovi, ale i k ostatním zákazníkům stojícím na znameních poručíka Beránka: „Tady, jak si račte všimnout, je nejméně světla. Zřejmě proto, že dřív tu byl, zde u zdi, kde není regál, pracovní stůl. Aby na tom pracovním stole bylo světlo, zde v tomto koutě, v téhle výši, jak můžete vidět, je zásuvka."
Účinkující v živém obrazu, který zorganizoval poručík Beránek, opouštěli postupně svá místa a v půlkruhu se shromažďovali kolem obra, jenž držel plastikový bílý předmět ve výši své hlavy, takže měli všichni hlavy nahoru. Jako obecenstvo na pouti, čekající na gesto kouzelníka.
„Pepo?" zavolal pan Ertl.
„Připraven!" ozvalo se z chodbičky.
Pan Ertl mlčky a s velkým gestem zasunul zástrčku do zásuvky.
Prskl výboj a světlo zhaslo.
Kdesi vzadu se ozval výkřik.
Exner se bezděčně dotkl ruky doktorky Eichové.
„Ráz, dva, tři," počítal pan Ertl nahlas.
Světlo se rozsvítilo.
Z chodbičky přispěchal pan Maroušek s rozzářeným obličejem.
„Prima, co? Povedlo se."
Kývl na svého přítele. „Tak, Fando, ještě jednou, jo!" a odspěchal zpátky.
Pan Ertl znovu zasunul zástrčku do zásuvky.
Zajiskření výboje a trna se opakovala.
Vzápětí se rozsvítilo znovu světlo.
Pan Ertl podal zástrčku kapitánu Exnerovi. „Povalovalo se to tady v rohu, co stojím. Protože je to věc, která patří k mému řemeslu, nedalo mi, abych ji nezvedl, když jsem zde okouněl, než jste přijeli. Přišlo mi to podivné, že zástrčka je uzavřená, račte si povšimnout, izolace. Prostě v dírce, co tam je, jen si všimněte, je nacpaná izolace. A tak jsme s Pepou využili doby čekání a zástrčku rozšroubovali. Ona to vlastně už nebyla zástrčka. Bylo to a je, soudruhu kapitáne, takové zařízení, které vám udělá kraťas. Prostě řečeno kraťas."
Kapitán si tu věc na dlani prohlížel a vzdychl.
„Nepředpokládali jsme, soudruhu kapitáne," dodal František Ertl, „že půjde o věc doličnou. Když nám to došlo, bylo to od nás tak ošahané, že nemělo smysl držet to v kapesníku. Předmět jsme uvedli do původního stavu. My se dále s Pepou domníváme," pokračoval František Ertl, „že kdo připravoval těch několik minut tmy, si věc napřed několikrát vyzkoušel. Vzpomněli jsme si, jak si v poslední době paní Taussigová stěžovala, že s tím světlem je to čím dál tím horší.
Paní Taussigová," zavolal, „je to tak?"
„Ano," řekla vedoucí antikvariátu se známkou únavy v hlase. „Je to tak. Pan Ertl má pravdu. Dokonce jsem pana Ertla a pana Marouška prosila, jestli by s tím nemohli něco udělat. Aspoň provizorně. Ale odmítli."
„A pročpak?" zeptal se Michal Exner.
„Oni totiž říkali, že se s tím nic dělat nedá. Že by se to muselo všechno vyházet a předělat."
„Myslím," rozhlédl se kapitán Exner, „že se pomalu budeme moci rozejít." Usmál se: „Mimochodem, pane Ertl, co si o celé věci myslíte?"
„Jo," řekl pan Ertl a promnul si pod brýlemi oči, „tak tohle není otázka pro laika, soudruhu kapitáne. Já vám můžu jenom na beton říct, že tohleto, pane, byla pečlivě připravená vražda."
A kapitán Exner pochmurně přikývl.
Ertl se uklonil spíš doktorce Eichové než kapitánovi a dodal s úsměvem nepatrným a nepochybně i jízlivým: „Když s námi budete chtít mluvit, rádi vás uvítáme. V současné době, soudruhu kapitáne, firma Ertl-Maroušek pracuje na automatickém mlýně na Pankráci, Ředitelství mlýnů a pekáren, Příčná 8, zadní trakt. Srdečně vás uvítáme a uvaříme vám kafe." Obrátil se na pana Marouška: „Pojď, Pepo. Někdy si holt osud s člověkem podivně zahraje." A dodal záhadně: „Vedle příběhů smutných, ba tragických, vrtí se život příjemný často na plný pecky. Na shledanou, soudruhu kapitáne, na shledanou, paní, slečno, patrně slečno. Na shledanou."

Na město padal pozdní letní soumrak.
Nebe bylo ocelově šedé, to jak sytá modř oblohy na sklonku dne nebyla s to probrat se smogem. Rozpálené kameny na zvetšelých památkách, beton a asfalt nových časů sálaly pouštní vedro. Kamenná ulice se zvolna ponořovala do stínu, jenž měl zřetelně modravé tóny. Ulice se vyprázdnily. Auta se rozhodla odpočívat, lidé plýtvali vodou pod sprchami, kde ji lili na sebe, i vodou na různý způsob upravenou, mírně alkoholizovanou a pěnivou, kterou v dusných hospůdkách lili do sebe.
V antikvariátě všechny lampy a zářivky svítily jen knihám, zašlým časům, jež z nich vanuly.
Hlasy z přítomna, co sem doléhaly, byly tlumené a nezřetelné.
Šířily se z místnosti, kde byl nákup knih.
Okolo pultu, podobajíce se kroužku zanícených bibliofilů, kteří nad šálkem kávy hovoří o edičních počinech dávno zaniklých nakladatelských firem, seděli – kromě paní Taussigové a jejího zástupce Hálka – kapitán Exner a poručík Beránek.

Jenže ani mnoho nehovořili.
Spíš mlčeli a hleděli na sedlinu kávy, jako by z ní luštili další osud tohoto obchodu a zákazníků, kteří jej navštěvují. Poručík Beránek si četl ve svém tlustém sešité jména a adresy těch, kteří toho dne zbyli v prodejné poté, co byl zavražděn Mistr Materna.
Kapitán Exner, pohodlně opřen do opěradla starobyle ctihodné židle, držel talířek v levé ruce a šálek v pravé ruce, upíjel pomalu a opatrně, přemýšlel snad o smutných osudech lidstva. V každém případě byl zasmušilý. „Zavolej Vlčkovi," pravil Beránkovi, „a večer přijďte za mnou. Zhruba si to shrneme. Je to smutný případ, pane Hálek."
Pan Hálek si cuchal krátkou šedivou bradku. „Je to opravdu smutný případ, pane kapitáne. Ale vlastně jsem vám nevysvětlil, co všechno jsem dělal od chvíle, když…"
„Nevysvětlil," souhlasil s ním kapitán Exner, „ale můžu vám to povědět sám. Protože jste pochopil, že opět vyletěl ten hlavní jistič – přičemž je zapotřebí vzít v úvahu, že ty ostatní jističe, které jsou stařičké a všelijak amatérsky pospravované, by se spíš rozpálily do běla a všechno by v té skříncе shořelo, než aby přestaly vést proud – spěchal jste hlavní jistič zapnout. Měl jste při tom v ruce baterku, kterou jste si vzal od paní Taussigové, a někde na chodbě jste se potkal s pány Ertlem a Marouškem. Znali slabosti elektrického zařízení tohoto obchodu. Mezitím jste slyšel nějaký divný hluk v místnosti, kde jsou grafické listy, vstoupil jste tam, zdálo se vám něco podezřelého, přistoupil jste k oknu a vytáhl roletu. V šeru jste uviděl postavu ležící na zemi. Poznal. jste zřejmě Mistra Maternu, anebo jste ho poznal o chvíli později. Hned jak ti dva pánové zapnuli hlavní jistič. V každém případě jste volal lékaře. Jestli to je jinak," řekl kapitán Exner, „tak mi to doplňte. Jenže to," pokračoval kapitán Exner, „co jsem právě řekl, pane Hálek, byly věci obecné, pochopitelné, fádní a v takových situacích běžné. Bylo by spíš zajímavé, kdybyste si vzpomněl na něco neobvyklého. Na to, co se vám zdálo být podivné, anebo, když – o tom teď přemýšlíte – co se vám zdá podivné. Totiž: vrazil jste do někoho? Vrazil do vás někdo? Zablesklo nějaké světlo? Slyšel jste zašeptání? Spadlo někde něco?"
„No jo," pan Hálek byl v rozpacích a tím usilovněji si cuchal bradku, „jenomže jestli mé pochopíte, koneckonců to byl šok! A ten mně ledacos vymazal z paměti. Tak si třeba vzpomínám, jak paní vedoucí v té tmě polohlasně nadávala, a musím vám říct, že nepoužívala nejslušnější slova. A když jsem běžel k oknu, abych vytáhl roletu, tak jsem do někoho vrazil. Slyšel jsem podivný zvuk…" Pan Hálek se zamyslel: „Ale počkejte, to nevypadalo jako sten nebo chroptění, nebo něco takového. Spíš se to podobalo rychlému oddechování běžce. Víte, když vyběhnete po schodech, chvíli rychle dýcháte, a to byl ten zvláštní zvuk, který mi zůstal v paměti, ale netrvalo to dlouho. Počkejte…" pan Hálek přemýšlel a přitom si zkoušel dýchat v tom rytmu, v jakém se domníval, že ten zvuk zaslechl, „bylo to asi takhle:" – čtyřikrát zhluboka nadechl a vydechl ústy, „a potom to přestalo."
„Podle toho, co jste mi už říkal," prohodil poručík Beránek suše, „když se rozsvítilo světlo, vracel jste se a byl jste už ve dveřích chodbičky."
Pan Hálek přikývl. „Ale obrátil jsem se. Ležícího Mistra Maternu jsem neviděl. Nemohl jsem ho vidět, překážel mi stůl. Že se něco stalo, že za stolem někdo leží, mi došlo, až když ten jeho tchán…"
„František Koudelka," řekl poručík Beránek. „Inženýr Koudelka."
„Ten starý pán stál takhle vpravo. Díval se nejdříve kolem sebe. Potom na zem a upadl. Mně se zdálo, že upadl. Vrátil jsem se a viděl Mistra Maternu. U něho toho starého pána. A víte, co bylo hrozné?" Pan Hálek se roztržitě rozhlédl a vzpomínkou na tu věc pobledl. „Hrozné bylo, pánové, že – to jsem viděl poprvé v životě a už to nikdy neuvidím – bylo to jako z filmu, něco naprosto absurdního, viděl jsem, jak ten starý člověk vytáhl z těla Mistra Materny nůž. Vykřikl, nůž upustil, vztyčil se na kolenou, zůstal klečet v naprosto strnulém postoji."
„Nůž chvíli držel a pak ho odhodil," poznamenal poručík Beránek.
„Ne," upustil ho ihned. Zůstal klečet. Dobu klečel. A pak se zhroutil k zadnímu regálu."
„Do koho jste vlastně vrazil?" dumal poručík Beránek. „Podle toho, jak to mám nakreslené a srovnané, tak buď do pana Krále – do toho Vídeňáka – nebo do pana inženýra Koudelky. Oba totiž stáli vlastně na jeho cestě k oknu nebo poblíž. Je pravděpodobné, že to mohl být doktor Nebeský. Byl u pultu pod oknem na straně levé, zatímco ti dva pánové byli na straně pravé.
Pan Hálek pokývl hlavou. „Myslím, soudruhu poručíku, že máte pravdu."
„Mohla to být ovšem," dumal poručík Beránek, „také ta dívka v sandálech, co tam měla službu, aby hlídala vaše zboží a informovala zákazníky. Monika Zoufalá, protože…"
Pan Hálek zavrtěl hlavou. „Nemohla. Monika ne. Byl to muž. Muž, protože," pan Hálek se krátce zamyslel a najednou se mu oči rozzářily, „protože pánové, to je neuvěřitelné, ano, cítím jasně pach tabáku. Byl to kuřák, pánové." Zavrtěl hlavou nad vlastní schopností zapamatovat si neuvěřitelné. „Cítil jsem tabák." Podíval se na svou šéfovou. „Podivné, viďte? A to sám jsem kuřák."
„Zhruba jsem si to poznamenal," pravil poručík Beránek. „Jenže si to stejně musíme sepsat znova. Začli bychom, pane Hálek, kdybyste byl tak laskav, ráno kolem deváté u nás." Vzdychl. „Jak to tak vidím, bude to všechno dohromady kniha o tisíci stranách."
Kapitán Exner pomalu odložil talířek se šálkem na pult. „Tak abychom šli. Jste hodná, paní Taussigová, že jste si na mě vzpomněla. Jsem zvědavý. Někdy poměrně čilý. Jenže taky," dodal, „a to je tenhle případ, poutník téměř zoufalý."

Byl počátek noci a měsíc v úplňku. Ticho, jaká bývají v místech osamělých, vzdálených ruchu a zájmu hemžícího se světa.
Bylo to na stráni, jež se svažovala k úvalu, v němž byl skoro před tisícem let založen klášter. V lesích nedaleko místa, jež se jmenovalo Praha.
Kapitán Exner stál na jakémsi nádvoří. Ze všeho nejvíc se podobalo nádvoří hradu hraběte Drákuly. Svažovalo se, sledujíc obrys stráně. Bylo obestavěno příčně, podélně i diagonálně směrovanými zdmi. Snad byly šedé. Teď ve světle

měsíce, ve stínech, které vrhal, měly barvu černou. Výstupky nad nimi se jistě náhodou podobaly cimbuří hradeb. Čněly strnule ke hvězdám, které na prozářené obloze byly bledé. Nad střechami trčely komíny. Nádvoří bylo pokryto černým kobercem asfaltu. Někde dole hučelo město.
To místo neslo příznačný název Na Čertovce. Snad zde býval temný les s jakousi vyčnívající plochou skálou, kam benediktinští mniši kladli reje ďáblů. Bylo to na dohled kláštera. Mohlo to neustále připomínat osidla pekel, ale zase ne tak blízko, aby nebezpečí temných mocností bylo příliš výrazné.
V nové době, která má k ďáblům daleko, zvolili toto místo k výstavbě řadových rodinných domů. Architekt si vymyslel prostor nádvoří, obklopil jej drákulovskou dekorací a vytvořil v nepravidelných úhlech, daných terénem, systém rodinných domků. Skotačení architekta nebylo levné.
Příčné zdi, jež se zdály být úmyslně děsivou kulisou, byly skrytými vjezdy do garáží. Za nimi v různých sestavách, neboť architekti bývají hraví, poskakovaly domky tak, jak dával terén – nahoru dolů, nahoru dolů, a taky trochu stranou a trochu nakřivo.
Zde bylo sídlo Mistra Materny.
Je rovněž možné, že tu kdysi kvetl jasmín a pronikavé voněl. Anebo v keřích planých růží tloukli slavíci své milostné písně.
Nyní uprostřed temného prostranství – neboť pouliční lampa byla vzdálená a její světlo ubohé – stál kapitán Exner. Kdyby nebyla tma, bylo by možné číst v jeho očích tichý údiv.
Škrtl zapalovačem, aby si přečetl číslo nejbližšího domu. Bylo to číslo tři. Odpočítal vchody, které nebyly ve spleti zdí a ústupů průčelí příliš zřetelné, a posléze našel dubové dveře, pobité umnými kovářskými ozdobami. Na dveřích byla mosazná tabulka se zřetelně vyrytým jménem. Nad tabulkou stříška z téhož kovu. Problém měl se zvonkem. Chvíli trvalo, než pochopil, že černý drát který nenápadné vede podél dveří, je klepadlem. Zatáhl za něj a místo cinknutí se ozval několikahlasý gong. Nezazněl potichu jeho zvuk se rozlehl temným nádvořím a polekal kočku, která vřeštěla kdesi v zahradě blízké vily.
Zašuměl reproduktor vedle dveří a z něho se ozval hlas Kláry Maternové.
Velmi mé mrzí, paní," pravil kapitán Exner, „že jdu pozdě a že jsem se neohlásil. Jsem kapitán Exner. Hovořili jsme spolu dnes odpoledne."
Ozval se bzučák.
„Můžete jít dál, pane kapitáne."
Strčil prsty do dveří. Lehce, tiše se otevřely do černočerné tmy. Vzápětí zalilo halu jasné světlo. Na koberci temné vínové barvy stály v umné sestavě tři vázy plné květin. Uprostřed haly štíhlý sloup podpíral konstrukci střechy. Něco tu chybělo, totiž: běžný nepořádek, který bývá poblíž dveří v každém bytě. Pohozené střevíce, boty, poprášené celodenním chvatem nebo alespoň srovnané v botníku či v regále. Místo toho stála pod věšákem skříňka, zavřená, na ní nic, skříňka čistá a lesklá. Mezi vázami a mezi květy se objevila paní Klára Maternová.
Měla na sobě dlouhé naprosto černé šaty. Jen kolem přehlubokého výstřihu se matné leskla stříbrná nit výšivky. Byla bosa. Kráčela, kladouc jednu nohu před nohu druhou. Její chůze byla trochu strnulá, stejně jako ruka, kterou Exnerovi podala. Měla brýle v černé obroučce. Vlasy byly vzorně upravené, nemohly být ničím jiným než parukou. „Pojďte, prosím, dál, soudruhu kapitáne, řekla, lehce stiskla Exnerovi ruku a vykročila k úzkému schodišti do mezipatra, kde byl obývací pokoj zařízený staromódně. Obrazy byly skutečnými originály, a to známých malířů od konce minulého století až do současnosti. Klavír vídeňský Bösendorfer, nábytek Gerstler. Stříbrné bambitky na zdi, vykládané perletí, stejně tak jako puška, jež visela poblíž okna, nebyly maketami, ale originály. Kráčelo se po peršanech.
„Nechtěl jsem vás obtěžovat," řekl Exner, usedaje do modrého sametu křesla a dívaje se chvíli na sebe sama do zrcadla ve starém zlatém rámu. Bylo nakloněno právě na sedícího v křesle. Snad to byla profesionální pomůcka Mistra Materny, když zkoušel své role. „Napadlo mě, že bych se mohl podívat, kde bydlíte: Promluvit s vámi dřív, než vás požádáme, abyste byla tak laskava a navštívila nás."
„Nechápu, proč bych já měla…"
„Sepisovat protokoly," vzdychl Exner. „Taková formalita v nešťastných a smutných případech, jako byla smrt vašeho manžela."
„Kávu?"
„Říkají o mně, že piju příliš mnoho kávy a příliš zbytečně. Ale jestli budete tak laskava…" pravil skromně a nedalo mu, aby se nepodíval do zrcadla na svůj vlastní obličej. Nebyl s ním spokojen. Ve světle stojací lampy, jež stála poněkud vzadu a stranou byla jeho tvář pokryta podivnými stíny. Bezděčně nad tím pokrčil rameny.
Přinesla šálek a cukřenku.
Zvolna míchal kávu. „Je taková banální pravda, že čím déle trvá vyšetřování, tím je obtížnější a složitější. Takže bych vás prosil kdybyste mi mohla teď hned, i když je to pro vás těžké a nepříjemné, odpovědět na zcela banální otázky. Kdo nenáviděl vašeho manžela? Kdo ho nenáviděl tak, že to mohl udělat?"
Usedla na stoličku proti němu, složila nohy pod sebe a stranou. Sepnuté ruce položila na kolena. „Je samozřejmé, soudruhu kapitáne, že každý z nás má nepřátele. Ale nevím o žádných, kteří by mohli udělat tohle."
„Kdo kromě vás mohl vědět, že budete v antikvariátě?"
„Chodili jsme tam pravidelně, nejméně jednou týdně. Netvrdím, že vždycky ve stejný den a ve stejnou hodinu, ale vlastně…" zamyslela se, „vlastně ano. Určitě poslední tři měsíce, kdy zkoušel novou hru v divadle Pod věží. Víte, to je malé divadlo…"
„Znám."
„V divadle končí zkoušky kolem čtvrté. Kamenná ulice je blízko. Chodila jsem s ním málokdy, náhodou jako třeba dnes. Šla jsem se svým otcem kupovat sekačku na trávu. Prodejna se zahradnickými potřebami je blízko. Když jsme s otcem

tu věc koupili, šli jsme manželovi naproti a doprovodili jsme ho. Ostatně, chtěl s námi na Károv. Měl večer volno. Bohužel míval volno málokdy…“ Klára Maternová sevřela rty. Byla dojatá a nechtěla to dát před tímhle frajerem najevo. Vzdychla. „Můj manžel byl velice zaměstnán…“ Natáhla ruku k sekretáři a podala kapitánu Exnerovi časový rozvrh Borise Materny. Záznamy vpisoval do formuláře jak Materna, tak i jeho žena. Maternovo písmo bylo nedbalé a všelijak přesahovalo rámečky ohraničující časy filmových dnů, natáčecích frekvencí, představení v divadlech a zkoušek. Pracovní den Mistra Materny začínal i v šest v sedm hodin ráno a končíval i po jedenácté dvanácté v noci. Dokonce z minulého týdne se do rozvrhu dostala poznámka: do rána, Vysoké nebe, Velká Chuchle. Šlo zřejmě o natáčení filmu.
„Ale v kterém divadle byl váš manžel vlastně zaměstnán?“
„V žádném. Byl členem hereckého souboru ve filmovém studiu. A pokud pracoval v divadle, tak na smlouvy, stejně tak v televizi.“
Kapitán Exner držel šálek oběma rukama a pomalu upíjel. „Musím vám říct,“ rozpřádal myšlenky, které nebyly zrovna jiskřivé, „že je ta celá záležitost nesmírně podivná.“
„Ale je snad na vás, soudruhu kapitáne, abyste…“
„Ano, bohužel, je to na mně,“ pravil kapitán Exner a nevypadal jako schopný kriminalista. Spíš naopak. Byl to rozpačitý chlapík, který není schopen se soustředit na pořádnou myšlenku. Anebo vést rozhovor v logickém sledu. „Ano, měl zřejmě mnoho práce. Prosím vás, mohla byste mi těch šanonů pár půjčit? Nemá to jistě význam, ale samozřejmě nemohu pominout žádnou možnost, která by snad mohla vést k odhalení pachatele,“ vykládal a podobalo se to roztěkanému žvanění. „Jak se daří vašemu otci?“
„Spí. Váš spolupracovník nedal a odvezl nás k lékaři. Otec dostal nějaké uklidňující prášky. Prý mu nic není. Se srdcem a tak. Nevím, jestli bude možné, abyste s ním mluvil teď hned.“
„Bydlí s vámi?“
„Ne. Občas k nám dochází. Je u nás samozřejmě trvale hlášen, ale bydlí v naší chatě. Nedaleko od Prahy, Károv za Zbraslaví. Není to vlastně chata, spíš domek. Odstěhoval se tam, jakmile skončil v zaměstnání a stal se důchodcem. To bylo,“ chvíli přemýšlela, „ano, před dvanácti lety, vlastně už je to víc než dvanáct let.“
„Takže,“ vzdychl kapitán Exner, „nepřátel měl hodně, ale ne takových. A co přátel?“
Udiveně naklonila hlavu. „Snad jsem vám dobře nerozuměla, soudruhu kapitáne?“
„Jaké měl přátele. Myslím důvěrné přátele. Lidé mají mnoho známých, ale přátel málo.“
„Bože,“ pravila, „přátel měl desítky, samozřejmě, mnozí k nám chodili na návštěvu, mohla bych vám je jmenovat, nevím, jestli to má smysl…“
„Možná že bude dobré,“ pravil kapitán Exner, „když nám je potom nadiktujete až do protokolu.“ Odložil opatrně prázdný šálek: „Ale myslel jsem někoho zvlášť důvěrného. Někoho, ke komu pravidelně chodíval, nebo někoho, kdo pravidelně chodíval k vám.“
„Takových bylo víc, pane kapitáne.“ Zavrtěla smutně hlavou: „Opravdu nevím, jak bych vám v téhle věci mohla pomoci. Například tady, u nás. Jsme malé sídliště, bydlí nás několik rodin téměř pohromadě. Malá vesnice. Navštěvujeme se neformálně.“ Posunula před něho krabičku s cigaretami a zapalovačem. „Kouříte?“
„Někdy. Teď zrovna ne.“ Zdálo se, že o něčem přemýšlí, ale to bylo zřejmě opravdu zdání. Vstal, omluvil se, že přišel tak pozdě, vlastně zbytečně a na počátku noci. Teprve když procházeli halou, zeptal se: „Taková hloupost indiskrétní. Vy jste jeho první žena?“
„Ovšem. Žili jsme spolu… Žili jsme spolu téměř deset, ano deset let. Abyste nemusel,“ dodala roztrpčeně, „abyste nemusel dál zbytečně pátrat, soudruhu kapitáne: naše manželství bylo vyrovnané, měli jsme oba jenom jeden společný smutek: nemohli jsme mít děti.“
Kapitán Exner udiveně naklonil hlavu.
„Ani já,“ řekla s otevřeností až bezohlednou, „ani on.“
Podala mu ruku.
Opět stiskla rty, jako by přemáhala pláč: „Tohle o nás nikdo nevěděl. Pro ženu je taková věc smutná, ale ne tak deprimující jako pro muže.„ Najednou se přestala ovládat, zvedla ruce k obličeji, zakryla jimi tvář a zavzlykala: „Styděl se za to, chudák. Promiňte… A před přáteli… přede všemi… to někdy zakrýval silnými řečmi.“
„Dobrou noc, paní,“ řekl tiše kapitán Exner a tiše za sebou zavřel tiché dveře.

Nádvoří Drákulova hradu, kterému paní Maternová říkala „naše vesnička„“ bylo temné jako předtím.
Kapitán Exner udělal dva kroky a uskočil. Proti němu se řítil lovecký pes.
„Jen klid,“ ozvalo se ze tmy povzbudivě, „vona nic nedělá.“
Ze stínu jedné z dělicích zdí se vynořil vousatý muž. Byl v pyžamu, na nohou trepky, přes pyžamo přehozeny svrchník a na hlavě čepici. „Dacie, pojď sem,“ muž odchrchlal. „Byl jste u paní Maternové, že ano?“ pokračoval polohlasné. „Je to smutný, že jo? Vy jste asi produkční z televize,“ pokračoval a blížil se k Exnerovi. „Nějak si vás pamatuju, já jsem Pelíšek. No, Pelíšek, televizní pořady Zpíváme Na Machovce a tak dále. Tak tak. Dacie neblbni,“ oslovil znovu psa. „Asi se divíte, že má divný jméno. Prodával jsem auto, kupoval jsem jiný a s ním psa. Tak jsem psa pojmenoval po tom svým starým autě.“ Potřásl Exnerovi rukou. „Byli u nás známí, tak jsme se trochu napili. Taky na Maternu. Byl to hodnej člověk, trochu nervózní, neklidnej…“
„Neklidnej?“ podivil se Exner. „Neklidnej, to mě nenapadlo.“
„On byl uskákanej,“ mínil pan Pelíšek. „Měl toho moc. Ale byl to umělec, člověče, velkej umělec. Já vám povím, že to udělal někdo kvůli tomu seriálu.“
„Seriálu?“

„No jasně, kvůli tomu seriálu, kvůli tomu vašemu seriálu."
„A proč by?" kapitán Exner zvolna vykročil, zřejmě zaujat myšlenkou pana Pelíška. „To je zajímavá věc…"
„To není zajímavá věc," mínil pan Pelíšek. „To je katastrofa, člověče, musíte to vědět líp než já. Ten seriál má osmnáct dílů. Natočili jste jich, jestli se dobře pamatuju, třináct, čtrnáct nebo patnáct?"
„Čtrnáct," řekl drze kapitán Exner.
„No vidíte, čtrnáct dílu! A Materna nesleze z plátna. A nesleze z plátna až do konce seriálu. Těch patnáct dílů můžete klidně zahodit, to víte líp vy, kolik to stálo miliónů. Teď jsme si o tom celý večer povídali, jenže komu taková věc může prospět! To je otázka, pane. A koho může poškodit? Televizi? No televizi samozřejmě! Ale koho osobně? A nikdo mně nebude povídat," řekl pan Pelíšek s hlubokým přesvědčením, „že by někdo riskoval vraždu jen proto, aby poškodil televizi. Jde sice o milióny, ale ten někdo z toho nemůže mít nic." Chytil Exnera za rukáv košile. „Anebo může? Řekněte, může?"
Okolo pana Pelíška se jemně šířil pach vína.
„To je fakt," pravil Exner moudře. „Ale řeknu vám, je to zlý."
„To jsem zvědav, co s tím budete dělat. Nic," odpověděl sám sobě. „Nemůžete s tím nic dělat. Nikdo. No řekněte, co s tím můžete dělat?"
„Nic." Souhlasil kapitán Exner. „Jenže já si myslím, pane Melíšek…"
„Pelíšek, Pelíšek."
„No vidíte, pane Pelíšku, já si zase myslím," pravil kapitán Exner prostince, „že to udělal někdo docela obyčejnej, prostě někdo, komu Materna lezl krkem. Co si budeme povídat, pane Pelíšek. Mistr Materna bzl bohatý člověk. Půjčil někomu peníze, dejme tomu hodně peněz. A ten člověk, aby mu je nemusel vrátit, tak ho prostě zabil."
„Tahle verze je špatná, kamaráde," řekl pan Pelíšek s naprostou jistotou, „von byl Boris sice velice bohatej, ale taky nikomu nic nepůjčoval, a když, tak velice dobrým známým, velice dobrým známým. Takže jestli v tom obchodě, v tom antikvariátě, byl nějaky velice dobrý známý – a těch velice dobrých, to by se dalo spočítat na prstech – tak to by snad přicházelo v úvahu. Jenže Klára, totiž jeho žena Klára, ta měla zas velice dobrý přehled o penězích, o jejich penězích. Když to tak vezmeme, lepší než Boris sám." Pan Pelíšek došel s Exnerem až na okraj podivného nádvoříčka a zastavil se. Spokojeně se rozhlédl: „My tady vlastně žijeme v tomhle sídlišti jako jedna rodina. Jsme vesnice a víme o sobě všechno. A stejně jako já, tak kdokoli jiný tady, chlapče. Kdo si bude s tímhle lámat hlavu. Takže v tý televizi to můžete definitivně zabalit." Vzdychl: „Dacie, pojď sem. Třeba mu chtěl někdo ukrást aspoň ty prachy, co nosil pořád u sebe. Vždycky u sebe nosil dost peněz, až jsme se divili. Snad měl radost, že peníze vydělává. Nosil při sobě deset, patnáct, někdy dvacet tisíc. Taková libůstka." Rozhlédl se spokojeně po cimbuřích komínů, po temných koutech nádvoří drákulovského hradu. „Jo, chlapče, tady bydlej samý bohatý lidi. Takže jdem domů. Dobrou noc." Poklepal Exnerovi na rameno, obrátil se a kráčel, následován svým loveckým psem. Nohavice pyžama mu plandaly kolem kotníků a pantofle pleskaly do bosých pat.
A ten zvuk zněl upířím hradem jak tleskání rozveseleného skřeta.

Vůz se houpal po staré dlažbě a přes koleje tramvají. Pneumatiky tiše svištěly po hladkém asfaltu. Vilová čtvrť tonula v tichu, jež se snášelo na temné stíny pod korunami starých stromů. Park, v němž jako zbytečná dekorace stály cihlové bastiony barokní pevnosti, byl prozářen měsícem a mrtvolným světlem výbojek. Zeleň, jež obklopuje ze severní strany starý hrad, byla bezhlesá. Temná katedrála ve světle sinalého kotouče na nebi vzpínala své věže ve věčném gestu, jež touží vzhůru. Neuvědomuje si, je totiž kamenná, že je to zbytečné. Kapitán Exner nespěchal. A tak, jak se přes jeho tvář míhala světla pouličních lamp a protijedoucích vozidel, zdálo se, že, snad, možná, přemýšlí.
Ale to nepochybně bylo jenom zdání.
Přejel řeku a vlny k němu odrazily světlo měsíce.
Dům, před nímž zastavil, svítil před padesáti lety bílou fasádou a okny v ocelových rámech hlásal pyšně do světa zrod nových časů architektonické tvorby.
Teď byl stejně temný jako ty secesní a ještě starší domy, mezi něž byl vklíněn.
Kapitán Exner pohlédl vzhůru.
Všude bylo zhasnuto, snad ve dvou ve třech oknech ještě blikaly modravé odlesky světla televizních obrazovek, ale to bylo třeba jen zdání. Jediné světlo zářilo docela nahoře a neslo se osaměle nad střechy domů.
Kapitán Exner tiše povzdechl, otevřel skleněné dveře, vstoupil do výtahu a vyjel až docela nahoru.
Potichu otevřel dveře své garsoniéry, opatrně vstoupil.
Světlo se do předsíně linulo jednak prosklenými dveřmi z pokoje a jednak z otevřených dveří malé kuchyňky. Vešel potichu do kuchyňky, otevřel lednici, vzdychl, tentokrát nahlas, zhasl světlo a vstoupil do pokoje.
„Prosím vás," pravil úpěnlivě, „copak se jednou nemůžete najíst někde v hospodě? Hned za rohem…"
Nadporučík Vlček seděl v ušáku při okně, které bylo pootevřené, a měl nohy na ústředním topení. Poručík Beránek se usadil v jednom ze dvou křesel u konferenčního stolku. Před chvílí dojedl a naléval si minerálku. „Copak si nemůžeš jednou koupit pivo?" zeptal se vyčítavě.
„Že se nestydíte," řekl kapitán Exner, „kdybyste tam nechali aspoň kus toho uzenýho."
„Máš tam pořád dvě vajíčka," řekl nadporučík Vlček.
„A taky ještě kus másla," doplnil ho poručík Beránek, „a několik jablek."
Kapitán Exner rozepnul rukávy košile, nadvakrát je přeložil a podíval se na hodinky. Bylo krátce po jedenácté.
„Shrneme si to?"
Poručík Beránek odsunul od sebe talíř a místo něho položil na stolek svůj tlustý notes. Začal v něm zvolna listovat.
„V této chvíli, v té večerní době, kdy ty se touláš bůhvíkde, lidé pilně pracují. Už tři hodiny klovou chlapci výpovědi.

Bude jich," dodal téměř spokojeně, „sedmadvacet."
„To znamená…"
„… to znamená, že v době vraždy bylo v prodejně sedmadvacet lidí."
„Víc," dodal nadporučík Vlček nezřetelně, neboť si právě v té chvíli zapaloval dýmku, „protože samozřejmě…"
„Protože samozřejmě nikdo nám už neřekne, kdo všechno odešel v době, kdy zhaslo světlo a kdy byla prodejna uzavřena. Mimochodem," zeptal se kapitán Exner, „kdo přišel na ten nápad zavřít prodejnu? Byl to někdo z našich, anebo…"
„Ten dopravák to nebyl," řekl poručík Beránek, „mám silné podezření, že to napadlo toho pana Ertla."
„„A pročpak?„
„Protože čte detektivky„„ pravil poručík Beránek.
Exner se tázavě podíval na Vlčka.
Ten pokrčil rameny. „Náš milý doktor Buble bude hotov asi za dvě za tři hodiny. Slíbil, že zavolá. Zatím si to můžeme zopakovat… zatím si můžeme říct alespoň přibližně, jak se ty věci mohly odehrát…"
„Tak," podíval se Exner na Beránka, ten přikývl, „tak začni."
Nadporučík Vlček se protáhl a šmátral po sirkách, protože mu dýmka už zase vyhasla. „Já bych úplně zkraje, jestli dovolíš. Tak co víme a co jsme se dověděli. Možná že to bude trochu zdlouhavý…"
„Bojím se," řekl tiše kapitán Exner, „že to vážně bude strašně zdlouhavý…"
„Myslíš?" zeptal se poručík Beránek.
„Jedna věc je jistá. Chlap, co použil grif průzkumníka v akci, napěchovanou peněženku ukrást nechtěl."
„To je sice geniální," řekl Beránek, „ale zatím nepodložené."
„Třeba ji ztratil," poznamenal nadporučík. „Ale jestli si vzpomínám, tak jsi chtěl…"
„Ano, vzpomněl jsem si. A jestli si vzpomínáte vy, tak dívka, která peněženku našla…" řekl poručík Beránek a zaklonil hlavu a zavřel oči, „měla krásný ruce."
„Začni," pravil drsně kapitán Exner.

Byla řeč o letní měsíční noci.
O úplňku a linutí jeho záře na město, jež se marně snažilo zapomenout na své stáří.
Mělo nejen místa vznešená, ale i zvetšelá. Místa pouze sto let stará, smutná chudobou. Velké levné domy se tam začínaly hroutit, omítky opadávat a zakryté potoky kdesi pod vrstvami navážek podrývaly základy domů. Mělo svou čtvrť, která byla bouračkou a stavbou zároveň, čtvrť slavnou a někdy dojemnou, nesoucí jméno velkého slepého vojevůdce.
V jedné zpustlé ulici té čtvrti, kam – ví bůh – snad světlo měsíce nikdy nemohlo proniknout, neboť byla úzká a domy příliš vysoké, kráčela dívka. Nesla se na vysokých podpatcích a měla džíny a tričko a přes rameno kabelku a všechno se zdálo našedlé v těch nočních stínech. Šla klidně a sebejistě, i proto, že to zde znala, že se tu cítila bezpečná, že před okamžikem vystoupila z tramvaje a ušla teprve pár kroků a pár kroků to měla ke svým domovním dveřím a dosud slyšela, jak tramvaj pokračuje v jízdě a jak jí hvízdají kola v prudké zatáčce.
Lidé chodí světem a vnímají jen chabě, zvláště když se ubírají trasami každodenních fádních pochodů. Jsou zabráni do svého nitra a svět nechají utíkat kolem sebe.
Dětská zaujatost pro svět bývá zapomenuta.
Tím spíš, což byl případ Milady Snášelové, když mají problém. Nelze se divit, že Milada Snášelová nevnímala muže, který ji provázel už z kavárny Slavie. Byl to člověk nenápadný, nemladý, dobře oblečený, na hlavě měl letní čepici, na očích brýle, jeho chůze byla obyčejná a postava spíš vyšší.
Jenže měla problém. Nebo spíš: byla rozmrzelá nepodařeným setkáním. Odpoledne ji totiž kdosi volal z barrandovské produkce a vyřizoval jí vzkaz od Borise Materny. Mistr Materna si s Miladou sjednával schůzku na jednadvacátou hodinu v kavárně Slavie. A protože takové pozvání nebylo od Mistra Materny v případě Milady neobvyklé, zašla do Slavie, o dvě hodiny dřív, tam seděla a pěchovala si do hlavy slovesné vidy.
Materna nepřišel ani v deset. Napadlo ji, že se stalo něco nepředvídaného. Zároveň si řekla, že mohl zavolat do kavárny, když věděl, že čeká. Nakonec se sebrala a šla domů.
Muž, který jí teď kráčel skoro v patách, seděl už v kavárně Slavie. Byl k ní obrácen zády, a když odešla, následoval ji do tramvaje, z tramvaje i nyní.
Zřejmě se mu líbila a chtěl se s ní seznámit. Koneckonců Milada Snášelová byla studentka, bylo jí třiadvacet a vypadala znamenitě.
Kdyby si ho povšimla, napadlo by ji totéž. Takových bylo.
Teprve v Tachovské ulici si konečně dodal ten člověk odvahy a polohlasně na ni zavolal jménem, křestním jménem: „Milado…"
Zastavila se a obrátila k němu.
„Promiňte," řekl ten pán se starosvětskou ostýchavostí, „jste opravdu slečna Milada Snášelová?"
„Ano, proč?"
„A dneska jste měla mít schůzku s Mistrem Maternou… Mistra Maternu znáte."
„Ano, měla. Znám. Proč?"
„Omlouvá se, nemohl přijít. Poslal mě za vámi."
„Děkuju." Usmála se: „Děkuju, dobrou noc."
Muž se mlčky uklonil, Milada Snášelová se obrátila a udělala dva kroky, aby pokračovala v cestě ke svému domovu.
Něco se jí zadrhlo kolem krku. Uvědomila si, že ten člověk ji přepadl a napadlo ji, proč si nepovšimla dřív, že má

rukavice. Ucítila divnou a krutou bolest nad žaludkem. Bolest byla krátká. Protože Milada Snášelová zemřela velice rychle.

Pád jejího těla nikdo v Tachovské ulici nemohl slyšet. Byla položena na chodník ke zdi s něžnou pečlivostí.
Někde opodál nastartoval kdosi vůz a odjížděl.
Pár minut nato zastavil na rohu Tachovské a Malešovické taxík, z něhož vystoupila mladá žena. Malinko se zapotácela. Taxikář přibouchl dvířka a odjel.
Vzdychla. Rozhlédla se, na chvíli zavřela oči, jako by si něco chtěla připomenout. Postavou a oblečením, napůl večerním, to byla dívka, ale na krku a kolem očí měla už drobné vrásky. Miriam Lebedové bylo třiatřicet, necelých třiatřicet, když vykročila do Tachovské ulice.
Přibližně v téže době skončil televizní program na prvním kanálu. Mojmír Dušek vypnul televizor, protáhl se, a protože zaslechl dole z ulice auto, napadlo ho, že si není jist tím, zda svůj vůz (který jako obyčejně zaparkoval pár metrů od lampy u křižovatky Tachovské a Malešovické) toho dne zavřel. Rozhodl se, že se půjde projít letním večerem. Jeho manželka už dávno spala. Obul si v předsíni boty a zvolna – jednak nespěchal a jednak byl už starší – šel dolů z třetího patra starého roháku.
Dole na chodníku se paní Lebedová musela malinko opřít o zeď. Nebyla si jista, zda na těch podpatcích, na těch zatraceně vysokých podpatcích dokáže jít. Takže zula střevíce a vyrazila ulicí bosa.
„Ježíš," řekla si polohlasně pro sebe. „Ježíš, holka, tebe to vzalo…" S laskavým porozuměním dodala: „Pojď, holka, tady spát nemůžeš. Probudím tě, děvenko, a nějak domů dorazíš. Heleď, já taky." Sklonila se nad ležící postavou dívky.
A pak to uviděla.
Z jedné ruky jí vypadly střevíce, z druhé kabelka. Vztyčila se. Chytila se oběma rukama za hlavu a dlouze, táhle zaječela.
Obrátila se a utíkala zpátky na roh, kde před chvílí vystoupila z taxíku, jako by tam očekávala jakousi pomoc.
Mojmír Dušek zavíral dveře činžáku a pomyslel si: zas se tady někde seprali. Opilci… Vykročil pod lucernu ke svému vozu.
Proti němu běžela ulicí bosá, lehce oblečená žena, a vlasy jí vlály jak šílenému přízraku. Těsně před Duškem se složila na karosérii auta, co stálo u chodníku. Zhluboka dýchala a jednou rukou ukazovala na něho, druhou mávala kamsi dozadu za sebe, měla pootevřená ústa a nebyla schopna cokoliv vyslovit.
„Ale, paní," pravil Mojmír Dušek pokojně, neboť věděl, že s lidmi rozrušenými a opilými je třeba zacházet především mírně, „to se všecko postupně srovná." A obrátil se, aby pokračoval v cestě ke svému vozu.
„Ne! Ne!" vykřikla. „Je mrtvá! Prokristapána, on ji někdo zapích!"
Tohle Mojmíra Duška zastavilo. „A kde?" zeptal se věcně.
Ukazovala oběma rukama a pořád ležela na té karosérii auta a špinila si od ní šaty a nohy.
„Támhle?" zeptal se, a když přikývla, klidným krokem pokročil k tomu místu.
Mojmír Dušek žil v této čtvrtí od svého narození a znal všechny její taje a problémy. Místo, na něž ukázala, nebylo nijak skryté ani zcela temné.
Vykročil vlastně zcela bez obav.
Kromě toho opravdu tam u zdi viděl jakousi světlejší skvrnu.
Viděl bleděmodré tričko Milady Snášelové.

„Takže," pravil nadporučík Vlček, „takže si to můžeme shrnout, nebo spíš já budu povídat a vy mě opravujte, pokud se někde mýlím. Časové údaje, podrobnosti, kdo co řekl, nás zatím nebudou zajímat. Nuže: někdy kolem čtvrté hodiny odpoledne přišel Mistr Materna se svou manželkou a se svým tchánem do antikvariátu v Kamenné ulici. Zatím nevíme přesně, kdy přišel, a nevíme, jak tam byl dlouho. Výpovědi svědků jsou neurčité. Od třiceti do šedesáti minut. Zatím nevíme, což se určitě jen přibližně dovíme z výpovědí, jak se dlouho zdržel v první a v druhé místnosti. Pak sel do místnosti třetí. Nedlouho poté zhaslo světlo. Můžeme téměř najisto předpokládat, že to nebyla náhoda. Dokázala by to výpověď elektromontéra…"
„Ertla," doplnil ho Beránek.
„Nuže, výpověď pana Ertla je zajímavá a jeho teorie pravděpodobná. Zástrčka byla určitě – což mi mládenci potvrdili – konstruována tak, aby způsobila zkrat. Pachatel si napřed mohl postupně jističe připravit, aby vyletěla hlavní pojistka. Je podezřelé, že všechny jističe byly zesíleny, aby jimi proud prošel do jističe hlavního. Domnívám se, že zkoumat, zda pachatel si věc napřed připravoval nebo nepřipravoval, bude složité a nepřehledné."
„A nepodstatné," řekl kapitán Exner, „protože to bychom se zbláznili. Nikdo si už nemůže pamatovat, jestli před měsícem nebo před dvěma tam někdo byl a jestli v té chodbě a tak."
„Správně," pokynul hlavou nadporučík Vlček. „Budu pokračovat. Nuže, nedlouho poté, co zhaslo světlo a kdy v místností, kde se nalézá grafika, bylo pět zákazníků…" nadporučík se tázavě podíval na Beránka.
Poručík Beránek přikývl:
„Podle výpovědí jich skutečně bylo pět. Byl to doktor Nebeský, Monika Zoufalá, jakýsi inženýr Fetera, zaměstnanec pojišťovny, potom důchodce Tobiáš Benda a potom jistý Helmut Kral, ktery je z Vídně a jako turista do Prahy často odjíždí a navštěvuje antikvariát v Kamenné."
„Kde jsou teď?"
„Sedí u nás," sdělil mu poručík Beránek, a čekají, až budou moci svou výpověď nadiktovat do protokolu. Řekl jsem chlapcům, aby je nechali až nakonec."
„Necháte mě mluvit?" zeptal se mrzutě nadporučík Vlček. „Takhle se nikam nedostaneme…"
„Necháme," přikývl kapitán Exner.

„Zapomněli jsme dále na to, že v místnosti nebylo pět, ale sedm lidí, to znamená Mistr Materna a také jeho tchán. Byla to rychlá a tichá vražda. Na celé věcí je zvláštní to, což chci zvlášť podtrhnout, že pachatel použil způsobu, jaký se učí už desítky let výsadkáři, to znamená rána nožem okolo levé krajiny žaludku zespodu do srdce. Je to velice účinný způsob a pachateli se zdařil dokonale. Potom postiženého zřejmě pustil, ten padl na doktora Nebeského, potom přiběhl zástupce paní vedoucí pan Hálek, vytáhl roletu, jenže i tak je v místnosti dost šero, nakonec se podařilo pojistky spravit. Přítomným se zdálo, že je Mistr Materna raněn, ale byl tam náhodou lékař, který zjistil smrt. Někdo z ochotných zákazníků – zatím ještě přesně nevíme, kdo to byl – utíkal pro našeho příslušníka na křižovatku a ostatní už všechno víte. Otázkou zůstává, za prvé: kdo použil tento zvláštní způsob, aby zabil Mistra Maternu, za druhé: byl-li někdo z těch, kteří byli v místnosti grafiky, pachatelem, a za třetí: proč byl zabit herec Mistr Materna.“
„A za čtvrté,“ dodal kapitán Exner, „proč volil pachatel tak podivné prostředí. Byl jsem u paní Maternové. Zatím zbytečně. Čtvrť, kde bydlí, je opuštěná, liduprázdná, místo samo strašidelné. Tam mohl vrah daleko klidněji a bezpečněji…“
„No jo,“ poznamenal poručík Beránek a listoval ve svém notesu, „ale těch lidí tady. Kdo se v tom má vyznat?“
„Předpokládám,“ pokračoval nadporučík Vlček, „že vrah především musel vědět o návštěvě antikvariátu a Maternu sledoval. Pokud jde o to druhé, zdá se mi to nepravděpodobné. Materna přišel pěšky z Divadla Pod věží. Spíš je pravděpodobnější, že pachatel v prodejně čekal. V tom krámě lze pobýt hodinu dvě, aniž si toho kdokoliv všimne.“
„Takže až se vzpamatujeme, musíme zjistit, co celý den Materna dělal. Potom…“
Na stolku při Vlčkově pravici zazvonil telefon. Vztáhl po něm ruku. „Byt kapitána Exnera,“ řekl suše.
Podal sluchátko Exnerovi: „Kupodivu je to operační a nikoliv dáma.“
„Ano,“ řekl Exner, „jsem to já…“ Poslouchal… „Kde? Tachovská.“ Mrknul na Beránka, aby si napsal jméno.
„Tachovská. Ano. Teď hned. Ano, ano, všichni jako odpoledne. Vytáhni je z postelí. My jedeme hned.“
Podal Vlčkovi telefon. Podíval se na své důstojníky a řekl: „Obávám se, že si nic v klidu neprobereme.“ Shrnul rukávy košile a zapnul manžety. Vstal. „Jedeme do Tachovské. Doufám, že víš, kde je Tachovská,“ zeptal se poručíka Beránka, a když ten přikývl, dodal: „Hned tak si v klidu nic neprobereme. Právě mi hlásili, že v Tachovské byla nalezena žena. Byla zavražděna před… před několika minutami nebo půl hodinou. Bude vás zajímat, že…“ Exner se odmlčel. Šel ke skříni, otevřel ji, vybral tmavomodrou bundu a oblékl si ji. „Je tam už chladno,“ pravil a ponuře dodal: „… dnes byl vysazen nad Prahou prapor parašutistů, mí důstojníci.“

Mnohá okna v Tachovské svítila. Uprostřed ulice, neboť při chodnících nebylo místo pro množství zaparkovaných aut, stála tiše sanitka. Na střeše jí trpělivě blikalo modré světlo. Ulice byla uzavřena. Z obou stran stály vozy Bezpečnosti a blikající modrá světla na střechách byla zlověstná.
K místu, kde byla postižená nalezena, šel rychle velký starší muž v civilu, doprovázený podporučíkem. Příslušníci v uniformách, co stáli kolem nehybně ležící dívky, ho zdravili.
Ležela na zádech, ruce rozhozené, nohy zkroucené pod sebe.
Lékař vstal. „Tady už nemám co dělat, chlapci,“ řekl. „Na mou duši ne.“
„Heleďte, doktore,“ zastavil ho ten velký silný člověk v civilu. „Já jsem podplukovník Koval a sloužím na tomhle obvodě už nějakou řádku let. Jsem tady náčelníkem, rozumíte… Už jsem viděl nějaká ta bodnutí při cikánských rvačkách, ale tohle na první pohled…“
„Ano,“ řekl lékař, „samozřejmě nejsem v té věci kompetentní, soudruhu podplukovníku…“
„Na to se vybodněte.“
„Máte pravdu, soudruhu podplukovníku,“ pokrčil rameny, „je to rána, kterou, zdá se, tomu devčeti uštědřil školený profesionál. Ale to vážně není moje věc. Dobrou noc.“ Pokynul řidiči a pomocníkovi a nasedli do vozu záchranky.
Na rohu ulice hvízdaly brzdy. Vůz tarasící vjezd od ulice Malešovické popojel trochu dopředu, aby udělal místo běžnému autu s civilním číslem, které pomalu vjelo do ulice a vyměnilo si místo se sanitkou.
Někdo z těch, co stáli v kruhu nad nehybným tělem, si na ně posvítil.
„Dejte to pryč, chlapci,“ řekl nadporučík Vlček, který vystoupil první. „Jsem nadporučík Vlček…“
„Já sem Koval,“ představil se náčelník obvodního oddělení.
„Znáš mě? Kde máš…“
„Tady,“ řekl kapitán Exner, který vypnul motor, zhasl světla a vystupoval. „Kapitán Exner zde.“ Šel k podplukovníkovi.
„Tak můžu do postele,“ vzdychl podplukovník Koval. „Jo, chybí ti kravata, že?“
„Je už noc,“ řekl kapitán Exner téměř provinile, „je už taková skoro hluboká noc.“
Podplukovník Koval ukázal na ležící dívku. „Co tomu říkáš?“
Kapitán Exner položil podplukovníku Kovalovi lehce a důvěrně ruku na rameno a řekl tiše: „Není to radost, podplukovníku. Řekl bych, že je to osud, kdyby tady nebyla jedna taková další zvláštní okolnost„
„Jaká?“ zeptal se podplukovník.
„Taková zvláštní okolnost,“ pravil pomalu kapitán Exner. „Taková, že před pěti hodinami, tak kilometr a půl, možná dva od tohohle místa se stala věc stejná a stejně.“
„Tak to je, chlapče,“ konstatoval podplukovník Jan Koval upřímně, „můj doktore kapitáne, průser.“

Tři silné svítilny bíle a bezostyšně krutě obnažovaly to malé a umolousané místo v Tachovské ulici. Bylo to před jakýmsi zrušeným krámkem, jehož výkladní skříň a dveře se skrývaly za staženou roletou beznadějně rudou rezem. V kruhu toho světla pracovali tiše čtyři muži. Jedním z nich byl doktor Buble, který vstal nejdříve, vystoupil z okruhu světel toho podivného jeviště, do něhož z oken zírala polovina obyvatel Tachovské, a přistoupil ke kapitánu Exnerovi:
„Je to naprosto stejný, Michale,“ řekl. Nadzvedl na čelo brýle se zlatými obroučkami a promnul si oči. „Tak abych

pomalu jel. Předpokládám, že před polednem bude hotová zpráva z obou těch případů. Předpokládám dále, že to budeš chtít souhrnně a v jednom."
Kapitán Exner přikývl. „Dobrou noc, jestli můžu."
Doktor Buble se usmál a pokrčil rameny.
Exner se dotkl loktem nadporučíka Vlčka. „Ten nůž."
„Stejný," řekl polohlasně Vlček. „Docela stejný, obyčejný úzký kuchyňský nůž, jaký dostaneš v každém železářství."
Kapitán Exner se rozhlédl. „A taková to je tichá ulice…"
Přistoupil k té podivné skupince. Skupinku tvořili tři: jakýsi mladý příslušník, potom starší muž, plešatý, obtloustlý, mezi tisíci podobnými přehlédnutelný, a dále žena rozhodně nepřehlédnutelná.
Její dlouhé vlasy, upravené zřejmě před nedávnem do dlouhých velkých vln, nepořádně rozhozené přes ramena, na zádech i na prsou. Co chvíli pohodila hlavou, a tak bezděčně obracela obličej ke světlu, tvář měla bledou, zpopelavělou prožitým děsem, líčidlo na ní se rozpustilo do jakýchsi podivných, ostrých šaškovských kontrastů. Od ramen až k chodidlům byla zahalena do nazelenalé služební přikrývky, přesto se však chvěla, zajisté nejen zimou. Byla bosa. „Chci domů," jektala Miriam Lebedová, snad už po stopadesáté.
„Hned to bude, paní," říkal jí – už ani nevěděl pokolikáté konejšivě nadstrážmistr.
Žena pohodila hlavou a rukou si stáhla z čela vlasy. Tentokrát však nenechala hlavu padnout na prsa ke složeným rukám, ale naklonila ji, pootevřela oči, jako kdyby se před ní objevil přízrak či co.
Příslušník bezděčně sledoval její pohled.
Byl tam kapitán Exner, kterého si teprve nyní všimla. Jeho černé leštěné boty, vypadaly na pozadí temnoty, prachu a sazí té chmurné ulice přízračně, jako kdyby tento nažehlený chlápek spadl z letadla, co míří na Malorku.
Kapitán Michal Exner právě v té chvíli šeptal poručíku Beránkovi: „Zavolej k nám a řekni, ať těch pět, co byli bezděčně přítomni tomu, jak umřel Mistr Materna, pustí domů, aby se vyspali. Ví bůh, že nikdo na světě teď nemá lepší alibi než oni." Díval se na Lebedovou a udělal takové neurčité, ale zřetelně omluvné gesto rameny a rukou, jímž říkal: to víte, paní, neměl jsem na vás čas. Trochu se usmál, jako by dodával: samé starosti, copak nevidíte? A pokročil k ní blíž, aby ji, jak se jí zdálo – berme samozřejmě při tom v úvahu, že byla v šoku a nepochybně ještě pod vlivem alkoholu – přesvědčil, že je dobrotivým andělem spásy, co vyřeší problémy nejen její, ale i celé této čtvrti, města i světa.
„Potřebuju domu, pane… pane," řekla, neboť jaksi pochopila, že k tomuhle člověku se může obrátit s plnou důvěrou.
„Samozřejmě," odpověděl, „jestli dovolíte, doprovodím vás!" Obrátil se na Mojmíra Duška. „Je vám jistě zima, a proto si vás pozveme až zítra, abychom to sepsali. Jestli se nemýlím, vy jste oznámil, že ta paní tady…"
Mojmír Dušek popravdě vylíčil situaci. Jak vypnul televizor, jak uslyšel auto, jak si natáhl kalhoty a jak pomalu sešel po schodech dolů. A dále i to, jak se náhle proti němu vyřítila tahle paní, když předtím strašně ječela.
„Viděl jste," kapitán Exner udělal nezřetelný pohyb očima a hlavou za sebe, „tu dívku?"
„Bohužel ano," odpověděl Mojmír Dušek.
„Ve tmě i při světle?"
„Bohužel ano."
„Znáte ji?"
„Ne, ačkoliv," zarazil se Mojmír Dušek, „nemohu se zbavit dojmu, pane… pane, nemohu se zbavit dojmu, že jsem ji opravdu někdy snad viděl, ale neznám ji."
Kapitán Exner mu přátelsky sevřel ruku nad předloktím. „Třeba si do zítřka vzpomenete. Dobrou noc, pane Dušek. Mimochodem: kde pracujete?"
„Jsem, prosím, vedoucím účtárny Spofy, to je ten podnik v Dlouhé třídě. Dlouhá třída 45."
„Tak dobrou noc," řekl kapitán Exner a naznačil mladému příslušníkovi, aby Mojmíra Duška doprovodil.

„Vám není dobře, paní," pravil starostlivé kapitán Exner Miriam Lebedové.
Zavrtěla hlavou. „Kde bydlíte?"
„Tamhle na konci ulice."
„A kde máte boty?"
Pokrčila rameny.
„Nevím. Opravdu nevím."
Pořád se na něho dívala, přičemž se zdálo, že její oči jsou tmavé, neboť zorničky se rozšířily únavou.
Kapitán Exner se usmál. „Doprovodím vás."
Odlepila se od vozu, o nějž se dosud opírala, a trochu se zapotácela. Jistě jen náhodou ji kapitán Exner levičkou objal kolem ramen a lehce Miriam Lebedovou k sobě přitiskl.
Měla pocit, že došlo k zázraku. V mysli se jí začal rozlévat zvláštní klid. A zdálo se jí – a bylo to stále a stále zřetelnější – že tento člověk, který jí pomáhal kráčet po chodníku, není z tohoto světa. Když přecházeli osvětlený kruh kolem postižené, zastavila se. „Támhle," řekla, „to jsou moje boty."
Kapitán Exner tázavě pohlédl na fotografa. Ten přikývl. Exner se shýbl a zvedl černé páskové boty s vysokými podpatky. „Chcete si je obout?"
Zavrtěla hlavou.
Přistoupil k nim jeden z Vlčkových mládenců. „Promiňte, paní, tohle je vaše kabelka?"
„Ne, ne, tamhleta druhá, ta černá."
Sebrala kabelku a ještě se jí chvěla ruka.
„Podívejte se do ní," pravil kapitán Exner laskavě. „Jestli tam máte opravdu všechno.
Rozevřela ji a jeden z mládenců ochotně posvítil na její obsah.

„Je tam všechno, ano, všechno, myslím.“
„Tak můžeme jít,“ řekl kapitán Exner polohlasné a dodal: „Promiňte, ani jsem se ještě neměl čas představit. Jsem kapitán Exner.
„Lebedová, Miriam Lebedová.“
Oči podplukovníka Kovala se zajisté náhodou setkaly v té chvíli s očima poručíka Beránka. Starý podplukovník pohlédl kamsi k nebesům. Poručík Beránek rozhodil své krátké ruce v omluvném gestu, které zřetelně znamenalo: copak ho všichni neznáme, prokristapána, přece víte, že se s tím nedá nic dělat.
Kapitán Exner, kterému nehlasný dialog pohybů neušel, tiše vzdychl a nepřestávaje držet Miriam Lebedovou kolem ramen, lehkým stiskem ji přiměl k další chůzi. „A kde pracujete?“
„V drogerii v Palackého ulici. Taková malá parfumerie, jsem tam sama.“
„Znám.“
Chvíli šli mlčky, Miriam Lebedové bylo čím dál tím líp. Svítilny, ozařující místo vraždy, zhasínaly jedna po druhé. Do ulice pomalu vjížděl černý vůz pohřební služby. Světla v oknech pohasínala.
„Znala jste ji?“ zeptal se kapitán Exner.
„Ne. Totiž: vůbec nevím. Vůbec nevím, já si vůbec nepamatuju, jak vypadala. Pořád vidím jenom tu krev. Vůbec vám to nemohu říct.“
„Ukážeme vám potom fotografii.“
„Ne, to nechci.“
„Jen obličej,“ řekl konejšivě, „opravdu jen obličej. Už tady bydlíte dlouho? Sama?“
„Ne, s manželem.“
„Je doma?“
„Ne. Na služební cestě.“
„A kdy se vrátí?“
„Měl by přijet za tři dny. Je v Ostravě.“
„Víte,“ pravil kapitán Exner lehkomyslně a tónem, jako by ho věc vlastně nezajímala, „kdybyste mi, než se rozloučíme, mohla říct maličkost. Odkud jste šla a jak jste tu dívku našla…“
„Na rohu jsem vystoupila z taxíku,“ najednou se Miriam Lebedová zarazila. „Totiž…“
„Chcete mi patrně říct,“ pravil laskavě kapitán Exner, „že je to trochu divné. Vystoupit tamhle na rohu, když bydlíte na opačném konci ulice, která není jednosměrná a…“
„To je přece jedno, ne? Jestli jsem vystoupila tam nebo tady na rohu.“
„Samozřejmě,“ mínil Exner, „je to samozřejmě úplně jedno, ale rád bych vám sdělil, paní Lebedová, že nedělám rozvody a o nevěry se zásadně nezajímám. V těchto věcech, paní Lebedová, umím mlčet jako nikdo. Takže kdybyste byla tak hodná a vysvětlila mi…“
„Nechtěla jsem, aby z domu viděli, jak vystupuju z taxíku. A tak pozdě.“
„Odkud jste se vracela?“
„Byla jsem ve vinárně Pod mostem.“
„Sama?“
„Ano, sama.“ Kapitán Exner, který pořád Miriam Lebedovou držel přátelsky kolem ramen, ji k sobě přitiskl trochu víc a mlčel.
„Ne, nebyla jsem tam sama. Musím říct, s kým jsem tam byla?“
„Ale zatím ne,“ odpověděl nedbale, „vůbec ne. Kde jste nastupovala do taxíku?“
„Na štaflu u autobusového nádraží.“
„Dobrá. Řekla jste mu, aby vás odvezl…“
„Řekla jsem mu, aby mě odvezl na roh Malešovické a Tachovské. Zastavil na rohu, já vystoupila, a protože mě bolely nohy – trochu jsme tančili – tak jsem si zula střevíce…“
„… a protože se mně špatně šlo,“ dodal kapitán Exner laskavě.
„Ano, ano, třeba,“ odpověděla, a protože na tom byla pořád líp, byl už v téhle její odpovědi jakýsi stín. Jakýsi světlý stín hry. „A pak jsem tedy šla bosa a došla jsem před ten krám, co je na něm stažená roleta. Kdysi tam byla čistírna, ale asi před třemi lety ji zavřeli. Je tam u zdi dost tma. Zazdálo se mi, že tam něco leží, vůbec jsem si neuvědomila, že to není věc. Naklonila jsem se a vtom jsem pochopila, že je to dívka a že z té dívky teče krev. Tak jsem – já už přesně nevím, co jsem vlastně dělala – určitě jsem strašně křičela a běžela zpátky. Vůbec vám nemůžu říct, proč jsem běžela zpátky a ne domů, to už vůbec nevím…“
„Viděla jste někoho? Myslím někoho kromě pana Duška, do kterého jste vlastně narazila.“
„Vůbec nikoho jsem neviděla.„ Chvíli přemýšlela. „Ani bych, ani bych si vlastně nemohla všimnout.“
„Chápu,“ pravil kapitán Exner a dvorně jí pomohl rozmotat přikrývku, do níž byla dosud Miriam Lebedová zahalena.
„Přeju vám dobrou noc.“

Vrátil se, odevzdal přikrývku nadstrážmistrovi. Poručík Beránek na něho zakýval prstem a dovedl ho k Vlčkovi, který měl na kapotě jednoho z vozů odloženou kabelku. Obyčejnou, hnědou měkkou kabelku, co se nosí přes rameno a podobá se spíš pytli.
„Zatím se zdá,“ řekl nadporučík, „že v ní není nic neobvyklého. Dokonce je tam legitimace i index. Studovala na filozofické fakultě, a jestli jsem tomu dobře rozuměl, tak češtinu a francouzštinu.“ Podal index Exnerovi.
Chvíli v něm listoval a vrátil ho. „Kde bydlela?“
„V tom je právě ten problém,“ Vlček podal Exnerovi její občanský průkaz. „Nikde tady, anebo nikde tady není hlášena.“

„Potřebuju její fotografii.“
Fotograf se chvíli hrabal v kabele. „Moment, tady mám tyhle filmy, tohle je ještě z dopoledne, to už nebyl čas vyvolat…“ Vytáhl malé desky. Listoval jimi. „Tady, stačí ti…“
„Stačí mi jeden obličej. To úplně stačí.“
Vrátil se ke svým důstojníkům. „Asi bysme měli jít. Jenže asi zatím nemůžeme. Ty,“ pravil Beránkovi, „bys měl hned teď zajet tam, co je trvale hlášena, do Boleslavi. Promluvit s rodiči nebo příbuznými. Kdoví, jak to s ní bylo…“
„To bude má radost největší,“ řekl chmurně Beránek. „Všechny tyhle věci…“
„Všechny tyhle věci jsou katastrofální,“ přerušil ho Exner. „Vím, že je to hloupost, Vlčku, ale…“
„… a já vím taky,“ přikývl nadporučík Vlček.
„Nemáš cigaretu? Děkuju. A sirky? Děkuju. Nechám vyhlásit trochu pohotovosti v našem starém slavném městě.“
Obrátil se na podplukovníka Kovala: „Co vy na to, podplukovníku?“
Podplukovník přikývl. „Jestli to bude k něčemu, chlapci. Tak si myslím, že ne.“
„Jenom pro tu jistotu, podplukovníku. To jenom pro tu jistotu,“ řekl kapitán Exner trochu unaveně. „Myslím, že se můžeme pomalu rozejít.“
Beránek zasouval do kapsy svůj velký černý notes. „A ty, kapitáne?“
„Moment,“ řekl Exner. „Půjč mi na chvíli notes…“ vzal si ho, zašel k vozu, usedl chvíli dovnitř a ve slabém světle vnitřního osvětlení auta v něm listoval. Potom z konce notesu utrhl čistý list a něco si poznamenal. List zastrčil do kapsy a notes vrátil Beránkovi.
„Nechte mi tady jeden vůz,“ třel si chvíli nos a potom si pohladil tváře, na nichž už šustilo krátké strniště vousů. „Nejdřív bych se měl vykoupat, ano, nejdřív bych se měl patrně vykoupat, ale ještě dřív,“ usmál se, „ještě dřív navštívím patrně paní Lebedovou. Bylo by to prima, kdyby jeden z vašich chlapců, podplukovníku, jen tak cvičně našel toho taxikáře, který naložil na šaflu autobusového nádraží paní Lebedovou. Kdyby ho našel do rána, bylo by to zcela dokonalé.“
A kapitán Exner se obrátil, šel temnou ulicí a tiše a trochu falešně si pískal.
„Moment,“ zavolal poručík Beránek, „a kde tě takhle najdem?“
„To,“ utrousil kapitán Exner přes rameno naprosto lehkovážně, „to snad teď ví jen bůh a možná svatý Václav. Jinak myslím, že po ránu budu doma a asi budu spát.“

V hotelových domech bydlí lidé, kteří nemají na byt. V hotelových domech bydlí lidé, kteří na byt mají, ale nemají chuť mít vlastní byt. V hotelových domech bydlí lidé, kteří jsou ochotni platit vysoký nájem, aby měli klid od nejzákladnějších starostí.
Hotelové domy jsou obydlími svobodných matek a svobodných žen, které se nemají chuť vdát, těch, které by se snad chtěly vdát a mají smůlu, dívek, co nemyslí ani na to ani na ono a žijí si. Jsou obydlími mužů, kteří byli vyhozeni z jiných bytů, anebo z nich radostně odešli. Hotelové domy jsou neosobní, mají zvláštní pach, dějí se tam různé věci, které stojí za zmínku. Před hotelovými domy stojí naleštěné vozy cizích značek, i chudobné, zaprášené vozy běžných typů, na pokraji rozpadnutí.
Doktorka Marie Eichová v jednom takovém hotelovém domě bydlela. Přijela k němu slušným vozem střední kategorie a byla sama překvapena, že vůbec dojela a dokázala zaparkovat. Byla překvapena, že dokázala vyjet výtahem do patra, v němž bydlela, otevřít byt, vejít dovnitř, svléknout se, osprchovat, jako by tento den byl jako každý jiný. Včerejší, předvčerejší.
Ano, osprchovala se, ale potom si znova dlouze myla ruce.
Samozřejmě věděla, že jsou dávno čisté, ale nemohla překonat paměť, paměť hmatu na lepkavou, téměř již ztuhlou kapalinu, která byla lidskou krví.
Zvládla to: dojít do kuchyně, otevřít lednici, naplnit vysoký skleněný půllitr, v jakém se čepuje dvanáctka, minerálkou, vypít to téměř naráz, nalít si minerálku znova a do ní trochu džusu a podívat se po něčem k snědku. Dokázala namazat housku máslem, usmažit na pánvi dvě vajíčka a zamíchat si je a odnést všechno do pokoje.
V bytě, jenž byl okny obrácen k západu, bylo vedro, takže chodila nahá.
Není pro příběh podstatné, proč doktorka Marie Eichová, která, jak se očekávalo, bude jednou kandidátkou věd a kupodivu nosila v krásné hlavě dějiny francouzské literatury a jazyk, co jím byla psána, proč je sama a žije takhle, možná, že to ani podstatné nebude.
Mohla (a to se jí zdálo podivné!) usednout do křesla, dát nohy na stůl, talířek pod bradu, najíst se, znovu se napít, zapálit si cigaretu, potom zhasnout a dívat se velkým oknem na hvězdy.
Ano, na hvězdy, neboť hotelový dům stál stranou města na mírném návrší, ona bydlela v jednom z nejvyšších pater a skoro pořád viděla jenom nebe, protože většinou seděla buď u psacího stolu, anebo tady, takhle v křesle.
Jednu věc ale určitě už nebude moci. To věděla s naprostou jistotou.
Nebude moci teď spát a nebude moci na tu věc, kterou našla, zapomenout. A bála se, že nazapomene ani na ten pocit, ten zvláštní lepkavý pocit z té červené tekutiny.
Zachvěla se.
Rozestlala gauč, lehla si na záda, narovnala si pod hlavu vysoko polštář a rozsvítila lampičku nad hlavou, sáhla popaměti po knize a začala číst.
Byla sama překvapena, že není rozptýlena, text starých povídek ji zaujal.
Napsal je kdysi jakýsi muž jménem Guy de Maupassant.

V domě na konci Tachovské ulice, v němž bydlela Miriam Lebedová, svítilo pouze jedno okno ve druhém patře.

Dřevěná vrata, stará a přetěžká, byla kupodivu otevřena. Skřípala v závěsech, jak tomu má být.
Temnota v průjezdu byla dokonalá.
Škrtal zapalovačem, dokud nenašel poštovní schránky. Na nich nalezl její jméno. Schodiště ale začínalo na druhém konci průjezdu, jak tomu ve starých pavlačových domech bývá. Zatímco Tachovská ulice byla ponořena do tmy, sem do dvorů tohoto bloku svítil měsíc naplno. Nemusel ani hledat vypínač, šel pomalu, oči si zvykly na tmu.
„Kdo je," zeptala se a její hlas byl vyplašený a unavený.
„Kapitán Exner," řekl. „Jestli si vzpomínáte, teď před pár minutami jsem s vámi hovořil…"
„Já mám strach," řekl hlas za dveřmi tiše. Pomalu pootevřela, dveře měla zajištěné řetízkem. Vyhlédla. Vlasy měla stočené do uzlu, líčidlo smyto, takže vypadala líp než dole na ulici, ale tvář měla unavenou a žlutavě bledou. Vystřízlivěla a potřebovala spát. „Rád bych jen několik slov, paní Lebedová, a taky: jestli máte telefon…?"
„Prosím." Otevřela: „Moc se nerozhlížejte. Nemohu říct, že bych měla uklizeno." Stáhla župan na hrudi i v pase, jako kdyby z otevřených dveří vanul chlad. Sáhla do vlasů, vytáhla sponky a pohodila hlavou. Vlasy se jí rozprostřely po ramenou a zádech.
Za nepatrnou předsíňkou, kde byl za závěsem i sprchovací kout, byl pokoj, jehož okno vedlo zřejmě na ulici. Vpravo prosklené dveře do dalšího pokoje. Jejich sklo bylo temné. Mlčky na ně ukázala. Tiše je otevřela a rozsvítila. Byla to ložnice s rozestlanými gauči. Na jednom spalo děvče asi dvanáctileté se stejně dlouhými vlasy, jako měla jeho matka. Naznačil jí, aby zhasla.
„Před chvílí odešla sousedka," řekla. „Vždycky mi pohlídá Věrku, když je potřeba. Telefon je tamhle," ukázala na malý psací stůl u okna.
Kuchyňský kout byl ve vzdálenějším rohu pokoje. Aniž se na cokoli zeptala, šla ke sporáku, zapálila hořák a postavila konvici s vodou. „Kávu?"
„Raději ne."
„Pro sebe můžu?"
„Samozřejmě," rozsvítil stolní lampu a položil na jakousi knihu, jež tu ležela otevřená, fotografii Milady Snášelové.
„Pojďte se podívat „
„Ne, to nechci."
„Je to jen obličej. Obličej mrtvé, mrtví nic nedělají."
Strnula. Odhrnujíc vlasy z tváře (ale ty jí tam nepadaly) šla ke stolu.
Fotografie z polaroidu byla barevná, osvětlení obličeje ostré a beznadějně kruté. Prostě dokument.
„Neznám. Nevzpomínám si, že bych ji někdy viděla."
Schoval fotografii, přešel k temnému oknu, opřel se o parapet, obrátil se zády do tmy.
Stála uprostřed pokoje proti němu. Měli tam na zemi červený kovral, její župan byl temně zelený a pleť bílá, neboť v pokoji byla rozsvícena všechna světla, lampička na stole, světlo nad kuchyňským stolem, lustr u stropu, stojací lampa.
„Je tady trochu moc světla," řekl. „Nějak mě bolí oči."
Mlčky pozhasínala všechno, až na stojací lampu. Sedla do křesla pod ní a mlčky ukázala rukou, aby se posadil taky.
„Je to hloupost, paní Lebedová…" začal, a pak řekl: „Už se vám vaří voda…"
Udělala si kávu a vrátila se k němu.
„Vy jste lhala, paní Lebedová," pravil tiše. „Váš manžel přece není na služební cestě. Váš manžel totiž tady vůbec není."
Jak míchala kávu, zachvěla se jí ruka. „S kým jste mluvil?"
„S kým bych mluvil? Proč? V téhle ulici jsem měl čas mluvit jen."
s vámi.
„Zvykla jsem si," řekla tiše a snažila se, aby to znělo tvrdě. „Zvykla jsem si říkat, že je na služební cestě. Ale je to hloupost. Říkám to pět měsíců, málem šest. A je to hloupost. Měsíc mi možná někdo věřil. Nevím, proč to říkám. Jsem hloupá, nebo zbabělá to přiznat."
„Co byste chtěla přiznat? Ví bůh, nejsem váš zpovědník, a jestli mi nic nechcete říct, samozřejmě nic nechci slyšet."
„Utekl," řekla suše. „Prostě utekl. Jinam, do jiného města. Možná za jinou, ani to nevím. Nechal dopis, že nepřijde. Posílá peníze. To je štěstí."
„Z kterého města vám posílá peníze?" Kapitán Exner mluvil tlumeně a v jeho hlase znělo cosi jako porozumění.
„Z Plzně. Ale adresu neznám. Prostě na poštovních poukázkách je Plzeň."
„Váš manžel se jmenuje Lebeda."
„Ano."
„A teď, prosím vás, kdybyste byla tak laskava, jde samozřejmě o formalitu, jak se jmenuje pán, se kterým jste se dneska setkala?"
Mlčela.
„Už jsem vám řekl," vzdychl kapitán Exner, „že je u mne všechno jako v hrobě. Jsem si naprosto jist tím, že váš přítel je asi ženatý, že ho znáte delší dobu, že se musel vrátit domů a že mi to nechcete povědět, abyste mu nedělala nepříjemnosti. Nebudu je dělat, budu s ním mluvit mezi čtyřma očima. Nic víc."
„Ale proč? Přece jsme nic neudělali, ani já, ani on…"
„Jistě jste nic neudělali, samozřejmě, to je v naprostém pořádku, ale," kapitán Exner vzdychl a podíval se téměř nešťastně, „mně nic jiného nezbývá, paní Lebedová." Rozevřel před ní dlaně obou svých rukou. „Stala se vražda, paní Lebedová. A já mám docela pusté ruce, jak vidíte. Někde začít musím."
„Josef Duben, je mu čtyřicet pět let, je ženatý, známe se od vidění asi čtyři měsíce. Poznali jsme se u mě v krámě. Podnik, kde pracuje, se jmenuje UNIMA. Jenom bych vás prosila," a hlas se jí začal lámat do pláče, „jenom bych vás prosila, abyste…"

„Když s ním budu mluvit," pravil kapitán Exner, „tak u něho, v jeho úřadě, zcela úředně, mezi čtyřma očima. Děkuju vám, a paní Lebedová, znova: když s ním budu mluvit. Pořád ještě nevím, jestli budu. A teď, jestli dovolíte, teď bych si zavolal."
Přikývla.
Vstal, zašel ke stolku, vytočil číslo. Ve sluchátku se mu ozval rozespalý ženský hlas.
„Doktorka Eichová?" zeptal se.
„Ne. Tady je vrátnice."
„Vrátnice čeho?"
„No přece hoteláku.„
„Aha. A doktorka Eichová u vás bydlí?"
„Moment, já se podívám.„
Bylo dlouho ticho. Potom se neozvalo už nic než cvaknutí a po něm druhý ženský hlas: „Eichová…"
„Tady je kapitán Exner, ano kapitán Exner, jestli se na mě ještě pamatujete. Paní doktorko, došlo k takové zvláštní věci a potřeboval bych s vámi mluvit. Proč vás volám teď? Protože bych s vámi potřeboval mluvit teď, v noci. Jistě, je to neočekávané. Samozřejmě, úředně. Jestli dovolíte, přišel bych… Ale paní doktorko, já jsem opravdu kapitán Exner a opravdu vyšetřuju tu vraždu. Takže… přišel bych asi za půldruhé hodiny, dřív to nepořídím, jestli vás mohu obtěžovat. Mohu? Ještě okamžik. Prosím vás, ve kterém bydlíte poschodí? V sedmém. Ano. A číslo vašeho bytu. Sedmdesát dva. Ještě okamžik, paní doktorko, prosím vás. Kdo bydlí vedle vás, třeba na čísle sedmdesát tři. Inženýr Eduard Hásek. Ne, toho neznám. Aha, trenér národního mužstva, ne tak to opravdu neznám, paní doktorko. Tak vám děkuju a asi za půldruhé hodiny. Dobrou noc. No jistě…" Kapitánův hlas byl najednou neklidný: „No jistě, ještě je snad noc."
Položil sluchátko. Zatímco hovořil, přešla Miriam Lebedová k oknu a dívala se do tmy. V černém skle se nezřetelně zrcadlila její tvář, její bílý krk a hruď.
„Omlouvám se," pravil kapitán Exner skromně. „Myslím, že vám ani nemohu přát dobrou noc. Bude se vám špatně usínat, to se stává. Paní Lebedová, ještě bych vás prosil, kdybyste byla tak laskavá a třeba o polední přestávce, nebo jak se vám to zítra hodí, zašla k nám. Snad si to budete pamatovat, poručík Beránek, to je ten, jak jste si ho možná všimla dole na ulici, oni to s vámi sepíšou." Narovnal si bundu, kolem krku povytáhl límeček košile. „Mohla byste mě doprovodit?"
Mlčky se obrátila a šla ke dveřím. Otevřela do předsíňky i na pavlač. Sáhla na zeď a rozsvítila na schodišti. „Dole bude otevřeno," řekla.
„Ano, děkuju."
A jak tak procházel kolem ní, zastavil se, obrátil se k ní, takže v těch dveřích stáli těsně vedle sebe. Trochu se usmál: „Velmi lituji. Na shledanou."
Stalo se, že Miriam Lebedová uchopila doktora obojího práva kapitána Michala Exnera mlčky oběma rukama kdesi v nadloktí, a protože měřila dobrých stopětasedmdesát, nemusela se příliš natahovat, aby ho mohla políbit. „Dobrou noc, kapitáne."
Schodišťový automat zhasl světlo.
Natáhla ruku a znovu stiskla vypínač.
Vykročil na pavlač, seběhl po schodišti, prošel průjezdem, který, ač osvětlen žlutou žárovkou, zdál se být černější než předtím. Vrata znovu zavrzala, snad ještě hlasitěji, a kapitán Exner šel tichou a tmavou Tachovskou ulicí.
Rty měl trochu sešpulené, ale nepískal. Je docela možné, že o čemsi přemýšlel, jenže taková věc se u kapitána Exnera nedá předpokládat vždycky.
A nebe, co bylo nad ním a které neviděl, bylo dosud hvězdnaté. Pro změť vysokých domů a střech bude ještě v této čtvrti dlouho trvat, než začne obloha od východu blednout.

Velký rudý vůz se tiše vkolébal do onoho místa nad mírným úvalem břevnovského kláštera, které se nyní díky znamenité fantazii architekta tolik podobalo hrůzostrašnému hradu hraběte Drákuly v Karpatech.
Protože před náměstíčkem byla na vozovce taková zvláštní mulda, reflektory nejdříve osvětlily vršky komínů, pak vrcholy střech a teprve nakonec, když se vůz opět sklonil, aby po svahu dojel k některé z garáží, polovinu celého náměstí. A také starého muže v kostkované košili a v béžových manšestrákách, který s rukama za zády pochodoval kolem dokola na jakési šílené procházce.
Rozběhl se za přijíždějícím vozem.
Řidičem byl drobný prošedivělý muž. Vzdychl a vypnul motor. Byl unaven, měl za sebou koncert, chtěl se něčeho napít a jít konečně spát. Věděl, že mu toho tak hned nebude dopřáno, neboť v přibíhajícím poznal inženýra Koudelku, tchána Mistra Materny. Když už se člověk potkal se starým pánem, když už se mu nepodařilo uhnout, schovat se za roh nebo oběhnout blok domu, pak nezbylo než trávit hodinku nebo dvě v přátelském rozhovoru.
„Čekám na vás, pane komponisto!" volal inženýr Koudelka a jeho řeč byla zoufalá a smutná. „Vaše paní říkala, že se určitě vrátíte, neboť koncertujete v Praze…"
To udělala chybu, pomyslel si Milan Smetana, kapelník známého RED-septetu (Rozhlasový experimentální džezový septet). Skladatel mnoha písní a filmové hudby, člověk unavený a upracovaný, vycenil zuby do příjemného úsměvu.
Udělala strašnou chybu, pomyslel si ještě jednou. Měla mu říct, že jsem v Bratislavě nebo na Měsíci, prokristapána!
„Copak se stalo, pane inženýre?" vydechl účastně.
„Vy to nevíte?!"
„A co bych měl vědět?" podivil se kapelník. „Pane inženýre, jsem jak horník. Od jedné do sedmi ve studiu, od půl osmé doteďka na koncertě…" a nedodal: a potom ještě tři hodiny ve vinárně s tím chlápkem, který se zbláznil a chce mi vnutit

tři úplně blbý texty písniček.
„Borise zabili!“
„Nerozumím, pane inženýre,“ řekl Smetana a udělal takový pohyb dlaní k uchu, jako že nedoslýchá. Koneckonců to vlastně byl navyklý pohyb, neboť po mnoha letech mezi různými orchestry samozřejmě komponista Smetana byl trochu nahluchlý, ale jen nepatrně. V tomto případě slyšel dobře, jenže nevěděl, co by na to starému pánovi řekl. Nevěděl, jestli starý pán myslí svého zetě nebo někoho jiného a o jaké zabití tu vlastně jde.
„No přece Maternu,“ zašeptal pan Koudelka a poslední slovo zaznělo do stařeckého vzlykotu.
„Ale,“ podivil se Smetana ne příliš účastně a vážně. „To jako myslíte v posledním televizním seriálu? No, pane inženýre, to je taková hra, že? Napsali to Gustav tady s Honzou Pelíškem, tak tam musel zahynout, to se nedá nic dělat, hrál lumpa, pane inženýre. „Ale vy mi nerozumíte, pane komponisto, oni ho opravdu zavraždili v antikvariátě.“
Jisto je, že Milan Smetana byl přinejmenším zmaten. Samozřejmě se o panu inženýrovi vědělo, že je – vzhledem ke svému věku – poněkud roztržitý, možná poněkud příliš roztržitý, ale teď se musel zbláznit úplně. Smetana se pokusil hovořit o něčem jiném: „Ale říkal jste, že na mě čekáte…“
„Ano, prosím vás, kdybyste mě odvezl na chatu, já zde nezůstanu.
„Milane, prosím vás,“ ozval se za nimi hlas paní Kláry Maternové, kterému Smetana říkal recitativní. „Prosím vás, Milane, buďte tak laskav.“ Recitativ se zlomil do pláče.
Smetana se obrátil.
Ačkoliv byl u Maternové zvyklý na ledacos, trochu se lekl. Měla na sobě černý sametový kalhotový kostým a vyměnila si paruku. Tmavohnědou za černou. Proti temným zdem hrála nahýma rukama, bílou skvrnou obličeje a nohama, jež byly bosé, jakési černé divadlo.
„Ale Klárko,“ pravil smířlivě. „Copak se tady stalo?“ A byla to otázka formální a laskavá.
„Tobě nikdo nic neříkal, Milane?“
„Ne, kdo by, já teď přijel…“
Klára Maternová se rozplakala: „On ho… on ho opravdu někdo zabil… tatínek má pravdu, představ si, dnes odpoledne v antikvariátě. Nožem!“
„Cože?!“ vyjevil se Smetana, kterému se zazdálo, že se náhle zbláznil celý svět.
„Opravdu bych té moc prosila, kdybys byl tak hodný a odvezl tatínka na chatu. On tady nevydrží, znáš ho, a já, já už nemohu, já už dnes nic nemohu…“
„Tak dobře,“ vydechl Smetana. „Skočím jen domů, hned pojedeme, pane inženýre…“
„Už jsem říkala Honzovi Pelíškovi, ale on po večeři trochu pil.“
„Dobrá, dobrá,“ poklepal smířlivě Smetana starého pana inženýra po rameni. „Zatím si připravte zavazadlo nebo něco a já jsem zpátky za čtvrt hodiny.“ Rozběhl se k vrátkům svého domu. K vrátkům, která byla stejně jako všechny vchody tohoto malého sídliště skryta v bludišti černých zdí.

„Tak,“ řekl Milan Smetana téměř radostně – a dodejme, že i poněkud jízlivě – když vstoupil do obývací haly svého domku, „starej Koudelka se zbláznil definitivně.“
Hala nebyla nepatrná. Uprostřed stál krb s krbovým komínem. Strop byl šikmý, jako bývají stropy kůlen, neboť modřínové obložení stropu sledovalo pultovou střechu domu. Sem tam rozhozené zakryté i nezakryté světelné zdroje vytvářely útulné ovzduší, hodné paní domu, Elišky Smetanové, jejíž povolání bylo z tohoto uspořádání zřetelné. Byla totiž architektkou. Seděla ve vzdáleném koutě, téměř v nedohlednu, v kožené sedací soupravě a proti ní spisovatel a scenárista Jan Pelíšek. Měli před sebou nedopitou láhev vína.
„Piju ti víno,“ pravil Pelíšek pochmurně, „protože svoje jsem už dopil. Koudelka se zbláznil už dávno. Copak ti říkal?“
„Že někdo zabil Maternu,“ pravil Smetana. „Chudák. Mate si seriál se životem. Tam bych se chtěl dostat,“ dodal, spadl do křesla vedle své ženy, sáhl za sebe do police pro čistou skleničku a nalil si taky. „Prokristapána, já nemůžu! Právě teď jsem slíbil…“
„Moment,“ Pelíšek se podrbal na bradě, „ono totiž, Milane, je to zvláštní, ale je to fakt.“
„Jako co?“ zeptal se Smetana a obrátil se ke své ženě: „Prosím tě, buď tak hodná a přines mi něco k pití. Právě teď jsem slíbil tomu bláznovi, že ho odvezu na chatu. Asi se ho chce Klára na noc zbavit, já se jí nedivím.“
„Už byla u mě,“ pravil Pelíšek. „Po večeři jsem něco málo vypil, jsem musel odříct. Jenže tys mě nenechal domluvit. Borise vážně někdo zapích. Dnes odpoledne. V antikvariátě.“
„Ne?!“ A Smetana se tázavě podíval na svou ženu.
Přikývla: „Vážně,“ řekla smutně. „Je to vážné strašný. Koudelka se nezbláznil. Opravdu dnes odpoledne v antikvariátě v Kamenné ulici někdo zabil nožem Borise. Taková je smutná pravda…“
Skladatel a kapelník RED-septetu pootevřel ústa. „Ježíš, proč by do dělal?“
„O tom tady s Honzou,“ Eliška Smetanová se vydala do přilehlé kuchyně pro sklenici minerálky a pokračovala v řeči: „O tom si tady s Honzou povídáme už dvě hodiny. Honza si myslí, že to někdo kdo udělal pro peníze. Bylo přece o Borisovi známo, že s sebou vždycky nosí dost peněz.“
„Ale to je blbost,“ opakoval svou základní myšlenku Smetana. „To je blbost a nesmysl. Za bílýho dne, v obchodě, někoho zapíchnout, to je přece nesmysl.“
„Jo, to neznáš antikvariát v Kamenné ulici,“ poučil ho Jan Pelíšek. „V tomhle krámě je totiž úplná tma. Když samozřejmě zhasne světlo. A to světlo, jak jsem slyšel, zhaslo.“
Milan Smetana vyprázdnil sklenici naráz a nalil si druhou. „Půjčte mi někdo cigaretu…“
Jan Pelíšek pokračoval: „Spíš si myslím, že to udělal někdo, komu Boris půjčil prachy. Víš přece, že ho dost lidí otravovalo a že dost lidem taky půjčil. Podívej, mohlo to být pětadvacet, třicet, možná padesát tisíc.“

„Za padesát tisíc?“ podivil se Smetana. „Za padesát tisíc to riskovat?“
„Třeba to bylo sto tisíc.“
„Blbost,“ opakoval znova svou základní myšlenku skladatel. „Boris samozřejmě nebyl chudák, ale že by někomu půjčil sto tisíc? To snad ani neměl. A i kdyby měl, tak by to neudělal. Samozřejmě nebyl chudák, ale přece víte všichni, že pokud jde o peníze, tak vlastně Boris tolik nevydělával, spíš tady zůstalo nějaké dědictví, a tak. Pětadvacet,“ uvažoval Smetana, „pětadvacet snad, to je reálné, ale pro pětadvacet tisíc, s tím hrozným rizikem…“
Vstával.
„Počkej,“ řekla jeho žena. „Nemůžeš se nějak vymluvit tomu Koudelkovi? Nejsem si docela jistá, jestli v tomhle stavu by měl být o samotě na nějaké chatě. Myslím, že i ta Klára ztratila rozum, protože ona zůstane sama, on bude někde sám.“
„Co si budeme povídat,“ prohlásil tvrdě scenárista Pelíšek. „Jaký otec, taková dcera.“
„Když ten Milan„, postěžovala si Pelíškovi Smetanová, „je takový dobrák. Že tě nenapadlo…“
„… ho odmítnout? To nešlo, to nešlo, pověsil se na mě. Počkejte tady, za necelou hodinu jsem zpátky, pak se taky napiju a trochu to proberem, ačkoliv,“ zarazil se. „Ačkoliv jestli bude co probírat…“ dodal zamyšleně.
A šel ke dveřím.
„A to chceš v tom smokingu?“ zeptala se.
Sáhl si pod krk. Ano, měl tam černého motýlka. Pohladil si lesklé klopy saka. „To už nestojí za to se převlékat.“

Klára ho úpěnlivě prosila, aby dal na tatínka pozor. Samozřejmě, že jí to slíbil, ačkoliv si byl naprosto jist, že starce nelze uhlídat. Koneckonců, naloží ho, tam ho vyloží, do rána s ním zůstat nemůže.
Takže jel měsíční nocí nejdřív na jih podél řeky a potom ve Zbraslavi přes řeku na východ černočerným údolím vzhůru. Tam nahoře byla vesnice a blízko ní, poblíž starého keltského oppida, měl Boris Materna už dlouhá léta velkou chatu, téměř dům, zděděný po rodičích, v němž vlastně nikdy nepobýval. Ale pan inženýr Koudelka tam jezdil pravidelně.
V tom hlubokém černočerném údolí uvažoval Smetana o tom, co by si počal, kdyby starý pán, jehož fyzická kondice byla velice dobrá, mu začal dělat něco s řízením, a bylo mu jasné, že o slabý, ochablý a hubený muzikant by se těžko ubránil.
Takže celou dobu inženýra pozoroval.
Navíc ho zneklidňovalo, že většinou neustále upovídaný pan Koudelka zmlkl, když opouštěli Prahu.
Potom si Smetana oddechl, neboť se mu zazdálo, že Koudelka usnul.
Jenže za chvíli pravil pan inženýr, s očima neustále zavřenýma: „Víte, Milane, já tomu pořád nemohu rozumět. Taková nešťastná věc. Kdo to jen mohl udělat?“
„To je tak,“ pravil skladatel. „To je tak, neměl jsem vůbec čas, pane inženýre, o tom přemýšlet, ale jsem přesvědčen, že to byla nějaká divná náhoda. Ze to prostě byl šílenec, anebo někdo, kdo se v něčem zmýlil, protože, prosím vás, v antikvariátě?“
„V antikvariátě,“ řekl inženýr a zavřel oči.
Za vesnicí, jež je na počátku té náhorní roviny nad řekou, zahnul doprava. Smetana cestu znal, byl tam už několikrát, neboť jak předtím řekla jeho manželka: Milan je takový dobrák…
Kdysi stála chata opodál vesnice na pokraji lesa. Mezi vsí a okrajem lesa býval zvlněný terén, jakási neúrodná pastvina, členěná drobnými remízky, jejichž porost odpovídal rázu skalnaté a neúrodné výspy nad hlubokou strží údolí, kterým vedla silnice.
Chata byla skryta ve starém stromoví. Teď k ní vedla prašná ulice mezi dvěma ploty. Za drátěným pletivem na obou stranách zahrádka vedle zahrádky, na každé zahrádce chata, každá jiná, zděné, roubené, chaty bílé i temné, se střechami rovnými, pultovými i sedlovými, všechny čněly z nízkého porostu, neboť stromy v této neúrodné zemi rostly pramálo a uboze. Lidská vůle se tu vzpínala proti přírodě s dojemnou trpělivostí. Bylo zvláštní, že to bylo zřetelné právě teď, za tmy, kdy ostrá světla reflektorů bezohledně obnažovala ubohost porostu, který se zoufale snažil – vsazen do místa, kde by nikdy nerostl – alespoň nějak zachránit svůj holý rostlinný život.
Chata Borise Materny byla takový typ domu, jemuž se říká švejcarák. S nízkou, sedlovou střechou a vchodem sklenutým z kamenů. Stromy dávaly tomu místu jistý klid, vznešenost a osamění, nicméně: plaňkový plot se rozpadal, omítka nezadržitelně chátrala a opadávala. Tráva byla přerostlá, vyrůstaly v ní přirozeným náletem břízy a duby.
„Rád bych vás pozval na kávu, pane komponisto,“ pravil inženýr Koudelka obřadně „byl bych rád kdyby jste neodmítl.“
Ačkoliv Milan byl veliký dobrák a – popravdě řečeno už několikrát pozvání pana inženýra Koudelky vyhověl –, byl skutečně příliš unaven, bylo pozdě, chtěl se něčeho napít, měl hlavu plnou mnohahodinového hluku hudby, chtěl si poklábosit s Pelíškem a se svou ženou, a potom spát, spát.
Takže se omluvil, kousek nad chatou, kde se lesní cesta rozdvojovala, obrátil vůz a vracel se.
Ačkoliv letní noc byla měsíčná a vlastně přívětivá, zdálo se mu, hvězd se zvláštním zlověstným cinkotem prší hrůza.

Bylo těsně před svítáním, chvíli před rozbřeskem dne. Ve chvíli kuropění. Na parkovišti před hotelovým domem zastavil nenápadný pošmourný vůz barvy tmavého písku s docela civilním číslem.
Tato chvíle dne bývá dobou útlumu a smrti.
A náhlých probuzení a lehkého spánku.
Noční můry se vytrácejí v šedi, jež prolíná stíny. V modravé šedi, co plaší tmu.
Ještě zdaleka nebyla chvíle barevného tance slunečního světla Muž, který vystoupil z nejnenápadnějšího auta světa, byl všechno možné, jen ne nenápadný. Kapitán Exner se po krušném odpoledni a večeru nejen oholil a osprchoval, ale

také se připravil na nový den, který před více než třemi hodinami začal. Vcelku lze říci, že látka jeho letních šatů měla nažloutlou barvu, připomínající čerstvě uříznuté smrkové prkno, o něco temnější byly jeho semišky, zatímco ponožky a kravata měly barvu jantaru. O košil se raději nezmiňovat, byla docela světle žlutá. V tomto kostým měl zajisté vystoupit ze své mercedesky. Jistě litoval, že nemůže, ale ten vůz byl někde sto padesát kilometrů daleko, pořád v garáži starého hotelu v Opolné.
Našedlé ráno tady na okraji města, při straně sídliště, kde kostky paneláků spokojeně stárly ke schátralosti, podobal se kapitán Exner spíš snu z dávných románů než současníku z našedle reality.
Není docela jisté, zda si to rovněž myslela vrátná, když šla ke skleněným dveřím domu. V rozespalosti se mírně potácela. Když ho uviděla, musela se těch dveří přidržet. Bezpečnostní zařízení byla v hotelovém domě potřebná. Přes prosklenou stěnu k němu promluvila reproduktorem: „Vy, vy tady přece nebydlíte," zakoktala. „Teď je noc a návštěvy nemám žádny hlášený…"
„Tady se musí každý hlásit?" zeptal se udiveně a zcela nevinně.
„Samozřejmě. A všechno si pišu. To by za chvíli byl z hotelovýho domu holubník, pane."
Zdálo se, že se kapitán Exner zamyslel. „Smůla," řekl nešťastně. „Co jen budu dělat? Potřeboval bych mluvit s panem inženýrem Háskem, s Eduardem Háskem."
„Tak to přijďte v pět. Pan inženýr Hásek by mě hnal, kdybych probudila z nejlepšího spaní teďka. Tak zas můžete jít, pane."
„Moment," řekl kapitán Exner, „nezhášejte, moment." Sáhl kapsy saka.
Služební odznak se zablyštěl velice podezřele. „Copak to je?" zeptala se.
„Pojďte se podívat blíž," vyzval ji mile. „Kriminálka, paní," řek1 suše. „Tak mně, prosím, otevřte. Už jsme nad tím ránem toho napovídali až až."
„Ježíš," hekla, „zase malér."
„A kdypak byl ten poslední?" zajímal se kapitán Exner, vstuje do domu. „Ani jsem snad o žádném neslyšel."
„Tady se soudruhu… soudruhu, každou chvíli něco semele. To je partají! A všichni jsou osamělí." Prohlásila to s bezpečnou jistotou: osamělost je nebezpečná a určitě podezřelá. „Tamhle je výtah. Pan inženýr Hásek bydlí…"
„Vím," přerušil ji s drzou jistotou, „sedmé patro, byt číslo sedmdesát dva."
Zavrtěla hlavou. „Pane jo…"
„Tak vidíte," řekl spokojeně kapitán Exner, „všechno víme."
Kráčel k výtahu jak vysněný přízrak jižních promenád a vrátná, sledujíc ho, polkla a zachytila se prkénka u okna do své kukaně.

„Ano?" zeptala se Marie Eichová tiše za dveřmi.
„Bezpečnost," odpověděl stejně tiše.
Otvírala: „Prosím," řekla, „jsem ráda, že jste zaťukal potichu. V tomhle domě…" Ačkoliv byla noc nad ránem, či kuropění, měla oči čisté a barvy louky na Studniční hoře, té trochu bažinaté louky za soumraku. Přes hlavu si přetáhla bavlněnou, ne příliš volnou hazuku. Sahala jí do půl lýtek. Podobalo se to sepranému tričku dvoumetrového bráchy, které snad kdysi bylo červené a teď to dostalo starorůžovou patinu. Pod hazukou patrně nic, čehož by si povšiml i naprosto tupý vyšetřovatel. „Je naprosto nezbytné," začala stroze, ale čím víc se dívala na Exnera, tím její řeč byla pomalejší a pomalejší, „abych byla vyslýchána uprostřed noci…" Zavřela dveře a opřela se o ně: „Okamžik," vydechla, „musím se trochu vzpamatovat. Jste samý převlek, pane kapitáne, nebo vám mám říkat pane doktore?"
„Čeká mě perný den," řekl kapitán Exner vážně a skromně, „takže jsem se musel oholit a převléknout. Včera bylo zatraceně horko."
Tu prostinkou šaškárnu prohlédla cobydup.
„Oč jde?" zeptala se jako dáma, která nemá ve zvyku přijímat časné návštěvy.
„Nuže," opověděl a opřel se ledabyle ramenem o jakési dveře snad do koupelny – a zkřížil ruce na prsou: „Jestli se nemýlím, jste paní doktorka Eichová z katedry romanistiky na filozofické fakultě."
„Ano, to jsem." A byla pořád opřená zády o dveře na chodbu.
„Je-li tomu tak," pokračoval kapitán Exner, „pak si zajisté vzpomenete anebo vám něco řekne jméno Snášelová, Milada Snášelová."
„Ovšem, je to studentka čtvrtého ročníku. Navštěvuje teď můj seminář francouzské literatury devatenáctého století."
Řeč vedla pořád stejným tónem. Ale na očích bylo zřetelné, že jí něco začíná vrtat hlavou.
„Chcete si povídat tady v předsíni?" zeptal se.
„Máte ještě nějaké další otázky?"
„Ani ne," řekl pomalu, „jen bych vám svěřil takovou zvláštní věc."
„A proč?"
„Jsem zvědav, co vy na to."
„Sdělte."
„Ta Milada Snášelová," pravil a podíval se na hodinky, „byla – je tomu asi… tři, čtyři, asi čtyři a půl hodiny – zavražděna."
Zavrtěla hlavou. „To je zvláštní překvapení," a pokračovala: „dnes odpoledne taková věc v antikvariátě a málem hned nato…" Naklonila hlavu a zeptala se: „Vlastně ani nevím, jestli jste tady služebně, jestli vůbec nejste…"
„Podvodník?" zeptal se, mlčky sáhl do kapsy kalhot: „Kriminálka, jak vidíte."
A schoval odznak.
„Moment, takže jste nežertoval…"

„Ani v nejmenším, paní asistentko.“
Odlepila se od dveří. „Pak mi asi nezbývá, pane… kapitáne, než abych vás pozvala dál. Myslíte si, že bych vám mohla uvařit kávu, když jste tady služebně?“
„Ale pořád mi dost nevěříte.“
„Nevěřím tomu, co jste mi řekl.“
„Pořád přemýšlíte, co je za tím a proč vedu takovouhle řeč.“
„Přesně tak,“ prošla kolem něho a vstoupila do pokoje.
Následoval ji.
Odebrala se do kuchyňky a připravovala na sporák konvici. „Posaďte se zatím.“
Vybral si křeslo u okna. Díval se na blednoucí nebe. „Včera kolem jedenácté hodiny v noci byla studentka Milada Snášelová, tedy vaše studentka, zavražděna na Žižkově. Zvláštní na tom je, že se tak stalo naprosto stejným způsobem jako odpoledne v tom antikvariátě.“
Plechová konvice jí spadla do dřezu. Pomalu k němu otočila hlavu a rukou, která se zřetelně chvěla, si odhrnula vlasy: „Nevypadáte, jako byste byl z tohoto světa, pane kapitáne. A to, co mi říkáte…“
„Nic, co by se nestalo a nebylo. Je to náhoda, že jsme se potkali už včera. Jsem trochu vedle z toho parašutisty. Z toho, že nebydlela vůbec na Žižkově, nevím, jak se tam ocitla. Jste jediná, o kom vím, že by ji mohl znát – a to je štěstí, že ji znáte – tak jsem přišel za vámi. Bylo to jaksi na dlani. Měla u sebe index.“
„Pořád chcete tu kávu?“
Přikývl.
Opřel hlavu do opěradla, zavřel oči. „Zatím, než budete tak hodna a uděláte mi to kafe, tak si to trochu v hlavě srovnejte. Potřeboval bych vědět, kde bydlela, jaké měla přátele, jestli měla nějakého přítele, velice dobrého přítele, atakdále atakdále.“
„Hovoříte, jako by se takové věci dělal denně, pořád a…“
„Dějí se,“ pravil kapitán Exner zastřeným hlasem. „Dějí se často a pořád a denně, paní asistentko, nebo paní doktorko? Tak často, že z toho běhá mráz po zádech…“
Neřekla na to nic a hleděla si kuchyňky.
A tak se stalo, že když se po třech minutách obrátila ke kapitánu Exnerovi, v jedné ruce šálek kávy a ve druhé cukřenku, bezděčně se napřímila údivem.
Kapitán Exner spal.
Postavila kávu a cukřenku na stolek a chvíli přemýšlela, možná o tom, jestli ho má vzbudit nebo ne.
Nakonec rozhodla, že je vlastně ještě noc. Zhasla světlo a ulehla na gauč.
Měla teď křeslo před sebou a viděla jeho ruce na opěradlech. Potom rovněž zavřela oči.
Jenže nespala. Život kolem ní, i její vlastní, plynul dosud stejně čile jako voda v rybníce.
Podle toho, jak jí pobledly rty, bylo možné si domyslet, že stavidlo na hrázi rybníka kdosi vytáhl příliš zbrkle.

Zazvonil telefon. Otevřela oči.
Byl bílý den, ale nemohlo být příliš pozdě. Telefon zvonil pořád.
Kapitán Exner stál u okna a díval se dolů, někam na ulici.
Muselo tam být cosi velmi zajímavého, protože řekl, aniž se obrátil: „Myslím, že pořád zvoní telefon.“
Chvíli trvalo, než si uvědomila, oč tu vlastně šlo.
Vstala a zvedla sluchátko: „Eichová,“ řekla a chvíli poslouchala. „Ano, je tady.“ Podala sluchátko Exnerovi: „To je pro vás, pane kapitáne.“
„Exner,“ pravil. „Oč jde?“
Ten někdo, co odkudsi telefonoval, se tiše zasmál. „Takže to klaplo,“ broukal spokojeně a byl to poručík Beránek. „Vrátná v hotelovém domě mi samozřejmě tvrdila, že jsi u trenéra národního mužstva, ale protože tě znám, předpokládal jsem, že trenér národního mužstva bydlí někde poblíž bytu 72. Takže jsem spíš chtěl hovořit…“
„Oč jde?“ zeptal se stroze kapitán Exner.
„Mám radost,“ žvatlal poručík Beránek. „Mám vždycky radost, když mi vyjde aspoň taková drobná věc, jako třeba tě najít.“
„Jistě, ale oč jde?“
„Měl bych dvě sdělení. Maličkosti. Předně: stavil se tady člověk, kterého podplukovník Koval poslat pátrat po taxikáři. Vypátral ho, skutečně našel taxikáře, který odvezl ženu, jejíž vzhled a stáří odpovídá Miriam Lebedové, z parkoviště autobusového nádraží nahoru na Žížkov. Taxikář vypověděl, že ten muž mu zaplatil napřed, a zároveň sdělil, že žena, kterou vezl, byla zřetelně v podnapilém stavu. Neznal ji, a toho muže rovněž ne. Podle jeho výpovědi ji vysadil na křižovatce ulice Malešovické a Tachovské. Když odtamtud odjížděl, nevšiml si ničeho zvláštního. Jenom si vzpomněl, že než se propletl těmi úzkými ulicemi na hlavní, potkal dva vozy, za to nemůže ručit Možná potkal tři. Samozřejmě že neví, o jaké značky vozů šlo, nevšiml si. Jeden z těch vozů jel pomalu a opatrně. To je všechno. Dále bych ti chtěl sdělit, že Vlček a náš milý doktor Buble budou hotovi se všemi základními věcmi asi v jedenáct. Prosím tě, nespíš? Slyšíš mě?“
„Slyším. V jedenáct.“
„Zároveň skončily výslechy těch, kteří byli včera v antikvariátě. Paní doktorka Eichová vypovídala…“
„To mě teď nezajímá, poručíku,“ pravil kapitán Exner suše. „Ještě drobnost, ano?“
„Zajisté, drobnosti, to je moje,“ odpověděl poručík Beránek kulantně.
„Je takový podnik,“ řekl kapitán Exner „a jmenuje se UNIMA. Měl by tam pracovat Josef Duben. Jestli tam pracuje, tak

bych se u něho před tou jedenáctou zastavil.“
„A copak je to za pána?“ zajímal se poručík.
„Ale ani nevím,“ odpověděl Exner lehkomyslně. „Takže…“ chtěl ještě něco dodat, ale místo toho položil rychle sluchátko, protože na druhé straně těch dvou drátu, které je propojovaly, se ozval tichý zpěv: Brejlatou, brejlatou, tu já mám nejradši…“
Tentokrát stála u okna, pozorujíc ruch na ulici, Marie Eichová.
„Tu kávu jste nevypil.“
„Čekal jsem, až se probudíte.“
„Usnul jste dřív, kapitáne,“ a pokračovala: „Zatímco jste spal a telefonoval, trochu jsem si to rovnala v hlavě. Milada Snášelová je…“ zarazila se, „byla velice krásná dívka, jenže o jejím životě nevím naprosto nic. Jen jednu věc: Borise Maternu určitě znala.“
„Ale!?“ podivil se kapitán Exner.
„To ví v ročníku na fakultě každý, pane kapitáne, protože je tomu asi. tři roky, nebo dva?… ano, necelé tři roky, kdy Milada Snášelová hrála s Borisem Maternou ve filmu. Už přesně nevím, jak se film jmenoval, ale myslím, že Studený blesk, komedie.“
Kupodivu mlčel.
„Možná že se chcete zeptat, jak se k filmování dostala? Mnoho studentek je zapsáno v komparsním rejstříku.“ Obrátila se od okna a tričko po jejím starším velkém bratru bylo teď v denním světle ještě zajímavější než včera nad ránem.
„Ještě se chcete na něco zeptat, pane kapitáne?“
„To jsou věci…“
Kolem rtů se jí kmitlo něco jako náznak úsměvu. „Když to říkáte vy…“
Šla do kuchyňky a pokračovala: „Je časné ráno. Snažíte se pracovat v noci, ale usínáte. Burcujete lidi z nejlepšího spánku. Tamhle za rohem je bistro, ale docela mizerné a špinavé. Jíte po ránu vajíčka… dejme tomu se šunkovým salámem?“
„Jím,“ řekl kapitán Exner. „Pokud budou skoro na měkko, jestli dovolíte, paní doktorko.“
Ještě nedojedli a zas zvonil telefon. Podala mu sluchátko: „Zas pro vás, pane kapitáne.“
Byl to opět poručík Beránek. Neřekl nic jiného než: „V Unimě je skutečně zaměstnaný Josef Duben. Už nastoupil do práce. Začínají o půl sedmé. Jak jsem si ověřil, bude na svém pracovišti zřejmě celé dopoledne.“ A položil sluchátko.
„Zase problémy s časem?“ zeptala se. „Pane kapitáne?“
„Budou jiné problémy než čas.“
„Tajemství?“
„Jestli jsou tajemstvími zlá hnutí mysli, pak ano.“
„Nepochybně.“
„Jinak,“ řekl dojídaje, „jste mi zachránila život. Včera večer mi dva zcela nezodpovědní lidé naprosto vybrakovali lednici.“
„Takže hlad je nejlepší kuchař.“
„Někdy,“ připustil. „Vajíčka se dají beznadějně zkazit. Svěřím vám nápad, paní doktorko. Někdy do obyčejných míchaných vajíček přidám trochu majoránky. Zkute to.“ Spokojeně se rozhlédl pokojem a zdálo se mu, že se mu líbí daleko víc než předtím. „No,“ prohlásil s povzdechem, „tak abychom šli.“
„Kam? Do vězení?“
„Ježíš, proč? Předpokládám, že máte prázdniny. Vy vlastně vůbec nemusíte do školy.“
„Mýlíte se. Mám tam být v jedenáct.“
„Takže jsme na tom s časem stejně…“
„Ale vás ještě někde čeká jakýsi pan Duben, jak jsem zaslechla. A nechtěla jsem poslouchat, pane kapitáne.“
„Myslím,“ řekl stroze, „že do půl jedenácté klidně počká. Jestli vůbec bude zapotřebí s ním mluvit.“
Pomáhal jí uklízet ze stolu a jak tak stáli u té kuchyňské linky, zamyslel se: „Co teď s tím časem…“ uvažoval.
„Noc je ztracená…“
„Ztracená?“
Bezděčně si prohlédl znovu její vyrudlé tričko po více než dvoumetrovém bratru, který musel být nesmírně hubený, jaksi bezděčně se dotkl jejího ramene a tím i vlasů a zjistil, že ty vlasy jsou kupodivu velice jemné. „Noc ano,“ a kapitán Exner se rozpačitě usmál a v těch rozpacích se jeho dlaň ocitla v jejím týle. Naprosto mimovolně a jistě docela bezděčně pod vlasy paní doktorky Eichové. „Noc je jistě ztracená,“ opakoval zbytečně myšlenku, naprosto hloupě a neúčelně.
„Noc ano.“
Talíř, co ještě držela v ruce, spadl na stůl, ale nerozbil se.
Musela mu totiž uchopit paže, aby se bránila, kdyby ji jakýmkoliv způsobem chtěl obtěžovat.
Potom se jí zřejmě zazdálo, že vlastně o žádné obtěžování nejde. Jeho ruka byla koneckonců lehká a klidná a možná ani dotek jeho úst nebude nejsurovější, napadlo doktorku Eichovou.
Ostatně – popravdě řečeno – napadlo ji to v okamžiku, kdy řečená Exnerova ústa byla vzdálená od jejích rtů dejme tomu dva až tři milimetry.
„Ach,“ řekla po chvíli vyděšeně. „Jsi ve službě, kapitáne.“
„Nemůžu,“ prohlásil vyčerpaně, „sloužit dnem a nocí.“
„Opravdu to ne,“ souhlasila s oním laskavým ženským porozuměním, které je právě nejnebezpečnější.
V tuto denní hodinu už všichni, kromě těch, co byli na dovolené, se věnovali své práci.
S lítostí nelze než konstatovat, že doktor obojího práva kapitán Michal Exner a asistentka katedry romanistiky

filozofické fakulty vysokého učení Karlova nikoli.

Nad starým domem v Karlíně, ve kterém mělo podnikové ředitelství UNIMA své sídlo, se rozléhal chraplavý hlas amplionu: „Soudruh Duben ať se ihned dostaví na vrátnici. Má tam návštěvu. Soudruh Duben ať se ihned dostaví na vrátnici. Má tam důležitou návštěvu.“
Vrátnice byla prosklenou dřevěnou budkou, vysunutou do širokého průjezdu. Kapitán Exner bloumal po historické dlažbě z dřevěných špalků, šel se podívat na rozlehlý dvůr, kde bylo pár plechových garáží a nějaké skladiště, a potom raději z tohoto chmurného místa odešel na chodník.
V ulici zbylo několik starých akátů. Snaživě stínily parkující vozy.
„Poslyšte,“ ozvalo se za Exnerovými zády, „tak vy mě hledáte?“
„Jo,“ kapitán Exner se obrátil. „Jestli jste Josef Duben, tak jo.“
„To je přesně tak,“ potvrdil Josef Duben, jemuž bylo tak kolem pětatřiceti, vypadal skvěle v plátěnkách, v džínách a v modrém tričku. „Oč jde?“
Kapitán Exner jaksi váhal. „Hm… pane Duben, tady je takové divné místo, neměl byste čas se se mnou trochu projít? Snad tamhle na roh a zpátky. Prostě dva spolužáci, co se po letech sešli.“
„Nevzpomínám si, že by některý můj spolužák takhle vypadal.“
„O tom nepochybuju, pane inženýre, a myslím, že je na beton, že spolužáky nejsme.“
„Pak nevím, proč ta zábava.“
„Jestli se nemýlím, pane inženýre, tak jste včera večer trávil svůj volný čas s paní Miriam Lebedovou.“
Duben se zarazil. „Jednak nejsem inženýr a jednak do toho nikomu nic není.“
„Nikomu,“ souhlasil kapitán Exner.
„Doufám, že nejste její manžel.“
„A kdybych byl?“
Josef Duben znejistěl. „Vaše paní mi sdělila, že jste ji opustil.“
„Říkal jsem, kdybych byl,“ poznamenal kapitán Exner polohlasně, „jenže nejsem, a v tom je ten problém, pane Duben. Já jenom potřebuju takovou drobnou informaci, jestli dovolíte.“
„Drobné informace podávají na informacích.“
Kapitán Exner sáhl do kapsy. „Kriminálka, pane Duben,“ řekl tiše. „Já jsem kapitán Exner z kriminálky, takže kdybyste byl tak laskav a šel se mnou na tu malou procházku tamhle na roh a zpátky.“
„Ježíš,“ uklouzlo Josefu Dubnovi bezděčně. „No to je průser.“
„Ale,“ podivil se kapitán Exner a vykročil.
Duben ho následoval.
„Mohl byste mi říci, pane Duben, proč je to…“ Exner chvíli váhal, má-li použit stejného slova, ale potom se pro tu eventualitu rozhodl: „Průser, jak jste pravil?“
„To nevím. Když já nevím, oč jde. Ujišťuju vás, že paní Lebedovou znám teprve čtrnáct dní, byl jsem s ní dohromady třikrát, jednou jsme se potkali…“
„Ale to mě nezajímá, pane vedoucí,“ řekl kapitán Exner smutně. „To mě vážně nezajímá, kde a jak jste se s ní seznámil. Jen bych rád věděl, kdybyste byl tak laskav a řekl mi, kdy jste se s ní sešel včera večer, kdy jste ji doprovodil k taxíku a kdo kromě vás ví o vaší známosti.“
„Sešli jsme se o půl osmé, potom jsme šli do vinárny U viaduktu a z vinárny U viaduktu jsme odcházeli po desáté. Doprovodil jsem paní Lebedovou k autobusovému nádraží, taxík jsem jí zaplatil a odjela domů a já sám jsem také odešel domů.“
„A pokud jde o vaši paní?“
„Samozřejmé nic neví.“
„Víte o nějaké jiné známosti paní Lebedové?“
„Nevím a…“
Kapitán Exner ho přerušil. „Proč jste ji nešel doprovodit domů?“
„Tentokrát jsem spěchal,“ vyhrkl.
„Mimochodem, nechodil jste někdy s Miladou Snášelovou?“
„To jméno slyším v životě poprvé,“ prohlásil Duben s upřímnou určitostí.
„Tak chvíli vzpomínejte.“
Zavrtěl hlavou. „Opravdu neznám, soudruhu kapitáne. Opravdu neznám. Milada Snášelová… Ani jsem nikdy takové jméno neslyšel a v našem podniku nepracuje.“
„A Borise Maternu znáte?“
Došli na nároží. Opodál byla křižovatka se světelnými signály. Od ní až sem táhla se řada vozů a jejich výfukové plyny se válely tiše a záludné mezi domy. Tady už nikde staré stromy nezbyly.
Kapitán Exner se obrátil. „Pojďme zpátky. Ptal jsem se…“
„Jestli myslíte toho herce Borise Maternu, pak ho samozřejmé znám: Z televize a z filmu. Nikdy v životě jsem se s ním nesetkal.“
„Takže to by bylo všechno,“ řekl kapitán Exner spokojeně.
„Moment,“ namítl Josef Duben. „Mám snad právo vědět…“
„Samozřejmé že máte,“ přikývl kapitán Exner. „Za určitých okolností, snad kdyby to bylo nějak důležité, ale ono není, pane Duben. Dokonce je to tak nedůležité, že zatím – pokud nenastanou nějaké jiné okolnosti – nebude ani zapotřebí, abyste to, co jste mi řekl, někomu nadiktoval do protokolu.“

„Moment," zarazil se Duben. „Byl byste tak laskav a ukázal mi ještě jednou ten odznak, a případně…"
„Můj průkaz?" zeptal se kapitán Exner a bez řečí mu obojí ukázal. „Zapamatujte si číslo i mé jméno. Abyste nemusel hledat v seznamu, volejte 2131 a můžete tam vylíčit, jak vypadám a jestli opravdu jsem. Takže díky, pane Duben," skončil kapitán Exner a zamířil přes ulici na protější chodník. Místo do pivnice, kterou právě otvírali, zapadl do vozu barvy skromného rejska.

Podivný a nepochopitelný osud Milady Snášelové, který se naplnil v Tachovské ulici, zasáhl svým temným kruhem tragiky, smutku a jakéhosi zoufalého údivu, který je vždy průvodcem náhlého doteku smrti, vlastně jen pár lidí. Poručík Beránek po rozhovoru s Exnerem zasunul svůj černý notes do kapsy saka, spolkl dva belaspony a odjel do Boleslavi, kde podle údajů v občanském průkaze Milada Snášelová byla trvale hlášena. Jednoduchým dotazem v celostátní evidenci zjistil, že tam také bydlí její rodiče. Raději o takových setkáních pomlčet nebo na ně zapomenout, další dva belaspony spolkl, když se vracel.
Studenti a pedagogové na katedře romanistiky byli vzrušeni a zaskočeni událostí pro ně nepochopitelnou.
Jen kdosi bůhvíproč poznamenal, že tenhle konec jako by měla v očích.
Lidé z Tachovské ulice o tom budou vyprávět v kruzích svých známých, přátel a příbuzných, postupně se v tom vyprávění ta krásná letní noc stane dusivou a temnou, probleskne řeč o drogách, milencích nebo sexuálních maniacích či jakési záhadné pomstě z dávnějších dob a bude-li mít štěstí na vypravěče, stane se vyprávění posléze lidovou baladou.
Avšak nenadálá smrt Borise Materny zasáhla několik kruhů společnosti a během večera a noci po té události byla již obecné známa a povědomost o ní se šířila bleskem celým státem. Stala se tragickou senzací první kategorie, jak se cynicky vyjádřil nejmenovaný novinář, kterému se v pozdních večerních hodinách podařilo vsunout o této události několikařádkovou noticku do posledního vydání svého deníku.
Četka si zvěst ověřila. V archivu byl už více než deset let připraven stručný nekrolog obsahující základní data Maternova života. Právě v té době, kdy se Exner potuloval Karlínem, příslušný redaktor nekrolog doplňoval k vydání. Vyšel v 11 hodin 10 minut. Takže rozhlas jej vysílal až v poledních zprávách.
Divadlo Pod věží bylo malé, spatně vybavené, ale pracoval v něm soubor a režiséři takoví, že bylo vyprodáno několik měsíců dopředu. Divadlo samo patřilo do mamutího komplexu ctihodného kamenného divadla, které začalo svou historii před více než osmdesáti lety. Divadlo Pod věží pod těmito křídly tvořilo jednu inscenaci lepší než druhou.
Kolem desáté se začali scházet herci na zkoušku známé hry Antona Pavloviče Čechova Strýček Váňa. Jenže nebylo jediného a jediné, co by nepřicházeli jak na tryznu, vyjímaje Jiřího Steinburga, který nemel telefon, rádio neposlouchal, noviny po ránu nečetl, bydlel na okraji Prahy, přijel do divadla vozem a rovnou, tak řečeno z vozu, vstoupil na jeviště. Rozhlédl se a pravil: „Tak co je, panstvo? Mistr Materna je snad nemocen?"
„Vole," řekl zasmušile herec Adam Háša.
Steinburg to přešel: „Tak co je se zkouškou, pane režisére? Jsem připraven, trochu jsem se opozdil, ale v nastalých dopravních situacích tohoto města…"
„Vole," opakoval tiše Adam Háša. „Ty fakt nic nevíš?"
„A co bych měl vědět?"
„Včera Borise Maternu zavraždili. Někdo ho zavraždil. V antikvariátě," řekl Adam Háša. „Jestli ti to udělá dobře, tak si tadyhle cvakni s námi."
„To je blbost, ne," prohlásil Steinburg. „Předevčírem ho vezu z představení a v tom antikvariátě…" zarazil se.
„Proboha," zaúpěla kolegyně Hájková, „proboha, Jiří, drž hubu, je to fakt. Materna je mrtvej."
Jiří Steinburg ztěžka dosedl na židli. Popravdě řečeno, i toto jeho zdrcené usednutí bylo perfektní, dokonalé a směřovalo k temnému hledišti. Nemohlo tomu být ani jinak. Patřil do slavné herecké dynastie. Jeho praprababička hrávala už s Josefem Kajetánem Tylem a o prapradědečkovi se říkalo, že byl kumpánem Jana Kašky.
„Ale vždyť," řekl a podepřel si hlavu. „Takže," vstal a rozhlédl se kruhem, „takže tohle představení, panstvo, jak se mi zdá, můžeme zabalit. Kdepak je pan režisér?"
„Telefonuje s ředitelem."
„To jsem si mohl myslet," řekl Jiří Steinburg jízlivě. Podtextem bylo: s kým jiným by mohl telefonovat v téhle vážné chvíli, když zemřel vzácný člověk a velký umělec. Telefonuje s ředitelem, zatímco by měl snad… „Telefonuje s ředitelem," pokýval smutně hlavou. „Koneckonců, co mu jiného zbývá…"
„Jenže to ještě nevíš," řekl režisér Vostrý ze zákulisí, neboť právě před chvílí položil sluchátko, „že ho v tom antikvariátě někdo zapíchnul. Rozumíš, Jiří, zapíchnul kudlou."
Jiří Steinburg opět dopadl na židli. „Prokristapána…" a chytil se oběma rukama za hlavu.

Je samozřejmé, že v divadelním prostředí, na jevišti, proběhla tato zvěst mnohem dramatičtěji než v moderní, klimatizací vytápěné a větrané kanceláři zástupce šéfredaktora televizní redakce dramatického vysílání.
„Při vší té smůle," pravil režisér Kubásek, sedící u kulatého stolku nad mnoha rozloženými lejstry, „při vší té smůle, která mě soustavně pronásleduje celý život, při té katastrofě, jakou smrt Materny nepochybně je, můžu tě ujistit, že seriál Dům v údolí při břehu řeky dopadne v podstatě dobře."
„No, moment," zavrtěl hlavou zástupce šéfredaktora Nechleba. „Moment, zavolal jsem si tě proto, abychom se dohodli, že dvanáct dílů, co jste natočili, stornujem včetně dotáček, co se dělaly pro díl šestnáctý a devatenáctý, a že přeobsadíš roli. Materna byl přece v každém díle. A začnete točit znova." Vzdychl: „Těch prachů! Pečlivě vystříháte všechno, kde Materna není a…"
„Podívej," vysvětloval Kubásek a zapaloval si dýmku. „Nechceš zkusit tenhle tabák? Nechceš. Fajn. Hned včera večer,

jak jsem se to dověděl, volal jsem Pepu Dynybyla.“ (Josef Dynybyl byl známý autor televizních seriálů a samozřejmě i spisovatel, který napsal to dílo, které právě televize natáčela, totiž: Dům na pokraji údolí při břehu řeky) „Pepa to už věděl a dokonce o tom přemýšlel. Musím ti říct, že Pepa je zázrak a poklad. Teď prosím dávej pozor: zdá se, že bez Materny, který vytvořil hlavní roli, nemůže být seriál natočen, aniž by byla hlavní role přeobsazena. Ale vzhledem k tomu, že dvanáct dílů je v podstatě hotovo a dál: dotáčky, které byly dělány do jiných dílů, nejsou tak podstatné, navrhuje Pepa Dynybyl tohle: přepíše třináctý a čtrnáctý díl, a to tak, že během třináctého dílu se Mlynář, to je Materna, vůbec neobjeví na obrazovce a v díle čtrnáctém se utopí. Počkej, nic neříkej, utopí se na rybách a záběry se dají udělat s figurantem, nejlíp s některým kaskadérem, třeba s Vomáčkou. Vomáčka se mu podobá, zdálky se nepozná, jestli je to Materna nebo Vomáčka. A Dynybyl toho zároveň využije pro jednu věc, že totiž Anička…“
„Anička, počkej… počkej, to je ta, co běží k tomu stavidlu a spadne tam dolů do těch vírů.“
„Ale ne,“ pravil režisér Kubásek, „to si to pleteš se scénou v seriálu Lidé na pokraji modrého jezera, tak to není ta Anička jako v tom seriálu, to je jiná Anička, ale taky Anička. To je v pořádku. Tak ta si potom vezme někoho jiného a ten jiný převezme celý ostatní part té role, kterou měl hrát Materna. Samozřejmě v závěru jsme probrali možnosti hereckého obsazení místo Materny a dohodli jsme se na tom, že nejvhodnějším hercem pro tuhle roli by rozhodně byl Jiří Steinburg. Počkej, mlč, to je všechno promyšleno. Podívej, Jiří Steinburg se podobá Maternovi – no, vůbec se mu nepodobá, ale je mladší a zároveň dojde v celém seriálu k takovému, řekl bych, sentimentálně milostnému tónu, který je velice zajímavý. Nakonec by samozřejmě Steinburg neskončil ve vězení a před soudem, ten soud by tam byl, ale Steinburg by byl osvobozen. Ty drobnosti dějový, jak by tak šly, to by samozřejmě Dynybyl udělal ve velice krátké době. Jde pouze o jednu věc,“ skončil svou řeč režisér Kubásek rázně: „Je zapotřebí dohodnout s výrobou, aby přerušila natáčení seriálu dejme tomu – na tři neděle. Během tří neděl bude napsán znova třináctý a čtrnáctý díl, upraven díl patnáctý a upraven i závěr, takže my budeme moci se Steinburgem dělat i ty dotáčky, které vzhledem k počasí by nám v přírodě nevyšly.“ Režisér Kubásek vzdychl. „Takže s pomocí boží ta katastrofa pro nás vlastně nedopadla tak špatně, i když, řeknu ti upřímně, co se s tím Maternou stalo, to je věc neuvěřitelná, výjimečná a podivná.“
Zástupce šéfredaktora zamyšleně hleděl ke stropu, kde se válel dým z Kubáskovy dýmky. „Jestli je to tak, jak jsem to slyšel, totiž ta verze s tím bodnutím a s tím podivným způsobem, to je úplně zvláštní, to byl šílenec, to nemohl udělat nikdo normální.“
Režisér Kubásek si přihladil řídnoucí vlasy, rovnal na kulatém stolku papíry a ukončil rozhovor slovy: „Ať už šílenec, nebo ne, ať už je to tak, nebo není, podívej: Maternu nemělo dost lidí rádo. Byl to samotář, s nikým se nestýkal a nekamarádil, – bylo to v každém případě mnoha lidem podezřelé. Nebudeme raději uvažovat o tom, proč a kdo tu věc spáchal, to je nakonec záležitost Veřejné bezpečnosti, která to bezpochyby vyšetří, protože – nezlob se – nechat takovouhle vraždu, jen tak, to snad ani nebude možný…“
Čímž byl v zásadě pro televizní pracovníky uzavřen případ nešťastné smrti Mistra Materny.

Na druhém břehu řeky na kopci na okraji města v haluzně zcela nepatrné (neboť co to jsou tři patra – šířka domu zhruba 80 metrů, délka přibližně 150 metrů – proti velikosti města, země a koneckonců vesmíru), nuže v této době, o níž byla již shora zmínka, probíhal v nenápadné kanceláři této budovy rozhovor mezi dvěma muži, jenž se nesl v tónu, který by bylo těžko nazvat optimistickým.
„Je to konec a katastrofa,“ uzavřel jakousi svou řeč štíhlý muž, dejme tomu šedesátník, ale znamenitě vypadající, s přepečlivě učesanou pěšinkou v prošedivělých vlasech, a dodal: „Pět miliónů anebo šest, když to vezmu vcelku.“
Před sebou měl přetlustou knihu. Zavřel ji, dal ruce vedle sebe na lavici, opřel se a zahleděl se do stropu.
Kancelář, v níž ti dva seděli, byla drobná. Dvě velká okna, psací stůl, obložený papíry, lejstry a knihami (tak nevypadají stoly, jež náležejí velkým manažerům), v koutě proti oknům polstrovaná lavice, kolem pár křesel, místo tak pro osm, deset lidí. V koutě proti psacímu stolu televizor s videorekordérem. A pak malá skříňka vedle polstrovaných dveří, aby bylo kam ukládat staré časopisy. Jen dveře vycpané a kůží potažené dávaly tušit, že jde o kancelář významnou.
Muž, který seděl v čele stolu, sem služebně náležel. Byl všechno na světě, jen ne hubený. Kučeravé vlasy trčely tak čile, že hormony, co radostně vypuzují kořínky vlasu na hlavách pánů k plešatosti, neměly nejmenší naději. Tvářil se nesmírně vazně, přemýšlivě. Na hřbet ruky nasypal z malé krabičky dva kopečky šňupacího tabáku. Nabídl svému spolusedícímu, který mlčky zavrtěl hlavou. Muž nasál tabák a oči se mu mírně zakalily. „To je ovšem velmi zlé,“ řekl velice rozvážné. „Přesto však bychom se měli pokusit najít ještě nějaké pozitivní řešení.“
Muž hledící do stropu se zavrtěl. Snad ho napadla sprosťárna nebo jiný výkřik zoufalství, ale mlčel, neboť bylo koneckonců zbytečné – a také proti pravidlům slušného chování – vyjadřovat se unáhleně v jakékoliv situaci. Filmový režisér Ivan Macháček byl totiž džentlmen starého ražení, a muž, se kterým seděl, byl – ač podle velikosti té kanceláře to bylo neuvěřitelné – doktor Vladislav Bartler, ředitel filmového studia, toho času největšího v Evropě, ba mnozí tvrdili, že i na světě. Byl vládcem mamutího podniku, který byl schopen vyrobit za jeden jediný pouhý rok osmdesát filmů. Přes jeho baculaté ruce procházely nejen milióny za výpravu, kostýmy, dekorace, kamery takové i onaké, milióny metrů filmového materiálu a samozřejmě i desítky a stovky, ba vlastně tisíce lidských osudů, kteří v tomto koncernu na sny pracovali.
V duchu své pověstné rozvahy a opatrnosti dodal: „Poslyšte, pane režisére, neměli bychom udělat ukvapené rozhodnutí.“
„Ježíš,“ pravil smutným hlasem Ivan Macháček, „je to naprosto hotovka. Podívejte, soudruhu řediteli: tak ten film je natočen ze sedmdesáti osmi procent, dejme tomu z osmdesáti. V tomhle filmu jsem tomu nebožákovi Maternovi dal hlavní roli. Nesleze mi z plátna.“
„Dobrá, ale když vezmeme těch zbývajících dvacet procent: kolik z těch zbývajících dvaceti procent měl ještě Materna

natočit?“
„Z těch zbývajících dvaceti procent osmdesát procent, soudruhu řediteli.“ A režisér Macháček položil útlou pěstěnou ruku na přetlustou knihu technického scénáře. „Tady je to naprosto přesně“ dodal unaveně. A ještě řekl: „Riziko je kalkulovatelné v penězích soudruhu řediteli, ale tento scénář patří mezi nejlepší, které jsem měl kdy v ruce. Budu vás žádat o pomoc. Dva roky mé práce byly nešťastnou náhodou, tragickou shodou okolností, zmařeny. Věřím, že studio nalezne dost odvahy, aby tento projekt znovu realizovalo. Za Maternu bych samozřejmě už teď měl náhradu, umělecky naprosto rovnocennou.“
„V této fázi,“ s naléhavou zodpovědností v hlase (moduloval už přesně, poněvadž se mu podařilo překonat onen nával štiplavé drogy na sliznice), „bychom neměli věc v žádném případě uspěchat. Bude nejlépe, když zhruba sestříhnete materiál, podíváte se na to znova s uměleckým ředitelem, a možná, že po další poradě s dramaturgií bylo by nejlépe, kdybyste si vybral ještě někoho dalšího, někoho velice zkušeného autorsky, a mohlo by se podařit dovést tu věc do konce v nějaké přijatelné formě. Nemám o tom teď samozřejmě žádnou představu, ale možná, že by byla vhodná i forma střihového filmu s nějakými doplňky, které by překlenuly to, co se nepodařilo realizovat…“
Při té řeči režisér Ivan Macháček postupně bledl až do barvy zelené, na tvářích mu posléze vyrazily ruměné fleky.
Takže když vstoupila pozoruhodná dáma, jež měla na sobě tmavohnědý sametový kostým s hlubokým výstřihem a na konci toho výstřihu růži, podobal se režisér vzorně nalíčenému klaunovi, který může v tu chvíli okamžitě vstoupit do manéže.
Ta dáma byla sekretářka ředitele doktora Bartlera. „Promiňte, soudruhu řediteli, je zde nenadálá návštěva.“ Na okamžik se zarazila. „Je to soudruh kapitán doktor Exner, který vyšetřuje případ pana Materny.“

Vedle oné dámy s čajovou růží na hrudi, jež byla nepochybně hodna vést sekretariát ředitele filmového studia, zazářil kapitán Exner režisérovi Ivanu Macháčkovi jako vzpomínka z dávných časů. Bože můj, napadlo tohoto zkušeného muže, chybí mu jenom květina v klopě, a pochopil ono kratičké zaváhání paní sekretářky předtím, než ohlásila, kdo si přeje mluvit s ředitelem. Její zkušenosti byly jistě nemalé, ale s podobným vyšetřovatelem se dosud jistě nepotkala.
Obličej kapitána Exnera byl trochu zastřený únavou noci.
Před okny ředitelovy kanceláře stála řada starých topolů. Jejich listy odrážely světlo slunce, takže ovzduší místnosti bylo prozářeno jemnou a mihotavou zelení, nad níž by si zamnul ruce každý impresionista.
Vzduchem táhla jakási nostalgie a neradostné tušení budoucích věcí.
Exnerovo dopolední setkání s důstojníky a doktorem Bublem zůstalo formální. Bylo možno pouze potvrdit, že jak Boris Materna, tak Milada Snášelová byli zavražděni stejným způsobem a k oběma vraždám byl pořízen stejný nůž, naprosto běžný výrobek tuzemského průmyslu, a podle stopy na hrdlech a způsobu a směru, jak byl nůž veden, bylo zřetelné, že pachatelem byl člověk spíš vyšší. Doktor Buble se při té příležitosti podíval na Exnerových šest stop a prohlásil: Tak tvoje velikost, malinko spíš víc než míň.
Takže kapitánu Exnerovi nezbylo než se vydat na cestu zoufalého poutníka, jejímž prvním milníkem se mu zazdála tato úřadovna.
Byl mu představen Ivan Macháček. Ale starý režisér správně pochopil, ze přijetí pracovníka Veřejné bezpečnosti znamená pro něj vyhazov, a proto se poroučel.
„Ale já jsem opravdu nechtěl rušit,“ pravil kapitán Michal Exner skromně, „mohu počkat, soudruhu řediteli, jestli máte na práci něco důležitého…“
„Řešili jsme právě vážný pracovní problém. Totiž máme roztočený film, v němž hrál Boris Materna hlavní roli, a teď bude zapotřebí nějak věci dopracovat a dovést do konce,“ pravil ředitel, „a…“
„Kdyby byl pan režisér tak laskav a mohl se mi potom chvíli věnovat, byl bych velice rád.“
„Samozřejmě,“ souhlasil Ivan Macháček korektně.

„Tak,“ pravil kapitán Exner, když se posadil do křesla naproti řediteli filmového studia. Opřel si ruce pohodlně do opěradel, přehodil nohu přes nohu a dodal téměř spokojeně: „Taky mě čeká ledacos vyřešit.“
„Kávu?“
„Ne, děkuju, kávu ne. Ne, děkuju, nic. Snad sklenici minerálky. Děkuju. Z občanského průkazu jsme zjistili, že Boris Materna, který včera tragicky skonal, a to takovým způsobem, že není zbytí než se té záležitosti věnovat, soudruhu řediteli, byl podle razítka ve svém občanském průkazu vaším zaměstnancem, což je trochu zvláštní pro neinformované lidi, jako jsem já. Domníval jsem se, že Boris Materna je členem některého divadla, kde hraje nejvíc, myslím, že je to Divadlo Pod věží, a netušil jsem, že vaše studio má herecký soubor.“
„Ano. Náš herecký soubor, který vede soudruh Václav Zmáhal, velice zkušený bývalý divadelník, má v současné době, tuším dvacet pět nebo dvacet sedm členů. Jeho…“
„Dekuji. Prosím vás, co to znamená, být členem vašeho hereckého souboru, myslím hereckého souboru studia?“
„Členové tohoto souboru jako zaměstnanci studia mají za povinnost hrát především ve filmech studia a mají být do těchto filmů přednostně obsazováni. Další externí práci smluvně pro televizi nebo pro divadla si musí organizovat tak, aby to nenarušilo jejich hlavní úkoly, které mají tady. Ostatně o tom všem vám dá jistě velice rád velmi podrobné informace právě soudruh Zmáhal.“
„A vy jste znal Borise Maternu?“
„Samozřejmě, ale jen povrchně. Potkávali jsme se náhodné při řekl bych – takových zvláštních příležitostech, jako premiéra filmu nebo schůze. Ostatně Boris Materna byl vynikající herec, režiséři ho často obsazovali, nikdy proti jeho práci nebylo námitek, své úkoly plnil přesně a pokud vím, jeho externí práce nezasahovala nijak zvlášť do pracovních povinností, které měl ve studiu.“

„A co tomu všemu říkáte?“ zeptal se kapitán Exner prostince.
„Jako… jako čemu?“ Bylo zřetelné, že doktor Bartler je poněkud v rozpacích. Prohrábl si vlasy, poposedl. „Jde ovšem o velice tragickou událost…“
„Ale vy osobně?“
„Nevím, co tím myslíte, soudruhu… soudruhu…“
„Kapitán Exner.“
„Soudruhu kapitáne. Nevím, co touto otázkou myslíte.“
Exner přikývl hlavou, jako by se to rozumělo samo sebou. „Vy tady máte něco,“ pokračoval, „jako komparsní rejstřík?“ zeptal se hloupoučce.
„Samozřejmě.“
„Potřeboval bych ještě takovou drobnou informaci. Kdybyste byl tak laskav a zjistil mi – prosím vás, máte koutek papíru a tužku?“ zeptal se kapitán Exner drze, a když obojí dostal, psal a diktoval si: „Jde o toto jméno: Milada Snášelová, stáří 23 let, studující, měla hrát ve filmu Studený blesk. Jestli ji máte v komparsním rejstříku a jestli v tom filmu opravdu hrála.“
Ředitel se odebral za svůj pracovní stůl a osobně zvedl sluchátko, aby zjistil jednoduchou a prostou skutečnost. Žádná Milada Snášelová v komparsním rejstříku zaznamenána nebyla. Neváhal rovněž vzápětí zjistit stejně prostou skutečnost, že jmenovaná Milada Snášelová skutečně hrála ve filmu Studený blesk, který režírovala Veronika Snítilová, rovněž zaměstnankyně studia.
Doktor Bartler byl profesionál. Ani náznakem nedal najevo i nepatrný drobný zájem o to, proč se kapitán Exner zajímá o jakousi studentku v souvislosti s nešťastnou smrtí herce Borise Materny.

Nevelká místnost měla vysoký strop zaklenutý gotickou klenbou, kterou by odborník s přihlédnutím k ostatním částem budovy přesně vymezil do období po polovině 14. století.
Podél stěn byly regály s knihami a registratury. Před každým oknem stály proti sobě vždy dva a dva psací stoly. Avšak pouze za jedním seděl vysoký muž. Po stole měl porůznu rozložené otevřené knihy a v jedné z nich si četl.
Stalo se, že slunce zašlo za jakýsi drobný mrak. Místnost potemněla. Muž zvedl hlavu a podíval se oknem do zelených korun starých kaštanů. Byly to stromy rozložité a zcela zakrývaly výhled kamkoliv. Promnul si oči. Sáhl na okraj stolu pro noviny a jakousi neotevřenou korespondenci. Ve dvou obálkách byla cyklostylovaná sdělení, která bez hnutí brvy zmačkal a hodil i s obálkami do koše pod stolem. Rozložil noviny a zběžně těkal očima po titulcích.
Nad sloupcem s drobnými zprávami se zarazil.
Zvedl hlavu a rozhlédl se, snad aby se ujistil, že je opravdu zde, v této místnosti v tento bílý letní den. Zda kaštany stojí na svých místech v zahradě a nebe je modré. Ano, bylo modré, prosvítalo nahoře nad korunami.
Znovu sklonil hlavu k té zprávě, co ho tak zaujala.
A znovu se neklidně rozhlédl. Když skládal noviny, aby se podíval dole v tiráži na číslo telefonu redakce, zřetelně se mu chvěly ruce. A když vstal a naklonil se přes stůl, aby si z druhého stolu vzal telefonní přístroj, stalo se mu, že mu telefon vypadl na ty jeho knihy a sluchátko srazilo malou vázičku, v níž vadla jedna jediná kopretina v trošce vody.
Vytočil číslo. „Ano, volám vaši redakci. Potřeboval bych někoho, kdo má na starosti ten sloupec drobných zpráv. Ano počkám. Ano, promiňte, že vás obtěžuji. Ale dnes jsem, právě teď, četl v novinách o tom, že tragicky zahynul Boris Materna, ten herec. Ano? Prosím vás, můžeme mi říct, jak? Nevíte? Ano. Máte tam už nekrolog z Četky. Byl byste tak laskav a mohl mi ho přečíst?“ Poslouchal asi tři minuty. „To je všechno? A vy sám nevíte, jak se to stalo? Nevíte. Ano, děkuju vám. Děkuju.“
Ruka se sluchátkem mu klesla do rozložené knihy.
Potom se vzpamatoval a zavěsil sluchátko na přístroj. Vstal, přešel několikrát pod tím vysokým klenutým stropem sem a tam, načež znova vzal do ruky sluchátko a vytočil zcela jiné číslo.
„Ano, prosím tě, ano, jsem to já. Podívej, četla jsi dnešní noviny? Ne? Ale už to víš,“ dvakrát polkl. „Tos mi to nemohla hned ráno zavolat? Že to pořád považuješ za nesmysl? Ne, není to nesmysl, Právě jsem si to ověřil v redakci těch novin, kde ta zpráva vyšla. Četka vydala oficiální nekrolog dnes a četli mi ho do telefonu. Ten nekrolog vyšel před několika minutami. Budu tam muset jet, ano, budu muset okamžitě jet na chalupu. Jsem rád, že to chápeš.
Tím skončil druhý telefonický rozhovor PhDr. Dragana Dřeštíka, doktora věd, toho dne.
Několik minut poté opustil doktor Dřeštík budovu, jež bývala před šesti sty lety klášterem. Na malém parkovišti nasedl do neobyčejně malého vozu, dvoutaktu, co je spíš krytou motorkou než autem. Bylo s podivem, jak obratně do té krabice z umělé hmoty složil dlouhé tělo.
Nastartoval motor, prudce vycouval a zanechávaje za sebou mrak namodralého dýmu, jel ulicemi města, a to často nedovolenou rychlostí.
Obecný směr jeho jízdy byl jihovýchodní.

Na modrém renaultu bylo znát, že už má ledacos za sebou. Parkoval ve stínu starší nenápadné budovy uprostřed města, kolem bylo rušno jak na poušti Gobi. Za volantem seděl s tupou odevzdaností scenárista Pelíšek.
Přihodilo se totiž, že toho dne hrál roli dobráka on. Kolem deváté dopoledne ho zavolala Klára Maternová a prosila ho, zda by nebyl tak laskav a nezavezl ji do města, protože si potřebuje vyřídit nezbytné smuteční formality, a jak on, Pelíšek, ví, nikoho na tomto světě nemá, kdo by jí v tom pomohl.
Pelíšek nebyl v té chvíli ještě zcela při smyslech, ale i kdyby byl, nebyl by schopen Kláře odmítnout. Zavolal své ženě do zaměstnání, oč jde, a že se snad vrátí kolem poledne.
A teď bylo kolem poledne.

Když Jan Pelíšek pomyslel na to, co je uvnitř budovy, před níž čeká, běžel mu mráz po zádech.
Musel sáhnout do kapsy pro cigaretu a zapálit si.
Měl hlad a zasloužil by si oběd. Jenže se nedalo nic dělat. Jejich první cesta (a jeli spolu většinou mlčky, dorozumívajíce se stručnými tlumenými větami, jak to v takových chvílích života bývá zvykem) vedla nejdřív do konfekce se smutečními oděvy. Z konfekce vyšla Klára Maternová už v lehkých volných černých šatech. Černé boty vezla s sebou v tašce. Odtud vedla jejich cesta do známého dámského krejčovství, jehož sídlo je nešťastnou náhodou ve středu města v místech, kde se nedá široko daleko parkovat, takže Pelíšek popojížděl víc než hodinu kolem dvou bloků, což bylo nejen nesmírně otravné a únavné, ale také, jak si uvědomoval, nesmyslné, protože mohl mít tolik duchapřítomnosti, aby si s Klárou sjednal setkání na nějakém příhodnějším místě. Ale tu duchapřítomnost prostě neměl. V takových chvílích – není se co divit – lidé duchapřítomnosti pozbývali. Potom ho Klára poprosila, aby ji zavezl do Bartolomějské ulice. Chápal, že musí vypovídat do protokolu. Takže strávil další hodinu na místě zcela vozy přecpaném, popojížděje a couvaje sem tam.
Nevrátila se sama.
Doprovázel ji menší zavalitý chlapík, kterého scenárista Pelíšek v životě neviděl. Maternová Pelíška strnule představila, chlapík zamumlal nezřetelně své trojslabičné jméno a poprosil ho, aby jel do jiné ulice a před dům, kde teď právě stál. Před časem mu kdosi vyprávěl, že v tomto domě, v jeho suterénu jsou lednice a schránky s těmi, co všelijak podivně zemřeli. „Promiň, Jene," řekla mu Klára zdušeným hlasem, když vystupovala z vozu, „promiň, že tě tolik obtěžuji, ale je to pro mě hrozná rána. Připadám si jako šílená, což jistě chápeš. Poprosila jsem tady pana vyšetřovatele…" a dotkla se jemně ruky poručíka Beránka, „aby byl tak laskav a umožnil mi vidět ještě jednou mého manžela, ubohého Borise."
Jan Pelíšek přikývl a pocítil, jak se mu nadzvedl žaludek.
Naštěstí to přešlo.
Dole, ve studeně bílé chodbě, postála Klára Maternová s kapesníkem na ústech nad obnaženou tváří Borise Materny.
„Děkuji vám," zašeptala k poručíku Beránkovi.
Beránek přikývl. Gestem ruky jí naznačil cestu k východu. A když opouštěli toto studené místo ze všech nejnepohostinnější, a když otvíral dveře, aby je Kláře Maternové podržel, najednou poručíka Beránka cosi napadlo.
„Promiňte," řekl, „jestli si vzpomínáte, když jsme spolu sestavovali vaši výpověď, ptal jsem se vás, jestli neznáte nějakou slečnu Snášelovou, Miladu Snášelovou. Říkala jste, že to jméno jste nikdy neslyšela, a potom jste také říkala, že je docela možné, že jí váš manžel znal. Je tu taková hloupá okolnost, paní Maternová. Pro nás by to bylo dost důležité, jestli byste Miladu Snášelovou poznala alespoň, alespoň…"
„A máte fotografii?"
„Samozřejmě že máme fotografii. Ale když už jsme tady…" Poručík Beránek se zarazil, ale potom pravil: „Chápu vaše city a velice se vám omlouvám. Možná že by nám pomohlo, kdybyste tu Snášelovou znala, nebo si ji nějak připomenula."
„Prosím, můžeme ji navštívit…"
„Nemusíme jí navštěvovat, paní Maternová, máme ji totiž zde," řekl poručík Beránek, „mně je opravdu hloupé vás prosit, abyste byla tak laskavá a ještě jednou…"
„…se vrátila tam…" a Klára Maternová ukázala pohybem ruky, jenž nezapřel bývalou tanečnici, k místu, kde před chvílí trávila dojemnou pietní vzpomínku nad tváří svého manžela.
„Ano," řekl poručík Beránek. „Prosím," a otevřel znovu dveře.
Smutná a mrtvolně nehybná tvář Kláry Maternové, bledá, poznamenaná novými vráskami, hleděla zasmušile na ještě bledší tvář mladé dívky. „Ne, tu jsem v životě neviděla."
Nebylo divu, že ji poručík Beránek musel na schodech trochu zachytit, neboť se zapotácela. A nebylo divu, že ji musel doprovodit až k vozu.
Ztěžka, zdrceně dopadla na sedadlo vedle Jana Pelíška. „Jene, prosím tě, jeď."
„A kam?" zeptal se poslušně.
Položila mu ruku na rameno. „Prosím tě, nezlob se, já musím aspoň chvíli vidět tatínka, protože znáš ho a víš, že doktor Klouček říkal, že bychom ho neměli nechávat samotného, a teď ještě tahle situace…"
Janu Pelíškovi nezbylo než si zapálit další cigaretu a nastartovat a jet na jižní okraj města podobnou cestou, již bylo vykonat minulé noci hudebnímu skladateli Milanu Smetanovi.

Byt, v němž zvonil toho dne už pošesté telefon, se dispozicí, okny i výhledem z nich podobal bytu Miriam Lebedové. Byl pouze jinak zařízen, snad byl o trochu menší. Zařízen byl podivuhodnou sbírkou od rokokového, samozřejmě pseudorokokového křesílka, přes docela moderní sedací soupravu, až ke staré truhle pod oknem a kuchyňské lince, vedle níž stála docela obyčejná bedna přikrytá kobercem, používaná zřejmě jako sedátko. Měl společné s bytem Miriam Lebedové i to, že se do domu, v němž byl, vcházelo podobným průjezdem a rovněž do pater se stoupalo schodištěm přilepeným k zadnímu traktu domu. Ostatně ten zadní trakt hleděl zvetšelou tváří do stejných dvorků a kůlen.
Další podobnost s bytem Miriam Lebedové byla v tom, že se nacházely ve stejné ulici, totiž v ulici Tachovské.
Telefon v tom bytě zvonil mnohokrát a naprosto zbytečně.
V bytě nebyl nikdo, kdo by zvedl sluchátko.

„Tak kam si půjdem sednout, pane inšpektore? Někam do chládku, ne? Hehe," pokusil se o vtip režisér Ivan Macháček.
„Promiňte, promiňte, pane doktore."
Vycházeli společně z haluzny ateliéru do oslňujícího slunce. Před nimi na trávě pod topoly se rozložila krásná a pestrá společnost rokokových šlechticů a šlechtičen. Odkudsi z okna na ně křičela jakási přísná paní: „Kdo vám to dovolil!

Válet se v trávě?! Víte, jak ty kostýmy budou vypadat?! Okamžitě všichni vstaňte a z toho slunce pryč!“
Rokoková šlechta znechuceně vstávala a klidila se do stínu. Páni a dámy kouřili převážně cigarety.
„Je hezky,“ řekl kapitán. „Je dokonce krásně. Je krásný den. Někam bychom se mohli posadit, někam stranou, třeba do trávy, netrvám ani na úplném chládku ani na nějaké hospodě, jestli dovolíte, pane režisére.“
„Tak pojďte, pane doktore. Tady je to sice všude samá bouračka nebo stavba, ale tamhle u starých ateliérů je takové místo… Je tam ještě i stará lavička.“
Bylo to pod keři odkvetlých šeříků.
Už dávno odkvetlých šeříků, a ty keře byly také staré a nepěstěné a jaksi zdegenerované a posmutnělé, takže se zdálo, že zeleň jejich listů je svým způsobem zoufalým výkřikem o život.
„Nuže,“ požádal Exnera režisér Ivan Macháček. „Nuže, pane inspektore… promiňte, pane doktore, ptejte se.“
„A co kdybyste mi raději něco povídal,“ řekl Exner poklidně. „Jste zkušený člověk, Maternu jste znal léta, tak něco o životě a o díle a něco třeba o tom, jak to vidíte a co si myslíte.“
„Tak především jsem vedle,“ řekl režisér Macháček s pozoruhodnou upřímností. „Podívejte, to já nemůže jen tak přejít. Mám toho naprosto plnou hlavu. Já vám to řeknu upřímně, docela upřímně: dali mi film. Dělám film podle scénáře, který je velice slušný, který jsem si sám vybral, a řeknu vám, že mám naprosto zřetelný pocit, že ode mě chtěli mít pokoj, rozumíte? Mně je šedesát, pane. Mně už je víc než šedesát. A říkali si: necháme ho tohle ještě natočit a pak už dost, a pak už si ten člověk neškrtne. Jako já si neškrtnu. A ten film vypadal dobře. A ten Materna, který mě měl rád a já ho znal dlouhá léta, pane, ten Materna hrál jako čert. Najednou tohle. To je konec, to není jeho konec, to je taky můj konec! A kdoví, pane, jestli to není především můj konec, rozumíte? Protože musíte uznat: takové věci se stávají, že někdo zabije někoho proto, aby byl zničen někdo třetí, a v tomhle případě, v tomhle případě tím třetím jsem já. Já starý blbý režisér Ivan Macháček, já, režisér, který natočil – víte kolik? Patnáct filmů jsem natočil, pane, a tohle byl šestnáctý film. Doufal jsem, že jich bude osmnáct. To někdo udělal, člověče, to někdo udělal kvůli mně, ne kvůli tomu Maternovi, rozumíte? Já se z toho pořád nemohu vzpamatovat. Už se z toho nikdy nevzpamatuju. Navrhnul jsem jim, aby mě to nechali natočit znova, a víte, co mi na to on řekne? On mi na to řekne, ať se na to ještě jednou podíváme, ať z toho uděláme třeba střihák, takový nesmysl, takový nesmysl, pane.“
„Kdo vám to řekl?“ zeptal se Exner skromně.
„Ředitel, než jste přišel. Samozřejmě nemohu od studia chtít všechno. Ale snad na stará kolena mohu chtít, aby mi dovolili ten slušný scénář natočit znova se stejně slušným obsazením. Koneckonců by se zatím mohly ty dva-tři milióny dosavadních nákladů odepsat. Pořád lepší než ničit dílo. Mám jiného představitele na tuto roli.“
„A koho?“
„Jiřího Steinburga samozřejmě znáte. Jistě, zahrál by to jinak. Materna byl herec robustní, byl to herec inteligentní, ale jestli rozumíte, ta inteligence nepřevažovala v jeho hereckém projevu, zatímco Steinburg je samozřejmě člověk intelektuálský, kultivovaný, velice talentovaný a hraje čím dál tím líp. Je mladší, než byl Materna, ale to by v tomhle případě nehrálo roli. Ten Steinburg by mi to udělal stejně tak dobře jako Materna. Jenže oni mi to nedovolí. A já jsem mrtev, člověče, já jsem mrtev víc než chudák Materna.“ Režisér Macháček se opřel o zvětralé, zčernalé prkno lavičky. Roztáhl ruce, jako by byl na kříži, a sklonil hlavu na prsa jak Kristus.
„Kdo by to mohl udělat,“ poznamenal kapitán Exner a znělo to spíš jako bezděčně vyslovená myšlenka než jako otázka.
„Nevím, nevím, to je záhada, člověče. Poslyšte, to je strašná záhada. Vraždí se přece pro peníze. Nejvíc se snad vraždí pro peníze, z nějakého zisku, z nějakého popudu, z nějaké vášně, ale jaké tu mohly být vášně, prokristapána, kolem Materny nebo kolem mě.“
„To je právě to,“ prohlásil nešťastně kapitán Exner, „že tohleto já vážně nevím.“
„Po vás to nikdo nemůže chtít,“ uklidnil ho režisér Macháček. „Vy jste ho neznal, vy jste neznal jeho rodinu. Jeho matka byla vynikající herečka. Ještě ve čtyřech mých filmech, nenene, v pěti mých filmech hrála. Přece znáte to jméno. A jeho otec…“ Režisér Macháček se na chvíli zarazil. „Řekněme to upřímně, pane doktore. Ten člověk je už dávno mrtev a věci jsou už dávno zapomenuty. Počkejte, počkejte, jak dlouho je mrtev… Čtyřicet let možná, ano, čtyřicet let, zemřel, když byl Materna ještě malý. Jeho otec byl velice bohatý člověk. Jeho otec byl totiž burzián. Materna byl jediným dítětem jak své matky, tak svého otce. To říkám poněkud podivně, ale lidé se rozvádějí a znova scházejí. Materna, myslím starý Materna, si bral Maternovu matku jako mladou dívku a zemřel v naprosto přirozeném věku. A jak víte, paní Maternová se dožila velice slušného věku.“ Zarazil se. „No jo, ale proč vám tohle všechno povídám? To je všechno nesmysl. Vy jste přece přišel, abyste pátral po pachateli vraždy. Tak pátrejte.“
„To je právě ten problém,“ řekl kapitán Exner pochmurně, „že pátrám.“

V malostranském paláci, v takovém drobném a chudobném paláci, zastrčeném v koutě Pětikostelního náměstí, které vlastně ani není náměstím, ale jen malým prostranstvím mezi starými tichými domy, bylo sídlo Ústavu pro divadlo a film Akademie věd. V tomto nevelkém domě neobsadil ústav víc než jedno patro, neboť v něm bádalo o divadle, filmu a tanečním umění ne více než čtrnáct badatelů. Dlouho zvonil telefon na stole doktorky Ruth Adlerové a vyzváněl by zajisté marně, protože oba kolegové řečené badatelky měli ještě dovolenou. Náhodou ale do místnosti zabrousil jeden z pracovníků ústavu, aby tu cosi vyhledal v kartotéce, která byla ve třech mohutných regálech, a zvonění telefonu ho znervózňovalo tak, že sluchátko konečně zvedl. „Ústav pro divadlo,“ řekl a na dotaz odpověděl: „Doktorka Adlerová nastoupila před týdnem čtyřměsíční neplacenou dovolenou, aby mohla pracovat na kandidátské práci. Snášelová? Milada Snášelová, ne, takovou soudružku vůbec neznám,“ řekl ten člověk a položil sluchátko. Vrátil se ke kartotéce a dřív než sáhl do jejích listů, na rozhovor zapomněl.

U prosklené stěny, která nahrazovala okno v jednom z nejvyšších pater převysokého paláce z ocele a skla, stál s

rukama za zády muž a díval se dolů na město, které měl před sebou jako na dlani. Na město, zahalené toho horkého letního dne šedivým mrakem smogu, jímž mírný větřík nemohl pohnout. Muž, jehož světle šedé kalhoty byly skvěle ušity, tmavomodrá vázanka vzorně uvázaná a sako, které si přehodil přes židli, rovněž značilo výborného krejčího nebo znamenitou konfekční firmu, byl inženýr Kamil Řehák. Bylo mu kolem pětačtyřiceti, byl zaměstnancem exportní a importní společnosti už víc než dvacet let, takže dosáhl mimořádně dobrého postavení.
Do kanceláře, podobné vyhlídkové kavárně, vstoupila plavovlasá pětatřicátnice, která s Řehákem sdílela jedno pracoviště. „Poslyš," řekla, „víš, co se stalo?"
Zavrtěl hlavou.
„Představ si, někdo zavraždil Maternu. V antikvariátě, Kamile, to je neuvěřitelná věc, v antikvariátě, jak jsem slyšela, ho někdo pích kudlou."
„Nojo," odpověděl Řehák, aniž se odpoutal od svých starostí. „To se stává…"
Usedla do křesílka ke svému stolu, vysunula jednu z horních zásuvek a docela proti pravidlům slušného chování si na tu zásuvku položila zkřížené nohy a sáhla po cigaretě. „To povídej babičce." Zapálila si. „Ta tvoje Milada se s ním přece znala a s tebou od rána ráníčka není řeč."
„Jo," souhlasil.
„Tak kdypak ty se už konečně rozvedeš?"
„Milá Moniko," pravil, opustil okno, usedl za stůl proti ní, podepřel si o jeho desku lokty a pokračoval: „Milá Moniko, trávíme spolu v této kanceláři už pěkných pár let a trochu jsme to spolu probrali. Zajisté velice dobře víš, že je to blbost."
„Blbost je chodit se studentkou a dokonce se do ní zamilovat."
„Rozvod je nesmysl."
„Co nesmysl?" pravila ta mladá dáma, znalá světa a běhu života. Manželka je starší než ty a už dávno tě nebaví. Dvě děti ti odrostly, a čím míň se o ně staráš, tím je to pro ně lepší. Našel sis děvče, a když s tebou, se starcem, bude chtít žít, tak co?"
„Víš, co je to tak zvané bezpodílové vlastnictví v manželství?"
„Vím, neboť s tím, jak zajisté ti je známo, mám vynikající vlastní zkušenosti. Prostě půl na půl. Zákon sice říká něco jiného, že by měl soud zkoumat, jak kdo z manželů se zasloužil o společně nabytý majetek, ale dělí se to půl na půl. Nejvyšší soud. Všechno znám." A dodala s ďábelským úsměvem: „Samozřejmě: můžeš odejít a všechno, co máš, nechat manželce a dětem…"
„Včetně auta samozřejmě a chaty samozřejmě."
„Samozřejmě, a začít nový život ve šťastné lásce."
„Odešel bych," řekl nešťastně ten zkušený muž a znalec světa. „Ale rozhodně bych se nikdy nerozvedl."
„A ty si, drahý Kamile," řekla ta dáma. „Ty si myslíš, že ta dívka, ta Milada, ta studentka, to krásné stvoření, že s tebou, málem před penzí, bude žít jen tak na hromádce pro tu boží velkou lásku, a rodit ti děti, nebo ti děti nerodit a byt vedle tebe jenom jako taková krasavice pro potěšení? Mimochodem, nezapomněl jsi, že dneska večer přijde ten Angličan, víš, ten trouba…"
Přikývl. „Nojo, vím, vím, pojedu pro něj na letiště. A taky jsou problémy s bytem. Ty problémy s bytem by se nějak koneckonců daly vyřešit, jenže…"
„Jenže?"
„Jenže… Heleď, něco se stalo. Já nevím přesně co, ale něco se určitě muselo stát, protože – podívej, kolik už je hodin a prostě Milada není a nezavolala a…"
„Měli jste dnes rande, jo? Ty bys doma řekl, že jsi se zdržel s Angličanem, takže by se ti podařilo přijít domů dejme tomu kolem jedné, druhé hodiny. Nemýlím se, drahý?"
„Nojo," řekl upřímně, „přesně tak, ale je tady něco… Podívej." Podal jí přes stůl první vydání odpoledního listu. V rubrice drobných zpráv si zatrhl červenou tužkou tuto noticku:

Včera večer bylo v Tachovské ulici nalezeno mrtvé tělo studentky M. S. Mladá dívka byla zavražděna neznámým pachatelem, po němž se pátrá.

Kolegyně Kamila Řeháka zamyšleně našpulila rty. „Děvčat, co začínají touhle iniciálou, jsou desítky, možná stovky." Ale sama cítila, že se jí bezstarostný tón onoho konstatování nepovedl.

Starý rozložitý muž chodil těžce, zeširoka a byl trochu přihrblý. Jenže oči měl Václav Zmáhal, bývalý herec u mnoha různých divadel, živé, veselé a chytré. Spisy, které se týkaly člena hereckého souboru filmového studia Borise Materny, odložil před chvílí na sekretář a procházel se místností kolem kovových skříní kartoték.
Chodil od okna ke dveřím a zase zpátky.
Kapitán Michal Exner se opřel zády o vysoké parapetní prkno okna a položil na ně lokty. „Ten člověk," řekl spíš pro sebe, „byl pořád zaměstnán."
Václav Zmáhal chodil a mlčel.
„Z toho, co jste mi ukázal za dva roky – a sám jste řekl, že o všem nemáte přehled – se zdá, že neměl čas se ani pořádně vyspat."
„Jeho povinností bylo hlásit, kde, v jakém pořadu, na jaké inscenaci pracuje, ale nedělal to pořádně a nedělá to z herců nikdo. Drobné role v rozhlase, nějaké čtení, nějaká recitace, účast na estrádách a já nevím co."
„Poslyšte, pane Zmáhal, vy jste znal Maternu velice dlouho."

„Jo.“
„Motivy vražd jsou různé,“ filozofoval prostince kapitán Exner, „dejme tomu peníze, nešťastná láska, zhrzený milenec, dokonce i nešťastná náhoda.“
„Je šestatřicet dramatických situací,“ prohlásil Václav Zmáhal.
„Ano, může být, a je šestatřicet důvodů, pro které člověk může zabít člověka.“
„Byl to psychopat,“ řekl Zmáhal stručně. „Hledejte cvoka. Pokud ovšem nešlohnul peníze.“
„To právě není docela jasné, jestli šlohl nebo nešlohl,“ pravil Michal Exner zamyšleně. „To je právě taková věc dost zatraceně nejasná.“
Václav Zmáhal pokrčil rameny, jako by říkal: no, to je vaše věc, chlapče. „Materna měl dost peněz, relativně dost peněz. Podívejte, u nás měl základní plat v nejvyšší kategorii, to znamená zhruba kolem tří tisíc korun měsíčně plus honoráře ze studia, zdaněné samozřejmě daní ze mzdy. Když byste to spočítal za celý rok, nebylo toho průměrně málo, a zároveň do toho nejsou samozřejmě zahrnuty externí honoráře, televize, rozhlas atakdále a všechno ostatní, to ovšem měl Materna zdaňováno daní z umělecké činnosti. Jeho příjmy jsou snadno zjistitelné. Ale mohu vám otevřeně říct, pane kapitáne, že Boris Materna patřil zřejmě k nejlépe placeným hercům, ale zas – pane kapitáne, tohle je velice relativní. Podívejte, například u nás za hlavní roli herec jeho kategorie, když nesleze z plátna, tak dejme tomu má kolem patnácti tisíc za jeden film. To je ovšem z našeho hlediska velice slušná částka, jenomže, víte, formát Materny, a Materna byl vynikající herec, takový formát se platí jinde statisíci, dokonce milióny.“ Michal Exner neměl, co by k tomu dodal.
„Přátelé…, nepřátelé…“ pronesl polohlasně, spíš jako myšlenku než dotaz.
Zmáhal se před něho postavil, ruce za zády, napřímil se a zvedl k němu hlavu. „Nepředstavujte si, že náš herecký soubor je skutečně soubor v pravém slova smyslu. Kromě odborové schůze jednou za měsíc se ti lidé vůbec nesetkají a ani na ty schůze nechodí pořádně. Jsou zde zaměstnáni pět let, sedm, a ještě se v životě nepotkali, protože se náhodou nesešli při filmování anebo se náhodou nesešli na té schůzi. Herecký soubor je samozřejmě v divadle. Tam se lidé scházejí denně, tam jsou na zkouškách, tam spolu pracují, zvláště v malých divadlech. Ve velkých divadlech to už vypadá skoro jako u nás. Ale něco vám řeknu, a to je fakt: Boris Materna byl samotář. Boris Materna, pokud vím, nikdy neměl ani kumpána, ani přítele. Boris Materna byl téměř pověstný abstinent a nechodil po vinárnách. Možná. ve svém mládí. Víte,“ dodal vedoucí hereckého oddělení filmového studia a dal se znova na svůj pomalý pochod ode dveří k oknu a zpátky, „víte, herci jsou upovídaní. Herci mají čas, když čekají na vystoupení, herci mají čas, když se připravuje osvětlení, dekorace a já nevím co všechno. Jsou to hodiny a hodiny čekání, takže sedí v šatnách, povídají, vymýšlejí a roznášejí klepy. Bývám mezi nimi, oni chodí sem, říkali totéž tady o sobě i o jiných, často jsou to legendy, často je ledacos malinko nadneseno, ale znají se. V tomhle městě existuje vlastně jenom jeden velký herecký soubor. Vědí o sobě všechno, vidí si i do domácností, probírají manželské i milenecké hádky, s kým, kde, kdo, jak a já nevím co všechno, takže kdyby byl Materna jiný, to znamená kdyby vlastně nežil jakousi řeholí práce, kdyby žil nějaký druhý, tajný život,“ a Václav Zmáhal zavrtěl hlavou, „to by se vědělo. To by se určitě vědělo. To by se vědělo s naprostou jistotou. Ale jestli něco takového vypátráte, je to na vás,“ usmál se Václav Zmáhal povzbudivě. „Je to na vás, pane kapitáne.“
„Někdo má štěstí, pane Zmáhal,“ pravil kapitán Exner trochu lehkovážně, „že mu věc jaksi sama spadne do klína coby dar. Takže o tom někdy sním.“

Důchodce Adolf Maleček utíkal od plotu k chatě a bral to přes záhony. „Proboha, Boženko,“ volal polohlasně, „proboha, Boženko, pojď se podívat, starý Koudelka se z tý smrti určitě zbláznil!“
Samozřejmě že se v té ulici zahrádek a chat roznesla jako všude jinde zpráva o smrti Borise Materny. A protože zahrádkáři a chataři, většinou důchodci, kteří nechávali své byty přes léto mladší generaci a sídlili na okraji Prahy v těch různých obydlích, co za léta všelijak sestavili, se dobře znali, zpravodajství tu šlo přes listonošku z pozemku na pozemek, z jedné strany plotu na druhou.
Stalo se, že toho dne Adolf Maleček dával zrovna do pořádku záhon jahod hned u plotu. A tak ho přirozeně upoutal renault Jana Pelíška, houpající se nerovnou travnatou ulicí. Protože aut jelo tou ulicí za den tak pět a kdoví jestli, byla to událost, kterou si Adolf Maleček nemohl nechat ujít. Naklonil se přes plot, neboť byl zvědav, kde vůz zastaví, a přitom bezpečně poznal Kláru Maternovou, jak sedí – celá v černém – vedle řidiče. A jak se tak naklonil, aby sledoval auto dál, viděl přes další parcelu do zahrady chaty Mistra Materny, do zahrady bývalého burziána Vincence Materny, který zde ještě před válkou skoupil nějaké pozemky a postavil jako první drobné letovisko, aby nalákal další zájemce. Adolf Maleček viděl, jak inženýr Koudelka, oblečený do širokých plátěných kalhot a v rozhalené košili, kosí zahradu kosou. Normální kosou a za poledního žáru.
„Prokristapána, Dolfíku, co se stalo,“ vyběhla paní Malečková. „Vůbec jsem ti nerozuměla, rádio tak řve.“
Mlčky na ni kývl. Následovala ho k vratům do zahrady. Maleček je otevřel a očima jí ukázal směr. Vyhlédla.
„V životě nevzal kosu do ruky,“ šeptal vzrušeně Adolf Maleček, „sám jsem se mu nabízel, že mu jednou zahradu poseču, taky proto, jak víš, že jsme zrovna ten rok potřebovali mnoho trávy pro králíky, měli jsme jich dvanáct, a on odmítl. On odmítl a říkal, ať si příroda roste jak chce. A teď kosí zahradu!“
„Pro krista, Dolfo,“ vydechla Božena Malečková, „viděls tu ženskou? To je přece Maternová. Ta se tady neobjevila léta. A je to hotový. Skutečně to byl Materna. Podívej, vdova. Je celá v černým. Dolfo, a kdo ji to asi veze, ty ho neznáš?“
Adolf Maleček zavrtěl hlavou. „Kdepak,“ řekl, „ale to bude asi ta nějakej umělec.“
A viděli ještě ti dva, jak Klára Maternová s kapesníkem na očích vešla do zahrady a jak inženýru Koudelkovi vypadla kosa z ruky. Viděli ještě, jak se Klára Maternová s inženýrem Koudelkou objali a společně kráčeli do omšelé staré chaty. Povšimli si dále bezděčně, že řidič renaultu zajel o něco dál, k lesu, kde se rozdvojovala cesta a bylo možné tam

vůz otočit. To znamenalo, že řidič už tady někdy byl, anebo že mu to Klára Maternová nějak vysvětlila. Potom ten řidič zastavil před branou do zahrady Maternovy chaty, otevřel dveře vozu, otevřel i druhé dveře, aby mohl průvan profukovat rozpáleným autem, chvíli se rozhlížel, ale konečně našel to, co potřeboval, totiž povalující se kládu poblíž plotu, kde byl chládek, a šel si na ni sednout.
Důchodci Malečkovi měli při plotu své zahrádky prostinkou lavičku. Prkno, přibité na dva kůly vražené do země. Majíce dost času, usedli důchodci Malečkovi na tu lavičku, prohlíželi si chlápka, který seděl na kládě opodál a dokonce je slušně na dálku kývnutím hlavy pozdravil, a čekali, co se bude dít.
Stala se ta nejobyčejnější věc na světě. Asi po dvaceti minutách opustila Klára Maternová – kapesník pořád na ústech – starou omšelou chatu. Inženýr Koudelka ji doprovázel. Šel s ní až k vozu. Řidič, sedící dosud na kládě, se zvedl, potřásl inženýru Koudelkovi rukou, soustrastně se zatvářil – což důchodci Malečkovi velmi dobře viděli – cosi ten člověk šeptnul, inženýr Koudelka potřásl hlavou, Klára Maternová nastoupila, muž, který ji sem přivezl nastoupil rovněž, nastartoval, renault se kolébavě rozjel travnatou ulicí, inženýr Koudelka stál před vraty, ale jenom stál a nemával, Malečkovi vstali a úklonou Kláru Maternovou pozdravili. Snažili se, aby výraz jejich obličejů byl soustrastný. Uviděla je, přikývla a přikryla si kapesníkem oči. Byla zřejmě velice dojatá.
„Dobrý den," nedalo Adolfu Malečkovi, aby nepozdravil inženýra Koudelku. „A pomáhej pámbu," dodal. Zdálo se mu nevhodné pronášet slova soustrasti. Na tu dálku a vůbec.
Koudelka neodpověděl. Vrátil se do zahrady a zavřel za sebou bránu. Zvedl kosu a pokračoval v práci.
„Mlátí do toho," poznamenal Adolf Maleček, „a nejde mu to. Jednak to neumí a jednak má zřejmě naprosto tupou kosu. Kdyby byla jiná situace, tak bych mu snad nabídl pomoc."
„Prosím tě, nech ho, Dolfi," pravidla jeho manželka, „jsem přesvědčená, žes měl pravdu, že se vážně zbláznil. Třeba při tom chce zapomenout. Na něco zapomenout. Vždyť se s tím Maternou vlastně měli rádi, že jo? Vzpomeň si, jak se tady před patnácti – nebo to už je víc – lety na té zahradě vesele objímali."
„Jo," souhlasil její manžel. „A taky je zřetelný, že tu práci nedělá pro nějakej kladnej výsledek, jen pro užitečnost jí samy."

Vedoucí antikvariátu v Kamenné ulici paní Taussigová seděla za pultem v místnosti, kde se nakupovaly knihy, Dívala se na talíř s třemi obloženými chlebíčky, který jí před chvílí přistrčila jedna z prodavaček.
Pan Hálek seděl hned vedle u stolu při ohnivzdorné pokladně a pojídal párek.
Paní Taussigová dvěma prsty téměř štítivě talíř s obloženými chlebíčky odsunula na opačný konec pultu. „Nemůžu," řekla. „Nemůžu. Od včerejška jsem nepozřela sousta."
„Vidím, že vůbec nemůžete," řekl pan Hálek, „snad bude lepší, kdybyste šla domů, vzala si nějaký prášek, lehla si a vyspala se. My už knihovnu toho Bendy nějak doděláme."
Hned po ránu totiž rozhodla paní Taussigová, že pověsí nad dveře tabulku Inventura, protože se obávala dvou zcela protikladných věcí, a to, že bud budou do antikvariátu proudit zvědavci, aby se podívali, kde, na kterém místě, nešťastně zahynul známý herec, a ona se z těch zvědavců zblázní, anebo věci druhé, že totiž do toho pochmurného krámu mezi staré knihy už nikdy nikdo nevkročí, leda ten, kdo se o smrti Borise Materny nedověděl – tací lidé jistě byli – jenže podle úsudku paní Taussigové to byli lidé vyšinutí a podivní, kteří by nikdy kupovat staré knihy stejně nešli.
„A vy můžete pracovat, pane Hálek?" zeptala se paní Taussigová, „a klidně jíst? Já se divím, jaké máte nervy."
Pan Hálek pokýval hlavou. „Nejsem sám, paní Taussigová. Jestli jste si všimla, tak kromě paní pokladní všichni pracují jaksi normálně, to dědictví po panu Bendovi ubejvá, jako když namydlí. Myslím, že do večera bychom to mohli mít roztříděný. Ale víte, co mně, paní Taussigová, nejde do hlavy?"
Zavrtěla hlavou.
„Milá pani Taussigová, mně nejde do hlavy, jak ten člověk vraždil. To je tak naprosto neobvyklý způsob, že jsem z toho sám jelen."
„Takže pane Hálek, vy nejste jelen z toho, že tady umřel člověk, ale jelen z toho způsobu. Nikdy jsem si nemyslela, pane Hálek," pokračovala paní Taussigová, „že jste tak zcela chladnokrevný člověk."
„No, chladnokrevný, to snad ani ne," řekl přemítavě pan Hálek a utíral si ruce místo do ubrousku do průklepového papíru. „Františku," zavolal, „máš tam ještě pivo? Ale myslím v ledničce."
„Mám," ozvalo se kdesi z hloubi dalších prostor obchodu.
„Tak ho prosím tě přines," řekl pan Hálek spokojeně a pokračoval v řeči k paní Taussigové: „Podívejte, paní vedoucí, jak chladnokrevně já uvažuji, to se vůbec nedá posoudit, poněvadž se vám přiznám, že jsem se nikdy nedostal do situace, kde by se moje chladnokrevnost mohla nějakým způsobem projevit. Tak například, jak víte, nemám auto a řidičský průkaz vlastním, no jak dlouho: pětatřicet let, od vojny, paní Taussigová, pětatřicet let a také od té vojny jsem v autě jako řidič neseděl. Chladnokrevnost, paní Taussigová, se dá prokázat nebo se pozná v nějaké extrémní situaci. Mohu vás ujistit, že ten člověk, co to udělal, byl nadmíru chladnokrevný, že totiž byl až šíleně chladnokrevný, a pořád mi nejde do hlavy ten způsob, paní Taussigová, rozumíte, ten způsoby, jakým to udělal."
„No jaký způsob, prostě – prostě," paní Taussigová nemohla přenést přes rty tu prostou skutečnost, že Mistr Materna byl zapíchnut.
„Víte, paní Taussigová, ten grif já znám," řekl pan Hálek téměř nesměle. „Já ho znám velice dobře, ovšem ne z reálné praxe, abyste mi rozuměla, já na mou duši jsem nikdy prakticky tu věc nevyzkoušel, ale, paní Taussigová, víte, co je hrozné? Nevíte. Tak já vám to řeknu, paní Taussigová. Totiž ten způsob, jakým pan Materna byl zabit, to je způsob, který se učí na vojně u průzkumníků."
„To vám dost dobře nerozumím, pane Hálek, copak takhle se na vojně učí zapichovat?"
„Samozřejmě," řekl pan Hálek rozvážně a prohlížel si proti světlu skleničku, jestli je dostatečně čistá. Protože byla v

naprostém pořádku, pomalu a opatrně do ní naléval pivo, aby se mu neudělala moc velká pěna. „Budete možná překvapená, paní vedoucí, ale já jsem byl na vojně dva roky. A ty dva roky jsem strávil – je to snad podivné – taková náhoda, vlastně jsem člověk, který by se zdál být usedlý, jenomže ti, kdo mě přidělovali a naveleli k průzkumníkům, nevěděli, že jsem spíš čtenář a knihkupecký příručí než nějaký bojovník. No, proste dostal jsem se k parašutistům, paní Taussigová, já jsem na mou duši skákal z letadla. Nosil jsem červený baret, za pasem kudlu, a ten grif, rozumíte, ten grif, jak takhle zabít, to, co se stalo tady vedle, paní Taussigová, ten já znám dodneška," řekl pan Hálek skoro skromně a nesměle.
Paní Taussigová zbledla. „Cože? Tohle jste se vážně učil?" zeptala se přísně. „Takovouhle hrůzu?"
„Nic jiného mi nezbývalo," řekl pan Hálek. „Koneckonců bylo nás tam v praporu, no já už nevím kolik, ale taky je to vojenské tajemství, a učili jsme se to všichni. Někdo byl šikovnější, někdo méně šikovný, ale dalo by se to předvést ještě dnes."
Během zajímavého výkladu pana Hálka o praktikách výsadkářského výcviku shromáždili se v místnosti zaměstnanci antikvariátu. Bylo jich šest kromě paní pokladní, kterou dnes ráno poslala paní Taussigová domů.
„Tak to předveďte, pane Hálek," řekl ten, co přinesl pivo, „ať se poučíme a vidíme, jestli jste neztratil cvik."
Pan Hálek se napil a krátce se zamyslel. „No vlastně by to šlo," pravil rozvážně. „Vlastně bych to mohl zkusit, jestli jsem to opravdu nezapomněl…"
Rozhlížel se po stolku, kde zůstal talíř se zbytkem hořčice a láhev s pivem a hora knih a nějaké papíry, a potom sáhl po kartonu a po nůžkách.
„Ježíš, nůžkama ne!" vykřikla paní Taussigová. „Snad to vážně nechcete zkoušet?!"
„Proč ne," řekl pan Hálek a dal se do vystřihování. Ve dvou minutách si z toho tvrdšího papíru vyrobil něco, co se dost zřetelně podobalo dýce.
Zkusil tu věc vzít do ruky a zdálo se mu, že to jde. Vstal. „Tak si uděláme takovou malou rekonstrukci, že? Hele," kývl na mládence z nákupu, „postav se semhle a budeš hrát Mistra Maternu, jo? Tak paní Taussigová, podívejte se. Ten člověk měl nějakou kudlu, jakou, to jste viděla…"
„To je právě to neštěstí, že jsem to viděla," řekla paní Taussigová, „to je pohled, který mě bude provázet celý život a nikdy se toho nezbavím, já si snad budu muset říct o nějaké injekce nebo něco, nebo chodit k tomu psychiatrovi, jak se jmenuje, co sem chodí? Bouček? Ne. Doktor Klouček, že? Na tom vlastně nezáleží, jak se jmenuje, abych tu věc zapomněla, to bude moje noční můra snad napořád."
„Podívejte," vykládal pan Hálek, „nůž nemohu nosit jen tak v ruce ani si ho nemůžu zastrčit za opasek. Ale v každém případě musím mít sako, anebo aspoň košili s dlouhými rukávy. Tak ten nůž, jen se podívejte, si dám do levého rukávu. Takhle. A tou levičkou si ho přidržuju." Pan Hálek přistoupil za mladého muže a pokračoval: „Držím se za tím člověkem, to je v tomto případě za Mistrem Maternou, anebo jsem poblíž, abych, až zhasne světlo, mohl za něho přiskočit. Zvolíme druhou variantu, dejme tomu tři kroky vpravo. Abych se nezmýlil, musím si najít na tom člověku nějaké poznávací znamení, až bude tma. Dejme tomu, tady František má fousy. Takže" a pan Hálek se rozhlédl, „takže teď zhaslo světlo."
Z rukávu pana Hálka vyklouza papírová dýka, mezitím pan Hálek udělal obratně tři kroky k tomu chlapci, levou rukou mu přejel zezadu přes obličej a pak předloktím jej prudce přitáhl a pravička vyletěla zezdola nahoru tak, že špička papírové dýky se zbortila v košili někde tam, kde končí žebra, mezi žebry a levou stranou žaludku.
Paní Taussigová vykřikla a společně s ní ještě jedna z prodavaček. Neboť akce pana Hálka, kterého všichni znali jako člověka spíš pomalého, mírného a klidného, byla tak rychlá a plná jistoty, byla tak obratná a zároveň až děsivě opravdová, že slabě hekl i ten mladík, který něco tak rychlého nečekal a teď se rozhlížel a s jistým údivem si ohmatával krk.
„Sakra," řekl potichu, „to byl ale švunk…"
Pan Taussigová pomalu vstala, cítila, jak se jí chvějí kolena, třikrát polkla a odkašlala si, aby se uklidnila. Potom řekla přísně: „Myslím, pane Hálek, že byste tuto skutečnost měl oznámit Bezpečnosti."
„Bezpečnost se neptala," prohlásil bezstarostně pan Hálek a zahodil do koše na odpadky poničenou napodobeninu dýky. „A kdo se moc ptá, moc se doví, a kdo moc říká, moc vypovídá. Víte co, paní Taussigová, raději si to necháme pro sebe."
„Já bych na tom trvala," řekla paní Taussigová takovým tím hlasem, který všichni znali. To byl ten hlas, který vždy nasadila, když bylo zapotřebí rovnat a srovnávat vážné problémy tohoto malého podniku.
„Podívejte, paní Taussigová," řekl pan Hálek, „voni vědí naprosto bezpečně, jak se to stalo. Tento způsob je obecně znám, takže bych jim sdělil věc již povědomou a vlastně nepodstatnou."
„Ale oni nevědí, pane Hálek, že vy to tak dobře umíte."
Pan Hálek se zarazil. „Jak to myslíte, paní Taussigová? Vážně, paní Taussigová, jak to myslíte?"
„Jak jsem to řekla, pane Hálek, a jak jste to také pochopil," pravila paní Taussigová přísně. „To se nedá nic dělat. Kdybyste viděl, pane Hálek, sebe sama při té, no, při té akci, pak nevím, co byste dělal, kdybyste byl na mém místě."
Pan Hálek znejistěl. „No, samozřejmě, paní vedoucí, že to mohu oznámit, ale pochopte, kdybych například já byl pachatelem, tak samozřejmě to tady nebudu předvádět…"
„To je vidět," prohlásila paní Taussigová, „že čtete detektivky zřídka a příležitostně. Já vám něco řeknu, pane Hálek. To, co jste nám teď tady ukázal, to může být právě takový zakrývací manévr. Rozumíte?"
Pan Hálek sklonil provinile hlavu. „Dobře, paní Taussigová, tak jestli dovolíte, já bych jim to hned zavolal. A co vlastně jim to mám zavolat?"
„No prosím," prohlásila paní Taussigová rozhořčeně. „To je tím, že čtete detektivky příležitostně a velice zřídka. Pochopte, pro ně musí být důležité vědět, kdo z těch, co tady v prodejně byli, prošli tímtéž výcvikem jako vy." A paní

Taussigová zavrtěla hlavou, jako by znovu a opět nevěřila, že to, co se v posledních dvou dnech odehrává v tomto tichém místě, není podivným snem. A snad aby se ujistila, že není, sáhla po talíři s třemi obloženými chlebíčky a řekla: „A ty, Františku, mi otevři zelený veltlín, co už máme tři dny v lednici. Ten, jak nám ho přinesl pan Kaláb za to, že jsme mu schovali první české vydání Zločinu a trestu.“

Na jihozápadě se dotýká města bílý vápenec barrandiénu. V něm potoky jsoucí i zaniklé vyhloubily údolí a strže a ponechaly trčet ostrohy. Po všech těch svazích se souká vzhůru trať a stoupají do nich cesty, na místech, kde rostlo sporé stromoví a suchomilné keře, vyrostly domky a vily. A v těch ulicích a po těch cestách, jež vedou nahoru a dolů a sem a tam, bloudil kapitán Exner. Couval z jednosměrek, do nichž zabočil omylem, a drkotal uličkami mezi ploty, uličkami, které snad neměly dosud svá vlastní jména. Dlouho netušil, že chatrný plot, podél něhož jel aspoň třikrát, je místo, jež vlastně hledá. Plot vedl v oblouku kolem jakési strmé opyše. Na stráni, jež se od něho zvedala, rostl řídký borový les, nahoru nebylo pořádně pro větve stromů vidět, v plotě byla jakási pootevřená branka, visící nakřivo a notně zrezivělá. A u té branky něco jako zvonek. A snad tam bylo i jméno. Bylo příliš horko, a proto se mu nechtělo vystupovat, aby se na to jméno podíval. Číslo tam nikde nebylo, a ostatně se mu zdálo, že vstup do sídla režisérky Snítilové musí být podstatně jiný. Mýlil se.
Když konečně poblíž plotu oné bývalé obory (ano, připomínalo to nejspíš plot bývalé zrušené obory), když tedy tam konečně zastavil a zeptal se staršího pána, který klopýtal dolů po kamenech dosud neupravené cesty, kde bydlí paní režisérka Snítilová, ukázal mu ten člověk právě na ten plot i na branku a řekl: „No, přece tamhle, pane, má tam zvonek a je tam napsáno také její jméno.“
Zaparkoval tedy kapitán Exner opodál ve stínu, vystoupil z vozu, sako si přehodil přes ramena a doklopýtal k brance. Šlo mu to v béžových semišových střevících podstatně hůř než onomu starému pánovi, který jako domorodec věděl, jak se na tyhle cesty obouvat.
Ano, branka byla pootevřena, jméno u zvonku bylo zřetelné: Snítilová, nic víc.
Zazvonil, a potom zazvonil ještě třikrát, a protože se nikdo nikde neozýval, vstoupil.
Učinil tak sám a o své vůli. Koneckonců, bylo otevřeno a že je otevřeno, bylo zřetelné.
Teprve teď si povšiml pěšiny, docela obyčejné lesní úzké pěšiny, plné spadaného jehličí, jež se mezi borovicemi kroutila vzhůru na vrchol kopce. Na strmějších místech byly schody zrobené ze starých pražců. Stoupal tedy, a potom se les změnil v jakýsi park, kde rostly pěstované jalovce, stříbrné smrky, zřejmě před nedávnem vysazené, a nahoře se konečně objevily zdi jakési bělavé tvrze.
Nebyla to tvrz, ale kostka, nebyla to bělavá kostka, ale vila, která na temeni návrší sledovala přirozené stoupání terénu od ostrohu opyše vzhůru, ale i do stran, architekt si zřejmě umanul, že všechny prostory budou jakoby v přízemí, takže horizontály rovných střech se převrstvovaly. Byl to jistě nádherný úkol pro toho navrhovatele a vyskotačil se na něm.
Vstupní dveře z pevných fošen byly beznadějně zavřené. Tady už nebyl ani zvonek.
Zabušil tedy.
Samozřejmě marně.
Vydal se na pouť kolem domu a nebylo to jednoduché, protože musel po několika schodech sestoupit, pak zase po několika schodech vystoupit, pak zase sejít po cestičce kousek níž a obloukem se dostat k jižní části domu, pak po několika schodech vzhůru a obejít skupinu vzrostlých jalovců, aby mohl nahlédnout na jihozápadní fasádu. Tam byla terasa, od níž strmé na všechny strany spadala skalka, pěstovaná a zřejmě plná velice známých skalniček, v rozloze tak půl hektaru.
A mezi kameny skalky se slamákem na hlavě a ve vyrudlých opalovačkách, bosa, pracovala s malou motyčkou starší zahradnice.
Nemohla slyšet jeho příchod, protože zrovna v té chvíli jel vlak, a když v těchto místech jel vlak, hučelo to údolím dobrou hodinu, to jak klesal nebo stoupal v těch nekonečných zákrutech, jimž se pyšně říká Pražský Semmering.
Pozdravil tedy.
Zahradnice se napřímila a zabodla do něho hnědé oči.
Nebyl v nich ani náznak překvapení nebo údivu. Byly asi zvyklé na všelijaké návštěvy a kapitán Exner, který ledaskde vypadal podivně a nepřiměřeně, se sem zřejmě hodil. „Promiňte, prosím,“ řekl, „mohl bych mluvit s paní režisérkou Snítilovou?“
„A prroč?“
„Rád bych s ní mluvil,“ vysvětlil trpělivě kapitán Exner. „Řekli mi, že tady bydlí, a také dole u vrátek je její jméno. Protože jsem se nedozvonil, tak jsem si dovolil jít dovnitř. Branka byla otevřená.“
„A proč s ní chcete mluvit? A kdo jste?“ Ta paní ráčkovala tak strašně silně a tak nádherně, že to znělo dlouze v uších a nemohlo se to zapomenout.
„Mno,“ rozvažoval kapitán Exner a hladil se rozpačitě za uchem, „to je taková vážná věc, víte, ale mně jde opravdu spíš o to, jestli je doma, nebo kdy bych ji mohl zastihnout…“
„Tak mi řekněte, co jí chcete,“ pravila ta dáma přísně.
„Pár slov,“ odpověděl vyhýbavě a hloupoučce kapitán Exner. „Nezávazný rozhovor.“
„Kdo vás poslal?“
„Ale nikdo,“ pravil Exner lehkomyslně. „Přišel jsem sám od sebe. Napadlo mě, že by bylo dobré si o některých věcech s paní režisérkou pohovořit…“
„No prrrávě! O jakých věcech?!“
„O jedné vrrraždě, paní rrrežisérrrko,“ zaráčkoval kapitán drze.

Na stole poručíka Beránka zazvonil telefon. Ohlásil se. A ze sluchátku slyšel: „Zde je antikvariát v Kamenné ulici, zástupce paní vedoucí Taussigové Hálek.“
„Prokristapána,“ vyjevil se poručík Beránek. „Snad se tam u vás zase něco nestalo?“
„Ale ne,“ řekl pan Hálek nesměle. „Jenomže paní vedoucí mi nařídila, abych vám něco oznámil.“
„Tak se přece něco stalo.“
„Ale opravdu ne,“ ujišťoval Beránka Hálek, „rád bych vám sdělil něco důležitého.“
A protože se pan Hálek odmlčel, zavolal poručík Beránek: „Haló, Jste tam ještě? Aha, jste! Tak povídejte, pane Hálek. Oč jde?“
„Paní vedoucí mi totiž nařídila, abych vás zavolal. Je to výslovně její přání. Nevím, jestli jsem něco nezanedbal, ona tvrdí, že ano. Já bych k vám přišel osobně, ale paní vedoucí bezpodmínečně trvala na tom, abych volal okamžitě a potom za vámi případně zašel.“
„No tak povídejte.“
„To je tak,“ začal pan Hálek nesměle. „Nevím, jak bych vám tu věc vylíčil. Je tam, prosím, pan poručík…“
„Ano, zde je poručík Beránek. Znám vás, pane Hálek. Jste vysoký asi 175 centimetrů, štíhlý, máte podlouhlý obličej, vousy pod nosem a na bradě. Kotlety nemáte, barvu vousů i vlasů světle hnědá. Takže znám vás, pane Hálek, nebo ne?“
„Jestli jste ten soudruh poručík…“
„Já jsem ten malej a tlustej,“ řekl stručně poručík Beránek. „No tak mi konečně řekněte, oč jde.“
„Je to tak, soudruhu poručíku. Paní vedoucí mně totiž – ne já vám to řeknu jinak. Samozřejmě jsem po prvním překvapení, jak to zde prošlo, poznal, což jsem vám opomenul do protokolu říct, že ten způsob, rozumíte, jakým byl Mistr Materna zavražděn, že ten způsob znám, a že ho znám dost dobře, je to způsob, jaký používají průzkumníci, výsadkáři a tak…“
„Viděl jste to v biografu?“
„Ano, viděl jsem to i v biografu, ale především – paní vedoucí mně řekla, naléhala,“ panu Hálkovi bylo trapné říci, že mu to paní vedoucí přímo nařídila. „Řekla mi totiž, abych vám sdělil to, že já jsem tady před chvílí v antikvariátě vlastně celý způsob té vraždy předvedl, protože víte, soudruhu poručíku, já to totiž umím.“
„A jakpak to?“ zeptal se přátelsky poručík Beránek. „Jakpakto, že to umíte?“
„To je právě to sdělení, které vám mám říct. Umím to dosud perfektně. Nikdy jsem to sice ve skutečnosti nedělal, vždycky jenom cvičně, ale když něco člověk dělá cvičně dva roky, tak si to zapamatuje. Já jsem totiž, soudruhu poručíku, sloužil u výsadkářů, tohle jsme se perfektně naučili a já to dodneška ovládám. A před chvílí jsem si vyrobil z papundeklu něco podobného jako dýka a tady jsem to na panu Drobném předvedl, a paní Taussigová se strašně lekla a řekla, že vám tuhle skutečnost musím okamžitě.oznámit. Ale ujišťuju vás, soudruhu poručíku, že já skutečně nevím, kdo to Mistru Maternovi mohl udělat. Já jsem neměl jediný důvod, ovšem to si myslí i paní vedoucí, jenže ona se domnívá, že taková věc by měla být v protokolu, a já jsem to opomněl do protokolu nadiktovat, a že byste to měl znát.“
Poručík Beránek vzdychl. „Výborně, tak já si tohle všechno píšu, pane Hálek. Chodit sem nemusíte, protože si myslím, že se stejně ještě uvidíme. Ale je to podnět. Nebyl u vás náhodou kapitán Exner?“
„Nebyl, soudruhu poručíku, myslel jsem, že ho najdu tam u vás, volal jsem a oni mi řekli, že tam není, a řekli mi, že mě spojí s někým, kdo o něm bude vědět. A když jste se ohlásil vy, já si vaše jméno pamatuji, tak jsem vyhověl paní vedoucí. Ona mi totiž říkala, abych to řekl přímo kapitánu Exnerovi, jenže já si myslím, že je to vlastně úplně jedno, když jsem s vámi psal ten protokol.“
„Ano, to je úplně jedno, pane Hálek„, pravil poručík Beránek, „a jste moc hodný, že jste nám to oznámil. Jenom, pane Hálek, víte, co je zajímavé?“
„To nevím,“ řekl pan Hálek zaraženě, „to opravdu nevím, co je na tom zajímavého. Samozřejmě paní Taussigová byla přesvědčena, že je to velice zajímavé, ale já nevím…“
„Posledních pět šest hodin,“ pravil poručík Beránek mírně, „nedělám, pane Hálek, nic jiného, než že si zjišťuju právě tohle, takže to, co jste mi řekl, už vím asi tři hodiny.“
„Prokristapána!“ vydechl pan Hálek. „Ježíši. Nojo.“
„Takže vám, pane Hálek,“ a poručík Beránek hovořil jako laskavý správce farnosti, „pěkně děkuju.“

„Řřřekněte mi,“ zahájila režisérka Snítilová výslech, „prrroč vy nosíte v tomhle vedrrru ty šaty a krrravatu?“ Odklidila se s kapitánem Exnerem do chládku na lavičku, kde končila skalka, pod dvoumetrovým bílým skaliskem na uměle vybudované male plošině. Kromě lavičky tam stál obyčejný dřevěný stůl. Místo stínila stará borovice.
„No,“ kapitán Exner sám sebe udiveně prohlížel, „to jsou přece šaty. Letní. Sako nemá podšívku a nejsou tak špatně ušité. A kravata – maminka mi vždycky říkala, abych chodil čistě a spořádaně oblečený.“
Shodila z hlavy klobouk a přehodila nohu přes nohu. Jak tak pracovala v té hlíně, měla nesmírně špinavé ruce a nohy.
„Vy jste vážně od krrriminálky?“
Exner přikývl.
„Ale to přřřece musíte mít nějaký prrrůkaz?“
Přikývl. Vytáhl z kapsy odznak. Naklonila se a pozorně a zblízka si ten předmět prohlížela. „To je zajímavé,“ řekla „a nic víc nemáte než tohle?“
Zavrtěl hlavou.
„To si přřřece může pořřřídit každý. Musíte mít přřřece nějaký prrrůkaz. Tohle jsem ještě v životě neviděla.“
Sáhl do kapsy a ukázal jí legitimaci.
Pozorně si prohlédla fotografii a srovnala ji s jeho tváří. Byla patrně spokojena. „Takže vy jste od krrriminálky. Prrrosím

vás, to jdete kvůli té smrrrti Materrrny nebo co?“
„Tak trochu,“ připustil.
„Jak to? Tak trrrochu?“ Znovu se opřela a opět si ho nesmírné pozorně prohlédla. „My jste se už někde viděli?“
„Ne, určitě ne.“
„Tak jak to, že jste mě poznal?“
Zdálo se, že kapitán Exner je v rozpacích. Potom se trošičku usmál: „Oko,“ řekl, „do duše okno.“
„Co jste to řříkal?“
„Oko – do duše okno.“
„Co to je?“
„Citát,“ řekl suše Michal Exner, „Božena Němcová: Babička.“
Konečně nepoložila otázku. Místo toho naklonila hlavu, ale ne udiveně, a pravila: „To je zajímavý,“ a znělo to skoro zamyšleně, ale pak neúprosně pokračovala: „Vy vážně vyšetřřřujete tu Materrnovu vrrraždu?“ A když vycítíla, že Exnerova odpověď bude nepochybně kladná, pokračovala: „A jak že se jmenujete? Exnerrr? Prrrosím vás, kde jste k tomu jménu přřišel?“
„V České Skalici,“ odpověděl prostince. Nadsedla.
„Vy si děláte legrrraci.“
„Trochu,“ připustil. „A jak vy jste přišla ke svému jménu, paní režisérko?“
Místo odpovědi konstatovala: „Materrrna byl výborrrný herrrec. Kdo ho zavrrraždil? Aha, to ještě nevíte,“ pravila a nezdálo se, že by věřila, že to tenhle kapitán bude kdy vědět. „Ale slyšela jsem, že byl zavrrražděn na podivném místě a podivným způsobem.“
„Jestli se domníváte, že prodejna starých knih je zvláštní místo…“
„Zavrrraždit někoho v antikvarrriátě, kde byla jistě spousta lidí, je rrrozhodně zvláštní, a zavrrraždit ho jako parrrašutista je ještě zvláštnější.“
„Jak vidím, v Praze se všechno ví.“
„Samozřejmě. To musel být šílenec.“
„Který šílenec by mohl zavraždit Maternu, a proč by ho vlastně měl šílenec vraždit?“
„Na to byste se měl zeptat psychiatrrra. Materrrna hrrrál spoustu rrrolí a psychiatrrra by možná napadla nějaká přijatelná frrrustrrrace některrrého z diváků.“
„Vy jste ho znala dobře?“
„Samozřejmě.“
„Jak dlouho?“
„Ani nevím, možná patnáct, možná dvacet let, možná víc. Hrrrál ve filmu už v době, kdy já jsem studovala.“
„V kolika vašich filmech hrál?“
„Asi ve třech nebo ve čtyřech.“
„A znala jste ho – promiňte – dobře, skutečně dobře osobně? Jeho soukromí? Jestli jste snad věděla o někom, s kým se stýkal víc než s jiným?“
„Materrrna neměl kamarrrády.“
„To mi neříkejte,“ řekl kapitán Exner, „nenajdete snad nikoho, kdo by neměl přátele nebo kamarády.“
„Samozřejme, že měl nějaké přřátele. Dejme tomu, že i já jsem byla jeho přřítelkyně, ale Materrrna se s nikým moc nekamarrrádil. Neměl kumpány. Byl skorrro abstinent. Nekouřřil. Jenom hrrrál a studoval rrrole.“
„Takže vydělával dost peněz.“
„Na naše poměrrry dost. Takže to někdo udělal prrro prrrachy. Vždycky s sebou nosil hodně prrrachů. To byl nějaký jeho komplex. Nikdy jsem se ho neptala, kde se to u něho vzalo, ale musel mít sebou vždycky aspoň pět, deset tisíc i víc, jinak snad ani nebyl spokojen.“
„Nevěřím,“ pravil Exner.
„Čemu nevěřříte?“
„Že jste se ho nezeptala, proč s sebou ty peníze nosí.“
„Ne, nezeptala,“ odpověděla docela vážně, buď opravdu anebo jenom zdánlivě nepochopila ten vtip. „Prrroč bych se ho na to ptala?“
Pokrčil rameny. „Měl milenku?“
„Nevím.“
„Anebo líp: měl možnost mít milenku?“
„To má každý, ne?“ A pak dodala: „Materrrna samozřejmé ženskou mít mohl, ne jednu. Mnoho. Mohl mít mnoho ženských, prrrotože vypadal jako chlap.“
„Vypadal?“ skočil jí Michal Exner do řeči.
„Vypadal. Žádnej chlap není chlap. Všichni jsou poserrrové,“ prohlásila. „To je taková hrrra na sílu.“
„Nechme ty ostatní,“ mávl kapitán Exner nad svým vlastním mužským pokolením rukou. „Držme se Borise Materny, paní režisérko.“
Mlčela. Po chvíli řekla: „Nikdy mě nenapadlo se o to starrrat nebo o tom přřemýšlet.“
„A mohla byste to zkusit teď?“
„A prrroč?“
„Dejme tomu,“ snoval teorii kapitán Exner, „že Boris Materna měl milenku. Ta milenka byla vdaná, to znamená měla manžela. Manžel byl žárlivý. Dověděl se, že jeho žena je milenkou Borise Materny, slavného herce. A tedy využil vhodné chvíle a okamžiku a Borise Maternu zavraždil, čímž vyřešil svůj rodinný problém a konflikt.“

„To je banální," prohlásila. „A koneckonců antikvarrriát není vhodné místo k takové vrraždě a podvečerrrní doba v antikvarrriátě už vůbec ne. To musel udělat maniak a šílenec, anebo," zamyslela se, „anebo možná ano, možná, že Materrrna měl oprrravdu milenku, jenže to bych nepředpokládala. Žil v takovém úzkostlivém manželství se svou ženou."
„Úzkostlivém?"
„V pečlivém, jestli rrozumíte. Dvakrrrát nebo třikrrrát jsem byla svědkem toho, že telefonoval, kdy má prrro něho manželka přijet. Ona totiž prrro něho jezdila."
„To mohla být náhoda a koneckonců se to dělá."
„Jistě, ale v každém případě je zajisté zvláštní, že jsem si toho u jiných herrrců nebo herrreček nevšimla."
Kapitán Exner musel souhlasit, že je to opravdu zvláštní, když si toho u jiných tahle paní režisérka nevšimla, ale tu myšlenku opatrně nevyslovil. „Ve vašem filmu Studený blesk," pravil jakoby mimochodem, „hrála jistá Snášelová, Milada Snášelová."
„To si nepamatuju. V komparrrsu, ne?"
„Nevím, čemu se říká kompars, kde jsou hranice komparsu."
„Tohle jméno si vůbec nepamatuju."
„Ale hrála v tom filmu opravdu."
„Obličej bych si pamatovala, kdybyste mi ukázal fotogrrrafii."
„Raději bych se na ten film podíval."
„A prrroč? Tak si ho nechte prrromítnout."
„Byl bych rád, kdybyste při tom promítání mohla být se mnou, a také někteří jim vaši spolupracovníci, alespoň ti hlavní. Podle vaši úvahy, kdo by to mohl být?"
„Když já nevím, co vlastně potřebujete. Prrrosím, můžeme se na ten film podívat spolu. A když si myslíte, že tam hrrrála nějaká komparrrsistka, tak to bychom mohli přizvat mého asistenta, tenkrrrát ho dělal Mirrrek Chvátal, a také vedoucího prrrodukce Bedřicha Nehybu. Snad by si vzpomněli. Možná že mají na Barrandově ještě nějakou dokumentaci."
Kapitán Exner se rozhlížel hlubokým údolím, do něhož lehal modravý opar, jednak ten podvečerní, přirozený, co lehá i do jiných údolí a v jiných místech, a jednak ten místní, který vznikal nahromaděním městského smogu v tomto špatně větraném prostoru.
„Víte, co je zajímavé?" zeptal se.
Zavrtěla hlavou.
„Že jste se mě nezeptala, proč se na tu Snášelovou ptám."
„Prrrotože mě napadlo," pravila, „že buď je to ta milenka, kterrrou jste předpokládal v tom svém banálním příběhu, co jste mi před chvílí vyprrrávěl…"
„Anebo…"
„Copak to můžu vědět? Vy máte inforrrmace. Řekněte mi je?"
Pokrčil rameny. „Proč ne, koneckonců: totiž ta Milada Snášelová byla téhož dne večer zavražděna v jedné opuštěné žižkovské ulici naprosto stejným způsobem."
„Sakrrra," řekla tiše režisérka Snítilová. „To je prrrůser, co?"
„Je," souhlasil kapitán Exner.

Ačkoliv zdaleka neudeřila hodina čaje o páté, v hale domu Milana Smetany sešla se k jakési odpolední rozpravě pozoruhodná společnost, nakupil se zde umělec na umělce, což samozřejmě vyplývalo ze skutečnosti, že tito lidé převážně bydleli na tom upířím a drákulovském náměstíčku. Ne že by tak seděli poprvé, jaksi si na sebe zvykli, ale ať je to jakkoliv, smrt jednoho z jejich středu je semkla nejen toto časné odpoledne, ale i vnitřně, neboť pocítili nedaleký její dech.
Koneckonců oni tihle lidé jsou přirozeně senzitivní, pronášejí o tragédiích života mnoho vzrušených slov, avšak jsou-li úspěšní, dech, o němž je tu řeč, nechávají jaksi vlát daleko za svými zády, a teď se jim přiblížil nebezpečně mezi lopatky. Seděli porůznu v kožených křeslech jakési sedací soupravy ze Švédska či Dánska, na kuchyňských židlích, jež sem byly přineseny, v rokokových křesílkách z pracovny Milana Smetany. V podstatě obklopovali kruhem dva pětilitrové demižony a odčerpávali z těch velkých nádob bílé víno.
Takže vlastně pořádali tryznu.
„Klára je politováníhodná osoba," říkal Mistr František Třešňák, který zřejmě vzhledem k nejvyššímu věku ze všech přítomných a také s přihlédnutím ke skutečnosti, že jeho společenské postavení bylo nejváženější, seděl v přirozeném čele tohoto shromáždění.
Mistr Třešňák spolu se svou drobnou paní, sedící vedle něho, byl totiž slavným autorem příběhů s dobrým čertem Barabášem, vílou Lilinkou, Pepou Lomcovákem a jeho ženou Kateřinou, které se už léta hrály v loutkovém divadle, jehož byl nejen ředitelem, ale také dramaturgem a samozřejmě předním loutkohercem.
„Nesmysl," prohlásilo dlouhonohé překrásné stvoření s vlnitým plavým vlasem. „Klára je pořád krásná ženská – a s domem, který má, a s tou velkou chatou na venkově a s vozem, docela novým, a nemluvě o zařízení toho bytu a té chaty, je znamenitou partií." A Věra Kratochvílová, známá zpěvačka pop-music, která i zde obratně zaujala postavení vlastně nejdominantnější, to je na vrcholu hromady naskládaných polen u krbu, si bezděčným a navyklým pohybem přejela rukou po části hrudi, pasu a hýždí, neboť tak byla zvyklá se den co den přesvědčovat, že s její figurou a oděvem na ní lpícím je všechno v pořádku. „Tadyhle Hodan," pokračovala a špičkou úzké boty bez podpatku, která držela na její noze zcela proti fyzikálním zákonům, ťukala do zad muže, jenž seděl – patrně rovněž ve své přirozené

poloze – na stoličce pod ní, „kdybych ho nedržela zkrátka, tak by se jí dvořil zejtra.“
Mírně nakopnutý chlapík se rozhlédl. Omluvně se usmál, jako by chtěl říct: no vždyť znáte mou drahou Věru, pokýval hlavou, na níž mu úspěšně – při jeho poměrném mládí – narůstala pleš, a neřekl nic. Petr Hodan byl režisérem estrád a revuí: Ale pak si to s tím mlčením rozmyslel. „Věra to vidí příliš prostince. Zapomíná totiž na dědickou daň.“ Měl s tím patrně nějaké osobní zkušenosti.
„Je to strašné. Měli bychom jí nějak pomoci.“ A Eva Třešňáková si srovnala brýle. „Nelíbí se mi, že o tom mluvíme chladně a cynicky. Milane?“ Obrátila se na skladatele Smetanu, který právě obcházel společnost s jedním z těch demižonů a doléval víno. „Jistě,“ souhlasil, „ale neumím si dobře představit, jak,“ dodal s upřímnou lítostí v hlase.
Eliška Smetanová se právě vracela z kuchyně a nesla ohromnou mísu obložených chlebíčků. Její pohostinství bylo ostatně proslulé a její hostitelská obratnost příslovečná. „V téhle chvíli snad chce být raději sama. Uvidíme, až se vrátí Honza.“ Vedla tu řeč k dámě, jež seděla jaksi stranou u okna, snad aby měla všechno na očích, taková kněžna ve starém křesle s popelníkem na klíně. Zora Pelíšková, autorka říkanek do dětských knih a v mladších letech básnířka, se dívala přes otevřené dveře haly a skleněné dveře vchodu kamsi ven a místo odpovědi pravila drsným altem, tak nepříhodným k její jemné profesi:
„Teď právě vypad z auta.“
„Kdo?“
„Pelíšek,“ řekla Zora Pelíšková, „potácí se rovnou sem.“
S rozhalenou košilí, se zamženými brýlemi a vlhkými vousy, neboť mu na ně kanul pot, se vpotácel Jan Pelíšek. Upřel na Elišku Smetanovou zoufalý zrak: „Pít,“ zaúpěl. Potom se rozhlédl a prohlásil: „Pan inženýr Koudelka se docela zbláznil. Obávám se, že Klára na tom rovněž není nejlíp.“ Sáhl dychtivě po sklenici, kterou mu podávala útlá ruka architektky Smetanové. „Milan,“ pravil, „je dobrák. Po dnešním ránu jsem nabyl jistoty, že já jsem vůl.“
A scenárista Pelíšek vypil sklenici do dna.

Někdy na lidi padne jakýsi smutek z prázdnoty. Jdou po ulici, svítí slunce, vane trochu vítr, takže jim vlasy příjemně vlají, a je jim divné, že ostatní kamsi aktivně a usilovně spěchají, že mají o čem rozprávět na lavičkách, stát opřeni o zábradlí mostu či nábřeží a krmit racky, veslovat na lodičkách odnikud nikam, nebo se dokonce smát a skotačit. Taková tíseň nicoty lehla na duši odborné asistentce Univerzity Karlovy Marii Eichové. Právě vyšla z fakulty na rozzářené náměstí a kráčela sluncem zalitým dnem přes řeku na Klárov, tedy místy, jež jsou nesporně z nejkrásnějších, zvláště za takových dní. Jenže, jak známo, svět je vnímán sítem subjektu. Anebo duše, chcete-li. A stav duše filtruje svět kolem a propouští jej do nitra člověka v barvách a v tónech a v náladách, jež jsou takovému jedinci té chvíle souzeny.
Referát o francouzském románu druhé čtvrtiny 19. století měl mít na semináři doktorky Eichové student Tachecí, a to se zvláštním zřetelem k výbuchu romantismu na konci dvacátých let. Onen Tachecí si referát připravil, ale toho dne jej nepronesl. Sedělo jich ve studovně katedry romanistiky dvanáct včetně doktorky Eichové a ji napadlo: snad číslo třináct bylo opravdu nešťastné. Místo rozpravy o literatuře hovořili o Miladě Snášelové, co a jak a proč se věci mohly stát. Samozřejmě že to bylo naprosto nesmyslné, jistěže rozprava o předmětu, který měl byt na pořadu, by byla účinnější, efektivnější a přinesla by všem notný díl zisku, pokud jde o vzdělání.
Jenomže v určitých chvílích nejsou lidé schopni jednat chladnokrevně a racionálně. Možná že jiný pedagog by dovedl tuto záležitost usměrnit, věc by odbyl několika slovy a věnoval se spolu se svými studenty řádné výuce.
Z toho, že tak neučinila, neměla doktorka Eichová ani špatné svědomí, ani ten divný pocit prázdnoty, o němž byla řeč. Jednak jí v hlavě ležela záhada, záhada nenadálé a podle její úvahy naprosto zbytečné, hloupé a zlé smrti. Věc druhá byla docela jiná, totiž: její vlastní příběh noci a časného jitra. Možná že by tomu docela neuvěřila, co se dělo od včerejšího odpoledne a v noci, ano, hlavně v noci, až do té chvíle, než se sešli studenti a Tachecí položil před sebe připravený referát a ona jim oznámila, co se stalo s jejich kolegyní Snášelovou. Samozřejmě nemusela jim to oznamovat, ale řekla to, potřebovala se vypovídat z neskutečné události a musela mlčet o noci, protože jí celá záležitost připadala naprosto nepříhodná a nepřípadná.
Kdyby před odjezdem s tím člověkem zcela reálně nemyla dva talíře a dva šálky od kávy.
Prostě řečeno, neurčitý pocit tísně a nicoty, který teď provázel doktorku Eichovou na krátké cestě přes řeku, pramenil z toho, že byla sama. A nemusela být sama, mohla jít například na oběd s profesorem Chocholoušem, kterého potkala při vchodu do budovy a který jí takový oběd přímo nabízel, a to dokonce v Klubu spisovatelů. Jenže profesora Chocholouše odmítla, neboť s ním by byla ještě osamělejší než takhle.
Teď zrovna potřebovala toho člověka, který u ní strávil větší polovinu noci, toho podivného frajera, co se určitě za kriminalistu jenom vydává.
Konečně se doktorka Eichová bezděčně usmála.
Potřebovala mu říct důležitou věc. Dověděla se ji při rozhovoru se studenty a byla přesvědčena, že by měl tuto informaci mít, ba dokonce, že ji zřejmě nezbytně potřebuje.
A než přešla most, byla si naprosto jista tím, že to, co se dověděla, ten člověk nezbytně a ihned musí vědět.
Vnutila sebe samu do společenské odpovědnosti. Zamířila do metra, aby odtud telefonovala.
Ale když vytáčela číslo nalistované v seznamu, nikdy by nepřipustila, že vlastně o nic tak závažného nejde, že vlastně nechce nic jiného než znova slyšet hlas toho člověka a pak ho vidět, případně, samozřejmě.
Vědomí společenské povinnosti v ní posílil strohý hlas na ústředně v Bartolomějské. „Ano,“ řekla, „prosila bych kapitána Exnera, Michala Exnera.“
„Spojím, pravil ten hlas suše a samozřejmě, tak naprosto samozřejmě, že v dalekém pozadí doktorky Eichové se cosi trochu rozzářilo, neboť noc a ráno byly zřejmě skutečností (ovšem, nevydával-li se ten člověk za nějakého kapitána Exnera).

Hlas, který se jí ozval ve sluchátku, rozhodně nebyl jeho.
„Ráda bych hovořila s kapitánem Exnerem."
„A kdopak volá?" zeptal se hlas přívětivě.
„Doktorka Eichová. Byla jsem včera…"
„Moment," řekl ten hlas a byl to poručík Beránek. V té chvíli což samozřejmě odborná asistentka nemohla ani tušit – si poručík Beránek hodil sluchátko na rameno, přidržel si ho hlavou a oběma rukama listoval ve vysokém fasciklu před sebou, hledaje v protokolech její jméno a výpověď. „Moment, okamžik, ano, ano, bohužel," díval se na základní údaje o doktorce Eichové, které měl právě před sebou, jako je bydliště, datum narození atakdále atakdále, „bohužel kapitán Exner tady není. Zde poručík Beránek. Paní doktorko, jestli si vzpomínáte, jsem to já, který s vámi sepisoval…"
„Ano, vzpomínám, soudruhu poručíku, ale já bych chtěla…"
„Bohužel, kapitán Exner tady teď opravdu není a přiznám se vám, že bych sám rád věděl, kde je."
„Chtěla jsem…" zaváhala. „Prosím vás, mohl byste mu něco vyřídit?"
„Ovšem," řekl kulantně poručík Beránek, „samozřejmě, že mu to vyřídím. Mám si to poznamenat?"
„Byla bych ráda, kdybyste mu vyřídil, že mám pro něj důležité sdělení. Aby zavolal třeba večer nebo hned, jak se s vámi setká nebo jak ho uvidíte."
„Je to velice důležité?" zeptal se smrtelně vážně Beránek.
Zaváhala: „Myslím, že ano," řekla pomalu, „myslím, že ano."
„Paní doktorko, jestli se „nemýlím, vy jste byla včera v té první místnosti s…"
„Ano, jsem to já."
„Máte nějaké důležité sdělení k té věci, nebo chcete svou výpověď nějak doplnit? V tom případě byste samozřejmě mohla přijít sem za námi anebo já bych zajel za vámi, kam si budete přát."
„Ráda bych mluvila s kapitánem Exnerem," řekla možná víc suše, než bylo nezbytné.
„Chápu," pravil poručík. „Naprosto chápu, paní doktorko. Vzkaz kapitánu Exnerovi vyřídím."
„Řekla bych vám ještě svoje telefonní číslo domů."
„Zbytečné, paní doktorko. Máme je. A děkujeme." A poručík Beránek rychle položil sluchátko.
Učinil tak patrně proto, že – jak ještě zaslechla – se začal dusit záchvatem ošklivého kašle.

Jistě, všichni mohli odejít domů. Zkouška se nekonala a večerní představení nebude. Nač tedy trávit čas v pochmurných prostorách Divadla Pod věží. Bylo to staré divadlo, zvetšelé, snad kdysi secesní kabaret. Prostory toho divadla skutečně nebyly plné jasu, zvláště v létě.
Zde mohlo opravdu zářit jen umění.
Nicméně mnozí z herců zůstali. Jako by strnuli. Jako by sem zavál duch dávných kočovných společností, kdy otázka, co bude se souborem, byla základní, třeba otázkou jídla a hladu. Něco jako by v genech těch lidí přežilo ze starých dob. Seděli na jevišti – ostatně nikde jinde v tomto divadle se příliš sedět nedalo, šatny byly jako kurníky, chodbičky se podobaly bludištím pro trpaslíky, takže ta prkna, jež znamenají svět, byla jediným možným shromaždištěm. Někteří odešli a šest zůstalo. Seděli spolu s režisérem u otlučeného pracovního stolu, osvětleni bílou lampou z provaziště (vlastně ani o žádné provaziště nešlo, tady nebyly ani tahy, jen opona, stěží se pod ten strop vešlo pár nezbytných reflektorů a ještě je bylo vidět z prvních řad hlediště).
Pod tím bílým světlem vypadali všichni mrtvolně.
Promlouval režisér Vostrý: „Předpokládám, že roli strýčka Váni by převzal Steinburg. Bude to pro něj nejjednodušší. Pokud jde o Říhala, potom budeme muset pozvat snad Loužu nebo někoho, za čtrnáct dní, za měsíc nebo dřív tu roli musí zvládnout. Kromě toho se domnívám – a ředitel, jak jsem vám už říkal, se mnou souhlasil – že by Steinburg také převzal roli v Kočce. A tím bychom měli vlastně hlavní problémy vyřešeny."
„Hlavní problém," řekla nervózně Kreisová, „vůbec není vyřešen. Protože to, co se stalo, nikdo nevyřeší!" vykřikla hystericky. „My tady sedíme a povídáme o tom, lak hrát divadlo, a Materna je mrtev, víte, co to znamená? Materna je mrtev!"
„Neblbni, Aničko," řekl klidně herec Soumar, „nejlíp to vyřešil Steinburg, že šel na oběd."
„Jste bezcitní dobytkové," prohlásila Kreisová.
Nepovšimli si, že do temného hlediště vstoupil jakýsi divák Poslouchal jejich rozhovor se zájmem a krok za krokem přicházel k jevišti.
Usedl do křesla v první řadě. Přehodil nohu přes nohu, lokty položil na opěradla, naklonil hlavu a podepřel ji o ruku jako mimořádně pozorný divák.
„Áá!" zaječela Kreisová, vyskočila a ukázala na něj. „Co to tady je?!"
Ten člověk zůstal sedět a vypadal skutečně přízračně. Vyskočila i stará paní Mitrová, Soumar se nadzvedl, Galský vztyčil hlavu a pohledl přísně a herec Horal se zakymácel na židli. Režisér Vostrý vstal.
Polkl a položil si ruku k hrdlu.
Neboť ten člověk ve světlých šatech vypadal na temném pozadí hlediště skutečně přízračně.
Zářil tam jak zobecněné zduchovění všeho diváctva.
„Člověče," osopil se Horal, „co tady děláte?"
Soumar se pomalu vysoukal ze židle vzhůru, hraje to na vesnického rváče: „Kdo vás sem pustil, pane, a co tady chcete?"
Protože ten člověk pořád mlčel a stále se s tak podivným zaujetím díval na oněch šest postav na jevišti, nutně museli zneklidnět. „Hledáte snad někoho, pane?" zeptala se stará paní Mitrová laskavě.
Ten člověk mlčky přikývl.

„Ježíš, já jsem se lekla," oddechla si Kreisová a položila si ruku na prsa. „Prokristapána, mohla jsem z toho mít smrt, vy blázne. Tak hledáte někoho, nebo ne?"
Místo aby odpověděl, položil ten člověk otázku: „Máte problémy?"
„A co vám je do toho," vyjevil se Horal, „prokristapána, co vám je do toho, jestli my máme problémy!"
„Máte," prohlásil ten muž s naprostou určitostí. „A já taky, dámy a pánové."
„Má problémy," pravila jedovatě Kreisová. „Prokristapána, on ten jeden člověk má problémy a přijde sem, do divadla, jeden ho ani nezná…"
Starou paní Mitrovou napadlo, zdali snad nejde o nějakého pošetilého blázna. Ostatně, když si ho tak prohlížela (nebyla mladá, ale viděla ještě velice dobře), zdál se jí byt jaksi podivně extrémně oblečený. „Nevím, jestli vám je budeme moci pomoct vyřešit, mladý pane. Tady jste v divadle, víte, a my jsme herci, rozumíte?"
Muž chápavě přikývl. Pomalu vstal. „Promiňte, byl jsem tak zaujat vaší zkouškou…"
„Ale to nebyla zkouška, mladý muži," řekla paní Mitrová, neboť se jí zdálo, že přece jenom ona, jako stará dáma, může nejlíp zacházet s takovým podivným člověkem. „My jsme tady hovořili docela soukromě o obyčejných věcech."
„Problémy s vraždou jsou obyčejná věc?" zeptal se ten člověk.
Kreisová opět slabě vykřikla.
„Nedramatizujte nám to tady," pravil Soumar. „Máme dramat nad hlavu."
Zdálo se, že režisér Vostrý se vzpamatoval teprve nyní. „Počkej, Pepo," zarazil Soumara. „Počkej, Pepo, pokusíme se to s tím pánem nějak vyřešit. My si musíme vysvětlit vzájemně situaci, že? Kdybyste byl tak laskav a konečně nám řekl, proč jste vlastně vstoupil do divadla?"
„Hledám soubor Divadla Pod věží a myslím, že jsem ho našel, i když pochybuji o tom, že jste všichni," řekl ten člověk.
„A copak byste rád?" zeptala se paní Mitrová. „Lístky? Ty my tady neprodáváme, víte, to budete muset v předprodeji nebo u pokladny, ale my máme vyprodáno na dva měsíce dopředu, takže…"
„A pak tady stejně nejsme všichni," dodal režisér Vostrý, „my teď máme starosti. Jeden člen našeho souboru tragicky zemřel a my přemýšlíme o tom, co a jak hrát…" vysvětloval dál Vostrý, aniž věděl proč.
„Jednu hru," řekl ten chlapík a konečně vstal, „byste snad mohli zkusit." Šel pomalu ke schůdkám, jež po straně jeviště vedly vzhůru, vystoupil po nich a vstoupil do bílého pracovního světla. „Kdysi jsem o ní slyšel. Myslím, ze se jmenuje Šest postav hledá autora."
Strnuli.
Neboť se jim opět zazdálo, že jde buď o přízrak nebo o šílence.
„Promiňte," řekl ten chlapík omluvně, „že jsem se ještě nepředstavil, ale váš rozhovor byl tak zajímavý – omlouvám se, že jsem ho část vyslechl. Že mi to nedalo. A koneckonců, kdy se to komu podaří sednout si na chvíli takhle neformálně do první řady ve vašem divadle. Jsem kapitán Exner. Tady je můj služební odznak a přišel jsem se vás zeptat na některé okolnosti, jež by mohly souviset s vraždou vašeho kolegy Borise Materny."
Herečka Kreisová vykřikla potřetí.

Mezi zalesněnými stráněmi se hnal potok a v místech, kde se údolí začalo rozšiřovat do krajin ,se už dávno usadili lidé a postavili tam pár chalup, zcela neuspořádaně, jedna tam a druhá jinde, dlouho nepřeklenuli potok mostem, takže tam byl dosud brod, jímž někdy jezdila i auta, protože úzký dřevěný most na první pohled nesliboval bezpečnou jízdu, vedle něho byla lávka pro pěší. A právě u toho brodu byla hospoda. Přímo nad potokem, na nevysokém kamenném náspu. Podobala se spíš mlýnu a snad skutečně kdysi mlýnem byla. Před hospodou stál nenápadný šedivý dvoutakt, zázračné auto z laminátu, přesně takové, v jakém opustil doktor Dřeštík Prahu. Místo za volantem bylo prázdné a na pravém sedadle seděla dívka naprosto černovlasá a její účes byl trochu zvláštní. Snad jej zvolila proto, že její vlasy byly příliš nepoddajné a tuhé, bylo to totiž ono starobylé mikádo z dvacátých let s ofinou na čele, a pod tou ofinou husté obočí a pod obočím oči naprosto temně modré. A tyto temně modré oči byly v bělmu narudlé a zíraly tupě na zákoutí poblíž hospody, nad nímž by se zaradovalo srdce každého obyvatele sídliště a přijal by je s nadšenými výkřiky. Bylo to malé prostranství, které ze tří stran obklopovaly čtyři staré lípy, jejichž koruny se nad tím místem slily v jednu. V pozadí byla malá zahrádka, obklopená nízkou tepanou mříží. V zahrádce stařičká socha známého mučedníka s pěti hvězdami svatozáře nad hlavou a s krucifixem v náručí.
Do téhož místa zíral doktor Dřeštík z výčepu zalitého sluncem. Byl v nevelké místnosti sám. Buď nebylo hostů, anebo byl hostinec ještě zavřený. Dřeštík stál za nálevním pultem u okénka, které zřejmě vedlo do kuchyně. Na prkně okénka byl telefon a jeho sluchátko vědec svíral, přičemž nespouštěl oči z dívky ve voze před okny a z prostranství před hostincem.
„Je naprosto nezbytné," říkal naléhavě, „aby tady někdo byl. Rozhodně se musím vrátit večer domů, abych mohl zítra do ústavu. Mám tam důležitou poradu. Je naprosto nemožné nechat… Ano, omlouvám se ti. Zapletli jsme se. Ale když jsme se už zapletli, tak musíme aspoň pomoci, jak se dá. Je naprosto vyloučeno, aby… Ano, ano, já tě chápu. Podívej, když teď vyjedeš z domu, tak rozhodně ještě chytneš vlak, který odjíždí z Braníku, ne, počkej, z Vršovic! Odjíždí z Vršovic někdy v patnáct, nebo někdy ve tři čtvrtě na čtyři, já už si nepamatuju. To znamená, že bys byla na nádraží někdy za dvě hodiny. A já pro tebe přijedu. My pro tebe přijedeme a… Ne, nemohu ji svěřit… Ne, nemohu. Samozřejmě paní Kubíčková je velice laskavá, ale přece jenom bydlí vedle a nemůže si k sobě brát nikoho na nocleh. Děkuju ti. Ano, samozřejmě, máš se mnou trápení. Já s tím mám taky trápení, ale po tom, co jsem… Ano, ano. Takže já čekám. Takže na shledanou u toho vlaku, ale určitě. Takže ti děkuju."
Doktor Dřeštík setřel dlaní z čela pot.
Povzdechl. A protože se mu zazdálo, že se dívka ve voze nějak pohnula, snad jako by chtěla vystoupit či co, vyběhl rychle z hostince, nasedl do vozu, nastartoval a v oblaku dýmu otočil vůz na malém prostranství tak, že sochu toho

ubohého svatého objel a odfrčel kamsi proti proudu potoka.
Byl to spíš úvoz při potoku než cesta, kudy jel, takže vůz poskakoval jak zběsilý.
Svatý dál trpělivě a odevzdaně zíral na krucifix ve svých rukou.

„Moudří lidé mi řekli," řekl kapitán Exner, „mohu si vypůjčit židli? Děkuji. Tedy: moudří lidé mi řekli, že herecký soubor ve filmovém studiu není žádný kolektiv, a chci-li se něco dovědět o Borisi Maternovi, mám jít za vámi. Hrál u vás pravidelně skoro v každé inscenaci."
„To byl Zmáhal," pravil jedovatě herec Galský, „to byl určitě starej Zmáhal, kterej vás sem poslal, ale my o té věci nevíme nic a chci vás ujistit, že jsme otřeseni, nesmírně otřeseni, víc než kdokoli jiný, protože nešťastnou náhodou – ale to nebyla nešťastná náhoda – zahynul mimořádně talentovaný člověk a přítel a muž zlatého srdce.
„O tom nepochybuju," pronesl tiše kapitán Exner. „Jenže to je osud, pane Galsky."
„Tedy výslech?" zeptal se Horal.
Režisér Vostrý mu naznačil, ať mlčí. „Samozřejmě se vynasnažíme, soudruhu kapitáne, jenže nevím k čemu a o čem."
„Taková banální věc," pravil kapitán Exner. „Měl nepřátele? Kdo to mohl udělat?"
„Měl tisíce nepřátel," prohlásila Věra Kreisová, „samozřejmě, že měl tisíce nepřátel."
„Jak to myslíte?"
„Jak to říkám. Podívejte, byl neustále obsazován do všech možných rolí, do televizních seriálů, do čtvrtiny a možná víc filmů. A samé hlavní role. U nás v divadle hrál pořád. Vystupoval v rozhlase, i v rozmanitých televizních pořadech. Ten člověk byl zaměstnán a samozřejmě mu mnoho lidí od nás," rozhlédla se, „ano, i od nás z divadla, samozřejmě záviděl. To je naprosto pochopitelné."
„Mlč, blázne," zarazil ji Soumar. „To jsou všecko nesmysly. Samozřejmě že mnoha lidem to mohlo být nepříjemné, ale to přece není nepřátelství na život a na smrt."
„Ale mohlo by být," trvala na svém Kreisová, „samozřejmě, že by mohlo být, protože co ty, nebo ty, nebo já, nebo tady paní Mitrová můžeme vědět, co se třeba děje v duši takového Galského. No, řekněte?"
Galský se zoufale rozhlédl, protože, jak pochopil, byl právě nyní nařčen kolegyní z vraždy. „Ale já přece…"
„Ona to tak nemyslela," řekl režisér Vostrý. „Neber si to tak. Podívejte, soudruhu kapitáne, my o nikom takovém nevíme a těžko vám můžeme někoho označit, to je přece nesmysl."
„Nechci, abyste mi někoho značili," usmál se kapitán Exner, „nechci, abyste mi někoho značili jako podezřelého," podíval se na Kreisovou. „Už jsem se ledacos o Borisi Maternovi dověděl. A vlastně pořád slyším to samé: práce, nedostatek času, dost peněz, práce… Co dělal s těmi penězi?"
„To bych ráda věděla," prohlásila Kreisová. „Musel jich mít koše."
„Nevydělával jistě málo," pravil opatrně režisér Vostrý, „vydělával zajisté víc než kdokoliv z ostatních herců. Samozřejmé mnozí by se dali k němu přirovnat. Ale zas ne tak mnoho. A pokud já vím, měl dobrý vůz…"
„Ale jen jeden," poznamenala jedovatě Kreisová.
Vostrý ji zdrtil tvrdým pohledem „Potom, jak jistě všichni víte, během letních prázdnin jezdili s manželkou na dovolené, a to na dost nákladné dovolené. Jak víte, byli tuším dvakrát na Kubě, na Krétě, v Egyptě… Jestli se nemýlím, tak dokonce před časem využili příležitosti a byli v Indii. Domnívám se, že takové nákladné turistické zájezdy…"
„Slyšel jsem," poznamenal kapitán Exner, „že s sebou vždycky nosil větší částku peněz."
„No," pokýval hlavou Soumar. „Prachů měl vždycky po kapsách habaděj. Heleďte, to byl jeho komplex. A…" rozhlédl se, jak by nevěděl, jestli myšlenku, která ho napadla, má říct, „a, no, podívejte," řekl spíš ostatním než Exnerovi: „Podívejte, já to řeknu přímo a na rovinu: půjčoval peníze. Pokud vím, půjčoval mnoha lidem dost peněz. Kdokoli z nás jsme za ním přišli, byl ochoten mu poskytnout půjčku."
„Například komu?" zeptal se kapitán Exner.
„Například mně," pokračoval Soumar. „Dlužím mu pořád dva tisíce korun, které mi půjčil předevčírem, tady Věra Kreisová…"
„Že o tom mluvíš," utrhla se na kolegu vztekle mladá krásná herečka. „Co je komu do toho, komu Materna půjčoval nebo nepůjčoval peníze."
„On to totiž mohl udělat," pronesl tiše Galský, „také někdo z jeho dlužníků."
Zarazili se.
A Galský pokračoval: „Například já jsem mu nikdy nedlužil ani korunu. Mně nikdy nic nepůjčil a já jsem ho také nikdy o půjčku nežádal. Byl jsem snad jediný z tohoto divadla. A my vůbec nevíme a nemůžeme mít přehled o tom, jestli někomu ze známých nebo přátel nepůjčil větší částku, dejme tomu padesát tisíc, nebo sto tisíc. To určitě Materna mohl udělat. A někdo právě z těchto lidí, kteří nemohli nebo nechtěli zaplatit…"
„Věděl byste o někom takovém?" zeptal se kapitán Exner.
Bylo ticho, dívali se jeden na druhého, až konečně – zdálo se, že jeden za všechny – řekl režisér Vostrý: „Ne."
„Ale ano," pokýval kapitán Exner smutně hlavou, „vy to samozřejmě víte, jenom mi to nechcete říct, ale ten, o kterém víte, vůbec nemusí být tím největším dlužníkem."
Po chvíli se Horal po všech rozhlédl a pravil: „Podívejte, já to řeknu. Nemá to fakt smysl. Koneckonců by na to přišli a tenhle člověk – pardon, soudruhu kapitáne, tedy vy máte možná pravdu. Bude tomu asi týden, co Materna půjčil větší částku peněz jednomu z nás. No…" chvíli váhal. „Byl to kolega Steinburg."
„Co to plácáš," vykřikla Kreisová, „Steinburg by byl ten poslední! To byl snad jediný člověk v tomhle divadle a v tomhle městě, který s Maternou trochu kamarádil. A Jiřího známe celá léta a je to naprosto absurdní, co tady říkáš. Ujišťuju vás, pane kapitáne, ujišťuju vás, že Horal má možná pravdu, ale že je blbec!"
Exner se na Horala podíval, jako by si chtěl slova Kreisové ověřit. Herec zlostně vstal. „Jdu domů. Koneckonců jdu

domů a nikdo mi nemůže bránit a chtít, abych tady zůstal.“
Všichni mlčeli, takže se obrátil, seběhl z jeviště a zmizel kdesi v hledišti.
Exner se naklonil důvěrně ke Kreisové: „Řekla jste takovou zvláštní věc o tom přátelství, že snad nikdo v tomto městě… Myslela jste to vážně?“
„Naprosto, samozřejmě.“
„A podle čeho tak usuzujete? Ostatní snad…“ rozhlédl se. „Nebo si ostatní myslí totéž?“
„Asi to tak skutečně bude,“ pravil režisér Vostrý. „Asi to tak skutečně bylo,“ opravil se. „Snad to byla jenom náhoda, protože v posledních letech hráli spolu v tomto divadle jako partneři vždycky dvojici, jestli rozumíte, a zrovna teď jsme začali studovat hru, kde rovněž hráli spolu. Podívejte, tak například tu inscenaci, která už je stará dva roky, myslím Shakespeara, Večer tříkrálový, tak tam hrál Materna Říhala, jestli tu hru znáte, a Steinburg roli rytíře Zmrzlíka. A ti dva téměř v celé hře vystupují spolu, takže spolu přicházeli do divadla, spolu odcházeli, a rovněž tak na zkouškách. Víte, to jsou tři, tři a půl roku společné práce. A teď jsme začali s tím Strýčkem Váňou, kolega Materna hraje,“ opět se zarazil.
„Hrál, tedy měl hrát roli strýčka Váni a kolega Steinburg doktora.“
„Myslíte, pane režisére,“ zeptal se kapitán Exner, „že bych měl pana Steinburga navštívit?“
„To já vám přece nemohu doporučit.“
„Vy,“ pronesla rázně Kreisová, a změřila si Exnera od té kravaty, co měla barvu medu, až k těm béžovým semiškám, že se kapitánovi trochu sevřelo hrdlo, „vy ho musíte nezbytně navštívit. Vy musíte mluvit s Jiřím, abyste se přesvědčil, že narážky, které jste tu slyšel, byly pomluvami.“

Dobře oblečený muž v nenápadných šatech diplomatické šedi, přední pracovník exportní a importní společnosti Kamil Řehák kráčel štítivě po špinavých schodech starého žižkovského činžáku v Tachovské ulici. Za skleněnou stěnou své kanceláře, když si prohlížel svrchu město, jehož prach a zápach byly hluboko a mimo klimatizaci, vypadal přiměřeně. Tady byl podivný a také se tak cítil. Neklidně se rozhlížel po hrbolatých stěnách, kde se snaživá poslední, snad osmdesátá malba pokoušela překrýt obrazce a klikyháky, vyryté generacemi.
Schodiště z patra do patra vždycky končilo na otevřené pavlači. Pak teprve pokračovalo do dalšího patra, což bylo pro tohoto muže zřetelně nepříjemné, neboť v létě se, jak známo, na takových pavlačích žije. Běhají tu děti, věší se tady prádlo a rozpráví se.
Nezbylo mu tedy než ukazovat se desítkám očí při výstupu do třetího patra. Tam musel na pavlači překročit jakousi bednu a podlézt šňůru, která bůhvíproč byla natažena od hřebíku ve zdi k zábradlí. Teprve pak se dostal ke dveřím, jež byly úplně na konci a sousedily s dveřmi, které na této straně pavlač uzavíraly, a byly to nepochybně dveře klozetu.
Na dveřích, k nimž mířil a před kterými se zastavil, byla pod průhlednou izolepou kartička s nedbale napsaným jménem: Dr. Ruth Adlerová.
Muž zazvonil. Ale naprosto zbytečně.
Zazvonil ještě několikrát.
Bylo mu zřejmé, že se ze spodních pavlačí vyklánějí ti, co ho pozorovali, když kráčel nahoru. Že z jiných oken a z jiných pavlačí v celém bloku na něho hledí další a další. Měl konečně pocit, že mnozí z nich si berou triedry, aby si ho pořádně prohlédli. Nicméně zazvonil ještě třikrát.
Nebylo možné, aby zvonek uvnitř bytu byl přeslechnut.
A tak muži nezbylo než se obrátit, znovu překročit tu zbytečně nataženou šňůru od hřebíku ve zdi k zábradlí, překročit bednu a sejít dolů.
Měl chuť seběhnout, ale neodvážil se. Schody byly prošlapané, zábradlí nikde a koneckonců Kamil Řehák nebyl žádný mladík.
Vyšel na ulici a v zádech měl pořád nepříjemný dojem z očí, co ho pozorovaly.
Zamířil k modrému vozu zahraniční značky, který zaparkoval proti průjezdu. Ve voze seděla žena a byla to jeho kolegyně ze zaměstnání.
Mlčky nasedl, narovnal se a vzdychl.
„Tak co?“ zeptala se.
„Nic,“ odpověděl. „Pojedu do Boleslavi. Nedá se nic dělat, já se vypravím do Boleslavi.“
„Nesmysl,“ řekla. „Teď mě odvezeš domů a pak pojedeš ke své drahé choti. Někam si to děvče vyrazilo. Je léto, šla se koupat. To vlastně je to hlavní, co tě dráždí. Žárlíš.“
Pomalu se rozjel a neodpověděl. A netušil, že zametené, až podivně vyčištěné místo před jakýmsi zrušeným krámem, na něž náhodou pohlédl, bylo místem, kde se bezděčně vyřešilo vše.

Dům Jiřího Steinburga stál za hranicemi města a na okraji vsi. Bylo to na kopci a jelo se tam lesem. Les trochu voněl, tady už voněl přírodou a vánek nahoře zdál se být chladnější než dole u řeky.
Exner zastavil u zahrady, vystoupil, zazvonil, slyšel kroky, jak někdo přicházel, a když se otevřela branka, cítil se trochu zaskočen.
Samozřejmě že znal tvář člověka, který mu přišel otevřít. Byl to Jiří Steinburg naprosto a nepochybně. Bylo však s podivem, jak se zazdálo Exnerovi, že je v kostýmu. Kupodivu i v podobném obleku, v jakém byl on sám. V horkém letním dni, kdy každý závan větru vířil prach, měl Steinburg naprosto vyleštěné boty a nikoliv nějaké domácí střevíce, jak by se dalo očekávat. Jeho světle šedé kalhoty po botách bezvadně klouzaly, nekrčily se, dokazujíce, že je šil mistr. Mistr krejčí. Tmavomodré sako nemohlo být zakoupeno jinde než v Oxfordu. Nebo snad v Cambridgi? Na náprsní kapsičce, z níž nedbale vystrkoval své čtyři rohy sněhobílý kapesník, byl dokonce přišit pestrý znak.
Kapitánu Exnerovi to nedalo a první, co bylo, ukázal právě na ten znak. „Který klub?“

„Paleta vlasti, pane," odpověděl Steinburg. „Kapitán Exner, jestli se nemýlím?"
„Nemýlíte, pane Steinburgu."
„Ohlásili mi vaši návštěvu z divadla, pan režisér osobně."
„Předpokládal jsem to."
„Mohu vás pozvat dál, pane kapitáne?"
„Když budete tak laskav."
Jiří Steinburg udělal krok vpravo a mírným gestem naznačil kapitánu Exnerovi cestu k domu.
A kapitánovi nezbylo než se po této cestě ubírat, vstoupit do domu a usednout ve velkém obývacím pokoji do starého křesla. Na zdech visely obrazy ve zvetšelých rámech. Byly tam rovněž pušky a šavle a několik perletí vykládaných pistolí. Nad Exnerem se houpal tepaný lustr a na konci jeho ramen, z nichž čas už setřel zlatý lesk, byly na bodcích skutečné svíčky. Šňůra s elektrickým proudem do tohoto lustru nevedla.
Jednu ze stěn pokrývala knihovna. Část knihovny vlevo vyplňovaly různobarevné hřbety filmových a televizních scénářů. Mohlo jich být tři metry.
„Kávu, pane inspektore?"
„Uhodl jste přesně mé přání, pane Steinburgu."
„Jakou kávu pijete? Brazilskou, nebo ten odporně chutnající produkt z Guayany?"
„Brazilskou nebo portorickou," odpověděl Exner. Opřel se a spokojeně se rozhlížel. Kuchyň sousedila s obývacím pokojem, takže mohl pozorovat Jiřího Steinburga, jak vaří kávu a počíná si při tom obřadně.
Přinesl ji na stříbrném podnose, postavil ji na stolek vedle Exnera a usedl do protějšího křesla. Složil ruce před obličej, takže si trochu zakrýval rty.
„Dovolíte, abych si zapálil k té kávě?" zeptal se kapitán Exner.
„Samozřejmě," pravil Jiří Steinburg a aniž spustil z Exnera oči, sáhl na odkládací stolek vedle svého křesla pro dřevěnou vyřezávanou krabičku. Byly v ní cigarety. Otevřel ji a nabídl z ní svému hostu.
„Díky."
Steinburg rozžal zapalovač. Pak vzdychl. „Tak co vás ke mně přivádí, inspektore?"
„Vždyť vy to dobře víte, pane Steinburg."
Herec přikývl.
„Jdete se mě nepochybně zeptat, co mám společného s vraždou svého přítele Borise Materny, protože si myslíte, že Boris Materna byl můj přítel."
Kapitán Exner přikývl.
„Ujišťuji vás, inspektore, že se smrtí Mistra Materny nemám společného naprosto nic."
Kapitán Exner pomalu pil kávu, kouřil a zdálo se, že přemýšlí. Je také docela možné, že na něho dolehla únava celého dne. „Mám takovou hloupou a nezřetelnou informaci. Ta se právě týká vaší známosti nebo přátelství s Borisem Maternou."
„Jenomže, milý inspektore, nebo," Jiří Steinburg se malinko usmál, „pane kapitáne – to inspektore zní líp, že? – kdybych já věděl, co vás na té věci může zajímat, čím bych vám mohl pomoci? Kde je onen bod, jestli mi rozumíte, který by vám pomohl případ nějak objasnit nebo vyřešit. Strašná katastrofa, pane."
„Byli jste opravdu důvěrnými přáteli?"
Steinburg zavrtěl hlavou. „Rozhodně ne. Jestli byl někdo introvert, tak Materna."
„Mohl byste mi říci nějaký konkrétní příklad? Podívejte, léta jste spolu hráli, léta jste spolu jezdili domů, jak mi řekli v divadle…"
„Nene, to je omyl, pane inspektore," a Jiří Steinburg vztyčil proti Exnerovi dlaň. „To je omyl. Boris nikdy nejezdil – pokud já vím – do divadla ani nikam jinam vlastním vozem."
„Neuměl řídit?"
„Uměl, samozřejmě uměl, a velice dobře. Několikrát řídil můj vůz při takových příležitostech…"
„Směl bych vědět jakých?"
„Při takových příležitostech, kdy já jsem vůz řídit nemohl, protože by se to příčilo mým zásadám. Zásadně totiž nejezdím opilý." Teď bylo na kapitánu Exnerovi, aby mu cukly koutky rtů.
„Chápu."
„Borise vozili do práce buď taxíkem, když dělal na Barrandově, tak z barrandovské produkce, když dělal v televizi, tak z televize, anebo ho přivážela Klára, jeho žena. Tohle bude hrozná rána pro paní Kláru, to vám musím říct, pane inspektore. A odjížděl vždycky zase taxíkem, anebo zavolal své ženě, aby pro něho přijela."
„Tak to bylo vždycky?"
„Ne vždycky, někdy jsem ho vozil do práce nebo domů sám. Třeba jsme se na tom náhodně domluvili, bylo hezky, já rád řídím, chtěl jsem si udělat trochu výlet po večerní nebo noční Praze. Ve dne samozřejmě ne, ale když jsme se vraceli z televizních nebo rozhlasových frekvencí, nebo večer z divadla. Několikrát jsem s ním jel domů, samozřejmě, a několikrát jsem pro něho i zajel. Také hlavně večer."
Kapitán Exner se zahleděl na řeřavý uhlík hořící cigarety a pozorně si jej prohlížel. „Káva, kterou jste mi uvařil, je výborná," řekl tiše. „Ale vysvětlete mi, pane Steinburgu, proč ze mne všichni děláte šaška?"
Steinburg se naklonil dopředu a jeho modré oči zledovatěly. „A kdo všichni, inspektore?" A opravil se: „Pane kapitáne?"
„Pan Zlámal z hereckého oddělení – ne, Zmáhal, Zmáhal, ne Zlámal," opravil se kapitán Exner, „režisér Ivan Macháček, vaši kolegové v divadle… Mimochodem, vy jste mladší o kolik let, než byl Boris Materna?"
„Asi o sedm nebo o osm. Jak jste to myslel s těmi šašky, pane kapitáne?"

„Boris Materna," pokračoval kapitán Exner docela tiše a očima sledoval, jak kouř z cigarety stoupá ke stropu, „byl podle vás člověk pracovitý, pilný, vlastně šetrný, protože peníze jiným půjčoval, žil skromně, neopíjel se, prostě příkladný typ člověka, kde je vše jasné a zřetelné. To mi nepovídejte," dodal kapitán Exner, „to mi nepovídejte, nesnažte se mi namlouvat, že Boris Materna byl člověk naprosto sterilní. Samozřejmě jsou takoví lidé, co se nezachvějí, anebo se chvějí a není to na nich vidět, a i ti pak padnou, jenže vražda Borise Materny, to nebyla náhoda. Vašeho kolegu – a vy to víte stejně tak dobře jako já – nezavraždil náhodný šílenec, nějaký lupič z ulice, který ho poznal a předpokládal, že má u sebe prachy. A když jsme u toho, Jiří Steinburgu, ty prachy potom po vraždě ztratil v tom antikvariátu. Neříkejte mi vy a ti všichni ostatní," pokračoval kapitán Exner suše, „že to šlo všechno v jeho životě a kolem něho jak na drátku. To se přece nám nikomu nestává, a vy to dobře víte. Každému sem tam spadne střecha na hlavu a musí si vypůjčit například třicet tisíc."
Seinburg vyskočil. „Tak vám se zachtělo záhad, inspektore?"
„Záhady," řekl kapitán Exner klidně, „jsou mým chlebem. Jsem zoufalý poutník se záhadami, pane Steinburgu. V tom je ta věc."
Herec se dal na pochod pokojem a jako trasu své cesty zvolil prostor před knihovnou. Složil ruce za zády, chodil trochu nahrblý a dlouho mlčel.
Mlčel i Exner.
„Ale co proboha," vykřikl Steinburg, „co proboha chcete slyšet? Oč tu vlastně jde, pane kapitáne?"
Kapitán Exner zamáčkl v popelníku cigaretu a vstal také. Pomalu přesel k oknu, díval se na zahradu a do širokého údolí za ní, jímž byl průhled do dalšího údolí dvou řek, a na kopce, jež se zvedaly na jihozápadě. Slunce mu trochu svítilo do očí.
Na zahradě zalévala krásná paní záhon květin. Podvečerní vánek cuchal oblouk kapek, jenž vyrážel z trysky hadice. A v tom závoji byla a tvořila se malá duha, docela malá soukromá duha Jiřího Steinburga.

Kapitán Exner si rozepnul sako a strčil ruce do kapes. „Možná že mě pochopíte líp, pane Steinburgu, když vám řeknu tohle: okolo páté hodiny odpoledne byl zvláštním způsobem a vy víte velmi dobře jakým – zavražděn Boris Materna. Večer téhož dne, dejme tomu kolem jedenácté nebo mezi desátou a jedenáctou, byla jistě už tma, byla v jedné ulicí na Žižkově způsobem naprosto stejným, prokazatelně naprosto stejným, s použitím stejné zbraně, takového kuchyňského nože, jaký dostanete všude ke koupi, zavražděna mladá dívka. Studentka, pane Steinburgu. Krásna mladá dívka. Tak co byste si počal s touhle záhadou?"
„Cože?"
Kapitán Exner mu to opakoval slovo po slovu.
„Obraťte se, člověče," vykřikl Steinburg.
„Proč?"
„Chci vám vidět do obličeje."
„Prosím," a kapitán Exner mu vyhověl.
Herec stál na krok od něho, obočí stažené ke kořeni nosu. „To, co jste řekl, je pravda?"
Kapitán Exner přikývl. „V tom je bohužel ten problém."
Steinburg si došel pro cigaretu, zapálil si ji a zapadl do křesla. „Prosím vás, sedněte si," řekl neklidně. „Tady proti mně."
Michal Exner poslechl.
Dlouho bylo ticho. Otevřeným oknem se nesl do pokoje šum vody a staré hodiny tikaly.
„Ano," pravil Jiří Steinburg posléze, „snad by tu něco bylo, inspektore, snad by tady byla nějaká záhada pro vás, snad by se tady našla nějaká tajemnost, která by vás mohla zajímat. Snad je tu něco, co bych možná říkat neměl a nikdy bych to neříkal, kdyby už ten člověk nebyl mrtev a kdyby," mávl rukou, „to je jedno, proč kdyby. Je to asi nesmysl. Tak nejdřív ke způsobu vraždy, pane inspektore: je tomu patnáct let a možná víc, co jsem s Borisem Maternou hrál ve filmu, který se jmenuje Záškodník. Snad by se dal ještě někde v archivu vyhrabat Byl to film o válce, o druhé světové válce, film o partyzánech a parašutistech. Hráli jsme s Maternou právě ty výsadkáře, Materna mého velitele. Vojáci nás perfektně naučili tenhleten grif zabíjení a pečlivě dohlíželi odborní poradci, abychom to dělali správně. Já i Materna jsme to zvládli nejlíp. Tedy to je věc jedna, pane kapitáne. Věc druhá: žádaná záhada ze života Borise Materny: začali jsme spolu v divadle pracovat asi před čtyřmi lety. Protože Materna do práce a z práce nikdy nejezdil vlastním vozem, a když se ho někdo ptal, proč, většinou odpověděl, že je příliš pohodlný, než aby ve středu města hledal parkoviště, anebo že trochu trpí šeroslepotou a při návratech domů že špatně vidí, nebo že by špatně viděl. Myslím si, že to nebyla pravda. Prostě se mu nechtělo jezdit."
„Pil Boris Materna?"
„Byl skoro abstinent. Takže kvůli tomu to nebylo."
„Musel mít přece nějaký vážný důvod, proč nepoužíval vůz."
„Nevím. Jenže to není ta záhada, pane kapitáne, kterou byste chtěl slyšet. Je tomu asi tři roky, dva a půl, vozil jsem samozřejmě Borise domů nebo kam potřeboval. Ale právě před dva a půl rokem nebo tak nějak, nepamatuju si to už přesně, vím jen, že to bylo nějak v předjaří, ne, počkejte, to nebylo předjaří, to už jsou skoro tři roky, naopak, to byl podzim… Ano, byl to podzim, chladný říjnový podvečer. Byla skoro tma, bylo po zkoušce, taxík nikde, nabídl jsem Borisovi, že ho svezu, on souhlasil a prosil mě, abych ho zavezl na Karlák. Na Karlovo náměstí, rozumíte? Jenomže řekl – na to se pamatuju dodneška – Jiří, jedu do Faustova domu. Kdybys byl tak hodný a zastavil mně přímo tam. Takže jsem to udělal. Jel jsem s ním k Faustovu domu, a když vystupoval, udělal jsem vtip: co si počneš s Mefistofelem? A on odpověděl: podepíšu mu vlastní krví každý úpis. Vlastní krví, na mou duši, Jiří. Takže jsme se zasmáli, on vystoupil a já jsem jel bůhví kam. Jenomže k tomu Faustovu domu jsme jezdili dost pravidelně. Jednou dvakrát za týden. Je

samozřejmě docela možné, že k Faustovu domu jezdil i taxíkem nebo tramvají nebo metrem, co já vím. A půl roku nato…“ A Jiří Steinburg se odmlčel a pak řekl: „Ještě kavu?“
„Ne, děkuju. Pokračujte.“
Jiří Steinburg si nalil kávu sám, osladil, zamíchal, zapálil si cigaretu, napil se: „Pak tu byla ještě jedna věc, která začala asi půl roku nato, možná dřív, možná v zimě, myslím, že poprvé v zimě nebo na konci zimy, to už se nepamatuju. Prostě kromě Faustova domu jsem také začal Borise dovážet ještě na jedno místo v Praze.“
„Na tom by nebylo nic zvláštního,“ poznamenal kapitán Exner. „Jel někam k někomu na návštěvu nebo tak…“
„Na tom samozřejmě není vůbec nic zvláštního, pane kapitáne. Jenom to, že mě Boris hned po první jízdě požádal, abych o tom před nikým nemluvil. Naprosto před nikým, a tu svou žádost několikrát opakoval. Zajímá vás to druhé místo?“
„Jistě.“
„Aby ne,“ usmál se Jiří Steinburg. „Protože to je ta záhada největší. Anebo ne?“ zeptal se, ale žádnou odpověď nečekal, protože pokračoval: „Znáte náměstí Prokopa Velikého?“
„Jistě. Je to na Žižkově.“
„Tak tam. Byla to pro mě zajížďka.“
„Můžete si vzpomenout, pane Steinburgu, do které ulice a do kterého domu chodil pan Materna?“
Jiří Steinburg zavrtěl hlavou. „Nejde o to, jestli si vzpomenu, prostě to nevím. Vystoupil, řekli jsme si nazdar, a já jsem jel. Kudy, kterým směrem šel – prostě nevím.“
Kapitán Exner vstal. „Mohu si od vás zavolat?“ zeptal se.
„Ovšem. Telefon je tamhle v knihovně. A až skončíte rozhovor, dovolím si vám ještě nabídnout kávu.“
S rukama za zády opustil Jiří Steinburg pokoj a podle klapnutí venkovních dveří i dům. Odešel na zahradu. Snad za tou chvějící se rozptýlenou duhou.

„Slyším, slyším,“ mluvil ze sluchátka na Exnera bodrý hlas poručíka Beránka.
„To jsem rád,“ řekl kapitán Exner.
„Radujte se, zástupové,“ vykřikl radostně poručík Beránek. „Náš kapitán se ozval. Zde je u aparátu poručík Beránek, kompjútr veškerého pátrání.“
„A copak máš teď takhle na práci?“ zeptal se kapitán Exner.
„Čtu si,“ pravil poručík Beránek. „Mám tady před sebou desítky stránek naramně zábavného čtení.“
„A četl jsi co?“
„Mno, spíš si to trochu rovnám…“
Kapitánu Exnerovi cosi zaskočilo v krku, takže si musel odkašlat.
„Promiň…“
„To je v pořádku. Dělal jsem ze všech sil, abych zjistil ty parašutisty. Také jsem sháněl tlumočníka pro toho Vídeňáka Helmuta Krale. Sehnal jsem ho. Jeho výpověď mám. Je to v pořádku. Taky parašutista. Jestli tě to zajímá, tak sloužil za války u pátého výsadkového praporu polních myslivců. Kromě něho prodělal tentýž výcvik jakýsi Adam Nohač…“
„V které místnosti byl?„
„Hned u paní pokladní.“ Ve sluchátku to chrastilo, zřejmě poručík listoval svými lejstry. „Jestli si ještě vzpomeneš, tak v té místnosti, kde se to stalo, byla také jistá Monika Zoufalá, taková…“
„Pamatuji.“
„Nuže, tato Monika Zoufalá, brigádnice, jejímž úkolem v antikvariátě bylo dohlížet na zákazníky právě v té nešťastné místnosti, nuže, ta sice tento výcvik nemá, ale skákala padákem spolu se svým manželem malířem Čestmírem Zoufalým, který byl před patnácti lety vzorným vojákem výsadkové divize v Prešově. No,“ Beránek se odmlčel, ve sluchátku se ozvalo jakési chrchlání.
„A co dál?“ zeptal se netrpělivě kapitán Exner, který už svého důstojníka znal.
„No, podrž se stolu.“
„Činím tak.“ Kapitán Exner se samozřejmě žádného stolu nepřidržel, ale jenom se pohodlněji opřel o knihovnu Jiřího Steinburga. „Jsem připraven.“
„Tak ti oznamuji, že pan doktor Jan Nebeský, redaktor a překladatel nakladatelství MEL, ten starý pán, velice solidní, takový suchý a přesný, tak pan doktor Nebeský sloužil za války v armádě a seskočil před koncem války jako výsadkář na naše území a do konce války, to znamená víc než devět měsíců, podle jeho sdělení, se pohyboval v různých bojových jednotkách v lesích okolo Prahy a na Vysočině.“
„Vida,“ pravil kapitán Exner. „Měl bych takovou jednu záležitost.“
„Moment, ještě jsem neskončil. Lidé sem telefonují, říkají nám sdělení a nechávají nám vzkazy pro jiné, co tady nejsou. Co dřív, ta sdělení, nebo ty vzkazy.“
„Snad ty vzkazy.“
„Nuže,“ a poručík Beránek si dával velice záležet na každém slově: „Vezmi si, soudruhu kapitáne, buď tak laskav, kus papíru, jestli máš při sobě, a nějakou tužku. Čekám, čekám, čekám,“ opakoval v pravidelných intervalech poručík Beránek, zatímco kapitán Exner tápal po knihovně Jiřího Steinburga, aby našel nějaký kus papíru, a rozhlížel se, kde leží pero nebo tužka. Naštěstí to oboji bylo nad telefonem. Položil před sebe hercův tlustý blok. „Jsem připraven.“
„Takže si piš: číslo telefonu 32 85 12. To je…“
Kapitán Exner mu skočil do řeči. „Znárn. Tohle číslo je mi nějak povědomé. O jaký vzkaz tu běží?“
„Volala během dne, v kolik hodin to bylo, v kolik to bylo hodin,“ jakoby přemýšlel poručík Beránek, „no, na čase vlastně tak moc nezáleží, někdy po poledni, paní doktorka Eichová. Paní doktorka Eichová, která volala, podle toho, co

mi řekla, je údajně totožná s doktorkou Eichovou, která byla v době vraždy v antikvariátě. Je to ta – abych ti to připomněl – ta poměrně mladá…“
„Znám,“ řekl stroze kapitán Exner.
„To je prima, že máš paměť,“ zdálo se, že poručík Beránek je tímto faktem velice spokojen, „takže ti mám vyřídit, že ji máš zavolat, neboť má pro tebe nějaké důležité sdělení. Prosil jsem ji, aby byla tak laskava a to důležité sdělení mi buď řekla, nebo nám sem přišla říct, ale zdá se, že paní doktorka Eichová z důvodů, které jsou mi naprosto nepochopitelné, důvěřuje pouze tobě a zároveň, pokud jsem vyrozuměl z jejího hlasu…“
„Budeš ještě dlouho žvanit?“ zeptal se mile kapitán Exner, „anebo…“
„Anebo, to je vlastně všechno. Jo, potom ještě volal pan Hálek. Víš, kdo je to pan Hálek? Pan Hálek je zástupce paní Taussigové v antikvariátě. Je to ten…“
„Pamatuju.“
„Prima. Tak pan Hálek na naléhání paní Taussigové nám sdělil, že má rovněž výsadkářský výcvik a že bezpečně ovládá, jak takhle vraždit. Co ty na to?“ zeptal se poručík Beránek jedovatě.
„Nic,“ řekl suše kapitán Exner. „Mám jen takovou malou starost, mí důstojníci. Je den a nic se nestalo. Nestane se nic, bude-li večer a noc?“
„Na to jsme s nadporučíkem Vlčkem mysleli, takže jsme poslali malý raport. Chlapci na obvodech nebudou mít radost, ale budou mít míň volna. Co se dá dělat, aspoň pro tenhle večer a pro tuhle noc.
„Prima. A pak ještě něco: dověděl jsem se dost zajímavou věc. Boris Materna se nechával vozit k Faustovu domu na Karlově náměstí. Víš, který to je Faustův dům?“
„Samozřejmě.“
„Tam vystoupil z vozu a někam šel. Ten, kdo ho tam zavezl, neví kam. Mohla to být nemocnice, mohla to být některá vinárna nebo restaurace nebo hotel. Zajímavé na tom je to, že Boris Materna toho člověka požádal, aby o těchto cestách s nikým nemluvil. Myslím, že by bylo dobré, kdybyste tam hned šli a trochu se poptali v nemocnici a v těch hospůdkách kolem. Je tam taky…“
„Znám,“ řekl poručík Beránek. „Velice dobře. Je tam pět všelijakých velkých podniků včetně nakladatelství, redakce, jakéhosi úřadu, už jsem zapomněl kterého, nemocnice, že nedohlédneš konce, asi pět hospod, a to nepočítám, že mohl seběhnout dolů Morání a tam je ministerstvo a za ním je snad druhé ministerstvo, a ještě jsou tam garáže a já nevím, co všecko, a taky Emauzy. Takže to je maličkost, to je práce a běhání na pár minut.“
„No,“ pravil smutně kapitán Exner. „Tak to by byla jedna věc, jenže to má jednu výhodu, že totiž Maternu znal kdekdo a že si ho mohl kdekdo všimnout, takže snad by se něco dalo najít.“
„Kdy tam byl naposled?“ zeptal se věcně poručík Beránek.
„Jo, to nevím,“ řekl trochu provinile kapitán Exner a dodal: „Ostatně si myslím, že ten člověk ho tam nevozil sám, že tam někdy jezdil taxíkem.“
„A mohl bys mi sdělit to krásné tajemství, kdo je ten tvůj člověk?“
„Mohl. Je to herec z Divadla Pod věží Jiří Steinburg, který mimochodem hrál asi před patnácti lety s Borisem Maternou ve filmu a oba v tomto filmu měli roli výsadkářů. Boris Materna byl Steinburgovým velitelem. Jsem v domě Jiřího Steinburga, který mi zároveň řekl – a to si napiš podruhé – že v posledním půldruhém nebo dvou letech měl Boris Materna ještě další výlety. Nevím, jestli pravidelně, ale jezdil tam. Jiří Steinburg ho vozil na Žížkov, na Prokopovo náměstí.“
„A teď mi prokristapána řekni,“ zajímal se poručík Beránek, „proč ten Boris Materna tím svým autem nejezdil sám?“
„Tvrdil, že je příliš pohodlný hledat ve městě parkoviště. Nebo že za tmy špatně vidí. Kromě toho ho často vozili taxíkem, pokud dělal na Barrandově nebo v televizi, nebo sám jezdil taxíkem anebo, což prý bylo často, pro něho jezdila i pozdě večer jeho vlastní žena.“
„Což je rozumné vysvětlení,“ pravil poručík Beránek. „Takže… takže my se do toho dáme. Ještě jsem ti zapomněl říci, že dílem naší vinou, ale spíše vlastně díky mému vrozenému taktu, nemáme všechny výpovědi pohromadě. Chybí mi tady do protokolu výpověď paní Maternové a jejího otce, z pochopitelných důvodu jsem nechtěl, aby chodili sem, a potom mi chybí výpověď paní pokladní. Bylo jí nějak nevolno a dneska dopoledne nebyla v práci.“
„Za paní Maternovou bys snad měl zajít,“ řekl pomalu a zamyšleně kapitán Exner, „snad zítra dopoledne. Mimochodem, já se tam stavím dnes večer.“
„Ještě něco, můj kapitáne?“
„Ne, nic. Najdeš mě…“
„Najdu,“ přerušil ho poručík Beránek rázně a naprosto rozhodně.

Zdálo se, že když Michal Exner položil sluchátko, nějak se zamyslel. Dokonce přešel k oknu do zahrady, zběžně vyhlédl ven a vrátil se zpátky. Potom znovu sluchátko zvedl a vytočil číslo. Ozvala se mu vrátná hotelového domu, která zároveň obsluhovala ústřednu.
„Prosím doktorku Eichovou.“
„Kdo volá?“
„Doktor Exner.“
„Hned vás spojím, pane doktore.“
Ve sluchátku to klaplo a hlas, který se ozval, byl strohý a chladný.
„Eichová.“
„Exner. Líbám tě.“
„Mon capitaine,“ vydechla. „Mon capitaine, měla jsem strach, že ti zapomenou můj vzkaz vyřídit.“

„Nikdy na nic nezapomínají," vzdychl kapitán Exner nešťastně. „Jsou můj osud."
„Oni?"
„Ne," změnil okamžitě svůj názor naprosto bezcharakterně. „Ty samozřejmě."
„Správně. Jinak mám špatné svědomí, mon capitaine, protože jsem místo semináře rozprávěla se svými studenty. Docela možná, že jsem se něco dověděla. Kdy ti to budu moct říct?"
„Hned."
„Telefonem? To se mi nechce, kapitáne."
„Stejně večer přijdu," ujistil ji kapitán Exner. „Stejně večer nebo v noci nebo na začátku noci přijedu. Bude tam dole zase ta stejná vrátná?"
„Jistě. Ta paní slouží jenom v noci. Dělá jí to dobře."
„Takže s tím trenérem národního mužstva to můžu zkusit zas."
„Nesmyl. Ten prajednoduchý trik musela prohlédnout natotata."
„Takže můžu znova, ať má radost."
„Nemůžeš, mon capitaine," vydechla. „Vymysli si něco jiného nebo…"
„Můžu všechno," pravil s drtivým sebevědomím kapitán Exner. „A líbám tě."
Místo odpovědi se ozval ve sluchátku jakýsi vzdech.
A hned nato doktorka Eichová zřejmě sluchátko položila, protože telefon naprosto oněměl.

Exner nechal ruku ležet na telefonu a zamyšleně se podíval na zeď před sebe. Visel tam arch papíru, na němž Steinburg nebo jeho žena zapisovali nejdůležitější telefonní čísla. Slovo Barrandov bylo hned na prvním místě nahoře.
Pokrčil rameny a to číslo vytočil. Nechal se spojit s ředitelem Bartlerem.
Na otázku, jaké má přání, řekl: „Když jsem s vámi posledně mluvil, nebyl jsem si jist, zda bude nutné, abych vás znovu obtěžoval. Potřeboval bych viděl film Studený blesk. Jsem přesvědčen, soudruhu řediteli, že bude nezbytné, abych využil vaší laskavosti a ten film si nechal promítnout, jestli vás to ovšem nebude obtěžovat."
„Ne. Můžeme to zařídit, na kdykoliv si budete přát," odpověděl Bartler kulantně.
„Byl bych ovšem rád," pokračoval kapitán Exner, „kdybyste se toho promítání mohl zúčastnit jednak vy, jednak samozřejmě paní režisérka Snítilová, potom její asistent režie a produkční toho filmu. Jestli se dobře pamatuju ta jména, tak asistentem režie byl pan Chvátal a vedoucím produkce pan Nehyba, Bedřich Nehyba. A byl bych rád, kdyby bylo možné vidět film hned zítra ráno v osm."
„To bude samozřejmě možné, ale nevím, soudruhu kapitáne, jestli se mi podaří všechny jmenované soudruhy sehnat. Obávám se, že hodina je příliš časná…"
„Tak to uděláme na jedenáct," řekl Exner. „Kdybyste potřeboval nějakou pomoc, pokud jde o spojení nebo vůz, nebo něco takového, tak můžete zavolat…"
„Nebudeme potřebovat naprosto nic."
„Takže vám děkuji, soudruhu řediteli, a ozvu se ještě jednou, abyste to měli všechno najisto," pravil kapitán Exner, položil sluchátko a zamnul si ruce jako úspěšný semitský obchodník.
A pak vyšel z domu do zahrady.
Do očí mu svítilo slunce, které už dávno překročilo svůj zenit a zlátlo.
Jiří Steinburg mu šel vstříc a v chůzi oblékal sako. „Říkal jste, pane inspektore, že se mnou vypijete ještě jednu kávu."
„To bych rád, pane, ale mám dnes velmi málo času."
„To myslíte, pane inspektore, že tedy příště? Ale to je skvělé."
„Příště, až se uvidíme?"
„Zajisté."
„Takže zítra."
Steinburg malinko strnul. „Zítra?"
„V jedenáct dopoledne, pane Steinburg. Pošlou pro vás."
„Policejní vůz?"
„Ne, z Barrandova."
„Aha, oni volali a vy jste vzal telefon."
Exner zavrtěl hlavou. „Ne, já jsem volal na Barrandov. Pošlou pro vás vůz, myslím kolem půl jedenácté. V jedenáct totiž začne promítání jednoho staršího filmu a já bych byl velice rád, kdybyste ten film viděl se mnou."
„Ale já mám zkoušku. A na starší film? Víte, dívat se na starší film nemám chuť."
„Neuděláte mi opravdu tu laskavost, pane? zeptal se kapitán Exner.
Jiří Steinburg se krátce zamyslel. „Jde o film…"
„Studený blesk."
„Nuže," pravil Jiří Steinburg a podal Exnerovi ruku, „že jste to vy, pane inspektore, a zcela mimořádně, že jde o tento film, vyhovím vašemu laskavému pozvání a na promítání se dostavím. Smím vědět, proč mám tu čest být přítomen?"
„Nějak si mezi tím promítáním poklábosíme, pane Steinburgu," pravil Exner nezodpovědně, ledabyle a stiskl herci ruku. „A kromě toho umění, jak známo, očišťuje. Anebo ne?"
„Nepochybně, pane inspektore. Má poklona."
Když kapitán Exner sjížděl z té vsi zase zpátky dolů do Prahy, teprve tam, co začal les, povolil svaly v obličeji a dlouho se trochu usmíval.

Úsměv byl dávno pryč.

Slunce nebylo vidět.
Nebe nebylo modré, ale ocelově šedé.
Malá terasa, na niž vedly dveře z obývacího pokoje Maternova domu, byla dosud horká vedrem uplynulého dne.
Vánek ustal. Bylo nehybně. Lístek se nepohnul a hluk města sem doléhal mdle.
Veselá, červenobíle pruhovaná plátěná střecha, jež byla nad terasou, zdála se být dusným příkrovem. Pod tím veselým plátnem seděli u bílého stolu v bílých křeslech kapitán Exner a Klára Maternová.
Nerozvaloval se tentokrát ledabyle, jak bylo jeho nedobrým zvykem. Seděl nakloněn dopředu a lokty rukou měl podepřeny o kolena. Zíral na semknuté prsty svých rukou. V zorném úhlu jeho pohledu kromě mramorových dlaždic byly nohy toho bílého stolku a pak opálené nohy Kláry Maternové.
Byla bosa. Nad černou, poměrně krátkou sukní, narychlo nalezenou kdesi v šatníku, měla halenku, rovněž černou, ale zcela transparentní. Zřejmě velice spěchala, aby mohla jít otevřít téhle nepříjemné a nečekané návštěvě.
Ostatně, Klára Maternová, které bylo v té době málo nad třicet podle přesných pozdějších záznamů poručíka Beránka jí bylo čtyřiatřicet let, jedenáct měsíců a pět dní – vypadala (jak by řekl Jiří Steinburg) skvěle. Měla obličej s velkými rty, nemalým nosem, na němž spočíval obloučeк broučích brýlí (jejichž skla byla tónovaná do šeda, takže oči zůstávaly nezřetelné), měla mírné propadlé tváře a byla ženou rozhodné přitažlivou. Jen paruka, z roztržitosti nasazená nakřivo, přinášela do toho souznění smutku a nepotlačitelného ženského půvabu cosi nepříjemného.
Jako by Klára Maternová byla loutka, která ožila, ale jen trochu.
„Soudruhu kapitáne," říkala tiše, „vůbec mi nevadí, že ten pan Beránek přijde za mnou. Jste velice laskavi. Připadám si jako v jiném světě. Dnes dopoledne mi velice pomohl soused. Jsem vlastně sama, protože můj otec už je stár a léčí se už několik let…"
„Vážná choroba?" zeptal se kapitán Exner sice účastně, ale bylo zřetelné, že nemá o zdraví inženýra Koudelky nejžhavější zájem. „Skleróza. Je na tom prostě špatně s hlavou. Nedá si často říct, je rád sám a samozřejmě, mám obavy. Když je takhle venku, mohl by si něco udělat, mohl by vůbec udělat něco nepředloženého. S námi dost často odmítal být z důvodů zcela nepochopitelných. Léčil se u doktora Kloučka, víte, toho známého psychiatra. Ten vždy krčí rameny a říká: co byste chtěli, na někoho to přijde dřív, na někoho později."
Až dosud seděla naprosto vzorně, rovně, opřená, kolena u sebe, lýtka souběžně jedno s druhým, stejně tak chodidla, teď to nepohodlné sevření kolen uvolnila a chodidla trochu posunula dopředu. Vzdychla. „Když pomyslím, co mě ještě čeká…"
Kapitánu Exnerovi nezbylo než zasmušile přikývnout. „Potuluju se tak Prahou," díval se pořád na své ruce a v tom zorném úhlu na její nohy, „hovořím s tím i oním, protože, jak víte, dolehly na mě v souvislosti s nešťastnou smrtí vašeho manžela určité povinnosti."
S porozuměním přikývla.
„Občas se někoho na něco zeptám," pokračoval, „a tak si to dávám různé dohromady… Poslyšte, paní Maternová, váš manžel byl velice zaměstnaný člověk."
„Velice."
„Dokonce tak zaměstnaný – jak jsem se dověděl – že vlastně trávil často celé dny, večery a možná i noci mimo domov. Chtěl jsem se vás zeptat, paní Maternová, – posledně jsme o tom hovořili – na jeho časový plán. Také za minulá léta."
Vstala a odešla do domu. Za chvíli se vrátila a položila na stolek pět velkých sešitů, předtištěných časových rozvrhů. Horní sešit mu podala.
Otevřel jej. Co den, to stránka, co hodina, to vodorovná kolonka. Různobarevnými tužkami vyznačena okénka, časové úseky pracovního zaneprázdnění Borise Maternv. A uvnitř obdélníků bylo vždycky napsáno, co v ten čas bude Boris Materna dělat a čím se bude zabývat, například: zkouška v divadle, Strýček Váňa, nebo: Barrandov – Dvě pětky, nebo rozhlas – Tatuáci.
Naklonila se mu přes rameno.
„Co je tohle?" zeptal se, ukazuje na poslední záhadné slovo.
„Tatuáci? Pohádka. A tohle je natáčení filmu, tady je televizní večerníček," ukazovala. Měla krásné ruce, její nehty byly perfektní a temně rudé.
Ačkoliv byl podvečer velmi horkého dne, který byl pro ni velice namáhavý, cítil – jak se tak k němu bezděčně přitiskla – lehkou svěží vůni mýdla.
A jak stála nad ním dost nepohodlně a neobratně nakloněná, trochu se zapotácela a bezděčně se dotkla hrudí jeho vlasů. „Promiňte," mírně se opřela o jeho nadloktí, aby nabyla ztracené rovnováhy. „Je to zlé léto. Horké a zlé. Mohu vám nabídnout něco k pití?"
„Trochu vody."
Než se vrátila se sklenicemi, v nichž chrastily kostky ledu (zapomněl jí říct, že nepije studené minerálky, ale už bylo pozdě), listoval plány práce Mistra Materny.
„Děkuju," vzal jí z ruky sklenici. „Je tady zaznamenáno všechno?"
„Od té doby co jsem mu tenhle plán vedla já, je tam téměř absolutně všechno,"
„Víte," říkal Exner se zaujetím, jakého si ten předmět jistě vůbec nezasluhoval, „je to zajímavé. Možná že by nám to mohlo nějak pomoci. Kdybyste byla tak laskavá, já bych si těch pět sešitů půjčil.
„Samozřejmě, jenže nevím, soudruhu kapitáne, jak vám to pomůže."
Vzdychl. Odmlčel se a potom prostince pokračoval: „Jedna věc mi vrtá hlavou. Mluvil jsem s některými jeho kolegy v Divadle Pod věží, rozumíte? Byl jsem i na Barrandově… Samozřejmě je mou povinností nějakým způsobem obsáhnout způsob a styl života člověka, který tak nešťastně zahynul."
„A nezdá se vám soudruhu kapitáne, že to spíš byste měl…" zarazila se, „promiňte."

„Chtěla jste říct, že bych se měl spíš zajímat o život a způsoby toho pachatele, viďte? Ale když já o něm nic nevím, paní Maternová. Omlouvám se, že dlouho a už podruhé zdržuju, a bohužel můj kolega poručík Beránek vás bude muset obtěžovat ještě jednou. Jestli dovolíte, přijde za vámi zítra. Potřebujeme prostě vaši výpověď do protokolu. Je to naše povinnost a možná, že nám něčím bezděčně pomůžete. Ale abych se vrátil k tomu, co mi říkali v divadle na Barrandově. Říkali mi, že váš manžel na natáčení, do rozhlasu a vůbec všude, do divadla svým vozem nejezdil, že používal téměř výhradně služebních vozů produkce anebo taxíků, anebo že jste pro něho dojížděla vy.“
‚Mluvili pravdu. Když byl unaven, bál se, že usne za volantem. Jednou se mu to skutečně stalo, takže když jsem opustila zaměstnání a šla do invalidního důchodu…“
„Vy? Do invalidního důchodu?“
Smutně se usmála. Natáhla levou nohu a ukázala mu kotník a patu. Nic tam nebylo vidět kromě pevné opálené kůže.
„Podívejte, ta ošklivá zlomenina kotníku je docela zřetelná. Měla jsem ho skoro rozdrcený a dlouho jsem kulhala. Ještě dnes, když jsem unavená a nedám pozor, tak na tuhle nohu trochu napadám. A to je samozřejmě pro tanečnici katastrofa. Naštěstí jsem byla pojištěna, ale s tancem je konec. Musí vám být jasné, že takový invalidní důchod v devětadvaceti, třiceti letech není velký a jsou s tím problémy, a já jsem potom nijak zvlášť sociální výhody neuplatňovala. Zůstala jsem prostě doma. Jemu v té době přibylo práce, dostával role, takže se nám to vlastně hodilo. Rozhodla jsem se, že svou uměleckou kariéru budu obětovat. Udělala jsem jistě dobře. Vedla jsem tyhle jeho pracovní plány, jezdívala jsem pro něj. Hlavně navečer, ale samozřejmě i během dne, když bylo potřeba. Jezdíval pochopitelně i taxíkem, ale když mu končila nějaká frekvence pozdě v noci, tak mě zavolal a já pro něho přijela. To byla ovšem maličkost. Koneckonců až na několik zimních dní to bylo většinou příjemné.“
Zarazila se. Byla zřejmě dojata. Stiskla rty, až skoro zbělely, zadržela chvíli dech. „Promiňte… Promiňte, ty zpáteční jízdy domů byly vždycky velice, velice…“ Patrně pohnutím nedokončila větu.
Neměl, co by na to řekl.
„Promiňte,“ vstala a za chvíli se vrátila. Přidržovala si na rtech kapesník.
„Je mi to neobyčejně nepříjemné,“ omlouval se. „Hloupé, trapné povinnosti, paní Maternová. Je tu ještě jedna zvláštní věc, paní Maternová. Trochu podivná, ale snad při Mistrově profesi pochopitelná. Užil si zřejmě lidí při práci za celý den až nad hlavu. Podívejte: on se opravdu s nikým nekamarádil?“
Zavrtěla hlavou.
„A teď budu velice indiskrétní, paní Maternová, ale možná, že je to pro mne důležité. Prominete mi, že teď, v takové chvíli, se ptám na věci naprosto – až mě to samotného mrzí…“ blábolil kapitán Exner, „že prostě musím. Víte: neměl nějakou milenku? Myslím to tak,“ vysvětloval rychle, „že se třeba seznámil s nějakou vdanou ženou, její manžel žárlil, a proto udělal tuhletu věc, rozumíte, taková věc se samozřejmě stává.“
„Vyloučeno,“ řekla s naprostou jistotou. Zvedla ruku, jako by se chtěla bránit i jen pomyšlení na takovou věc, nechala obě ruce spadnout do klína, sklonila hlavu a dívala se na špičky svých bosých nohou. Přejela si oběma rukama tvář, jako by stírala pavučinu. „Myslím,“ řekla velice potichu, „že byste to měl vědět. Myslím, že vy ano. Ne, soudruhu kapitáne, že bych přeháněla, ale vaše chovám mě opravňuje…, věřím, že o té věci samozřejmě pomlčíte.“
„Tím si můžete být jista, paní Maternová,“ řekl Exner vážně a téměř důstojně.
„O takových věcech se špatně mluví, zvláště v kruzích, v nichž Boris pracoval. Víte, byl… byl, nevím, jak bych to řekla. Byl prostě – nebyl prostě schopen… Byl prostě impotentní.“
„Léčil se nějak nebo u někoho?“
„Nevím,“ naklonila hlavu, jako by o tom přemýšlela. „Možná že se na to ptal doktora Kloučka. Doktor Klouček je náš starý známý a občas k nám zašel nebo zajde, hlavně kvůli tatínkovi. Poznali se vlastně kvůli tatínkovi, víte, když tatínek začal… když se u něho začala ta nemoc projevovat, tak ho Boris někde přes známé získal. Doktor Klouček je vynikající psychiatr, možná, že se mu Boris svěřil, ale samozřejmě o tom doktor Klouček nikdy nehovořil.“
„Takže se domníváte, že bych doktora Kloučka mohl navštívit?“ zeptal se.
„Je to velice příjemný člověk. Poskytne vám jakoukoliv informaci. Můžete mu říci, že jsem souhlasila.“
„Děkuji. Takže jsme došli k tomu, že vlastně měl přítele. Doktora Kloučka.“
Usmála se: „Ale to byl jen takový známý. Pokud vím, tak měl v mládí a později jediného přítele, jistého… jistého,“ přemýšlela, „jak se ten člověk jmenoval, jistý Dřeštík, měl takové juposlávské jméno, jako Dragan nebo tak, Dragan Dřeštík, ale nevideli se léta. Také o něm vůbec nemluvil. Ten Dřeštík pracoval v jakémsi ústavu Akademie věd, zapomněla jsem už, co to vlastně bylo za ústav a jaké měl povolání. Bydleli spolu jako děti v jedné ulicí, chodili do stejné školy až do maturity. Ale v posledních letech, v deseti letech, vlastně nedlouho po naší svatbě – bože, jak ten čas letí – se přestali stýkat.“
„A toho Dřeštíka jste znala?“
„Viděla jsem ho dvakrát Dlouhán, velký nos, takový kolohnát, absolutně nezajímavý člověk.“
Nezamilovala si ho. Koneckonců není na světě člověk ten, aby se zalíbil všem.
Zvedal se z křesla. Sešit s pracovním rozvrhem Borise Materny z tohoto posledního roku položil na ostatní. „Už vás nebudu obtěžovat,“ říkal měkce, „už opravdu ne.“
Zvedala se rovněž.
„Chtěl bych jen, paní Maternová…“ zarazil se. „Ať je to jakkoliv podivné,“ řekl, neboť si dodal zřejmě odvahy, „dovolte, paní Maternová,“ sklonil trochu hlavu, „abych vám vyjádřil nad úmrtím vašeho manžela soustrast.“
Rozvzlykala se a padla mu hlavou na rameno.
Nebyl připraven na tak výrazný citový výbuch a trochu se zapotácel.
Plakala, ramena se jí chvěla pod tou zcela transparentní černou halenkou. Její hruď rovněž, a to na jeho předloktí.
Druhou ruku položil na její rameno. „Je to banální a možná nezdvořilá útěcha – jeho smrt není ztrátou jen vaší, a vaše

bolest přebolí," řekl otevřeně coby chlap.
Doprovázela ho. Byla naprosto vyčerpaná. Byla zřejmě na pokraji zhroucení. Neplakala, dusila se vzlyky. Aby se jí ulevilo, použil onoho uklidňujícího gesta, které naprosto bezpečně umí ztišit výbuchy emocí kterékoliv ženy. Jak šel vedle ní, položil pravou ruku na její pravé nadloktí a lehce ji k sobě přitiskl.
Než došli ke dveřím domu, byla už Klára Maternová tichá a pokorná. Konečně se jí v očích objevily slzy.
Mlčky mu otevřela a mlčky se navzájem pozdravili očima.
Když za ním zaklaply dveře, nedalo mu to, aby se nepodíval na klopy a rameno svého saka.
Levá strana hrudi byla v pořádku, na pravé klopě byl otisk jejích rtů, zůstaly tam stopy rtěnky, jak v návalu lítosti padla na jeho rameno, kousek níž vpravo bylo několik temných bodů, buď stopy slz nebo zbytky řasenky.
Náměstíčko mezi zdmi, garážemi a komíny dýchalo rozpáleným asfaltem.
Bylo nehostinné, neútulné, pusté i na počátku toho vlahého letního večera.
Odkudsi sem zaléhal mnohohlasý hovor, ti lidé mluvili snad všichni dohromady, muži i ženy, a z těch hlasů, co se ozývaly, jeden ženský byl zvláštní a vynikal nad ostatní.
Bloumaje kolem těch podivných domků, došel Exner k vrátkům, na nichž si přečetl jméno Milana Smetany.
Od vrátek vedly schody malou zahrádkou (skoro všechny ty domky byly jinak postaveny, některé měly právě takovou zahrádku, jiné vůbec žádnou, některé velký krbový komín, jiné takový komín postrádaly, bylo prostě toto místo plná hrst architektonické dovednosti).
Schody vedly dolů ke skleněným dveřím vchodu do domu, ty byly pootevřené a odtud se ozýval ten hluk a hovor a diskuse a povídání, které Exnera tak zaujalo.
Strčil prstem do vrátek.
Byla otevřena.
Pokrčil rameny, chvíli váhal, možná dokonce přemýšlel – a potom, snad proto, že opět zaslechl mezi ostatními ten zvláštní ženský hlas, odložil časové rozvrhy Borise Materny do vozu a vykročil dolů.

V hale domu skladatele Smetany se mísil pach vína, cigaretového kouře a jakéhosi vzácného lulkového tabáku. Pach těkal složitým prostorem, až se nakonec vytrácel, hnán mírným průvanem. Jenže zároveň vznikal pach novy a další a ani otevřené dveře na terasu, i do malé předzahrádky nedokázaly pohnout vzduch k čilejšímu proudění. Horko, zdánlivě nevyčerpatelné zásoby ve sklepě, ale zvláště vědomí katastrofy, jež se odehrála všem téměř na dosah ruky, je drželo kolem stolu a sklenic a demižonů a mís se sýrem, jenž rychle vysychal, a se šunkou, která horempádem ztrácela svěžest.
„Hle," říkal režisér Hodan, který byl už dosti opilý, „hle, nikdo mi nevysvětlí, nikdo a nikdy, proč musel Materna umřít."
František Třešňák, otec krásných loutek, jež milovaly všechny děti, seděl pohodlně rozvalen v širokém koženém křesle a kouřil dýmku. „Hle," říkal ten moudrý a zkušený Mistr, jemuž během té podvečerní besedy či tryzny silně zrůžověly tváře, „jsou samozřejmě velká tajemství. Například mnohá tajemství tvorby, jichž se nedobereme nikdy. Budeme stát na jejich okraji, nepoznáme cestu a ztroskotáme. To vy naštěstí, Věruško," obrátil se ke zpěvačce Kratochvílové, „si nikdy neuvědomíte. Závidím vám to, strašně. Avšak domnívám se, moji milí, že tajemství, o kterém zde mluví přítel Hodan, není tohoto typu."
„Ovšemže ne," vykřikl Jan Pelíšek, „jenomže to je pouze rozdíl kvality!"
Mistr rozvážně zavrtěl hlavou a zapalovačem, jenž se podobal tužce, povzbudil oheň ve své lulce. „O tohle se samozřejmě nebudu přít, ale troufám si říci, přátelé a sousedi a…" podíval se významně na režiséra Hodana a Věru Kratochvílovou, „a hosté v tomto našem, řekl bych, domkářském souručenství, že věci života jsou samozřejmě složité, ale proti záležitostem tvorby vlastně neznamenají nic."
Jeho žena se usmála a položila mu ruku na rameno.
„Milý Františku, zdá se mi, že je horko, a žes možná pil příliš mnoho."
„Pil jsem hodně," souhlasil Mistr Třešňák. „Ale opakuju znova, že tajemství, jež zatím neprůhlednou temnou rouškou zastírá smrt našeho drahého přítele Materny, skon nepochopitelný a jak se nám všem zdá, šílený, má jistě pozadí prosté a jednoduché a možná, že my sami bychom se dobrali jistých závěrů, které…"
„Nesmysl, Františku," řekl komponista Smetana a doléval mu skleničku. „Jednak si myslím, že my tu nejsme od toho, abychom luštili tahle tajemství, a pak docela otevřeně se domnívám, že jsme z toho případu zůstali všichni pořádně paf."
„Nepochybně," pravil moudře Jan Pelíšek.
„Ty hlavně," prohlásila Zora Pelíšková. „Lidi, představte si, když se to dověděl, pokrčil rameny a řek': prokristapána, málem jsem to čekal."
„Nemáte někdo chuť na polárkový dort?" zeptala se Eliška Smetanová. „Nemáte. Dobře. Já bych ho udělala s griotkou. Tak máte. Raz, dva," počítala, „takže pětkrát. Ale abych to dopověděla. Myslím Honzo, že se vytahuješ, protože nikdo z nás nemohl vědět ani tušit…"
„Něco mně smrdělo," prohlásil Jan Pelíšek.
„Nesmysl," vykřikla Věra Kratochvílová. „Je to všecko nesmysl a bláboly!"
„Možná," řekl rozvážně opět Mistr Třešňák. „Ale vezměte jenom ten zajímavý fakt: vím náhodou, že Materna byl – vidíte, chtěl jsem říci je," povzdechl. „Nuže byl, ano, byl dobrý řidič. A vysvětlí mi někdo, proč v posledních letech vůbec nesedl za volant?"
„Protože se chtěl taky občas napít," řekla Eliška Smetanová.
„Nesmysl," vykřikla znova Věra Kratochvílová a pohnula rukou, až jí ze sklenky vyteklo víno a přetékalo přes prsty.
„Víme všichni, že byl skoro abstinent."
František Třešňák pokýval hlavou. „A potom snad by tady byly ještě nějaké jiné zvláštní, trochu podivné příznaky…"

„A jaké?“ zeptal se dychtivě Jan Pelíšek. „No řekni jaké.“
Eva Třešňáková sáhla svému manželovi na ústa. „Ne, nic neříkej, Františku, protože pomlouvat se nemá, a já vím, co…“
Věra Kratochvílová pronikavě vykřikla.
Upustila sklenku, která spadla na dlaždice před krb a roztříštila se. Víno vystříklo.
Zabráni v rozhovor a jaksi soustředěni do svého kruhu smutku a tajemství (a nevyřčených myšlenek) se teď vytrhli a pohlédli tam, kam ukazovala.
Ve dveřích do této rozsáhlé místnosti stál mladý muž a podivné snad na něm bylo jen to, že byl navzdory horkému počasí a také snad módě doby, která je trochu nedbalá a záměrné ošuntělá, světlý a nažehlený a s kravatou. Pravým ramenem se opíral o veřeje, ruce měl za zády, hlavu trochu skloněnou zřejmě poslouchal, Elišce Smetanové se zazdálo, že jde o jakéhosi zbloudilého a možná i skromného člověka.
„Něco si přejete, pane?“ zeptal se Milan Smetana a spěchal k němu.
Ten mladý muž vzhlédl a mlčky zavrtěl hlavou. „Ale vlastně ne. Vlastně – možná bych si něco přál.“
„Hledáte někoho?“ naléhal dále Milan Smetana. „Můžeme vám poradit, protože tady se vlastně všichni známe…“
„Ale to je produkční z Barrandova,“ pronesl Jan Pelíšek. „Viď kamaráde, potkali jsme se přece včera v noci. Ona Klára není doma? Jestli bys něco potřeboval, tak u nás můžeš nechat vzkaz. Naťukej to na stroji nebo napiš na kus papíru a my to Kláře, totiž Maternové předáme. Ostatně si myslím, ze už tady nic nezískáte a nic nepořídíte.“
„Prosím tě,“ chytla Zora Pelíšková svého muže za rameno. „Co to plácáš?“
„Co bych plácal? Včera v noci jsme se tady potkali s tímhle člověkem, že jo?“
Mladý muž pokýval hlavou, odlepil rameno od veřeje a trochu se usmál na Věru Kratochvílovou. „Promiňte, že jsem vás polekal.“ Poté se obrátil na Elišku Smetanovou: „a vy mně to také promiňte, jestli se nemýlím, jste zřejmě paní v tomhle domě a budete s tím mít práci…“ ukázal na rozlité víno a střepy.
„Ale to je maličkost,“ řekla Eliška Smetanová. „Můžeme vám nějak pomoci?“
Chlapík přikývl. „Ano, myslím, že byste mi mohli pomoci. Chvíli jsem vás totiž poslouchal – za to se velmi omlouvám. Dveře byly otevřeny, takže jsem vešel. Prosím, já jsem zaklepal,“ ohradil se, „ale nikdo mě neslyšel, takže jsem se tady postavil a chvilku tady stojím.“ Usmál se na Elišku Smetanovou. „Opravdu si myslím po tom, co jsem zaslechl – že možná byste mi s něčím trochu mohli pomoci.“
„No tohle nechápu,“ prohlásil Jan Pelíšek. „Jak my vám, člověče, s něčím můžeme pomoct? Copak jsme někdo z nás Materna?“
„Prosím tě, mlč,“ napomenula ho jeho žena, které se začínalo zdát, že tu cosi nehraje, neboť nebyla ještě tak zabrána do myšlenek a vína jako její muž.
„Víte,“ pravil ten – podle toho, co letělo hlavou režiséra Hodana ten podivný frajer, „ano, měl bych vlastně říci, kdo jsem. Já jsem ještě neměl čas se představit. Víte, pane Pelíšek – jestli se nemýlím, jste pan Pelíšek, scenárista – nuže, pane Pelíšku, trochu se mýlíte. Já nejsem produkční a nejsem zaměstnán ve filmovém studiu. Jmenuju se Exner, Michal Exner,“ jaksi neochotně šmátral v kapse kalhot, až cosi vytáhl a obrátil to v dlani k nim. „Já jsem kapitán Exner z kriminálky…“

Věra Kratochvílová se rychle vzpamatovala z prvního leknutí, kdy jí vypadla sklenka z ruky, a během řečí, co se vedly, vstala, opřela se o římsu krbu, natočila se k Exnerovi bokem a podepřela si hlavu dlaní tak, aby jí vlasy přepadly přes paži jako zlatý proud. Teď nechala ruku klesnout, rozšířila oči a tiše vykřikla. Režisér Hodan se zašklebil a zvolna vstal.
„Nuže, přátelé, zdá se, že tady nastane vyšetřování. Takže to bude vaše věc. Já tady nebydlím, Mistra Maternu jsem do svých estrádiček neobsazoval, znal jsem ho jenom podle vidění. Jestli dovolíte, soudruhu kapitáne, já bych odešel.“
„Ale,“ ozval se Exner, „to není vůbec nutné, pane… pane…“
„Hodan, Petr Hodan.“
„Milane,“ vzpamatovala se paní domu, „podej panu kapitánavi skleničku.“ Obrátila se na Exnera: „Jistě se trochu napijete s námi, není to sice možná vhodné, ale vlastně jsme se tady sešli, abychom vzpomněli Borise a…“ Začervenala se.
Milan Smetana přispěchal se skleničkou. „Prosím, je to víno přímo z Moravy…“
Kapitán Exner zavrtěl hlavou. „Děkuju, mám tady vůz.“
Evě Třešňákové cosi zaskočilo a rozkašlala se. Zora Pelíšková zajisté z rozpaků vypila celou sklenici, kterou držela v ruce, naráz. Její manžel pokrčil rameny, posadil se, založil ruce na prsou a opatrně se rozhlížel. Jistě v duchu snoval, jak této scény posléze literárně využije.
Mistr František Třešňák si opět zapálil dýmku. Vypustil vonný kouř do horkého vzduchu kolem, pokýval hlavou a řekl pokojně: „Takže vás mezi sebou vítáme. Ptejte se, jsme připraveni.“
„Takže panstvo,“ pravil režisér Hodan, „nashle.“ A měl se k odchodu, přičemž se malinko zapotácel, snad .jak vstoupil do průvanu, co vanul ze dvora do zahrady otevřenými dveřmi přes předsíň domu Milana Smetany.
Michal Exner ho zachytil za rameno, jisté z obav, aby umělec neupadl. „Jen klidné počkejte, pane Hodan, nebudu tady dlouho a namouduši jsem nepřišel vyšetřovat. Slyšel jsem hovor a nějak jsem se cítil osamělý…“
„Budete si přát něco k pití, jako Coca-colu nebo džus?“ zeptala se Eliška Smetanová.
„Ne, paní,“ pravil kapitán Exner skoro smutně. „Byl jsem teď u paní Kláry Maternové a byla tak laskava…“ Vzdychl. „Taková smutná událost.“
Přešel ke krbu. Usedl na zídku vedle krbu, v dosahu vůně parfému Věry Kratochvílové. Dal ruce na kolena, sepnul je, naklonil hlavu a podíval se na paní Smetanovou.
„Vy jste nás poslouchal, co?“ řekl Petr Hodan.
Exner přikývl. „Ale ne že bych moc chtěl.“ Rozhlédl se. „Jestli dovolíte, využil bych té nabídky a příležitosti a popovídal

si s vámi.“ Usmál se na Františka Třešňáka: „Byl jste velice laskav, když jste mě vyzval, abych kladl otázky. Tak jenom pro základní orientaci: vy jste?“
Mistr Třešňák se představil, a to plným titulem, a protože byl nesporně nejstarší z této společností, zdálo se mu, že zůstává na něm, aby – v zastoupení hostitele – celou společnost představil. Protože to byl člověk zkušený a světem zběhlý, udělal to sousedsky a neformálně, spíš s nádechem jakéhosi vnitrního úsměvu, který byl tak charakteristický pro jeho interpretaci dobrého čerta Barabáše, že snad proto ho milovaly – toho čerta – nejen děti, ale i dospělí.
Elišce Smetanové to nedalo a zašla do kuchyně a přinesla sklenici džusu s ledem, kterou vtiskla Exnerovi do ruky.
S úsměvem jí poděkoval.
Díval se na plovoucí led a pravil spíš sám pro sebe: „Takže jestli mi to dovolíte – a vážně to není žádný výslech, nemám s sebou magnetofon a nic si nebudu psát, takže jestli mi to dovolíte, je pár věcí, které bych skutečně rád znal, protože,“ a bezmocně pokrčil rameny, „ta celá záležitost je nejen velice tragická, ale zároveň rozhodně mimořádně podivná. Když jsem přisel, slyšel sem, jak jste hovořili o tom, že pan Materna, ačkoliv byl dobrý řidič, nikdy, nebo téměř nikdy v posledních letech nejezdil svým vozem. Stalo se mu snad něco, měl nějakou havárii?“
„Neměl,“ řekl suše Jan Pelíšek. „Kdyby v posledních letech měl nějakou havárii, tak bychom o tom věděli, protože vlastně mezi námi nejsou, pokud jde o domy, vozy a tak… žádná tajemství. Vůz nikdy dlouho v opravě neměl, měnil vozy pravidelně každý třetí čtvrtý rok,“ Jan Pelíšek se rozhlédl po ostatních, jestli tento údaj souhlasí, a protože někteří přikývli, pokračoval: „takže si myslím, že cokoliv vám řekneme, nebude objektivní, ale pouze náš subjektivní názor – podívejte, já sám si myslím, že to Borise prostě omrzelo.“
„A nepil?“ zeptal se kapitán Exner. „Nechci tím říct, že byl opilec, nebo tak…“
„Byl téměř abstinent,“ řekla Eliška Smetanová. „Podívejte, dneska tady sedíme a trochu všichni pijeme. Protože je teplo, tak to možná není dobře, ale za jakýchkoliv podmínek a kdykoliv jindy, kdyby sem Boris přišel mezi nás tak jako vy, vzal by si sklenici, trochu by upil, ale potom by sklenici držel třeba dvě tři hodiny. Udělal to několikrát. Možná že se mýlím, třeba jsem ho za ta léta nepoznala, ale Boris téměř vůbec nepil.“
Exner se podíval na Františka Třešňáka.
Ten vyňal lulku z úst, vyfoukl zbytek kouře, zamnul rty, jak to činí kuřáci dýmky, a – přikývl.
„No,“ pravil zamyšleně skladatel Milan Smetana. „Nejsem si tím tak docela jist, že ho řízení omrzelo, protože je tomu asi dva roky, kdy jsem koupil nový vůz – ano, jsou tomu dva až tři roky a byl tenkrát počátek zimy. Klára byla někde nakoupit a Boris za mnou přišel, ze začalo mrznout, jestli bych nebyl tak laskav a nevzal ho na chatu, protože by potřeboval vypustit vodu z potrubí, aby mu nezamrzla. Myslím, že říkal, že by se tam v následujících třech dnech nedostal. Měl už nějaký program. Takže jsme tam jeli. Není to daleko od Prahy, a když jsme se vraceli, poprosil mě, jestli by si nemohl sednout za volant. Vyhověl jsem mu, samozřejmé, domníval jsem se, že si chce ozkoušet nový vůz – snad tomu tak skutečně bylo, nevím –. Jel potom oklikou, zajel až na dálnici, jel kus po dálnici, pak na Řevnice, omluvil se mi, že dělá takovou zajížďku, ale zároveň řekl, že se mu to líbí a že strašně rád řídí, a musím říci, že několikrát během té cesty své řidičské umění a rutinu, kterou zřejmě neztratil, osvědčil. Takže vlastně celá ta věc s tím problémem řízení a omrzelosti se mi ve světle této zkušenosti zdá zvláštní.“
„Prostě chcete říct, že pan Materna si od vás vypůjčil auto, protože měl chuť řídit vůz a jaksi cítil absenci a nedostatek potěšení sedět za volantem a ujíždět krajem. Je to tak?“
„Měl jsem ten dojem,“ přikývl Milan Smetana.
Kapitán Exner se rozhlédl a Eva Třešňáková udiveně zamrkala, skoro přesně tak jako loutka víly Lilinky, za niž už léta hovořila.
„To vám je, lidi, podivné,“ pravila, „mně se stalo totéž. Představte si, je to asi rok, možná že ještě ne rok, jestli si vzpomínáte, měli jsme v divadle takovou estrádu, oslavu našeho divadla, a poprosila jsem Borise, aby nám dělal jen tak z legrace konferenciéra. Vím, že neměl zrovna velkou radost, ale chtěla jsem, aby tam byl někdo známý – tady s Františkem jsme si to přáli – a on nám vyhověl a potom: František byl ještě v divadle, zůstal s ostatními a já jela s Borisem domů. A Boris mě rovněž poprosil, zda by nemohl řídit náš vůz. A také nejel rovnou sem, ale objížděli jsme Prahu a povídali jsme si. V ulici u kostela zastavil, abychom si vyměnili místo, a požádal mě, abych…“ Eva Třešňáková chvíli váhala a pak dodala: „Prostě mi řekl, abych Kláře nic nepovídala, že by se zlobila. Kdybychom náhodou havarovali, mohli bychom ztratit naše společné přátelství, Kláře jsem samozřejmě nic neřekla a vlastně jsem to neřekla ani Františkovi, protože se mi to nezdálo důležité.“
Věra Kratochvílová přisedla na zídku k Michalu Exnerovi. Stejně jako on si položila lokty na kolena a stejně jako on držela v sepnutých rukou sklenici – on džusu, ona vína. „No, byl někdy smutnej.“
„Zvláštní,“ přemýšlel Milan Smetana, „že vlastně na tu chatu nikdy nejezdil. Samozřejmě, neměl čas. Nedbal o ni, ačkoliv patřila jemu.“
„Jak to?“ zeptal se kapitán Exner, ale spíš aby něco řekl.
„Zdědil ji po otci, stejně jako po matce zdědil domek tady u nás. Klára se sem přistěhovala, když už tady bydlel.“
Kapitán Exner pokývl hlavou, jako kdyby říkal: To je osud, život, co se dá dělat „Není paní Maternová – trochu,“ chvíli váhal, „není trochu zvláštní? Poznal jsem ji samozřejmě v dost neobvyklé a tíživé situaci.“
„Až na to,“ prohlásil Pelíšek, „že vždycky byla a je, jak ona sama říká, akurátní, možná až příliš, teda puntičkářka, tak nevím…“ „To přece není nic zvláštního,“ řekl Milan Smetana. „Když první a poslední.“
„A starala se dobře,“ řekla Zora Pelíšková. „Jediná Klára tady v těch domcích kolem měla přehled o řemeslnících, znala opraváře a instalatéry, takže když něco potřebujeme, většinou řekneme Kláře a nemusíme spoléhat na nespolehlivost našich manželů.“
Režisér Petr Hodan vstal. „Jdu,“ řekl rázně. „Opakuju, že nemám, co bych k tomu řekl a nemám chuť se zúčastňovat takovýchto nekonkrétních tlachání. Pan kapitán mi jistě promine, a jestli chcete slyšet můj názor na paní Maternovou,

totiž Kláru, jak vy říkáte, tak prohlašuju, že jsem v životě hysterky poznal, a že je to hysterka, což jí je vidět zřetelně na očích. Takže nashle, panstvo.“ Obrátil se a vyšel do světa, přičemž opět, jako už před chvílí, se při prvních krocích trochu zapotácel. Ale potom si srovnal chůzi a bylo slyšet, jak rázně stoupá po schodech k brance.
„Nesnese,“ konstatovala suše Věra Kratochvílová. „Ledacos nesnese.“
Exner se na ni podíval, trochu pokrčil rameny, jako by chtěl říci: chápu, ale koneckonců jste si ho vybrala, děvče, jenže neřekl nic a zahloubal se opět nad krou ledu plovoucí na hladině jeho džusu. „A jinak,“ pravil po chvíli, „to bylo velice šťastné manželství…“
„Chcete drby? zeptala se Věra Kratochvílová. „Drby také patří do vyšetřování?“
„Když já nevyšetřuju,“ pravil nešťastně kapitán Exner. „Já se pokouším povídat si s vámi a přitom vyslechnu nějaký drb. Mimochodem, jeden můj známý říkal, že pomlouvání jiných je nejlacinější lidovou zábavou.“
A bylo chvíli vůbec ticho.
„Milane, prosím tě,“ požádala svého muže Eliška Smetanová, „buď tak laskav a zajdi do kuchyně ještě pro mísu chlebíčků. Druhý demižon je prázdný. Myslím, že máš ve sklepě ještě dva.“
Hudební skladatel poslušně odešel.
Jan Pelíšek se rozhlédl: „Tak bylo to šťastné manželství nebo ne?“
„Rozhodně šťastnější než naše,“ řekla jeho žena. „Boris byl pozorný a spolehlivý manžel. Když řekl, že přijde v sedm, tak přišel v sedm. Když řekl, že přijde v šest, přišel v šest. Když se někde zdržel, tak vždycky zavolal a zároveň oznámil, kdy přijde nebo kdy pro něho má Klára přijet. Nosil jí květiny, a to nejen k narozeninám nebo k svátku, ale občas, každou chvíli, pokud si vzpomínám, zatímco tebe to nenapadne, jak je rok dlouhej.“
„Miláčku,“ řekl Jan Pelíšek s jízlivou roztomilostí. „Jestli se nemýlím, tak zde přítomný pan kapitán sice nepoložil, ale nadhodil otázku, jestli manželství Kláry a Borise bylo šťastné. A vůbec se nezmínil, anebo se nezajímal o to, jestli naše manželství je šťastné nebo ne. Sám se domnívám, že je to výborné manželství a že sis těžko mohla vybrat lepšího muže, než jsem já.“
„Nemohla,“ řekla odevzdaně Zora Pelíšková. „Některá ženská má holt štěstí,“ dodala dvojznačně. „Ostatně si myslím, že na rozdíl od nás všech,“ rozhlédla se po přítomných ženách, „byla asi Klára nejžárlivější, jestli se nemýlím.“
„Měla o něj starost,“ mínila Eliška Smetanová.
Exner se podíval na Františka Třešňáka.
Ten několikrát pokýval hlavou a nebylo zřetelné, zda souhlasí se Zorou Pelíškovou, anebo s paní Smetanovou.
„Každej je žárlivej,“ mínila Věra Kratochvílová. „U chlapů to je k nesnesení.“ Napila se, sáhla na stůl, kde stočila na míse do ruličky plátek sýra, s chutí jej okusovala a pokračovala: „Když už pomlouváme, moji milí, a jsme přitom trochu v podivné náladě, protože to víno není tak špatné a je horko a dusno a jako před bouřkou, tak vám tedy povím, že jsem vždycky měla dojem, a ten dojem mám pořád, že manželství Borise a Kláry bylo až odporně dokonalé a možná proto sterilní.“
„Víš, že Klára nemohla mít děti,“ řekla Eliška Smetanová.
„Nevím,“ prohlásila Kratochvílová a přitom nabízela Exnerovi obložený chlebíček z mísy, „opravdu nevím.“
„Tak proč říkáš něčemu, co by mělo být normální, sterilní.“
„Říkám, co si myslím.“
Milan Smetana se mezitím vrátil ze sklepa a z nového demižonu doléval přítomným víno. „Myslím, že bychom se všichni shodli na tom, že jejich manželství bylo úplně normální, běžné a klidné, klidnější než většina ostatních.“
Kapitán Exner opět vzhlédl k Františku Třešňákovi.
Jenže tentokrát byla Mistrova tvář neproniknutelná a vážná. Malinko mu ztvrdly rysy, takže chtě nechtě připomněl obličej oblíbené loutky svého divadla, jež nesla zvláštní název Petr Lomcovák, silný a odhodlaný to dobrák.
Ale zdálo se, ba bylo téměř jisto, že se František Třešňák k ničemu nerozhodl a zřejmě ani rozhodnout nechce. Kapitán Exner odložil sklenici a pomalu vstal. „Takže teď je čas na mně, abych šel. Děkuju vám,“ pravil k Elišce Smetanové, „za to, že jste přijali mezi sebe drzého poutníka.“
„Až pojedete kolem,“ pravila hostitelka, „tak se zastavte na kus řeči docela neslužebně, pane kapitáne.“
„U kohokoliv,“ dodala zpěvačka Kratochvílová.
Za tuto laskavost ji kapitán Exner pozdravil přivřením víček.

Nad hlavním městem a severní částí středních Čech v rovinách Slánska, Polabí, panovalo dusné, nehybné vedro. Pár desítek kilometrů jižněji nad zvlněnou lesnatou krajinou se postupně nakupily vysoké bouřkové mrak a nedaleko od místa, kde potok protéká vesnicí, jež se oprávněně jmenuje Víska, došlo k atmosférickému jevu, o němž se říká, že se otevřelo nebe.
Ráznými šlehy několika blesků se rozpoutala bouře a průtrž mračen. Pod černými mraky a v nich a v chuchvalcích kumulů nad nimi blesk stihal blesk, dunění chvělo zemí a prudké záblesky oslňovaly.
Doktor Dřeštík stál na zápraží chalupy a bezděčně se držel při zdi. Žlaby přetékaly a na zápraží stříkalo. Pozoroval zmítající se větve staré lípy.
Přikrčil se, neboť jeden z desítek či stovek blesků se předem ohlásil vysokým hvizdem. Přivřel oči, protože ho oslnilo modravé světlo, a jeden z topolů, který stál na louce za cestou a potokem, podivně zazářil.
Ve vzduchu zavoněl ozón.
Proudy vody stékaly po dvou autech, jež stály na dvoře chalupy, i po sanitce, parkující před brankou za laťkovým plotem.
Jeden z těchto vozů byl dvoutakt doktora Dřeštíka a druhý téměř nová, smetanově bílá škodovka.
Za oknem dveří kabiny sanitky se objevila vousatá tvář. I na tu poměrně velkou vzdálenost poznal doktor Dřeštík, jak

řidič po té ráně bleskem zbledl. Vítr se otáčel ve vírech a voda, místo aby z mraků padala, se bláznivě točila, řidič otevřel okénko a zavolal: „Prokristapána, to byla šupa, co?!!!“
„Byla!“ zavolal doktor Dřeštík do rámusu hromů a hvízdání větru. „Bojím se, že se potok rozvodní a zaleje tuhle cestu!“
„To se stává dost často!“ potěšil ho Dřeštík.
Řidič potřásl hlavou, mávl rukou, jako by chtěl říci, taková věc se může stát jenom mně, a zavřel okénko.
Ze dveří chalupy – musel se trochu sklonit, protože to byly nízké dveře – vyšel starší brýlatý pán s kufříkem. Bezděčně se schoulil, sundal brýle a zastrčil je do kapsičky saka. Doktor Dřeštík sáhl za dveře pro stařičký deštník.
„Tohle já přeběhnu, doktore,“ řekl lékař a položil mu ruku na paži.
„A jak to dopadlo?“
„Spí. Bude to v naprostém pořádku. Nehrozí žádné zvláštní nebezpečí.“
„Jak to, žádné zvláštní?“ zeptal se doktor Dřeštík a jeho poslední slovo nebylo téměř slyšet pro další zahřmění.
„Dal jsem jí injekci, naprosto neškodnou. Bude spát. A nechal jsem tam vaší paní nějaké prášky, ale, poslyšte, jen na dva tři dny, než se dostane z toho nejhoršího, protože v takových případech člověk nikdy neví, co se může stát. Rozumíte, doktore?“
Doktor Dřeštík přikývl.
A lékař se rozběhl k sanitce.
Ještě dřív, než zabouchl dveře, nastartoval vousatý řidič motor a vůz se pomalu rozjel po blátivé a travnaté polní cestě.
Doktor Dřeštík se za ním díval tak dlouho, dokud zadní světla sanitky nezmizela za keři a ve cloně deště.

Záclona byla shrnuta a široké okno garsoniéry nabízelo výhled na střechy a komíny a v pozadí na část té slavné a známé siluety Hradu a Menšího města pod ním, jež tolik proslavila toto prastaré lidské sídliště na řece Vltavě.
Lze říci, že do místnosti nevanul ani smog, jaké bylo bezvětří.
Zdálo se, že zapáchající vrstva vzduchu se drží nehnutě před oknem.
Nadporučík Vlček seděl poblíž okna v pohodlném křesle, u něhož se válely jeho boty.
Nohy si dal na okenní parapet v bláhové naději, že je trochu ochladí.
Poručík Beránek se válel uprostřed místnosti na zemi.
Ležel na koberci na břiše, podpíral se lokty jak robátko u fotografa pózující pasáčka a se zaujetím si prohlížel pracovní plán Borise Materny, ležící před ním.
Kapitán Exner ležel na gauči. Na zádech. Na sobě měl koupací plášť, zkřížené ruce pod hlavou – vlasy měl dosud vlhké, jak na sebe před chvílí lil studenou sprchu – a díval se do stropu. „Stmívá se, za chvíli bude tma. A v noci asi bouřka.“
„Podej mi sem tu lampu,“ požádal ho poručík Beránek, „jestli stačí šňůra.“
Kapitán Exner vztáhl ruku za sebe a mlčky mu podal dolů na koberec lampu na dřevěném stojanu se žlutým stínidlem, stiskl vypínač na šňůře a matné světlo zalilo pokoj. Jen kruh nad plány, podle kterých šel život herce Materny, byl bílý.
„Hm, hm,“ řekl kapitán Exner.
A mlčel dál.
„Copak?“ zeptal se poručík Beránek. „Hele, poslyš, ani bych nevěřil, jak ten Materna pilně pracoval v rozhlase. Když se tak dívám, to je nějakých frekvencí a většinou večerních nebo nočních.“
„Hm,“ opakoval kapitán Exner a pořád se díval do stropu.
„Co mu je?“ zajímal se poručík Beránek.
Nadporučík Vlček vzdychl: „Přemejšlí,“ a vzdychl ještě jednou.
„Je to divný, ale náš kapitán patrně přemejšlí, poručíku.“
Kapitán Exner opět vztáhl ruku za sebe, tentokrát pro telefon.
Položil si ho na břicho a zdálo se, že opravdu chvíli přemýšlí, a potom začal pomalu vytáčet číslo.
„Kam volá?“ zeptal se poručík Beránek. Nadporučík Vlček mlčky pokrčil rameny.
A pak bylo v tichu slyšet vyzváněcí tón. Konečně někdo zvedl sluchátko.
„Nazdar,“ řekl kapitán Exner. „Jo, to jsem já, vlastně jsme to my tři. Jsme tady u mne a besedujeme si. Vlastně mlčíme. Poslyš, znáš ty nějakého psychiatra Kloučka, doktora Kloučka? Znaš? A dobře? Dobře. Tak podívej, já bych s tím doktorem Kloučkem někdy zítra potřeboval mluvit, ale snad by bylo dobré, kdybys mu zavolal a trochu ho na to připravil. Nemusíš mu zrovna říkat, oč jde, ale myslím si, že to pochopí, protože tu rodinu znal. Jo, myslím tu rodinu Maternovu. A zároveň mu naznač, že lékařská tajemství zůstávají u mě lékařskými tajemstvími. Tak nazdar.“ Položil sluchátko a aparát vrátil za svou hlavu.
„To byl Buble?“ zeptal se poručík Beránek.
„Jo,“ odpověděl mu nadporučík Vlček. „Kdo jinej?“
A bylo ticho a leželo jako to dusno, jako ten smog docela nehnutě. I mouchy kamsi zalezly, co by taky dělaly v tom smradu velkoměsta, a ani komár nebo můra se neobjevili v tom kruhu světla nad hlavou poručíka Beránka a nad plány práce Borise Materny.
Jen nějaká šílená beruška lezla z rubriky Pondělí – 9.00 ráno do rubriky Úterý – 11.00 dopoledne.
Kapitán Exner sáhl opět po telefonu a znova si ho položil na břicho.
„Co s ním je, že pořád telefonuje?“ Poručík Beránek byl neúnavně zvědavý.
„Nevšímej si toho,“ uklidnil ho nadporučík Vlček. „Za čas toho nechá.“
Znovu bylo v místnosti slyšet tiché pípání a pak zas někdo zvedl sluchátko a Exner pravil: „To jste vy, soudruhu řediteli? Ano tady je kapitán Exner. Soudruhu řediteli, když jsem vám telefonoval, sjednali jsme promítání na jedenáctou. Mohlo by to být o půl dvanácté? Mohlo. Takže vám děkuju. Děkuju a na shledanou zítra o půl dvanácté.“
Zas položil sluchátko a opět zvedl telefon ze svého břicha a dal ho za hlavu.

„Zajímá se o umění," poznamenal poručík Beránek.
„Zajímá," řekl Vlček. „Domnívám se, že v tomto filmu hrál Boris Materna společně se Snášelovou, s Miladou Snášelovou. Jestli se nemýlím."
„Nemýlíš se," mluvil do stropu kapitán Exner. „A taky v tom filmu hrál Jiří Steinburg. Já to dílo neviděl, ale nějak ke mně dolehlo, že to není špatný film. Tak proč bychom se koneckonců na něj nemohli podívat."
„Trochu zábavy neuškodí," souhlasil poručík Beránek, „jenže já bych si měl doplnit ty protokoly."
„Slíbil jsem paní Maternové, že za ní přijdeš s psacím strojem, ale myslím, že je to zbytečné. Ono by asi bylo dobré, kdyby svou výpověď udělala u nás. Někoho pro ni pošli, ať ji hned ráno přiveze, potom se podíváme na ten film a odpoledne by mohli chlapci zajet pro inženýra Koudelku."
„Kde je?" zeptal se nadporučík Vlček.
„Na chatě. Řekne vám to paní Maternová, ale není to daleko, protože skladatel Smetana…"
„Který Smetana?" zeptal se udiveně Beránek. „Hudební skladatel Smetana?"
„Ano, samozřejmě tentýž Smetana, ale ne ten Smetana, ale jiný Smetana říkal, že tam pana inženýra odvezl večer po tom, co se to stalo, někdy pozdě večer."
„A pročpak?" zajímal se Vlček. „Copak pan inženýr nechtěl být se svou dcerou?"
„To je právě to," dumal kapitán Exner a pořád se díval do stropu nad sebou, „proč bych tak rád hovořil s doktorem Kloučkem. Totiž pan inženýr je sice svěží a čilý, ale jak mi, sdělila jeho dcera, je vzhledem ke svému věku poněkud zvláštní."
„Senilní?" zeptal se Vlček.
Kapitán Exner neodpověděl.
„Nepochybně," pravil místo něho poručík Beránek a pořád koumal nad Maternovými plány práce a listoval jimi.
„Podívejte, já si myslím, že by se mělo pohovořit s některými režiséry. Je například zvláštní, že téměř 60 procent, jak to tak vidím, z večerních rozhlasových frekvencí, režírovala jakási Hajnová a je u toho vždycky poznámka ‚čtení románu'. A potom leště nějaký Zobal, patrně režisér Zobal. Nikdy jsem to jméno neslyšel. Něco vám řeknu," prohlásil poručík Beránek, „že se málokdy jeden setká s tak zaměstnaným člověkem, jako byl Materna. Až se jeden diví, že se to všechno naučil a že to vydržel. Zkoušky v divadle, natáčení, televize, rozhlas. Podívejte se, divadlo je modré, to jsou ty modré obdélníky, večerní představení jsou modré obdélníky červeně vyšrafované, televize je červená, rozhlas je zelený, film je hnědý. Musel se pěkně otáčet."
„Byl pracovitý," poznamenal suše nadporučík Vlček. „Co se dá dělat."
„To je právě to," mluvil kapitán Exner spíš sám k sobě, „co strašlivě všechno komplikuje. Jen si představte těch lidí kolem – kolegové herci, celý technický aparát, kameramani, produkční, skriptky, kostyméři, kostymérky, rekvizitáři," a kapitán Exner vzdychl, „v tom se nemůže nikdo vyznat. Doufám, že dnes v noci…"
„Na Žižkově mají dvojnásobnou pohotovost a na dvojce mi říkali, že si pohlídají zvlášť Vinohrady, hranice Žižkova s Vinohrady…"
„Vinohrady…?" Zdálo se, že kapitán Exner znovu přemýšlí. „Jo, Vinohrady."
Poručíka Beránka už bolely lokty, takže složil ruce před sebe a položil na ně hlavu a obrátil ji k Exnerovi. Zavřel oči. „Co proboha ta Snášelová na tom Žižkově dělala! Samozřejmě její rodiče – a to mi nepřipomínej, nikam už takhle nepojedu – byli přesvědčeni, že bydlí v koleji, a také jí do koleje posílali všechny dopisy a balíčky. Neměli samozřejmě ponětí, co by mohla dělat na Žižkově. Věděli sice o tom filmu, ale netušili, že by se s Borisem Maternou znala. Ujistili mne, že by jim to určitě řekla."
„Jojo," a nadporučík Vlček už po mnohokráte za ten večer vzdychl, „naivita rodičů je bezmezná. Hele, Michale, můžu shrnout tu Snášelovou?" a protože Exner přikývl, nadporučík Vlček pokračoval: „Takže postižená Milada Snášelová, narozená atakdále, byla řádně zapsaná na filozofické fakultě Univerzity. Karlovy. Včera z neznámých důvodů šla ulicí na Žižkově, kde byla zavražděna neznámým pachatelem, pravděpodobně mužem, vzhledem k tomu, že Milada Snášelová byla vysoká přes 170 cm a pachatel musel být nutně o několik centimetrů vyšší, jak to ukazuje úhel, pod nímž byla rána nožem vedena. Zároveň lze téměř s určitostí prokázat, že pachatel je totožný s tím, který odpoledne téhož dne v antikvariáte v Kamenné ulici zavraždil herce Borise Maternu," a nadporučík dál pokračoval suchým, trapně věcným tónem, „podle pitevního nálezu a všech okolností lze prohlásit, že bylo použito stejné, nikoli však totožné zbraně, neboť obě zbraně, to je kuchyňský nůž běžného typu za dvacet šest korun padesát, lze koupit v každém železářství. Potud podobnost obou včerejších vražd. Motiv zůstává i nadále nejasný. Pokud je nám zatím známo: zatímco první vražda měla svědků téměř nepočítaně a stejně nikdo z nich nic neví, tak druhá vražda proběhla zřejmě beze svědků. Aspoň se dosud žádného přímého svědka nepodařilo najít. Podle předběžného pitevního nálezu – ale myslím, že Buble nebude mít žádné nové poznatky – byla Milada Snášelová zdravá, nebyla v jiném stavu a souvislost s odpolední vraždou Borise Matermy zatím nelze prokázat až na jednu okolnost," a nadporučík Vlček zvedl prst, „že Milada Snášelová byla před více než třemi lety angažována do filmu, který se jmenuje Studený blesk, v němž rovněž hrál Boris Materna. Podle toho, co říkal," a Vlček se obrátil na poručíka Beránka, „náš kapitán, nebyla v komparsním rejstříku, takže je zatím dosud nejasné, jak se mohla dostat k účinkování ve filmu. Možná že šlo o nějaký konkurs, to se třeba ještě dovíme. Milada Snášelová byla poměrně dobrá studentka, lepší než průměrná, nějakou zvláštní náhodou byla žačkou jedné ze svědkyň odpolední vraždy Borise Materny. To je situace dost zajímavá, zvláštní náhoda a měla by se možná ještě prověřit…"
„Prověřuje se," kývl na koberci spokojeně hlavou poručík Beránek. „Pokud vím, prověřuje se velice intenzívně."
„Neruš," napomenul ho kapitán Exner. „Vlčku, pokračuj."
„Takže tuhle okolnost zatím necháme stranou. Milada Snášelová bydlela, nebo lépe řečeno nebydlela na koleji."
„Ale," podivil se kapitán Exner. „Jak to, nebydlela?"

„Je to přesně tak: po celou dobu studií Milada Snášelová na koleji bydlela, a byla také na koleji řádně hlášena, a to až do skončení zimního semestru v tomto roce. Na letní semestr se z bydlení v koleji už odhlásila. Ovšem situace je složitější. Podle výpovědi jejích bývalých spolubydlících – výpovědi správy koleje jsou tak neurčité, že s nimi naprosto nelze počítat jako s reálnými fakty, stejně tak výpovědi vrátných – bydlela Milada Snášelová na koleji v podstatě celé dva roky nepřetržitě, třetí rok už jenom občas a už vloni v letním semestru zůstávala její postel na pokoji prakticky neobsazená, takže je naprosto zřejmé, že chodila přespávat jinam. Nikdo z těch, s nimiž jsem mluvil nebo se kterými hovořili moji mládenci, nevěděl ani o tom, že by měla nějakého milence, ani o tom, kde by mohla bydlet. Na kolej docházela její korespondence, stavovala se tam často, někdy i obden, ve vrátnici si brala vzkazy, dopisy, balíčky z domova. Celkem pravidelně korespondovala se svými rodiči. Takže: lze zcela bezpečně předpokládat, že přibližně poslední dva roky mela postižená nějakou známost nebo nějaký jiný byt, kam chodila poslední rok už zcela pravidelně přespávat. Aby nemusela platit kolej, odhlásila se po letošním zimním semestru, přičemž nic o změně bydliště neoznámila ani rodičům, ani, abych tak řekl, neučinila zadost své povinnosti, to znamená, v jejím občanském průkaze je pořád jako přechodné bydliště uvedena právě kolej. Mohu vyslovit domněnku?“
„Můžeš,“ řekl poručík Beránek. „Klidně. Ale řeknu ji místo tebe. Chceš říci, že se domníváš, že postižená bydlela u někoho právě na Žižkově někde v okolí Tachovské ulice, anebo přímo v Tachovské ulici. Je to tak?“
„Je.“
A bylo dlouho ticho. Mezitím se už úplně setmělo a zdálo se, že se nehybný dusný vzduch nad střechami města pohnul.
„Někde je asi bouřka,“ řekl tiše kapitán Exner. „To přece není možné, abychom na tom Žižkově nenašli nikoho, kdo by si nevšiml…“
„Čeho?“ zeptal se nadporučík Vlček věcně.
„Náš kapitán chce říci,“ pravil na koberci poručík Beránek, „že není možné, aby si na Žižkově nikdo nevšiml tak krásné dívky. Náš kapitán, jak jistě víš, se na některé okolnosti a problémy dívá,“ a poručík Beránek se tiše zachechtal, „…prismatem svého jáství.“
„Co je to za blbost?“ zeptal se nadporučík Vlček.
„To jsem si přečetl,“ řekl poručík Beránek, „v jedné knize v antikvariátě v Kamenné ulici, když jsem jí náhodou listoval.“
„Ti chlapci podplukovníka Kovala…“
„Hledají,“ konstatoval nadporučík Vlček, „hledají už od včerejšího večera a celou noc a pořád nic nemají. Když někde bydlí moc lidí, je to prostě těžký. Koneckonců nemáme nikde prokázáno, že Snášelová skutečně šla do Tachovské ulice. Mohla jit do restaurace, která je vzdálená asi sto padesát metrů směrem Tachovskou ulicí, anebo dokonce mohla jít zcela na opačnou stranu. Dvě stě metrů od toho místa je vzdálena další restaurace, pak tam je kino, a prostě město Žižkov je velké město a mohla jít odkudkoliv a kamkoliv. Vůbec na tom Žižkově se mohla ocitnout nějakou zvláštní náhodou, třeba ji tam někdo pozval.“
Kapitán Exner vzdychl. „Tak tohle nevyřešíme.“ Protáhl se, zhoupl se na gauči a seskočil z něj.
„Ježiš, ten je čilej,“ poznamenal suše nadporučík Vlček.
Poručík Beránek se znova pomalu zvedl na lokte. Exner k němu přisedl na bobek a díval se do plánů Borise Materny. Zalistoval ještě dál za ten den, kdy skončil hercův život. List po listu byly kolonky prázdnější a prázdnější. „Kde máš ten rozhlas?“ zeptal se.
Poručík Beránek mlčky našel příslušné stránky a ukazoval: „Jak vidíš, je to pravidelné a zajímavé, že jsem si to zatrhnul. Musel jsem použít tužky oranžové, aby to bylo vidět. A když budeš listovat pořád dál a pozpátku, tak musíš dojít k závěru, že paní režisérka Magdaléna Hajnová spolupracovala s Borisem Maternou, aspoň jak ukazují tyhle sešity, dlouhé měsíce trvale a pravidelně, daleko pravidelněji, než kdokoliv jiný. Jestli se podíváš, tak například film, to je většinou velice soustředěná nárazová práce, tak tři měsíce, a televize tak 14 dní, zatímco ten rozhlas a zvláště ta Hajnová, to se opakuje naprosto pravidelně měsíc za měsícem a málem týden za týdnem, vyjímaje některé týdny během letních prázdnin a kolem vánoc.“
„Takže s tou paní režisérkou bych se měl asi sejít,“ pokýval hlavou kapitán Exner.
„Očekával jsem to,“ řekl Beránek a natáhl se ke křeslu, přes které bylo přehozeno jeho sako, sáhl do kapsy a vytáhl tvrdou kartičku, podobnou navštívence. Mlčky ji Exnerovi podal.
„Co to je?“
„Adresa a číslo telefonu paní režisérky.“
Kapitán Exner položil lístek na skříňku u gauče a odebral se do předsíně.
Nadporučík Vlček zavrtěl hlavou. „Divím se, že mu takhle vycházíš vstříc.“ Zívl.
„Zjistil jsem na evidenci,“ pravil šeptem poručík Beránek, „že ta dáma je právě o dvacet let starší než náš kapitán.“
„Bude pršet?“ zeptal se Exner z předsíně.
„Nepochybně,“ odpověděl nadporučík Vlček, „rozhodně si vem deštník. Mimochodem, kam jdeš?“
„Však vy mě najdete,“ a Exner mluvil s bezelstnou důvěřivostí. „Nejdu samozřejmě odpočívat. Mimochodem,“ zarazil se. Měl totiž drobný problém. Zazdálo se mu, že tmavomodré ponožky, po kterých sáhl, nemají stejnou barvu jako kravata. Šel se tedy podívat ke světlu. „Mimochodem, jestli se nemýlím, tak budete dnes v noci zřejmě na svém pracovišti.“
„Nemýlí se,“ řekl poručík Beránek Vlčkovi.
„Většinou, většinou se nemýlí,“ odpověděl mu Vlček. „Asi něco bude chtít.“
Poručík Beránek přikývl a překulil se na záda. Podložil si rukama hlavu a díval se se zájmem do předsíně, kde si kapitán Exner před zrcadlem vázal kravatu. Nějak se mu to nevedlo, zkoušel to už potřetí.
„Divím se ti,“ poznamenal poručík Beránek, „že si takovou kravatu neuvážeš hned napoprvé a napevno a potom…“

„Nerozumíš tomu. Nerozumíš tomu, ale abych nezapomněl řeč. Měli byste se podívat po nějakém Dřeštíkovi.“
„Cože?“ podivil se poručík Beránek a sáhl po svém černém notesu. Nalistoval novou čistou stránku a připravil si pero.
„Jak jsi to říkal? Vřeštík?“
„Dé, Dřeštík, jako Dorota nebo Dana, Richard s háčkem atakdále.“
Beránek si napsal jméno pečlivým tiskacím písmem: „A dál. Křestní jméno, stáří, bydliště, číslo telefonu.“
„Nemůžu sloužit,“ a kapitán Exner se najednou zarazil a tiše řekl: „Sakra, Dřeštík. To je osud,“ zašeptal.
„Osud?“ podivil se Beránek. „Nic není osud.“
„Jestlipak se pamatuješ na profesora Malíka? Toho doktora Malíka z té provinční univerzity?“
„Jo,“ pokýval hlavou poručík. „Dost dobře. Z Libína. Fanatik přesného datování hromadné vraždy, co se udála před tisícem let. Co s ním je?“
„Tak tenhle pán, jestli se dobře pamatuju, mi předpověděl, že se s nějakým doktorem Dřeštíkem setkám.“ A kapitán Exner hleděl na pečlivě uvázanou kravatu a na sebe sama v zrcadle, ale – ač je to s podivem – bylo téměř jisto, že se v tu chvíli soustředil na něco docela jiného.
Snad na náhody a věci, jež jsou mimo dosah lidského chápání.
Z té – zřejmě úvahy – ho vyrušilo zazvonění telefonu.
Šel sám zvednout sluchátko a ohlásil se. Prohlížel si přitom ve světle lampy, co stála na koberci, zda má v pořádku boty. Měl. Leskly se dokonale.
„Buble,“ ozvalo se ve sluchátku. „Protože jsou chvíle, kdy k tobě chovám kladné city, Michale,“ řekl lékař, „tak jsem ihned večer volal doktora Kloučka. Samozřejmě doktor Klouček kupodivu, nebo samozřejmě?“ přemýšlel Arnošt Buble nahlas, „ještě nic nevěděl. Trochu ho to vzalo. Zřejmě do blázince některé zprávy neproniknou tak rychle jako jinam. Samozřejmě rodinu zná. Zná jak Kláru Maternovou, tak zná Maternu a léčil také inženýra Koudelku. Řekl jsem mu, že ho možná zítra navštívíš.“
„Kde? V blázinci?“
„Přesně tam,“ pravil Arnošt Buble a zavěsil sluchátko.

Kamenná poušť města vydechovala žár.
Pod hvězdami, jež se chvěly, se plížilo dusno.
Takové jsou večery a noci lásky a vášnivých objetí. Ale také mátožného těkání pachů, jež vystupují z kanálů a ze starých zdí a nezřetelně vanou z klenutých průjezdů, jsou to také prostě noci bledých opilců, nahořklých zápachů piva, nenaplněných očekávání. Nocí všelijakých songů z otevřených oken a zamyšleného ticha na nádvoří paláců a v uličkách mezi jejich zdmi.
Takovým městem jel pomalu kapitán Exner. A tam, kde opustil strohou a velkou poušť centra města a jak jel na západ vilovými čtvrtěmi, byl cítit trochu jasmín a možná i lípy.
Zdálo se, že čas zpomalil svůj chod. Zdálo se, že lidé postávají a přestali spěchat, bylo tu málo osamělých chodců a dvojic, před půlnocí život tohoto hlavního města zmrtví.
Zdálo se, že taxikáři pověsili řemeslo na hřebík a těch pár vozů, které potkal, se pohybovalo váhavě.
Ale koneckonců to mohl být i stav mysli kapitána Exnera.
Osvětlení před hotelovým domem nebylo valné, světla na chodbách ubohá, ve výtahu žárovka jenom blikala, takže když se před ním náhle otevřely dveře do zplna osvětlené předsíně, je pochopitelné, že byl poněkud oslněn. „Pane jo,“ zašeptal, „nejen že jsi strašně krásná, ale máš i radar.“
Vstoupil a ona za ním zavřela dveře. Opřela se o ně. Vlasy měla dlouhé a plavé a oči modré, šíji opálenou, domácí oděv volný, ale nedostatečný, byla bosa a ty nehty na nohou, co byly rudě nalakované, na těch nohou, jež stály na temně šedém koberci, se opět podobaly blikajícím stopkám deseti mopedů.
Zavrtěl hlavou.
„Copak?“ zeptala se.
„Nikdy by mě nenapadlo, že takhle může vypadat profesorka,“ řekl a měl opravdu nesmírně udivené oči.
„Když jsou teplé večery, ráda se dívám z otevřeného okna a pozoruju ruch na ulici.“
„Jsi skromná,“ pravil. „Přeskromná.“
Překvapením se nezmohla na otázku.
„Když průjezd jednoho taxíku dvakrát za noc považuješ za ruch, strašně ti závidím.“
Tak na dva půlkroky se k němu přiblížila. Trochu zvedla paže, asi do výše svých vlastních ramen. Přikrčil se v kolenou, aby se pod ty paže vešel, a stačil mu krok, aby byl těsně u ní. Bylo by hříchem ten krok neučinit.
„Někdy tudy projde,“ řekla odborná asistentka doktorka Eichová, „někdy tudy projde i osamělý chodec.“

Byl počátek noci.
Bouře, která ztratila svou sílu nad lesy a kopci jižně a jihovýchodně od Prahy, se vyčerpaná sunula na severovýchod a její okraj pokropil hlavní město drobným deštěm. Trochu se ochladilo, kdesi se blýskalo, na rychle plynoucích potrhaných oblacích se objevovaly jen tiché rudé záblesky.
Na malém náměstí a v jediné ulici onoho drákulovského hradu, jenž vyrostl mezi tmavými vilkami a zahradami západně od stařičkého kláštera u svaté Markéty, bylo ticho, asfalt se leskl a občas pleskla v některém z okapů osamělá kapka vody. Pár oken ještě svítilo, ale to nebylo vidět ani na náměstí, ani v ulici, oddělené od zahrádek domků garážemi a zdmi. Ale světlo se strašidelně odráželo na početných komínech. Ty proti nebi tvořily děsivou siluetu šíleného cimbuří.
Kdekdo kolem tohoto místa široko daleko v těch vilách a vilkách spal. Kdesi klaply dveře, ozvalo se škobrtání nohou po schodech a ostré cvakání vysokých ženských podpatků. Závěsy vrátek zavrzaly. Vyšli muž a žena, na chvíli jejich

černé siluety osvětlila mrtvolně modravá výbojka ze stožáru pouliční lampy, který stál až dál na hlavní ulici, a z něhož sem světlo dopadalo náhodně a slabě.
Jan Pelíšek se svou ženou zmizeli opět ve tmě a bylo znovu slyšet klapnutí dveří a bouchnutí, jak někde mezi zdmi vešli do svého domu.
Ozvalo se i otočení klíče.
Potom klapla vrátka kdesi opodál a stěny a ocelová vrata garáží potichu odrazila pomalé a váhavé kroky.
Nad prostranstvím se zvolna ubíral velký, mohutný stín muže. Stín měl ruce za zády a mírně skloněnou hlavu. Nicméně bylo zřetelné jak podle siluety, tak i podle způsobu chůze, že si vyšel na noční procházku František Třešňák. Bylo to u něho obvyklé. Snad nalezl jakési zalíbení v pomalých nočních pochodech těmito nevlídnými místy. Nikdy nevybočil dál mezi ploty zahrad vil na chodníky, kde mohl kráčet pod přívětivě skloněnými větvemi starých stromů a cítit jejich vůni a slyšet jejich šum. Je docela možné, že by ho to rozptylovalo a že zde, na tomto osamělém a vlastně pustém místě, vloženém jako černá perla na pestrý koberec okolního veselého života, mu přinášely inspiraci. A je docela možné, že právě tady potkával svého dobrého čerta Barabáše, možná, že právě zde míval schůzky se svým statečným Pepou Lomcovákem, a je docela možné, že tady v osamění a tichu, nejsouc rušena, se oddávala nehlasným tancům jeho víla Lilinka. Ať je tomu jakkoliv, Mistr Třešňák zde dlel na procházkách často a rád.
Kdesi dál mezi vilami slabě hučel motor auta. Vůz se blížil. Bylo vidět odlesky jeho světlometů na vzdálených vysokých stromech, a pak se zahoupaly na skupině bříz, docela cize, oslnivě prořízly tmu tohoto malého náměstí a krutě osvětlily Františka Třešňáka v jeho starých plátěných kalhotách a domácím kabátku. Vůz zabočil k jedné z garáží, světlomety se opřely do vrat, zanechávajíce za sebou tmu ještě tmoucnější, než byla předtím, a zhasly.
Klapla dvířka vozu.
„Jen mi podej klíče, Kláro," řekl polohlasně František Třešňák. „Otevřu ti garáž.„
Klára Maternová vystoupila a zachytila se střechy vozu.
„Proboha, není ti něco?" polekal se Třešňák. „Není tady moc světla, ale zdá se mi, že nevypadáš zrovna nejlíp a – prosím tě, co jezdíš někde v noci?"
Vzdychla. „Děkuju ti, Františku, vážně ti děkuju," opřela se o vůz, složila ruce na střechu auta. Žárovky uvnitř vozu slabě zářily. Složila hlavu na ty ruce a obrácena ke starému loutkáři zády tiše se rozplakala. Ramena se jí chvěla.
„Neměla bys v tomhle stavu vůbec nikam jezdit," pravil František Třešňák laskavě. „Když cokoliv potřebuješ, můžeš požádat kohokoliv z nás. My ti rádi vyjdeme vstříc. Například dneska jsme neměli představení a…"
Zavrtěla hlavou. „To nic." Otírala si dlaněmi oči a tváře. „Musela jsem jet na chatu za tatínkem."
„Nechápu, proč nejsi s ním a proč on není tady."
„Znáte ho. Nechtěl zůstat ani minutu se mnou, ani minutu tady nechtěl být sám se mnou a bez Borise."
„A tys s ním nemohla zůstat?"
Zavrtěla hlavou. „Zbláznila bych se," zavzlykala. „My jsme tam totiž… Františku, my jsme tam totiž, s Borisem, když jsme se poznali…" A znovu se jí rozechvěla ramena.
„Ty klíče," přešlápl František Třešňák. „Dej mi ty klíče a běž domů. Zavezu vůz do garáže sám."
Popotahujíc přikývla. Zašmátrala popaměti pod volantem, vytáhla klíčky a podala mu je. „Moc ti děkuju, Františku," řekla, a když se dotkla jeho ruky, nezdržela se a padla mu hlavou na rameno a přitiskla se k němu. „Promiň, moc ti děkuju." Polkla, vzpamatovala se, napřímila se, dotkla se jeho ruky leště jednou, snad to mělo být poděkování, a pomalu odcházela do tmy, kde byly dveře do domu, v němž tolik let žila s hercem Borisem Maternou. A jak byla oblečená docela černě, svítily do tmy její nahé paže a lýtka jejích nohou.
Podobala se přízraku z černého divadla.
„Nečekej na mě," zavolal tiše Třešňák. „Hodím ti klíče do schránky."
Ze tmy se ozvalo jakési vydechnutí, snad to byl pozdrav na dobrou noc.
Po paměti otevřel vrata, zajel s vozem dovnitř, zhasl a zavřel bez hledání a šátrání ve tmě. Všechny garáže byly na jedno brdo s vypínači a zámky na stejných místech.
Zvolna vešel do tmy směrem, kde zmizela Klára Maternová, za chvíli se ozvalo tiché cinknutí. To, jak klíče dopadly na dno schránky ve dveřích.
A Mistr Třešňák složil opět ruce za zády a vydal se dál na svůj tichý pochod malým strašidelným sídlištěm.
Zdálo se, že tuto noc se nedočká klidu, aby počkal na své staré přátele, kteří ho tu navštěvovali, neboť z jiných vrátek vystoupila jiná ženská postava a tiše mu šla vstříc.
„Františku, to jsi ty?"
„Jsem, Eliško, vy ještě nespíte?"
„Trochu jsem uklízela," řekla Eliška Smetanová „a šla jsem zavřít branku. Prosím tě, to byla Klára?"
„Jo." Třešňák zašmátral v kapse kabátu, vytáhl dýmku a světlo zapalovače mu na chvíli ozářilo tvář. „Byla za tatínkem na chatě."
Kráčela chvíli s ním, pak se obrátili a vraceli se do míst, kde byla branka do předzahrádky domu skladatele Milana Smetany. „Tomu nerozumím, Františku," Eliška se opřela o zeď vedle branky, „na mou duši tomu nerozumím, proč on je tam někde na chatě a ona tady, zrovna když se stala ta… tahle věc."
„Nevím. Možná že také dělám věci, které jsou také jiným lidem nepochopitelné, Eliško."
„Snad. Jsem z toho trochu neurotická. Ten člověk dnes odpoledne například…"
„…například se ti také nezdál?"
„Uhodls, nezdál. Nevím vůbec, proč přišel a proč měl zájem o věci podle mého soudu – jak bych to řekla – nepatřičné."
„Vražda," pravil František Třešňák, „je rovněž nepatřičná."
„Nikdo mi nevysvětlí, jak může mít význam to, jestli někdo jezdí autem dobře nebo špatně, pro to, jak…" zarazila se, jak

skončí.“
„Mně se naopak, Eliško, zdálo, ba ne, jsem přesvědčen, že to nebylo tak docela hloupé. Podívej, kdyby se nás kdokoli zeptal, jak žije Boris Materna a jeho žena a s kým se stýká, samozřejmě, že bychom odpověděli, že žije dobře, že pracuje, sice nevíme, s kým se stýká, ale že podle našeho soudu – a my jsme jeho sousedi a víme o něm víc než kdokoliv jiný a než jiní sousedé v paneláku o těch, kteří jsou za tenkou zdí – nuže, my bychom řekli, že to bylo manželství dobré, vzorné, zajímavé,“ zarazil se, „zajímavé. Zajímavé, Eliško, především tím, že byli jenom spolu sami dva.“
„Víš přece – Klára nemohla mít děti.“
Pokývl hlavou. „Ano, chudák, vždycky to říkala.“
„Ale Františku,“ zarazila se Eliška Smetanová. „Snad tím nechceš říct, žes Kláře nevěřil?“
„Samozřejmě že věřil,“ pravil František Třešňák, a protože už mu v dýmce nezbyl žádný tabák, zastrčil ji opět do kapsy. „Jenže, Eliško, mě napadlo jen tak pro tu hru: jestliže něco je tak vzorné, tak třeba někde něco musí být ne tak dokonalé.“
„To je fantazie.“
„Vím, paní inženýrko, samozřejmě to je fantazie jednoho starého hloupého loutkáře. Vím, že na soužití Kláry a Borise nebylo naprosto nic záhadného anebo podivného, naopak jsem přesvědčen o tom, že to bylo vlastně dokonalé manželství. Byl velmi pracovitý a ona mu velice pomáhala. Nicméně mi vrtá to auto pořád hlavou.“
„Ale on přece jezdit nechtěl.“
„Ale přece chtěl, anebo nechtěl?„ zamyslel se. „Něco na tom bude, víš, třeba nějaká havárie nebo třeba k něčemu došlo, o čem nám nikdy neřekl, třeba někoho zranil, a proto se bál. Ale potom by si zase nepůjčoval auto od mé ženy a tak. Chápeš?“
„Možná chápu, ale spíš nechápu,“ pravila Eliška Smetanová. „Třeba to byla taková hloupost nebo trochu hysterie, víš, že herci bývají hysteričtí, nebo aspoň trochu. Promiň, nechtěla jsem tě urazit.“
„Nepovažuji se za herce, má drahá. Asi to tak bude, tedy se nikdy nehádali, vid'…“
Zavrtěla hlavou. „Ne, nevzpomínám si, že by mezi nimi byl někdy nějaký spor.“
„A nestěžovali si někdy jeden na druhého?“
„Samozřejmě že ne.“
„Ale to není tak samozřejmé, Eliško,“ a Mistr Třešňák poklepal přátelsky Elišku Smetanovou po paži. „My si tady sem tam jeden druhému na toho třetího občas stěžujeme, ale oni nikdy, vid'?“
„Pokud vím, tak Milan si snad na mě taky nikdy nestěžuje.“
„Milan ne a ty o něm říkáš, že je dobrák.“
„A to je anomálie?“
„Možná taky.“
Zachvěla se. „Po tom dešti se trochu ochladilo. Je moc pozdě. Nepůjdeme spát?“
„Asi to bude nejlepší,“ pravil František Třešňák, naklonil se k Elišce Smetanové a něžně ji políbil na tvář někam před ucho. „Dobrou noc,“ zasmál se, „paní inženýrko.“

Skoro by se dalo říct, že to byla jedna z nejklidnějších a nejtišších ulic města. Vedla z ulice postranní do jiné postranní ulice, tak jak vyšla parcelace bývalých polí na konci vilové čtvrti, tam, kde už stavěli ti méně majetní, protože tehdy, v třicátých letech, kdy i ona vilová čtvrt rostla, bylo toto místo příliš vzdáleno městu.
Přes ploty se nad chodníky skláněly staré keře šeříku, jasmínu, trčely tu větve ptačího zobu. Pouličních svítilen tady bylo málo. Jedna stála na začátku a druhá na konci ulice, takže její střed byl ponořen do tmy i za nejjasnějších nocí, i v zimě, kdy napadá sníh, který tady nikdo nesype ani neuklízí.
Z místa zvaného Na Čertovce to bylo vzdáleno asi přes kilometr, a to západním směrem.
Do ulice vklouzla dvojice mladých lidí a bylo zřejmé, že se vyhýbá i tomu nejnuznějšímu osvětlení uprostřed. Drželi se na chodníku těsně při plotech. Šli pomalu a občas se na temných místech zastavovali a tam se objímali a líbali.
Byli tiší a jejich dech nebyl hlasitější než šumění listí.
„Táta mé zabije,“ šeptala mu.
„Bude spát,“ utěšoval ji. „Zatím už dvakrát spal.“
„Ale jen dvakrát. To byla klika!“ Neudržela se a tiše se zasmála.
Zas šli pár kroků a drželi se tak pevně, že se co chvíli trochu zapotáceli, jako by byli malinko opilí.
„Hele,“ vydechla, „tamhle se něco válí…“
„Kde?“
„Někdo jako by tam ležel na zemi.“
„Já nikoho nevidím. Ačkoliv, no jo, někdo tam leží.“
„Ježíš, já se bojím,“ řekla tiše.
Nemohl se přiznat, že se také necítí docela dobře, a proto pravil: „Nějaký opilec…“
Pomalu došli k brance.
Nyní bylo tělo muže zřetelné. Ležel asi pět metrů na chodníku před nimi v naprosté tmě. Kdyby nebylo jeho obnažených lýtek – jak se mu vyhrnuly kahoty – a světlé košile (muž tam ležel jaksi divně na boku), zůstal by ve stínu keře téměř neviditelný.
„Kde máš klíč?“ zeptal se.
„Tady,“ chvěly se jí ruce. Klíč cinkl o zámek branky.
Podíval se neklidně po oknech malé vilky. Její vchod byl pár metrů za brankou a vedlo k němu loubí z popínavých růží. Všechna okna domu byla temná a tichá, záclony, v nichž se odráželo slabé světlo pouliční lampy, nehybné.

„Třeba se mu něco stalo…“ řekla tiše.
„Komu?“ zeptal se neklidně. „Nevšímej si ho, je to opilec.“ Sáhl do kapsy pro zapalovač.
„Mirku…“ zavolala prosebně. „Mirku…“
Nedbal na to.
Za několik vteřin toho litoval.
Škrtl zapalovačem. Slabý plamínek osvítil tvář, hruď a břicho neznámého člověka a Miroslav Hodíček cítil, jak se mu zachvěla kolena, jeho čelistní svaly povolily a rozechvěly se. Plamen zapalovače se zachvěl. „Milko…“ šeptl…
Zapalovač mu málem vypadl z ruky. Zhasl.
„Co je?“ tise otáčela klíčem v zámku. „Nech ho, pojď sem.“
„Pojď se podívat“ Zarazil se. „Anebo ne, nechoď.“
A právě ta poslední výzva přiměla šestnáctiletou Ludmilu Zehnalovou, aby neváhala a šla se na ležícího rovněž podívat. „No co,“ řekla.
Mlčky škrtl zapalovačem.
Ten člověk na zemi byl světlovlasý mladý muž. Měl zřetelně modré oči.
Hleděly strnule právě na ni.
Pod hrudí mu ze zakrvácené košile nehybně trčela rukojeť nože. Měl pootevřená ústa a bílé zuby zablýskaly, jak se plamen zapalovače zachvěl.
Vzlykla hrůzou a zakousla se do vlastních prstů.
Rozběhla se k brance.
„Kam jdeš?“ zavolal tiše.
Místo odpovědi stiskla zvonek. Zněl strašně hlasitě. Až se mladík ohlédl po nehybné postavě, jestli ji to neprobudí.
Světlo nad vchodem do domku bliklo jako malý blesk, ozářilo jejich bledé obličeje, a znovu zhaslo. V domě bylo slyšet ránu a zaklení.
Pak se domovní dveře prudce rozlétly.

Řada domků, kde bydlíval Boris Materna, stála na okraji stráně a každý z nich měl terasu. Jednotlivé terasy byly odděleny zdí. A protože terasa domku prvního a posledního měla výškový rozdíl dobrých šest metrů (a navíc terén neklesal pravidelně), bylo přímo radostné do toho kombinovat v zahradách další terasy, – zároveň se podařilo jednu terasu od druhé odstínit i zvukově. Nad každou byla pergola zarostlá psím vínem. Zahrádky široké kolem deseti metrů a dlouhé tak patnáct, dvacet, podle toho, jak sledovaly obrys ulice Pod strání, která ohraničovala pozemky dole, byly dobré leda na skalky. Nicméně zde za pár let vyrostly stromy. Většinou to byly pokusy o pěstování ovocných dřevin, jen Jan Pelíšek to zkusil s vinicí a víno se mu kupodivu dařilo. Boris Materna, jenž s ním sousedil, nechal však plochu zarůst křovinami a borovicemi, jak se namanulo, takže jeho zahrádka, jeho stráň od terasy k ulici Pod strání byla stinnou houštinou.
Pod zeleným loubím na své terase seděla Zora Pelíšková, která se před chvíli osprchovala. Zahalila se do rudého koupacího pláště, houpala se ve starém secesním křesle a upíjela minerálku.
Její manžel štrachal v kuchyni a za chvíli přišel se dvěma krajíci chleba se sádlem. „To je hrozný, jak mám vždycky po víně hlad.“
Posadil se na schody do zahrady. „Ten detektiv,“ uvažoval nahlas, „je asi blbec.“
„Možná,“ řekla, „jenže to nemá snadný.“
„Musel to být maniak.“
„Anebo nemusel,“ odpověděla a zdálo se, že přemýšlí o něčem docela jiném, její oponentura byla bezděčná, jak už to mezi manžely bývá. „Anebo…“ zakuckala se drobečkem chleba a rozkašlala se. Když se uklidnila, poslouchala chvíli ticho kolem a pak sáhla po transistoru, který stál na stole, a zapnula jej.
„Zbláznila ses?“
Naklonila se k němu: „Nebo to mohl být,“ šeptala, „taky její milenec.“
„Blbost,“ prohlásil Jan Pelíšek s naprostou neurčitostí a dodal potichu: „Jsem si jist, že byla frigidní.“
„Byla?“ zeptala se jedovatě.
„Je,“ řekl Jan Pelíšek téměř spokojeně. „Anebo si myslíš, že ne?“
Pokrčila rameny.
„No?“ naléhal.
„Mužský bývají telata,“ pravila Zora Pelíšková téměř zasněně.
„Potrhlí a slepí a hluchý a ničeho si nevšimnou.“
„Co tím chceš říct?“
„Samozřejmě nic,“ řekla šeptem, „jenže víš, že mám špatné spaní a někdy jsem měla dojem, že po jejich zahradě někdo chodí.“
„Blbost,“ prohlásil Jan Pelíšek již potřetí tohoto večera s naprostou jistotou. „Byl to Boris, protože rád před spaním coural na čerstvým vzduchu.“
„Jo,“ řekla, ale bylo jisto, že zrovna teď myslí na něco jiného. „Nebude to mít Klára snadné.“
„Koneckonců,“ prohlásil cynicky Jan Pelíšek, „je to pořád pěkná ženská a nakonec žádoucí vdova.“
Místo odpovědi se Zora Pelíšková schoulila do svého rudého koupacího pláště, jako by najednou zafoukal ledový vítr.

Zvonek pořád drnčel.
Jako by chtěl probudit celou tichou ulici.

„Žárovka!“ zařval muž za dveřmi. „Už je zas v prdeli!“
Bylo slyšet hluk, pak ránu, tiché zaúpění.
„Sakra!“ vykřikoval muž za dveřmi a už je otevřel a stál v nich. „Kde je ta baterka!“ Kamsi hmátl a kužel světla osvětlil několik schůdků pod růžové loubí a rozzářil zelené listy a rudé květy.
„Zabiju tě, darebáku!“ křičel ten muž. Rozběhl se k brance. Byl v noční košili, v levé ruce držel baterku, v pravé hůl. Byl zavalitý, holohlavý a nebyl ho ždibíček. Vlastně chybělo jenom malinko do výšky a do šířky, aby se pod růžové loubí, vedoucí od branky ke dveřím, nevešel.
„Mrcho, to seš ty!“ zarazil se. Rozhlédl, se a dodal tišeji: „Zabiju tě!“
Pustil hůl a rázně otevřel branku.
Snad v rozespalosti nebo v rozrušení, ale určitě pod vlivem bouřlivých emocí, jež naplňovaly jeho nitro, nezkoumal podrobně tvář a celkový stav děvčete, které teprve teď přestalo tisknout knoflík zvonku.
„V šestnácti, a courá se po nocích!“ Napřáhl se a zřejmě považoval ruku, kterou vztáhla, aby ukázala kamsi do temného místa na chodníku, za vzdorné gesto. Dal děvčeti pořádnou facku a pak následně druhou. „Vožralá! Přijde vožralá s chlapem!“ Obrátil se na mladíka, který stál krok vedle a s pootevřenými ústy pomalu ustupoval. Vysvětlil si to jako zbabělost. „Že se nestydíš mi ji přivíst vožralou!“
A aby bylo spravedlnosti učiněno zadost, přiskočil k mladíkovi a ztrestal ho stejně jako to děvče, které bylo zřejmě jeho dcerou. Mladý muž se zapotácel, ale podařilo se mu vypravit zoufalé: „Tamhle…“
Ten neohrožený chlapík tam zamířil světlo baterky, připraven ztrestat další osobu, lez měla nepochybně určitý a závažný podíl na zkaženosti jeho vlastní dcery.
Bílý kužel osvětlil ležícího muže.
Světlo bylo ostré, to, co bylo ve stínu a v šedí noci, se rozzářilo zřetelnými barvami. Sandály, opálená lýtka, vyhrnuté světlé plátěné kalhoty, bílá košile, světlé vlasy a především bělostné zuby a zajiskření bělma očí, dále rudá barva krve na hrudi.
A z té hrudi trčel vražedný nástroj jako podivná rekvizita zběsilého filmového příběhu.
„Ježiš,“ zalykal se ten muž, „ježiš, von je mrtvej!“ A otočil se, protože se za ním ozval jakýsi povzdech.
Ten mladý muž, kterého před chvílí zfackoval, se tiše složil na zem.
„Doprdele,“ konstatoval chlapík. „Prokristapána, mazej domů,“ nařídil děvčeti.
Držela se křečovitě sloupku vrátek a ani se nepohnula.
Znovu obrátil kužel světla na ležícího muže.
Pak baterku zhasl, jako by se ulekl doteku smrti.
A náhle pochopil, že situace je složitá a že je nezbytné ji řešit.
„Matko,“ zavolal. „Matko!“
Žena, v podobné noční košili, jakou měl on sám, se objevila ve dveřích domku.
„Prosím tě,“ šeptala hlasitě, „prosím tě, nedělej ostudu na celou čtvrt. Pojďte domů. Pojďte oba rychle domů.“
„Matko,“ spěchal k ní a košile mu plandala kolem kotníků. „Okamžitě volej Bezpečnost. Okamžitě teď volej Bezpečnost. Prokristapána, já se z toho zblázním. Představ si, že nám tady cikáni před barákem zapíchli ňákýho chlapa. Já se z toho zblázním. Zfackoval jsem ji. Přišla vožralá.“ Zarazil se. „A ten, co ji přived, vomdlel. Ježiš,“ dostal nápad a pootevřel ústa. „Ježiš, snad se s tím chlapem nepopral… a třeba ho zapích von, prokristapána, to ho nemůžu nechat utýct!“
Rychle se vrátil na chodník a vtáhl do zahrady bezvládné tělo mladíka, jenž nezištně doprovázel jeho dceru do této opuštěné ulice, co se náhle stala nebezpečnou, zrádnou a děsivou.

Do noci, nyní po tom doteku vzdálené bouře, co se vybila kdesi na jihovýchodě, se nesly nad místem zvaným Na Čertovce tlumené tóny klavíru.
Pam-pam-pa-dam, pam-pam-parn-pa-dam, pa-dam, pam-dam…
Nevelká pracovna komponisty Smetany byla ponořena do tmy až na úzký pruh světla z malého reflektoru u stropu v rohu, který osvětloval bílou plochu notového papíru na pultě klavíru. Tok světla byl tak ohraničený a přesný, že v pološeru zůstávala i klaviatura a postava, sedící u klavíru, i hudebníkovy ruce.
Bylo to možná zvláštní a podivné, ale komponista Milan Smetana komponoval.
Byl velice soustředěný, občas si tiše popiskoval, anebo vydával zvuky podobné neurčitému: lálalá, lálalá. Vrtěl se na židli a pobrukoval.
Byl soustředěný. Nevšiml si, jak jeho žena otevřela dveře, a nevnímal, že přešla ke klavíru a opřela se o jeho desku.
Ostatně byl mezi nimi oslnivý paprsek toho reflektoru. „Ty ses zbláznil, Milane,“ řekla konečně do jedné pauzy.
Udiveně zvedl hlavu: „Jé, ty seš tady?“ a znovu vyťukával melodii: pam-pam-padam, padam, pam-pam.
„Jak můžeš pracovat v téhle situaci?“
„Musím,“ pravil. „Jak víš, slíbil jsem Marii, že písnička bude hotová zítra, aby se na ni mohla podívat, aby se mohlo pokračovat tak, že dejme tomu na konci týdne…“
„Jenže Milane, to…“
Zarazil ji. „Vím, je to nepříjemné. Borise je strašná škoda. Mně se vždycky moc líbil. Nemluvil, nevytahoval se, neplácal nesmysly, vlastně na to ani neměl čas, jenže mám práci, která nepočká. Ale vlastně…“ Rovnal si papíry na pultě: „Vlastně jsem už hotov, poslechni si to.“
A rozehrál průvodní akordy, melodii a potom řekl: „A teď bude refrén…“
A hrál refrén a přitom zpíval beze slov a pak uzavřel celou skladbičku třemi tichými akordy. „No vidíš, jde to, ne?“
„Jistě, jde to, je to vlastně hezká písnička, ale napadlo mě – tys byl přece včera také v antikvariátě v Kamenné ulici.“
„Samozřejmě že byl,“ odpověděl a ještě si něco poznamenával do papíru před sebou. „Byl jsem tam chvíli předtím než

Boris. Dokonce jsem na rohu ulice Borise a Kláru potkal…“
„Ale tys to nikomu neřekl,“ pravila udiveně. „To jsi snad měl tomu člověku, co tady dnes odpoledne byl, něco říct.“
„Proč bych mu něco říkal o setkání, které pro celou věc nebylo podstatné? Je smutné, že jsme se s Borisem zrovna na tom rohu viděli naposled. Zrovna byl takový kravál, jela kolem tramvaj a nějaký náklaďák, museli jsme na sebe křičet, Klára byla netrpělivá, říkala, že špatně parkuje a bála se, aby jí neodtáhli auto.“
„A tys byl předtím v antikvariátě?“
„Samozřejmě. Pro zpěvník. Proto mě přece paní Taussigová volala. Že ten zpěvník má. Jestli si ho chci vzít. Támhle leží.“
Byla to potrhaná zažloutlá knížka z minulého století.
„Přesto si myslím, že je podivné, že ses nezmínil.“
„Přiznám se ti, že jsem na to nemyslel. Já totiž jsem si vlastně ani pořádně nespojil naše setkání s tím antikvariátem a s tím, co se tam stalo. Spěchal jsem do rozhlasu, měl jsem namále, abych stihl frekvenci.“
Zavrtěla hlavou a vzdychla. „Nikdy nekouřím. Ale teď mám chuť na cigaretu.“
Vyskočil a přinesl jí krabičku cigaret, zapalovač i popelník. Posadila se k malému stolku v rohu a zapálila si.
Vrátil se ke klavíru. „To je zvláštní,“ poznamenal. „Vlastně tě vidím kouřit potřetí v životě.“
Zakuckala se.
„Moment,“ řekl a díval se na notový papír před sebou. „Jestli dovolíš, tak ještě chviličku. Tohle místo se mi nezdá. Okamžik.“
Hrál a ještě si broukal a pohvizdoval, opravil nějaké noty a pak, jak se zdálo, byl spokojen. „Zavřela jsi vrátka?“
Přikývla. „František se venku procházel. Tak jsme spolu chvíli mluvili.“
Vztáhl ruku za sebe a rozsvítil několik dalších malých reflektorů, které ozářily strop. Zároveň ztlumil jejich světlo. Potom vstal, šel vedle do haly, kde si z demižonu nalil ještě trochu vína, a vrátil se ke své ženě. Posadil se k ní. „Je to velice smutná záležitost,“ řekl. „A hlavně je naprosto nepochopitelná. Myslím, že ten mladý člověk, který zde byl a říkal o sobě, že záležitost vyšetřuje, to nebude mít snadné. Když si představím antikvariát odpoledne, spousta lidí. Toho člověka, co to udělal, mohli chytit málem za ruku. Musím se zeptat paní Taussigové, jak se to vlastně stalo. Až budu mít čas tam zajít. Je mi to naprosto nepochopitelné.“
„A taky, proč to někdo udělal…“
Chvilku se díval na vlnící se hladinu vína ve sklenici, jako by čekal, že odtud se mu dostane nějaké odpovědi na otázku jeho ženy, kterou by jí mohl pak tlumočit. Protože se tak nestalo, vypil víno a řekl: „Jdu si čistit zuby, ráno musím brzy vstávat. Lidi,“ dodal, „zabíjejí jeden druhého většinou pro peníze anebo ze žárlivosti. Anebo jsou taky blázni. A zapíchnout…“ zarazil se. „Víš, zabít někoho v antikvariátu takovým podivným způsobem, to mohl udělat jedině blázen.“
Postavil rázně sklenici na desku klavíru a odešel do koupelny. Za chvíli bylo slyšet, jak usilovně kloktá.

Pěkným kusem nábytku v obývacím pokoji hotelového domu, kde bydlela doktorka Marie Eichová, asistentka katedry romanistiky Univerzity Karlovy, byl prostorný gauč v rohu u okna. Vzhledem k tomu, že okno bylo široké téměř přes celou stěnu, a dále s ohledem na skutečnost, že jeho parapet byl poměrně nízko, mohl ten, kdo ležel na gauči, pohodlně pozorovat hvězdy. Záclony, rolety nebo žaluzie, které by bránily komukoli nahlédnout do tohoto soukromí v sedmém patře domu, byly zcela zbytečné. Dům stál na kopci, pod ním se krčilo pár vilek a pak byla rozsáhlá nakadeřená obora. Pouze cestující a posádky přistávajících letadel (neboť nedaleko bylo letiště a v tomto směru letadla obvykle přistávala) by mohli například nyní – a to by museli mít dobré triedry – vidět, co se v pokoji děje. Kdyby tam bylo dost světla. Jenže je to tak: cestující v těch chvílích, kdy prolétají v nevelké vzdálenosti kolem zmíněného domu, jsou ukázněně připoutáni na svých sedadlech a posádka si hledí světel na prahu přistávací dráhy, která je pár set metrů před ní.
Jedno takové přistávající letadlo zrovna teď sledoval kapitán Exner. Hluk motoru nestál za řeč. Letadlo klesalo. Blikalo červeným majákem, chvělo zeleným světlem na konci pravého křídla, proti jasné obloze bylo zřetelně vidět vysunutý podvozek, z přídě mířil kužel reflektoru k bodu přistání. Řada kulatých oken v trupu slabě svítila.
Podobná slabě nažloutlá záře prostupovala šero pokoje a jejím zdrojem byly skleněné dveře do kuchyňky, kde svítila malá lampa. Jak sledoval letadlo od levého rámu okna k rámu pravému, musely se jeho oči nutně zastavit v bodě, kde silueta letadla zmizela za siluetou ženské postavy. Ona postava, jak bylo dost zřetelně v onom slabém světle vidět, seděla na parapetu otevřeného okna a dlouhé zlaté vlasy jí trochu vlály, protože tady nahoře se nesl k městu a nad ně jakýsi vánek.
Doktorka Eichová se opírala o okenní rám, na prkně před sebou měla popelník a šálek s kávou a kouřila. Poněkud zvláštní bylo – a na to bylo světlo z kuchyňky dost silné, aby to1e bylo zřetelně vidět, že nebyla oblečena, ale vůbec ne. Ano, doktorka Eichová, sedící u otevřeného okna uprostřed noci, pijící kávu – tím pitím kávy a kouřením eliminovala přirovnání k Lorelei, sedící na skále nad Rýnem – měla na sobě pouze svůj vlas a jakýsi řetízek na krku. Koneckonců i odborným asistentkám může být horko za teplých letních nocí.
Nebylo to nic divného a rozhodně ne ošklivého.
Což si kapitán Exner, sedící na rozložitém gauči, velice dobře uvědomoval. Pokud jde o míru oblečení, byl na tom stejně jako ona. Talířek s šálkem kávy, který si přidržoval nad pupkem, nelze ani při nejlepší vůli brát jako pokus o jakýsi oděv. Za zády měl polštář a hlavu opřel o zeď. „Je tady báječný výhled,“ mínil polohlasně.
Místo aby jeho poznámku komentovala, řekla: „Vůbec jsme se nedostali k tomu nejdůležitějšímu.“
„Opravdu ne?“ zeptal se udiveně. „Skutečně?“
„Samozřejmě,“ řekla přísně. „Místo semináře jsem pracovala pro tebe, kapitáne.“
„Ne?“ podivil se. „Ti studenti budou zanedbaní, paní asistentko.“

„Povídali jsme si. Měla milence.“
„Kdo?“
„Snášelová.“
„To se dá předpokládat i u studentek nižších ročníků.“
„I docentek,“ doplnila ho. „Byl ženatý, asi čtyřicátník a možná víc, dobře oblečený, a jezdil s novým renaultem.“
„Jméno?“
„To je právě ten problém. To nikdo nevěděl.“
„Zaměstnání?“
„To taky ne.“
„Bydliště?“
„Neznámé.“
„Jeho žena se jmenuje a je zaměstnána?“
„Nikdo neví.“
„Číslo vozu?“
„Kdo by si takových věcí všímal?“
„Kdy ji viděli s tímhle pánem?“
„Na tom se neshodli. Bylo to několikrát a naposledy snad asi před měsícem nebo šesti nedělemi.“
„Jojo,“ vzdychl kapitán Exner, založil si ruce za hlavu a trochu se protáhl. „Mám pár známých mezí archeology. Jednou za jakýmsi doktorem Soudkem, jestli’s o něm někdy slyšela…“
„Slyšela…“
„Tedy jednou za tímhle doktorem Soudkem přišel jakýsi, mladý muž, leště student, a ukazoval mu střep, který nalezl, už si nepamatuju kde a za jakých okolností. To ten mladík samozřejmě věděl. Ten střep byl zvláštní tím, jestli tohle je zvláštní, že na něm nebylo naprosto nic. Ani čárka, ani vyhloubenina, ani nějaké charakteristické vydutí nebo značka. Ten doktor Soudek si ten střep prohlédl, zeptal se na nálezové okolnosti a pak tomu mladíkovi řekl: tak tohle můžete vyhodit. Říká nám jen to, že ve vrstvě mezí ostatní keramikou je střep, který ukazuje, že kromě té dobré, krásné keramiky, zdobené a i malované, dělali nádoby hrubé a špatně vypalované, jak vidíte na lomu střepu. A to se obecně ví. Takže vyhodit, pro bádání nepoužitelné.“
„Opravdu ne?“
„Jak je viděli naposled?“
„Náhodou u Mánesova mostu. Šli na Klárov, tam se chvíli zastavili a koukali na Vltavu. Snášelová se setkávala s tím člověkem za Rudolfinem, kde na ni čekával. Nasedli společně do vozu a odjeli po Mánesově mostě na Klárov a někam nahoru na Letnou, anebo taky na Malou Stranu. Je to opravdu moc málo?“
Přikývl. „Děsně. Taky to mohl být strýček, třeba od Plzně nebo ze Sušice.“
„Strýček se nelíbá a strýček čeká před školou.“
„Na tom něco je, asi to byl milenec, ale ví bůh, kdo… Mimochodem: říká ti něco jméno Dřeštík?“
„Jestli bádá v legendách, tak ano. Doktor Dragan Dřeštík z Historického ústavu je obecně známý jako doktor Dí Dí. Je to bedna.“
„Kolik je mu let?“
„Tak kolem pětačtyřiceti.“
„A kde že pracuje?“
„Už jsem říkala, v Historickém ústavu.“
„Dobrá, dobrá,“ řekl netrpělivě a nějak se narovnal na tom gauči. „Jenomže kde je ten ústav?“
„V Emauzích, ve starých dobrých Emauzích.“
„Tedy za Karlákem.“
„Samozřejmě, co je na tom divného?“
„Nic. Naprosto nic. Znáš ho dobře?“
„Znám, ale zas tak dobře ne. Koneckonců doktora Dřeštíka zná kdekdo, jak jsem říkala, je to bedna.“
Vstal a nedalo mu, aby nepřešel několikrát pokojem sem a tam.
Zamnul si ruce pohybem semitského obchodníka.
„Smím se zeptat, proč tě zajímá?“
„Taková hloupost. Měl bych…“
Neodpověděl, protože zazvonil telefon.
Eichová zmáčkla cigaretu a zvedla sluchátko ze tmy za svými zády.
„Doktorka Eichová… Ano, je tady.“ Natáhla ruku se sluchátkem ke kapitánu Exnerovi. „Pro vás, soudruhu kapitáne.“
Představil se. „Ano, slyším dobře. Ano, slyším velice dobře.“
„Tady je operační,“ říkal strohý a trochu vzrušený hlas ve sluchátku. „Soudruhu kapitáne, poručík Beránek mě pověřil, abych vám zavolal místo něho. Soudruh poručík totiž neměl čas, musel okamžitě odjet.“
„Proč?“
„Snad abyste se přidržel.“
Kapitán Exner ten hlas bezděčně poslechl a chytil se rukou psacího stolu. „Už jsem tak udělal. Copak? Ano. Rozumím. Rozumím velice dobře. Jistě.“ Trochu se mu zadrhl hlas: „Rozumím, Anhaltova ulice. Ne, nevím. Aha. Ano. To já najdu. Ano, není to daleko. Ano. Ano…“ Pomalu pokládal sluchátko.
Zatímco mluvil, odešla do vzdálenějšího kouta místnosti, kde se uvelebila ve velkém křesle. „Quelques problemes, mon capitaine?“

„Pas du tout, mademoiselle," odpověděl ledabyle a dodal zvolna, dávaje si záležet na každém slově a na jeho výslovnosti: „Le troisieme meurtre, rien de plus."
Vypadla z role a vyskočila. „Cože?"
Pokrčil rameny. „Osud. Anebo pluk parašutistů nad Prahou. Abys nechodila po večerech na procházku. Zatím."

Jel na místo do oné vilové čtvrti, vzdálené něco málo přes kilometr, a nespěchal. Věděl, že už nic dohnat nemůže. Ulici našel snadno, zdálky se v korunách stromů odrážely modré záblesky majáků na střechách vozů Bezpečnosti. Zastavil za sanitkou, vystoupil a šel k tomu místu. Rozhlédl se.
Nějací zvědavci postávali naproti přes ulici a někde tušil tváře mezi listím křoví. „Zhasněte ty majáky!" vykřikl na řidiče vozů. „Nejsme cirkus."
Vyšel mu vstříc poručík Beránek. Mlčky ukázal hlavou za sebe.
A kapitán Exner tam uviděl totéž, co před nedlouhou chvílí dívka s mládencem a rozzlobený otec. Tentokrát bylo místo už osvětleno reflektory.
„Kdo to je?" zeptal se.
Beránek pokrčil rameny. „V tom je právě problém, kapitáne. Je docela jasné, když se podíváš na zadní kapsu u kalhot, vidíš tam tu krev? Je myslím zatím docela jasné, že ten, kdo to udělal, tomu člověku sebral z kapsy nějaké doklady. Nemá, pokud jsme zatím mohli zjistit, u sebe naprosto nic. Možná že v druhé kapse kalhot, ale já o tom pochybuju."
V brance stál bledý silný muž, na nohou měl pantofle a noční košili strčenou nedbale do kalhot.
„To je pan Sehnal," představil ho Exnerovi poručík Beránek. „Ten nám telefonoval."
„Zehnal, pane," opravil ho vazoun. „Zehnal."
„Vy jste slyšel nějaký výkřik, nebo rámus, nebo co?" zeptal se Exner.
„Já nic neslyšel. Toho chlapa jsem nenašel já, ale moje dcera s tímhle mladíkem."
Ti dva seděli na zídce plotu za brankou, zády do ulice. Když k nim přistoupil, vstali. Rozhlédl se. Pod oknem domku uviděl jakousi lavičku. „Pojďte si sednou tamhle."
Posadil si je zas vedle sebe a sám dřepl proti nim na rozvrzanou židli. „Tak povídejte, nemusíte spěchat. Jeden po druhém, jak se to stalo. Tak nejdřív vy," ukázal na mladíka. „A snažte se na nic nezapomenout."
„My jsme byli na disco…"
„To mě zatím nezajímá," přerušil ho kapitán Exner. „Zajímá mě to od té chvíle, kdy jste vkročili na roh téhle ulice, anebo od té chvíle, kdy se vám zdálo něco podivného, když jste sem přicházeli. Pokud jste ovšem šli pěšky."
Přikývl. „Ano, šli jsme úplně pěšky až zdola z náměstí a trvalo nám to asi hodinu."
„Proč tak dlouho?"
„My jsme se často zastavovali," řekl.
Exner přikývl. „Dobrá. A když jste došli sem, na roh, a když jste šli tou ulici, která vede sem…"
Mladý muž pokrčil rameny. „Nic."
Zavrtěla hlavou. „Nic. Nikoho jsme nepotkali a nezdálo se nám… nezdálo se nám, že by se tady dělo něco zvláštního…"
„Nějaké auto, hluk motoru nebo něco takového?"
Zase se ti dva na sebe podívali a on řekl: „Víte, mohlo se snad stát, že jsme někoho potkali a mohlo jet i nějaké auto, ale já si na nic nevzpomínám. A co ty?"
„Taky na nic. Ale stejně si myslím, že jsme opravdu potkali nějakého pána tam dole u hlavní třídy, nějakého staršího člověka a jinak vůbec nikoho."
„Jak vypadal ten starší člověk?"
„Jako starý člověk. Trochu sehnutý a tak…"
„Podle čeho si myslíte, že byl starý?"
„Protože – mám dojem, že měl šedivé vlasy."
„A co dál?"
„Dál nic, ale," zarazila se. „Opravdu nevím, jestli měl skutečně šedivé vlasy. Mám prostě dojem, že člověk, kterého jsme potkali dole u tramvaje, byl starší. Snad byl shrbený, nebo nevím. Už si nevzpomínám."
„Neměl hůl? Brýle?"
„Možná. Nevím," podívala se znova na mládence, který si rovnal brýle na nose. Kapitán Exner ovšem nevěděl, že na nose byl zraněn, jak dostal facku od pana Zehnala.
„Tak znova," řekl pomalu a trpělivě kapitán Exner. „Tak znova a ještě jednou. Když jste došli někam na začátek tady té ulice na křižovatku hlavní třídy, po níž jezdí tramvaj, tam někde v těch místech jste potkali staršího člověka. Domníváte se, že byl starší, protože měl šedivé vlasy, ale nejste si tím jisti. Tak teď chvíli seďte a přemýšlejte docela v klidu a zopakujte si, jestli vám to půjde, celou cestu od náměstí až sem. V téhle ulici nebyl nikdo, když jste do ní vešli?"
„Nikoho jsme neviděli," řekl.
„Ne," doplnila ho.
Vzhlédli na někoho, kdo se tiše postavil za kapitána Exnera. Všiml si jejich pohledu a podíval se vzhůru. Nad ním stál poručík Beránek. Zaťukal mu na rameno. „Je tady nějaký pán, snad by tě to zajímalo…"
Přikývl. „Tak si to tady zatím v klidu rozmyslete."
Pán stál na chodníku před brankou. Měl přes pyžamo tmavý svrchník a na hlavě baret. Na nohou naboso obuté lesklé černé polobotky. Řekl: „Jmenuji se Koloušek, Antonín Koloušek a bydlím tamhle v čísle 3," ukázal palcem za sebe.
„Já jsem kapitán Exner."
Antonín Koloušek si kapitána trochu udiveně prohlížel, poněvadž mezi všemi těmi ostatními napůl oblečenými, trochu

pomačkanými příslušníky, kteří byli vzbuzeni z nejlepšího spánku anebo vytrženi ze židlí, kde klimbali druhou polovinu služby, byl ten člověk před ním vyžehlený, s uvázanou kravatou, naprosto svěží, jako kdyby právě vyšel na dopolední procházku. Nemohl ovšem vidět vrásky kolem očí a podél úst a koneckonců bledý byl v tu hodinu kdokoliv. „Nevím, jestli vám to pomůže, pane kapitáne," omlouval se Antonín Koloušek. „Je to takové docela drobné sdělení. Toho pána," zarazil se a ukázal na nehybné tělo, teď už přikryté prostěradlem, „samozřejmě neznám. Myslím, že tady nebydlel, a mám dojem, že jsem ho také nikdy neviděl. Žiju zde od narození, víte, a znám v okolí dost lidí. V téhle části nebydlí příliš mnoho lidí, takže je možné je poznat. Zahrady jsou dost velké…" Zarazil se. „Promiňte, já k věci: bylo nějak před půlnocí, mezi jedenáctou a dvanáctou, to bych vám nemohl říct, protože jsem se nedíval na hodinky, probudil jsem se. Štěkal sousedův pes. Nemám hlavně na začátku noci zrovna dobré spaní a přiznám se, že ten pes mě budí dost často, lidé se vracejí z biografů a z divadel, z tanečních zábav nebo tak právě před půlnocí, kdy já mám nejslabší spaní a ten pes vždycky štěká. Neštěká hlasitě, není to veliký pes, ale mě to vzbudí. Tedy vzbudil mě i tentokrát, já se trochu převaloval a pak jsem se šel napít. A jak jdu kolem okna, tak jsem bezděčně vyhlédl na ulici. Vidím zrovna na roh ulice. Mám dojem, že jsem viděl tohohle člověka, jak jde směrem dolů. Rozhodně to byl někdo velice světlovlasý. Ale nemohu vám s určitostí říci, že to byl právě on. A potom, když jsem se napil a lehl jsem si, uvědomil jsem si, že sousedův pes štěká pořád a nějak dlouho. Napadlo mě, že zas někdo jde, anebo že cítí kočku. Štěkal prostě déle, než je obvyklé. Potom bylo ticho. Nebo jsem usnul. To vám už nemohu říct."
„Děkuju vám, pane Koloušek," řekl kapitán Exner tiše. „To je zajímavé…" A obrátil se k Beránkovi: „Nemá smysl," a pozdravil pokynem hlavy pana Kolouška, „abychom nějak měnili program. To nám stejně nic nepomůže. Snad tady okolo najdou někoho, kdo tohohle chlapíka pozná. Hlášení o tom, že je nezvěstný, může přijít za čtrnáct dní, za měsíc, podle toho, kde byl zaměstnán a jak. Myslím, že tady opravdu nebydlel," dodal kapitán Exner zamyšleně. „Jesli ano, tak máme štěstí. Copak? Vzhlédl k nadporučíku Vlčkovi, který k nim přistoupil. „Požádáme, aby to udělali jako na Žižkově. Fotografie, dotazy atakdále. Máš dojem, že bychom už mohli odjet?"
„Mám," řekl Vlček. „Jedna věc tě možná potěší: plátěné kalhoty měl ušité pěkně na tělo, anebo si takové vybral, to ještě uvidíme, ale rozhodně tam kolem kapsičky zůstalo to, co bych kvalifikoval jako použitelné otisky prstů. Zatím."
„Tak to taky vykliďte, řekl kapitán Exner a položil ruku na rameno mohutnému muži, který stále v té své noční košili střežil branku do zahrady u svého domu. „Moc vám děkujeme, pane… pane…" zarazil se, ale řekl správně: „Pane Zehnal. Pomohl jste nám. Já si ještě, dovolíte, pohovořím s vaším synem a…"
„To není můj syn, pane." A Bohuslav Zehnal se rozkašlal. „Promiňte, soudruhu kapitáne, to není můj syn."
„A vy ho neznáte?"
„Od vidění."
„A vaše dcera?"
Bohuslav Zehnal vydal neurčitý zvuk.
„Aha," řekl kapitán Exner s porozuměním. „Tak jestli dovolíte, ještě si chvíli pohovořím s vaší dcerou a tím chlapcem, který ji tak obětavě doprovázel."
„Prosím," řekl Bohuslav Zehnal odměřeně. „Budete nás s manželkou ještě potřebovat, pane kapitáne?"
Kapitán Exner zavrtěl hlavou. „Ne…" a šel si sednout na židli proti milencům u zdi domku.
„Tak co?" zeptal se jich. „Na něčem jste se domluvili?"
„Vůbec na ničem," řekla, „my si vůbec na nic nemůžem vzpomenout kromě toho, co jsme vám řekli…"
„Tak," řekl kapitán Exner tiše. „Tak to pojďte říci do protokolu, odvezeme vás potom domů…" A dodal sám pro sebe: „Osud…"

Strážmistr je to poslední, ale jak se mu pořád říká, nejdůležitější kolečko. Když je mu dvacet, jako bylo strážmistru Karlu Bourovi, tak je tak úplně poslední, že se skoro ani nedotýká složitého soukolí střežícího bezpečnost. Je spíš pořád na ulici, než u toho soukolí, šlape chodník a nechá si nadávat od opilců. Když si dá v hospodě pivo, tak mu určitě někdo položí na židli připínáček. A když se někde perou cikáni s kudlama, tak tam pošlou strážmistra Karla Bouru, aby je rozehnal. Třikrát už uhnul kudle a dvakrát letícímu půllitru. Takže posledně raději počkal za rohem, až se věci dořeší samy.
Úkol, jímž byl pověřen v Tachovské ulici, mu prostou jednoduchostí znamenal drtivou nudu. Karel Bouda si nesl pod paží červené desky a v nich tři velké fotografie Milady Snášelové a s tímto pranepatrným zavazadlem kráčel dům od domu, dveře od dveří, poschodí od poschodí, bral to v Tachovské ulici od čísla jedna až po číslo 23 a od čísla dva až po číslo 24. Od rána do večera, 12 hodin a ještě později, poněvadž si někteří lidé vzpomněli, že mohou rovnou z práce jít do biografu, a tak strážmistru Bourovi nezbylo než se znova vrátit z čísla 5 do čísla 4, do čtvrtého patra i po té desáté, aby ty lidi zastihl doma. Otázka byla jednoduchá a prostinká: znáte tuhle paní na fotografii (nebo tuhle dívku), a jestliže ji znáte, jak a kde bydlí.
Vrtěli nad fotografiemi hlavou. Občas někdo řekl: „Jo, možná, že jsem ji viděl, ale kdy a kde, to už se nepamatuju." Anebo: „Je mi nějaká povědomá, ale jenom povědomá„ Anebo: „Člověče, já si ksichty nepamatuju." Anebo: „Ježíš, ježíš, Fando, podívej! Zrovna tuhletu podobnou jsme potkali dnes dopoledne v tramvaji. Seděla proti nám. Hele, Fando, jako by jí z oka vypadla, viď?" A strážmistr Boura pokývl hlavou a šel dál.
Až v čísle 12 řekla důchodkyně Květa Kulhánková (vdova, stáří: 72 let): „Nojo, tu znám. Počkejte, pane strážník, skočím si pro brejle."
Strážmistr Boura nechápal, proč vdova Kulhánková potřebuje brejle, když ty fotografie jsou formátu A4, ale během svého putování si zvykl na ledacos.
Paní Kulhánková se vrátila a nasadila si brejle. Ranní slunce se vesele opíralo do pavlačí, světla bylo habaděj. Nicméně popošla k zábradlí. Lekl se, že jí ty desky vypadnou z rukou, spadnou někam mezi dvorky a on bude muset klusat dolů,

hledat to, a zase nahoru.
Nevypadly jí. „Hele, tu znám."
„Vážně?" podivil se strážmistr Karel Boura. „A vzala jste si dobré brejle, paní?"
„Jo, chlapče. Vzala."
„A jakpak ji znáte?" zeptal se zvědavě.
„To je jednoduchý. Chodí semhle za paní doktorkou." Ukázala na dveře na konci pavlače. „Čím dál tím častějc', a mám dojem, že u ní posledním rokem bydlí."
„Vážně, paní Kulhánková?"
„Neodvážila bych se lhát," konstatovala důchodkyně Kulhánková. „Bůh by mě musel potrestat."
„A u který paní doktorky bydlí?"
„Vždyť říkám, na konci pavlače u paní doktorky Adlerový."
Zavrtěl nedůvěřivě hlavou, protože věděl, že Milada Snášelová vůbec v tomto obvodě nebyla hlášena k jakémukoliv pobytu.
„Kampak jdete?"
„Jdu se zeptat té paní doktorky Adlerové," řekl strážmistr a balil desky s fotografií.
„Ale ta tady není."
„A prosím vás, a kde by byla? V práci?"
„Ne, paní doktorka odjela na dovolenou, nebo k rodičům nebo vůbec někam. Asi před tejdnem, anebo to jsou čtyři dny? Už nevím."
„A kdepak pracuje paní doktorka Adlerová?"
„Jo, to vůbec nevím. Je to nějaká badatelka."
Nicméně strážmistr Boura došel až na konec pavlače, aby pro jistotu zhlédl jmenovku na dveřích. Opravdu, podle jmenovky v tomto pavlačovém bytě čtvrté kategorie bydlela jakási PhDr. Ruth Adlerová.
„A ještě vám můžu říct," pokračovala paní Kulhánková, „že včera k večeru ji tady jeden pán hledal."
„Paní Snášelovou? Anebo paní doktorku?"
„Kterou, to nevím. Ale přišel takovej hezky oblečenej pán, měl pořádný sako a kravatu a čistý boty a zvonil tady a čekal a pak zase šel pryč."
„A v kolik to bylo hodin?"
„Jo, to si nevzpomenu, ale kolem pátý, šestý."
„A vzpomněla byste si, paní Kulhánkova," napadla strážmistra spásná myšlenka, „jestli ten pán tady byl poprvé?"
„Nemohla bych vám to říct přesně, ale jsem si skoro jistá," řekla důchodkyně Kulhánková, „že tady poprvé nebyl, ba dokonce bych chtěla poznamenat, že v poslední době, pane strážníku, sem ten člověk docházel dost často."
„Hm," zauvažoval Karel Boura. „A paní Kulhánková, měla byste teď na chvíli čas?"
„No, zrovna moc času nemám. Musím s odpadkama do popelnice a pak na nákup. Nemám nic pořádnýho k vobědu. A to já chodím nakupovat až dolů na plácek k trhovcům."
„Chtěl jsem vás jen poprosit," řekl strážmistr mírně, aby důchodkyni nepolekal, „kdybyste byla tak laskavá a mohla mě doprovodit. Potřeboval bych to, co jste mi teď řekla, napsat, a že byste mi to podepsala."
Zamyslela se. „No…"
„Já vás potom na ten nákup doprovodím, anebo…"
„Tak já si du vobout boty," řekla. „Vobuju si boty a du. Když ta hezká holka tak špatně skončila, musím něco udělat pro odhalení vraha."
„A vy ho znáte?" vyjevil se nadstrážmistr.
„Kdybych ho znala, tak na něj ukážu, ne?" odpověděla Kulhánková rozhořčeně.

Na těžkých ocelových dveřích byl rudý nápis:

VSTUP PŘÍSNĚ ZAKÁZÁN!

Kdo přesto vstoupil, nemohl se nedivit striktnímu příkazu.
Uprostřed na dvakrát zalomený řídicí pult, hodný střediska kosmických letů, tři zdi pokryly panely se stovkami světýlek a desítkami měřicích přístrojů. Jedna stěna byla prosklená a otvírala pohled na spletité bludiště skleněných rour. Co na onom pohledu bylo zvláštní: strop strašidelné haluzny nad bludištěm průhledných rour byl dřevěný, starodávně povalový a podlaha byla z tlustých fošen, jež dávaly tušit, že jsou stropem další spodní podobné haluzny. Z pultů i z panelů trčely dráty, klubka drátů se povalovala na zemi, bylo vidět, že se zde dosud pracuje a stanoviště, jak se zdálo, není dosud v provozu.
„Tak," pravil pan Maroušek, vycházeje z přístěnku vedle dispečinku, „kafíčko, pane Čelakovský, bude hnedle."
Spisovatel Vojtěch Čelakovský seděl na čestném místě, totiž v otáčecím křesle za dispečerským pultem. Mezi pultem a panely před ním se procházel – rovněž v montérkách - pan Ertl. Čelakovský měl dojem, že při každém kroku pana Ertla se podlaha trochu pohne a celý dům se malinko zachvěje.
„Mistře," vykládal pan Ertl, „To je námět pro vás, neváhám říci, jedinečnej. Vražda v antikvariátě! To tady ještě nebylo, Mistře. Představte si, vražda v antikvariátě, a my jsme byli při tom. Chápete tu šílenou odvahu nebo bláznivost toho chlapa? Tam bylo dvacet pětadvacet lidí! Že jste tam ještě chvíli nezůstal! A museli bejt dva."
„To bylo vykoumaný," pravil pan Maroušek. „Jeden stál u některé zásuvky s falešnou zástrčkou v ruce a druhej chodil za ním. Totiž za Maternou. A pak stačilo strčit falešnou zástrčku do zásuvky, prásk! pojistky, tma, lup, lup, lup."

„A ten grif," pokračoval pan Ertl, „jak parašutista. Říkám, Mistře, to je pro vás námět na detektivku jak střiženej."
Vojtech Čelakovský se opřel a přehodil si nohu přes nohu. „Smí se tady kouřit, pánové?"
„Samozřejmě ze ne," řekl pan Ertl. „Je to tady přísně zakázáno. Ale protože jste náš host a protože my tady kouříme taky, tak si zapálíme."
„To máte tak," vysvětloval Čelakovský. „Známe se už pár let, že? Několikrát jsem vám, už říkal, že pravda života se pro tenhle žánr nedá použít. Je to nesmysl! Kdo by tomu věřil? Vražda v antikvariátě! Chudák paní Taussigová," dodal spisovatel bezděčně. „Heleďte, to je tak divný, pane Ertl, že se mi tomu až nechce věřit. Vím, je to pravda, včera jsem to slyšel z mnoha míst, to je moc šílený, poslyšte." Vojtěch Čelakovský se odsunul od pultu, vstal a protáhl se. V zádech mu zalupalo. Měřil dobrých 180, měl krátce střižené vlasy, trochu nahrbená záda od neustálého sezení, na sobě džíny a džínovou bundu. S těmi brýlemi se zlatou obroučkou, co měl na nose, vypadal povšechně jako starší playboy.
„Přejete si napravit, Mistře?" zeptal se úslužně pan Ertl.
Čelakovský sundal brýle. „To je nápad, pane Ertl."
Postavil se zády k panu Ertlovi, lokty přitiskl ke hrudi, dlaně na oči a pan Ertl provedl ten výkon s jistotou a elegantně. Už podruhé zalupalo v zádech Vojtěcha Čelakovského. „Bylo to príma," poznamenal. „Ale abychom se vrátili k věci, pane Ertl," přistoupil k řídícímu pultu, na kterém ležel kus papíru, a vzal do ruky tužku. „Podívejte, vám se v kotelně, u mě v kotelně, zřejmě díky tomu, že tady pracujete velice složitě, vynalézavě a na záležitostech daleko výšší kvality, samozřejmě, než jsou vypínače v mé kotelně, tak možná díky tomu se vám podařila věc naprosto geniální. Nejsložitější rozsvěcení a zhasínání světel na světě! Jestli dovolíte, pane Ertl, tak já bych vám to vysvětlil. Podívejte se, tadyhle mám v kotelně dva vypínače. Vypínač A a vypínač B u druhých dveří, když jdu ven. U vypínače B je třetí vypínač C, kterým se rozsvěcí světlo do předsíňky. A teď dávejte pozor, pane Ertl. Vypínač A a vypínač B, to jsou schodišťáky. Když zapnu vypínač A, rozsvítí se mi světlo v kotelně, a když v ten moment zapnu vypínač C, rozsvítí se mi světlo i venku. Avšak vypnu-li světlo v kotelně druhým schodišťákem B, pak zůstane svítit světlo venku, musím zmáčknout vypínač C, ovšem v tom případě, když, znova pak zmáčknu vypínač A…"
Zazvonil telefon.
Pan Ertl zvedl sluchátko. „Pracoviště elektromontážní čety," ohlásil. Poslouchal. „Ano, ano. Mám přijít naproti? Ne. Trefí. Ano. Čekám." Položil sluchátko a rozhlédl se. „Tak," pravil a spokojeně se rozhlédl. „A máme to tady."
„Copak?" zeptal se pan Maroušek.
„Poslouchejte," pravil pan Ertl, „jen poslouchejte."
Chvíli nebylo slyšet nic. Ale potom zřetelné kroky po železném schodišti.
„Blíží se kriminálka," prohlásil pan Ertl slavnostně. „Pepo, připrav čtvrtý kafe." Obrátil se na Vojtěcha Čelakovského: „Pro vás je to, Mistře, příležitost přímo jedinečná."

Pan Ertl šel ke dveřím, položil ruku na kliku a čekal, až kroky dojdou nahoru. Pak otevřel.
„Račte, soudruhu kapitáne."
Exner na prahu chvíli zaváhal. Všiml si papíru s nákresem, co ležel před Vojtěchem Čelakovským. Spisovatel měl pořád tužku v ruce. „Nebudu vás rušit, jestli máte poradu," řekl, „jel jsem náhodou kolem a vy jste mě do tohohle mlejna pozvali, pánové… Pan Ertl se podíval z Čelakovského na Exnera a zase zpátky. „Pánové se neznají?"
Čelakovský trhl koutky úst, jako by chtěl potlačit úsměv. „Ale snad nějak ano…"
„Dovolte, abych vás představil: kapitán Exner, Mistr Čelakovský."
„Čelakovský? Exner udiveně nadzvedl obočí.
„Ne Ladislav, Ohlasy písní a tak," pravil spisovatel. „Vojtěch Čelakovský."
„Mistr," pravil pan Ertl, „píše, jak jistě víte, detektivky a je autorem…"
„Já vím," pravil kapitán Exner a zdálo se, že je ku podivu v rozpacích. Bezděčné (anebo to nebylo bezděčně?) si prohlédl boty, jestli jsou dobře vyčištěné, a kalhoty (měly temně citrónovou barvu), byly vyžehlené a bez poskvrny. Poté přehlédl hnědou košili a kravatu, téměř stejné barvy jako kalhoty. To bylo rovněž v pořádku. Zdálo se, že se kapitánu Exnerovi zřejmé ulevilo.
Čelakovský se opřel lokty o dispečerský pult Díval se na Exnera velmi pozorné a pánům Ertlovi a Marouškovi neuniklo, že se spisovatel nějak příliš baví rozpaky toho mladého muže.
„Kafíčko, pánové," zvolal pan Maroušek. Postavil šálky na dispečerský pult. „Račte se posadit, prosím."
Odsunul pro kapitána Exnera křeslo.
Michal Exner se dlouho díval Čelakovskému do očí. „To křeslo je pro vás, pane Čelakovský," řekl.
Čelakovský se vrátil do křesla:
„Nerad bych vám překážel, soudruhu kapitáne," řekl skromně. „Vypiju kávu a poběžím." Odvrátil se od kapitána Exnera a dusil se. Snad kašlem.
„Jel jsem," povídal kapitán Exner, kterého ten kašel nějak rozptyloval, „jel jsem náhodou kolem… Vzpomněl jsem si, že jste mi říkali, abych vás navštívil. Mám problém, pánové: odborná expertiza potvrdila, co jste říkali. O jističích a stavu elektroinstalace v antikvariátě. Jenže mi nedokázali odpovědět na tuhle otázku: je nezbytné, aby při každém zkratu vyletěla hlavní pojistka? A zároveň mi nedokázali říci, jestli to někdo uvnitř neupravoval, podle jejich mínění, a jak se na to dívali, ne."
„Jestli si všimli, soudruhu kapitáne," řekl pan Maroušek, „tak hlavní pojistka je stejně pětka jako ty ostatní. To znamená…"
„Rozumím, to říkali taky. Jenomže mohl někdo tu hlavní pojistku vyměnit a připravit?"
„To mohl," poznamenal pan Ertl, „ale pokud vím, je tam pořádně dlouho a vůbec se divím, že nevyletěl celej barák."
„Takže když zkrat, tak skoro jistota, ze zhasne všechno."

„Skoro jistota.“
„A když ne, rozumíte, to je problém, taková věc byla připravena a musela klapnout.„
„To musela,“ souhlasil drze Vojtěch Čelakovský. „Naprosto klapnout.“
„Anebo nemusela,“ pravil Exner. „Když prostě neklapla, tak se to zkusilo příště, ne?“
„To by šlo,“ pokýval Čelakovský hlavou. „Zhasínalo tam v poslední době světlo často?“
„Paní Taussigová říká,“ odpověděl kapitán Exner Čelakovskému téměř poslušně, „že za posledních čtrnáct dní třikrát.“
„Takže třikrát to klaplo,“ řekl spokojené pan Maroušek. „Počtvrtý to muselo klapnout taky.“
Kapitán Exner pil pomalu kávu. „Prý tam Materna chodil průměrně dvakrát týdně.“
„No jo, kapitáne,“ a pan Ertl se skoro rozčílil: „Ale to je přece provokace! Při tolika lidech, co tam byli, to je hrozný!“
„Je,“ souhlasil Exner. „A bylo jich tam víc. Když zhaslo světlo, mnozí odešli.“
„A ten grif…“ poznamenal pan Maroušek.
„Ten,“ vzdychl kapitán Exner, „v tom krámě uměl kdekdo. Jestli to nevíte, tak i pan Hálek, zástupce paní Taussigové, sloužil u výsadkářů.“
Vojtěch Čelakovský se usmál, pomalu vstal, a než mu v tom mohl kdokoliv zabránit, skočil za záda Františka Ertla, hodil mu levičku pod krk, pravičkou ho bodnul do břicha, až elektrikář hekl. „Sakra,“ zařval pan Ertl. „Mistře, kdo by to do vás řek!?! Prokristapána, kde jste se tohle naučil?“
Čelakovský se vrátil se do křesla a ke své kávě. „Mě to naučil plukovník Liberta. Párkrát jsme si to zkusili cvičně.“
„Páni!“ vydechl pan Maroušek.
„Prima,“ řekl kapitán Exner. „Štěstí, že jste předevčírem odpoledne v antikvariátě nebyl.“
„Štěstí?“ zeptal se Vojtěch Čelakovský.
„Moje,“ přiznal skromně kapitán Exner.
„Tak vám něco řeknu,“ pravil tiše spisovatel a hleděl si cigarety, která mu předtím uhasla a kterou si teď znova zapálil. „Něco vám řeknu… Byl jsem tam, kapitáne.“
„Cože?!“ zařval pan Ertl. „To je blbost. Promiňte, Mistře, to je blbost.“
„Náhodou jsem tam byl,“ opakoval tiše spisovatel. Podíval se na pana Ertla téměř provinile. Ukázal očima na kapitána Exnera a pokrčil omluvně rameny. „Dřív nebo později by se to kapitán dověděl. Když zhaslo světlo, tak jsem krám opustil.“ Zvedl hlavu a podíval se na kapitána Exnera: „Víte, kapitáne, Maternu jsem znal osobně velice povrchně. Kdysi jsme spolu chodívali do školy, byli jsme spolužáci, ale pak jsme se přestali stýkat. Náhodou. Ani leden, ani druhý jsme neměli čas. Potkali jsme se jednou za dva za tři roky třeba právě v tom antikvariátě. Tady padla taková myšlenka, kapitáne: vražda v antikvariátě je provokace. Jenomže: jestli to spočítáte a rozvážíte, jak Materna žil, zjistíte, že je velice obtížné zabít ho beze svědků. Pokud vím, vlastně se nikdy nepohyboval světem sám. Vždycky ve voze, taxíku. Byl v divadle, rozhlase, televizi, ve filmu pořád s někým. Pořád. Sám byl jen doma. Když si představím, že bych měl třeba já zabít Maternu, zvolil bych prostředí zcela nepřehledné. Stejně tak uvažoval vrah.“ Vojtěch Čelakovský si srovnal na nose brýle a opatrně zamáčkl v popelníku zbytek cigarety. „Abych už šel, ne pánové? Jsme domluveni, že. Ještě něco, kapitáne?“ Zdálo se, že spisovatel Vojtěch Čelakovský se baví něčím, co zůstalo nějak stranou odehrávajících se dějů. „Ne? Tak na shledanou, pánové.“
Kapitán Exner vstal a srovnal si kravatu. „Na shledanou. Dopiju kávu a půjdu zas do toho.“
„Vím,“ usmál se Čelakovský. „Zoufalý poutníku, jsme na tom vlastně stejně, kapitáne…“

Byl svěží den. Lehký a provlhlý severozápadní vánek hnal po modré obloze načechraná bílá oblaka. Slunce žhnulo, ale v lehkém povětří to ani nepřipadalo. Zůstává samozřejmě problémem, kolik lidí si vůbec příznivé počasí uvědomilo. Zřejmě jedním z mála, v němž bylo dost pohody a klidu, aby je mohl vnímat, byl obtloustlý muž sedící na zídce porostlé psím vínem před vchodem do obludné krychle ateliéru v prostoru Filmového studia. Sako si položil na klín, rozhrnul košili, obtloustlé ruce složil na to sako a v těch rukou držel objemný černý blok. Přimhouřenýma očima se spokojeně rozhlížel a víc než ruch na této nejfrekventovanější ulici studia ho zajímala obloha a oblaka. Potom ještě věnoval mírnou pozornost nenápadnému vozu pískové barvy, který dvakrát zvolna přejel kolem, protože jeho řidič hledal místo pro parkování. Když je konečně ve stínu staré břízy našel, obtloustlý muž spokojeně pokýval hlavou, podíval se na hodinky a s mírným úsměvem pozoroval řidiče, který kráčel k němu.
Obtloustlého muže napadlo, že tento nažehlený frajer sem vlastně patří.
Sem, do těchto míst. Mezi čtyři zarostlé loupežníky ve vysokých čepicích, – šli zrovna také kolem, – mezi rokokové dámy, které se opodál opalovaly, mezi otrhané děti, jež s jekotem přeběhly a nebylo na nich zvláštního nic jiného, než že byly oblečeny do kostýmů malých otrhánků z počátku století a byly bosé.
Elegantní muž se zastavil u obtloustlého vnímatele pohody dne. Ten k němu zvedl oči a oba chvíli mlčeli.
Obtloustlý muž s tlustým černým zápisníkem na kolenou byl samozřejmě poručík Beránek a také teď promluvil jeho hlasem: „Myslím, že všichni jsou už shromážděni tamhle na chodbě,“ ukázal palcem přes rameno ke dveřím, „a čekají.“
„Kdo všichni?
„Nevím zrovna dost přesně, koho sis pozval a kdo přišel nepozván. Zdá se, že promítání Studeného blesku tady vzbudilo podiv a překvapení. Mam pocit,“ dodal tišeji poručík Beránek, „že přišel sám soudruh ředitel studia.“
Kapitán Exner pokrčil rameny. „Slyšel jsem, že to není nejhorší film,“ prohlásil neurčitě, „takže se tomu nebudeme divit. Byl jsem ve mlejně.“
„Ale,“ řekl nevzrušeně poručík Beránek, „že se ti chtělo v tomhle horku, co panuje…“ a vzhlédl ke svému představenému.
„Právě proto. Ruchu je moc a neklid škodí. S tím chlápkem nic?“ Poručík Beránek zavrtěl hlavou. „Mládenci běhají už hodiny, ale nikde kolem dokola nebydlel, nebo by to musela být zatracená smůla, aby tam bydlel a docela náhodou

jsme nepřišli na toho, kdo ho znal. Vlček je tam pořád.“
„Měl by se připravit návrh pro televizi. Do dnešního večerního vysílání. Ale…“
„Já vím,“ pravil poručík Beránek a neobratně listoval v notesu. Měl tam několik fotografií a jednu z nich podal Exnerovi. „Mládenci připravili kresbičku toho chlapíka, aby to nevypadalo divně. Podle fotografie, jak tam ležel.“
Exner přikývl.
„Nechci lidi zbytečně rozrušovat,“ vzdychl poručík Beránek. „Takže jsem zavolal do ústavu, kde pracuje doktor Dřeštík, doktor Dragan Dřeštík – je to krásně zapamatovatelné jméno – a tam mi řekli, že pan doktor nebude několik dní v ústavu, protože dokončuje práci o nějakém bavorském geografu. Není mi dost jasné, proč se historik plete do zeměpisu.“
„Bavorský geograf,“ pravil kapitán Exner s jistým přehledem, „není zeměpisec. Je to kus pergamenu, který našli někde v Rakousku v minulém století a je to záznam o zeměpisných a místních poměrech v Evropě v 9. století. Říká se tomu ‚bavorský geograf‘, protože se předpokládá, že člověk, který to sepsal, byl z Bavorska.“
Poručík Beránek pokýval hlavou, jako že je všechno možné. „Pak by tady byla jedna – řek bych – zajímavá zvěst…“
Odmlčel se.
„Ale? Opravdu?“
„Jistě. Mravenčí práce přináší výsledky. Bylo nepochybně zjištěno podle svědectví jisté paní Kulhánkové z Tachovské ulice, že postižená Snášelová bydlela v jejím sousedství. U jakési doktorky Adlerové. Docházela občas, poslední dobou denně a naprosto pravidelně. Bydlela tam. Počkej,“ zarazil poručík Beránek polohlasně kapitána Exnera, který chtěl zrovna něco říct, rozhlédl se, a když viděl, že jim nevěnuje nikdo vůbec žádnou pozornost, pokračoval: „Nelenili jsme, můj kapitáne. Zjistili jsme, že doktorka Ruth Adlerová bydlí na Žižkove už několik let. Byt zdědila po paní, která ji vzala do v podnájmu před mnoha lety. Ruth Adlerová ještě studovala. Nastěhovala se do podnájmu a přihlásila se k trvalému pobytu a byt jí zůstal. Upravila si ho na byt druhé kategorie, máme také všechno zjištěno, a dotyčná doktorka Adlerová pracuje v Divadelním ústavu. To je instituce Akademie věd a vlastně je kolegiální institucí Historického ústavu. Aniž jsem se tě ptal, můj kapitáne, volal jsem do Divadelního ústavu a dověděl se – řekl jsem, že jsem doktor Sláma – a dověděl se, že paní doktorka Adlerová nastoupila tříměsíční neplacenou dovolenou, aby mohla pracovat na dokončení své kandidátské práce. Udělal jsem ze sebe hlupáka, zeptal jsem se, oč tu jde, a bylo mi řečeno, že jde o velice zajímavé téma, o kořeny avantgardy českého divadla ve 20. letech. Nevědí, kam doktorka Adlerová odcestovala. Mimochodem, rovněž nikdo v Historickém ústavu neví, kam odcestoval doktor Dřeštík, ale bylo mi řečeno, že to bude vědět jeho manželka, která pracuje v biochemické laboratoři na Karláku ve Fakultní nemocnici. Tam mi řekli, že paní doktorka Dřeštíková požádala o dva dny volna. Nelenili jsme,“ pokračoval s mírným úsměvem poručík Beránek a bezděčně si hladil oblé bříško, „a poslali jsme s Vlčkem jednoho mládence do bytu doktora Dřeštíka. Doktor Dřeštík ani manželka nejsou doma. Někdo ze sousedů nám řekl, že snad odjeli na chalupu, kam jezdi pravidelně každý víkend a někdy i některý den v týdnu. Jenže nikdo neví, kde chalupu mají. Prý někde na Vlašimsku. To by možná věděl někdo ze spolupracovníků doktora Dřeštíka.“
„Budeš se muset zeptat. Hned.“
Poručík Beránek pokýval hlavou. „Myslel jsem si to. A co ve mlejně?“
„Na návštěvě u těch dvou pánů byl spisovatel Čelakovský,“ řekl Exner suše.
„Znám. Slávy dcera.“
Kapitán Exner vzdychl. „Samozřejmě, že tenhle ne. A Slávy dceru nenapsal…“
„Já vím,“ řekl poručík Beránek smířlivé. „Nenech se zneklidňovat. Tak Čelakovský. Vida. Ostatně mnoho lidí ztrácí klid a stávají se dokonce nervózními. A ty, kvůli tomu Čelakovskému taky.“
„Milý Beránku, můj malý, tlustý Beránku, když začneme být nervózní i my…“
„Můj kapitáne,“ pokýval poručík Beránek hlavou, „tak se to sesype všecko.“
„Nuže, chtěl jsem ti jenom říct, že spisovatel Vojtěch ne Ladislav, Vojtěch Čelakovský byl v antikvariátě taky. Když zhaslo světlo, odešel.“
„Kdoví, kolik takových bylo. I vrah možná.“
„Právě. Přivedl mě na zajímavou myšlenku.“
„Eh?“ podivil se poručík Beránek. „Spisovatel?! Spisovatel tě přivedl na nějakou myšlenku?!?“
„Je to trošičku divný, ale co se dá dělat. Poslyš: lidé chodí z a do práce v určitou dobu, v určitý čas. Jsou chvíle, kdy jsou na ulici docela sami, anebo jsou někým pozváni na nějakou schůzku.“
„Rozumím,“ pokýval Beránek hlavou. „Ano, Snášelová šla domů a ten chlápek byl do vilové čtvrti, do Anhaltovy ulice, pozván.“
„Jsou lidé, kteří se na ulici téměř neobjeví. A mezi ně rozhodně patřil Boris Materna. Jezdil taxíkem, nebo pro něho jezdila žena autem. Nikde – kromě domova – nebyl k zastižení sám, nebo docela sám. Dobrá, mohl snad udělat pár kroků z divadla do nějaké restaurace, mohl se někde na exteriérech při filmování ztratit na chvíli do lesa na houby nebo maliny, ale to všechna byla krátká osamocení, neplánovaná. Prostě ten spisovatel…“
„Vím,“ řekl Beránek. „Ten spisovatel prostě přišel na to, že vlastně nikde jinde nebylo snadnější Mistra Maternu zavraždit. Nemá sice pravdu, mohlo to být i v divadle, ale tam je například v zákulisí cizí člověk nápadný. Vlastně to špatná myšlenka není.“
„K tomu zneklidnění. Potřeboval bych si promluvit, a to hned odpoledne, s Františkem Třešňákem. To je…“
„Vím – čert Barabáš, víla Lilinka, Pepa Lomcovák. V pořádku. A já bych,“ dodal poručík Beránek, „hned jak zhlédneme ten film, zas rád konečně navštívil pana inženýra Koudelku, abych to s ním konečně sepsal.“

Před promítací síní číslo jedna se na přání ředitele studia Vladislava Bartlera shromáždili ti, kdo se podíleli na realizaci

filmu režisérky Snítilové Studený blesk. Byl to především vedoucí produkce Bedřich Nehyba, starší pán s hedvábným šátkem na krku, její asistent režie Mirek Chvátal, fousatý otrhanec, přišel rovněž vedoucí hereckého oddělení Václav Zmáhal a ten vzal s sebou paní Modráčkovou, kdyby bylo něco potřeba, jak řekl při představování, když Exner tiskl té dámě ruku. Stranou všech se aristokraticky držel Jiří Steinburg.
Režisérka Snítilová měla na sobě plandavý indický šat a zlaté střevíce.
Koneckonců jí to slušelo.
„Tady soudruhu kapitáne," pokynul ředitel Bartler do temných dveří, „je vchod. Jestli dovolíte, můžeme začít."
Místnost byla spoře osvětlena panelem vedle promítacího plátna. Bylo tu na stupních asi dvacet křesel, pod okénky promítací kabiny stolek s mikrofonem, reproduktorem a lampou.
Ředite1 Bartler přistoupil k reproduktoru, zmáčkl knoflík a oznámil promítači, že film může začít.
Přítomní se rozesazovali. Zdálo se, že ředitel Bartler chce mít záležitost rychle za sebou. Snad náhodou nebo úmyslně ocitl se kapitán Exner zcela osamocen ve druhé řadě. Režisérka Snítilová seděla kousek stranou za ním, a ostatní se porůznu rozptýlili do šera.
Světlo zhaslo, začala hudba, promítací plátno bylo temně modré a probleskly na něm body škrábanců z filmové kopie. Někdo další vstoupil do promítací síně, denní světlo na okamžik zmírnilo tmu, pozdní návštěvník chvíli stál a pak, když začaly titulky a rozsvětlilo se, přisedl k Exnerovi. Byl to nadporučík Vlček. Na tázavý Exnerův pohled zavrtěl hlavou: „Nic. Docela nic."
„Mě by zajímalo," ozval se Exnerovi u ucha hlas režisérky Snítilové „prrroč jste vlastně tenhle film chtěl vidět."
„Ani nevím," zašeptal Exner. „Opravdu ani nevím, paní režisérko, ale snad mě to ještě napadne. Je to prý dobrý film."
Smutný blesk byla komedie, smutná komedie o muži štvaném jak v soukromí, tak i v zaměstnání, který se rozhodne, nebo spíš je přinucen, aby trávil dovolenou sám a zotavoval se. Boris Materna procházel trapnými i komickými situacemi, ale nikdo v promítací síni se neusmál. Ve tmě pod paprskem, který zářil z promítací kabiny a končil na plátně a chvěl se, bylo ticho, neboť jak se zdálo, na všech ležel stín smrti hlavního představitele. I když koneckonců je obvyklé a dávno jsme si zvykli, že se díváme na stíny již odešlých lidí a smějeme se kouskům, které byly pro ně scenáristy vymyšleny a režiséry zpracovány.
Ale tady smrt byla ještě příliš blízko.
Asi uprostřed filmu byla tato scénka: Boris Materna stál na břehu nějakého jezera. Stál na zídce z velkých kamenů, která vedla od břehu k hlubší vodě, místy se ta zídka ztrácela pod hladinou. Boris Materna byl bos, měl na sobě trenýrky, na hlavě kapesník s uzly rozích. Dělal, že chytá ryby. Rybářské náčiní měl na zídce za sebou, druhý prut na vratké vidlici vedle sebe. Vůbec, režisérka vymyslela pro jeho lov všechno, co by mu tu činnost ztěžovalo. Vratké postavení na nezřetelné zdi, spoustu krámů kolem, navíc postava, již Materna představoval, už dávno nedržela rybářský prut. Boris Materna hrál soustředěného, ale přitom nešikovného a zároveň okolnostmi sužovaného rybáře velice dobře. Mělo být časné jitro, břehy kolem byly liduprázdné. Jen někde daleko zvolna plula plachetnice, za ní druhá. Boris Materna nahodil pruty a hledal nějaký vyčnívající balvan, aby usedl. Vyrušil ho ryk hudby. Přímo k vlascům a přes ně si to hasil kajak a v něm dvě dívky. Veslovaly svěžím ránem, poslouchaly tranzistorák, něco na sebe pokřikovaly, toho člověka na břehu nevnímaly, natož jeho rybářské náčiní.
Marně ubohý rybář mával a volal. Tranzistorák volání přeřvával. Děvčata zapletla pádla do vlasců a rybář – jak chytal pruty, jež mu začaly uplouvat – se na zídce zapotácel, vykřikl, až nakonec spadl do vody. Ukázalo se, že je špatný, prachmizerný plavec, zdálo se, že se začal topit, byl tak nešikovný, že se nedokázal chytit podávaných pádel. Nakonec to dívky vyřešily. Vklouzly do vody a nešťastného rybáře vylovily, pomohly mu rozmotat vlasce a shromáždit roztroušené rybářské náčiní. Pro druhý prut se jedna z nich dokonce potopila několikrát.
Nadporučík Vlček ťukl do Exnera loktem.
Ten přikývl.
„Nestopnem to?" zašeptal Beránek Exnerovi do ucha.
Zavrtěl hlavou.
K břehu přišel pomalu Jiří Steinburg. Zděšeně peskoval svého přítele a dokonce si zul boty, aby mu pomohl na břeh.
Režisérka Snítilová se naklonila k Exnerovi: „Ta čerrrnovlasá, to je doktorrrka Adlerrrová, Rrruth. Tu drrruhou neznám."
Zavola1a: „Pane Nehyba, nevíte, kdo je ta drrruhá?"
„V pořádku," řekl jí Exner. „To zas víme my."
Bylo to jasné a naprosto zřetelné. Druhou dívkou byla Milada Snášelová.
Film běžel dál.
Nešťastná postava, kterou Boris Materna představoval, se po několika příhodách, jež se zdály zakládat pro něho naději na nějakou lepší, méně vyčerpávající existenci, vrátil do starých zmatků rodiny a zaměstnání. Přitom mu všelijak, ne příliš šikovně, pomáhal jeho přítel představovaný Jiřím Steinburgem.
Běžely závěrečné titulky.
Panel vedle promítacího plátna se rozsvítil.
A minutu, možná víc, bylo ticho.
Jako by přítomní bezděčně vzdávali poctu vzpomínkou na Borise Maternu. Mlčela i režisérka Snítilová.
Exner se zeptal: „Mohli bychom, soudruhu řediteli, vidět ještě jednou jednu scénu?"
„Samozřejmě, ale bude to chvíli trvat."
„Nevadí, počkáme. Byla by to scéna… Taškařice s kajakem. Jak se pan Materna vykoupe."
„Prosím."
Nadporučík Vlček si sahal na krk, jako by ho škrtil límec. Ale byl to nesmysl, protože měl tričko.
Poručík Beránek klepal dlouhým, tlustým černým sešitem na vlastní koleno a pokyvoval hlavou, jako by si pořád v

duchu říkal: je to tak, měl jsem pravdu, mám vždycky pravdu.
A kapitán Exner cítil, že se mu bude špatně mluvit. Taky to byla pravda, protože když se vzápětí odhodlal k otázce, zněl jeho hlas poněkud výš než jindy: „Pane Steinburg, znáte ty dívky ve člunu?“
„Ne. A vůbec se na ně nepamatuju.“
„Jiří,“ řekla Snítilová, „vždyť s tou Adlerrovou jsi hrál…“
„Možná, paní režisérko. Ale já si nepamatuju obličeje.“
„Opravdu?“ zeptal se Exner.
„Vždyť je to nějaká komparsistka,“ vzdychl Steinburg. „Chtěli byste ode mne moc.“
„Takže,“ pravil Exner, „nic vám to neříká, pane Steinburg?“
„Nic, pane kapitáne.“
„Říkala jste, paní režisérko,“ obrátil se Michal Exner na Snítilovou, „doktorka Adlerová. Doktorka Ruth Adlerová?“
„Samozřejmé, co je na tom zvláštního?“
„Nic,“ pravil kapitán Exner tiše a zavrtěl hlavou, „docela nic. Mimochodem, doktorka Adlerová ale není herečka, že?“
„Ne, prracuje v Divadelním ústavu nebo v něčem takovém, já už si na to nepamatuju. Prroč se na to ptáte?“
„Protože by mě třeba zajímalo, a kapitán Exner se zvolna vzpaatovával.~ „Třeba by mě zajímalo, jak se doktorka Adlerová dostala do filmu, do vašeho filmu, a třeba zrovna do téhle scénky.“
„To je prrrajednoduché,“ odpověděla. „Před lety jsme ji vyhrrrabali tady s Chvátalem v komparrrsu.“
Vousatý muž pravil: „Jestli to mohu osvětlit? Mohu? Chcete obsáhlejší informaci? Podívejte, soudruhu kapitáne, do komparsního rejstříku se může přihlásit v podstatě každý. Je tam zaznamenáno jeho jméno, věk a takové základní údaje. My, když pro režiséra potřebujeme určitý typ, tak v komparsním rejstříku ten typ hledáme, samozřejmě známe z tohoto rejstříku už spoustu lidí. Takže před lety, už si nevzpomínám, co to bylo za film tady paní režisérky, myslím, že se to jmenovalo Krok vedle, nebo… ano, byl to Krok vedle… jsem na přání paní režisérky hledal drobnou, ale zajímavou dívku. V komparsu, který jsem paní režisérce pozval, si vybrala Adlerovou. Tehdá to byla studentka. Od té doby jsem ji používal i do jiných filmů, do dvou dalších filmů paní režisérky. Doktorka Adlerová občas hrála i menší role. Koneckonců k herectví má blízko, pracuje v Divadelním ústavu, studovala na filozofické fakultě divadelní vědu. Teď pracuje na kandidátské práci. Chtěl jsem ji na léto do filmu režiséra Ivana Macháčka, hovořil jsem s ní…“
„Kdy?“ poznamenal Beránek, aniž se obrátil.
„Je to asi dva měsíce. Potřeboval jsem ji na léto, ale řekla mi, že pracuje na kandidátské práci. To je všechno.“
„Ještě maličkost,“ pravil pomalu kapitán Exner. „Ještě jedna maličkost, pane Chvátal. Ve scéně, kterou znova uvidíme, hraje ještě jiná dívka. Mohl byste nám něco říci o ní?“
„To bych musel chvíli přemýšlet…“ Miroslav Chvátal si mnul prošedivělé vousy. „Člověk si všechno nepamatuje. Jenomže to já teď nevím, jak vlastně jsme ji sehnali. Jestli je taky z rejstříku, nebo jak…“
Z reproduktoru se ozval neosobní hlas promítače: „Mohu začít?“
„Ano.“
Byla tma, kvílivý rozjezd hudby, obraz se ustálil. Byl tu zas Boris Materna na kamenné zídce, před ním jezero, daleko za jezerem vysoké stráně, pruty a kajak s dvěma dívkami, vlasce, pádla a pády do vody.
„To docela stačí,“ řekl kapitán Exner. „Soudruhu řediteli, potřebovali bychom si udělat několik fotografií. Kdybyste nám tu kopii půjčil dejme tomu do večera.“
„Jistě.“
A opět bylo světlo.
„Vzpomněl jste si, pane Chvátal, jak to bylo s druhou dívkou v té scéně?“
„Vzpomněl,“ odpověděl poklidně ten vousatý člověk. „Vzpomněl jsem si docela dobře. Vy jste si nevzpomněla, paní režisérko?“
„Já jsem o tom nepřemýšlela. Třeba bych si vzpomněla, kdybych přemýšlela.“
„Bylo to tak: paní režisérce jsme nabídli z komparsu k doktorce Adlerové ještě jednu dívku, ale ta se jí nelíbila.“
„Já už vím, prrroč,“ řekla režisérka Snítilová. „Já už vím, prrroč se mi nelíbila. Byla dlouhá. Naprrrosto nevzhledná čárrra a já jsem do této scény potřebovala dvě na prrrvní pohled krrrásné a přitažlivé dívky. Prrrosím vás, pane Chvátal, tenkrrrát, co jste mi přivezl ty dvě kozy, to bylo strrrašný.“
Kapitán Exner se obrátil k režisérce Snítilové, konejšivě jí položil ruku na kolena. „To je v pořádku, paní režisérko. Ale pan Chvátal si vzpomněl… Pane Chvátal, kdybyste mohl být tak laskav a mohl pokračovat…“
„Byl to problém. Jestli jste si všimli, celá scéna a ještě ty další se natáčely u Dobřenic na Slapské přehradě. Bydleli jsme různě v okolí. Pár lidí bylo na Hrabůvce, někteří jezdili až do Sedlčan. V hotelu byli především herci, ano, tam byl ubytován také Materna, a pro kompars, protože šlo většinou o mladé lidi, jsme postavili stanový tábor. Šlo o týden a všichni byli vlastně rádi. My taky, protože jsme to pořídili levně. A v tom místě, kde se točilo, je velké rekreační středisko vysokoškoláků. Má to Svaz mládeže, nevím, jak se to jmenuje. A v tom zoufalství, když jsem nikoho k doktorce Adlerové neměl, jsem se tam vypravil, abych se pokusil' mezi rekreantkami najít vhodnou dívku. Byl jsem tam asi hodinu, hovořil jsem s vedením té ubytovny, rozhlížel jsem se různě při obědě. Našel jsem tři děvčata, která se mi zdála vhodná, takže jsem je přemluvil. Měly z toho legrací. Zavezl jsem je paní režisérce. Vybrala si tu dívku, kterou jste viděli. Bohužel si nepamatuju, jak se jmenuje. Objevila se ještě v jedné scéně o kousek dál. Jak kamera přejíždí pobřeží jezera na koupající. Stojí tam Materna na dece a tahle dívka je před ním. Pak se ta scéna vystřihla.
„Mám pravdu, paní režisérko?„
„Máte prrravdu,“ prohlásila režisérka Snítilová. „Vy máte totiž vždycky prrravdu, ale skutečně nevím, prrroč tuhle dívku jste zrrrovna vybral.“
„Protože se vám líbila, paní režisérko.“

„A prrroč se o ni zajímáte vy?“ zeptala se režisérka Snítilová ostře kapitána Exnera. „Prrroč se vůbec zajímáte o tuhle scénu? Je nějaká zvláštní, nebo co tam je? Vy se nezajímáte o Maternu, ale vy se zajímáte…“
Kapitán Exner se smutně usmál.
„Jestli my tři, paní režisérko, co tady sedíme, se nemýlíme – a ta možnost je nepatrná právě proto, že jsme tři – tak ta druhá dívka, kterou pan asistent Chvátal vybral v rekreačním středisku, a která se vám líbila a kterou jste obsadila do téhle drobné role spolu s doktorkou Adlerovou, o které samozřejmě nic nevíme a kterou jsme vůbec předtím neznali, tak tahle dívka je,“ zarazil se, „byla, paní režisérko, byla několik hodin potom, co zemřel Boris Materna, zavražděna.“

Produkční seděl za psacím stolem. Za jeho zády bylo velké okno a hledělo do zeleně topolů. Zeleň v tom jasné slunci zářila a chvěla se mírným vánkem.
Produkční listoval v objemných, sešlých a pomačkaných deskách. „Naštěstí se je podařilo shromáždit všechny.“ Zvedl hlavu ke konferenčnímu stolku, u něhož v kruhu seděli Miroslav Chvátal, Snítilová a kapitán Exner s poručíkem Beránkem. Ředitel se omluvil a místo sebe poslal svého asistenta, který měl, tím, že tam byl, vyjádřit ředitelovu upřímnou účast na případu. Vedoucí hereckého oddělení Zmáhal se zdál být zbytečný, Jiří Steinburg to o sobě dokonce prohlásil, nasedl do svého forda a odjel.
Nadporučík Vlček pravil Exnerovi: „Máme toho víc než nad hlavu. Potřebuješ něco navíc?“
„Jo. V rozhlase režíruje Magdaléna Hajnová. Materna s ní často pracoval. Musím s ní dnes mluvit. Potřeboval bych někde kdekoliv – mluvit s Mistrem Třešňákem, Františkem Třešňákem, víš, s tím loutkářem.“
Vlček přikývl, přestal žužlat lulku, dal ji do kapsy, požádal Exnera o cigaretu a odjel.
„Takže,“ pokračoval produkční Bedřich Nehyba, „vám to mohu říct přesně. Informace o doktorce Adlerové máte, pokud jde o druhou – to je problém. Ano, já to mohu zjistit podle natáčecích dnů. Tady. Doktorka Adlerová natáčela s jakousi Snášelovou. Milada Snášelová…“ Zvedl tázavě hlavu.
Poručík Beránek přikývl.
„Tak je to v pořádku. Tak Milada Snášelová podle záznamů, které mám, je nebo byla studentkou filozofické fakulty, 1. ročník, a celkem pro nás dělala šest, ne, sedm natáčecích dnů. Paní režisérko, musím vám říct, že ta scéna nás přišla pěkně draho.“
„Jak pozoruju,“ řekla Snítilová, „nejen nás.“
„Měl bych se vás zeptat,“ a kapitán Exner se usmál, „jak jste to myslela, ale nechám toho, paní režisérko. Možná že někdo z vás si vzpomene na nějaký detail, na nějakou zvláštnost. Událost, která se při natáčení stala, něco mimořádného nebo… Já vím, je to strašně dlouho a máte toho moc a pořád střídáte dojmy. Nicméně to zkuste.“
„Já si nemohu vzpomenout na nic,“ řekl s naprostou určitostí produkční Nehyba. „„Ale mohu vám poskytnout všechny papíry, ze kterých vyčtete data a věci, které pro vás budou zajímavé.“
„Ale tam přece tenkrát,“ usmál se asistent režie Chvátal, který měl paměť jako slon, „došlo k průšvihu. Jak jste Maternovi ujeli, Bedřichu. Vzpomínáte? Jak mu produkce ujela, nevzpomínáte si? Nechali jste ho přece jen v trenýrkách.“
„To bylo na tomhle filmu?“ podivil se Nehyba. „No, možné by to bylo. Ano. Sedlčany. Ano, to určitě bylo s těmi Sedlčany.“ Zasmál se. „Nedorozumění, ale všechno se vyřešilo. Musím vám říct, že Boris Materna byl velice slušný člověk. Herci jsou často – jak bych to řekl – neklidní nebo hysteričtí, a to Materna nebyl. Možná že byl, ale nikdy to na sobě nedal znát. Choval se naprosto korektně, chápal, když se něco nepovedlo, když se nám něco nepodařilo zajistit, například si vzpomínám, jednou v Budějovicích jsme ho chudáka nastěhovali do hotelu, kde netekla den voda a večer jenom studená. Bylo horko, nebylo možné se osprchovat, jiný by vyváděl, já nevím co. Materna tenkrát řekl na tu studenou sprchu: pane Nehyba, vydržíme! Všechno s ním šlo vždycky bez problémů, byl přesně na místě, nikdy se nestalo, aby na něho někdo z produkce, taxikář nebo režisér čekal. To byl neobyčejně poctivý a chápavý herec…“
Kapitán Exner pokyvoval hlavou. „Ano, ano, to se nám zdá také. Málem jsme o tom přesvědčeni. Jenomže, jak to bylo s těmi trenýrkami a s tím odjezdem?“
„To byste snad nejspíš mohl vyprávět vy,“ řekl produkční Chvátalovi. „Jednak umíte líp vyprávět, jednak jsem u toho nebyl.“
„Lapálie. Prostě během týdne, kdy se natáčela tahle scéna a ještě několik dalších kolem vody a kdy jsme všichni byli mezi chatami a chatkami – tam mají chaty a domečky i různé podniky a instituce – bylo horko. Naprosto ideální počasí. Nepršelo ani jednou, jen v polovině natáčení, večer, přišla bouřka, ale ráno to bylo všechno v pořádku, nezdrželi jsme se ani o den. Tak v té době údajně Materna někomu řekl, jestli z produkce, už nevím, nebo řidiči autobusu – my tam měli malý mikrobus – že přes noc zůstane v těch chatkách a v provizorním stanovém táboře, který jsme postavili pro kompars. Lidé, kteří s námi pracovali, připravovali táborák a zřejmě Maternu pozvali. Jakmile skončila práce, odjížděla jedna parta. Kdo se chtěl koupat, mohl zůstat, mikrobus pro ně jezdil večer. Materna téměř vždycky odjížděl s druhou partou. Tedy večer. Rád si zaplaval. Právě toho jednoho dne řekl, že zůstane přes noc na ten táborák a do hotelu nepojede, ale nechal si v autobuse všechny věci. Včetně bot. A někdo při odjezdu řekl: Jedem, pan Materna zůstává, a jeli a on opravdu zůstal na place jen v plavkách. Dopadlo to samozřejmě dobře. Někdo mu půjčil tepláky, jiný svetr, našly se i nějaké boty, ponožky. Bylo to v pořádku, Materna to vzal s humorem.“
„A dál?“ zeptal se Exner.
Chvátal nechápavě zamrkal. „Co dál? Dál nebylo nic.“
„Myslel jsem, jestli se ten příběh nějak nerozvíjel, jestli nějak nepokračoval třeba tam, na místě…“
Chvátal zavrtěl hlavou.
Exner se podíval na Snítilovou.
Pokrčila rameny. „Jestli si myslíte nějaký rrrománek, tak vás mohu ujistit, že na tyhle věci, pokud já vím, Materrrna

neměl čas a smysl.“
„Ale paní režisérko,“ usmál se kapitán Exner, „to přece, tyhle věci…“
„Já vím,“ mávla rukou. „Tedy nic.“

Loutkové divadlo Františka Třešňáka bylo slavné. Za dlouhá léta své existence a pod jeho vedením si vydobylo mnoho čestných uznání a prvních cen loutkářských festivalů na celém světě. Ve vestibulu byla většina cen a diplomů a pohárů a váz a sošek, které znamenaly světovou loutkářskou slávu, vystavena. A nad vším zářila usměvavá tvář samotného tvůrce divadla, režiséra, výtvarníka, scénografa a zároveň loutkoherce, ředitele Františka Třešňáka.
Ale jeho kancelář byla malá, okno hledělo na zasmušilé dvorky domovního bloku a neutěšenost pohledu zmírňovala snaživě bílá záclona.
Exner seděl nad šálkem kávy a vedle na stole ležela loutka víly Lilinky, zřejmě nový návrh do nové inscenace, protože František Třešňák zásadně pro každé představení dělal nové loutky, uzpůsobené pro tu kterou hru.
To se dověděl Exner jaksi mimochodem při uvítání a při omluvě, že stolek není volný.
Mistr si cpal dýmku a díval se na kapitána Exnera, jako by odhadoval, do které nové inscenace by se tahle loutka dala použít. Možná že ho dokonce něco napadlo, bezděčně se usmál. „To je zvláštní.“
„A co?“ zeptal se kapitán Exner.
„Je docela zvláštní, pane kapitáne, že mně věnujete takovou mimořádnou pozornost: jenom proto, že se vám zdálo, že při našem posledním setkání jsem se trochu podivně zadíval nebo usmál. Ne, ne! Říkal jste pohled! Zadíval! Nezdá se vám to málo pro vážný rozhovor?“
Michal Exner vzdychl. „Je to opravdu strašně málo, Mistře.“
„Vždycky jsem se domníval, že… jak se za mého dětství říkalo – policejní úředník pracuje s fakty a reálnými indiciemi.“
Michal Exner vzdychl podruhé. „Problém je v tom, Mistře, že nejsem policejní úředník. Druhý problém je v tom, že nejsem vůbec úředník, třetí, že se vám musím přiznat…“
„Ale, vy? K čemu?“
„Jsem zoufalý poutník,“ prohlásil kapitán Exner. „A kolem mě je zoufale nezřetelno, jestli tomu rozumíte.“
Zkušený a moudrý Mistr František Třešňák pokýval hlavou.
„Jenomže zas, Mistře, nejsem tak docela naivní pitomeček. Takže si teď nebudeme namlouvat, že váš pohled byl bezděčný. Vůbec ne, Mistře. Vy jste mi zřetelně chtěl naznačit, že ledacos víte a že byste se mnou hovořil rád mezi čtyřma očima. Proto jsem tady. Dohodněme se na tom, že já, maje zcela pusté ruce, přicházím za vámi, abych snad od vás získal nějakou docela zbytečnou, hloupou a naprosto nepotřebnou informaci. Boris Materna byl velmi pracovitý člověk, žil spořádaně, velice spořádaně, a jak jsem viděl jeho časový plán, je zázrak, že všechno stačil.“
„Jenom díky Kláře, totiž paní Maternové, jeho ženě.“
„O tom nikdo nepochybuje.“
„Bylo to myslím, pravil Mistr Třešňák a vložil do hlasu přesně odměřenou dávku sentimentu a účasti, „bylo to, myslím, velice podařené manželství.“
„To je právě to, Mistře, co vám vrtá hlavou a čemu nevěříte.“ Třešňák měl velmi důležitou práci s tabákem, s popelem a s ohněm ve své dýmce. Teprve když všechno uvedl do pořádku, poznamenal: „Jste bystrý mladý muž.“ A tvářil se, jako by byl s Exnerem nadmíru spokojen. „Velice bystrý mladý muž. Jenomže abychom si rozuměli, dojmy, nálady, nápady nejsou to, čemu vy říkáte indicie, a dojem není svědectví. Ale buďme k sobě upřímní,“ dodal velkoryse. „Vy jste vážil cestu za mnou pro jedno podívání a snad i náznak úsměvu. Kdo ví, jak to bylo. Mohl bych se vám vysmát. Ale mám rád lidi, kteří si umějí všímat,“ prohlásil otcovsky. „Koneckonců jsem přesvědčen, proč bych vám neřekl několik – dejme tomu – dojmů.“
„Byl bych vám za ně velice zavázán, Mistře.“
„Jenže, co vám řeknu, zřejmě víte. Podívejte, pane kapitáne, to manželství bylo tak sehrané, že muselo být nesehrané, jestli mi rozumíte. Ano? Jsem přesvědčen, že mi rozumíte. Klára byla koneckonců neúspěšná umělkyně, která se přimkla k úspěšnému umělci, samozřejmě bylo tu nějaké zranění nohy, ale tomu já nepřikládám žádnou důležitost. Znal jsem oba a z dálky je pozorovat. Sedm deset let, ano sedm let a něco, osm. Dejme tomu, že jsme všichni přáteli, že si všechno řekneme, ale není to pravda. Jsme k sobě upřímní, ale to také není pravda. Nikdo z nás není absolutně upřímný ke komukoliv, a zvláště když jde o nejsoukromější věci. Myslím, že Boris byl nešťastný, čím dál tím nešťastnější. Žil ve velice spokojené kleci, kterou mu obratně sestrojila. Ani ona nemohla být spokojena. Asi jste už poznal – myslím, že nejste tak docela nezkušený – že Klára má zřetelný sklon k hysterii.“ Mávl rukou. „Ale i kdyby neměla. Nic jí nechybělo, a přece jí pořád něco chybělo. Byla v ní neklidná chtivost a zároveň strach. Nevím z čeho. Propagovala své ctnosti, jako přesnost, pracovitost, puntičkářství, lásku ke svému muži, obětavost, s jakou se věnuje jemu a jeho práci, domu, domácnosti, obětavost a pochopení pro nás, sousedy, jimž ve volných chvílích ochotně sehnala to či ono, opatřila toho či onoho řemeslníka. Přivezla odkudsi tu věc nebo onu, protože z nás všech byla nejméně zaneprázdněna. Ano, ta propagace sebe sama byla u ní velice zajímavá.“
„Slýchám o svatouškovství…“
Mistr Třešňák překvapeně vzhlédl. „Ano, je to taková stará, v lidské společnosti vyzkoušená věc.“
„Jenom, Mistře – vaše úvahy – vaše úvahy jsou prostě zajímavé, ale kdybyste mi řekl něco konkrétního. Věci jsou u mne uloženy jako v hrobě. Drby sbírám, ale neroznáším je.“
„No,“ řekl rozvážně Mistr Třešňák, „jednak vám zbytečně chladne káva, ano, já vím, je horko, a za druhé – nechtěl bych vám vyprávět drb. Spíš bych vám řekl impresi. Co vy na to?“
„Nemám na vybranou, Mistře.“
„Nejsem sám, kdo chodí večer na osamělé procházky. Někteří kvůli psům, jako například pan Pelíšek, myslím si, že to

není ta správná a pravá procházka, protože se nedá přemýšlet, člověk aby pořád hlídal psa. Sám jsem míval psa a vím, co to je.“
Exner nehnul brvou.
František Třešňák si opět upravil dýmku a pokračoval:
„Čtvrť, ve které bydlíme, má už svoje léta. Začala se stavět v době, kdy jsem se narodil, a naše malé sídliště na stráni, která je tak strmá, že o pozemky tehda nikdo nestál, je podivnou, trochu zrůdnou výjimkou. Z té stráně jsme se my, majitelé, snažili udělat zahrady a domnívám se, že to nejlíp vyřešil Materna, když tam, jak lidé říkali, začal asi před patnácti nebo osmnácti lety – já se tam přistěhoval později – žít se svou matkou. Vysázel dole u plotu při patě stráně rychle rostoucí stromy. Jsou to jedle, dnes už jim je pár let, a potom keře, jenom keře a nějaké růže, takže to vypadá z jeho terasy velice hezky a původní terén není vidět. Dole je opuštěná ulice. Není slepá, ale je pustá, protože je zároveň zbytkem jakési staré cesty, která tam kdysi vedla. Pod ní jsou zahrádky velkých činžovních vil, kterým se z oken díváme na střechy a na komíny. Ta ulice je naprosto zbytečná. Když se stavěly ploty našich domků, tak si někteří nechali udělat branky, snad v naději, že tudy budou někdy chodit, ale je to nesmysl. Hlavní příjezd je shora. O spodní ulici se nikdo nestará, v zimě se neuklízí. Zajímá vás to?“
Kapitán Exner přikývl.
„Dobrá. Tahle naprosto zbytečná ulice, která je špatně udržovaná, je mou obvyklou večerní trasou. Ten, od něhož jsem koupil domek, dal dole v plotě udělat branku a od ní schody. Z prken podepřených kolíky, trochu se za ta léta zbortily, ale dá se po nich chodit pořád, já je už znám. Takže večer, aniž mě kdokoliv vidí z té naší malé kolonie na náměstíčku, tam vždycky někoho potkáte, zvláště večer, když ne pana Pelíška, tak se vrací domů pan Smetana z koncertu – uniknu do pusté, neosvětlené, špatně udržované, úzké a zcela zapomenuté ulice, která se docela starobyle jmenuje Úvoz. Vydám se většinou na západ, je to trochu do kopce, nahoru do vilové čtvrti, abych se mohl vrátit pohodlněji. Od toho novogotického kostela z počátku století. Někteří říkají, že na tom místě stávala románská kaple, ale já jsem se o to nikdy nezajímal. Ale k té ulici: zahrady činžovních vil na levé straně, kráčíte-li k západu, jsou oploceny dřevěným plotem, který je vysazen na podezdívku z bílých cihel a upevněn na sloupky z téhož materiálu. Zřejmě celý komplex starých vil stavěl jeden stavitel, jeden stavební podnikatel. Na pravé straně, kde končí naše pozemky, jsou většinou keře. Drátěný plot a keře. Drátěný plot je nejlevnější, není krásný, ale dá se rychle postavit. Nikdo z těch, kdo stavěli domky, v nichž bydlíme, neuvažoval o tom, jak zkrásnit spodek pozemku. Není vidět. Každý nasázel keře a mnozí nechali plot, kterým firma, co stavěla naše domky, ohradila staveniště. Maternův plot je ve slušném stavu a je v něm branka. Jednou tak jdu, tuším vloni, a zaslechl jsem klapnutí. To mě vyrušilo, takový zvuk je neobvyklý, přibouchnutí branky, nepříliš hlasité, a zdálo se mi, že to je jedna z branek, která vede právě k našim domkům. Byla doba dovolených, mnozí trávili léto mimo Prahu. Přirozeně jsem zbystřil pozornost…“ Naklonil hlavu: „A to se nenudíte?“
„Ani v nejmenším, Mistře.“
„Takže jsem byl malinko ostražitý a zkoušel jsem, která vrátka jsou otevřena. Byla to Maternova. Zdálo se mi, že se nahoře na terase – byla osvětlena – mihl stín. Mohla to být samozřejmě Klára. Druhý nebo třetí den jsem Kláru potkal a docela bezděčně, v sousedské žvanivosti, jsem se jí zeptal, zda měli návštěvu, nebo jsem snad konstatoval, že měli návštěvu. Klára se na mě udiveně podívala, zavrtěla hlavou a řekla: ne, byla jsem doma sama, Boris je na exteriérech. A já zakoktal: tak to jsem asi slyšel televizi.“
„O té brance, o tom klapnutí a stínu jste s ní nemluvil.“
„Samozřejmě ne, byl by to nesmysl.“
„A branka zahrady Borise Materny je pořád otevřená?“
Mistr František Třešňák upravil opět oheň v dýmce a smutně se usmál: „Ne. Je vždycky zavřená. Několikrát jsem to zkoušel. Takže to, co jsem před rokem v létě zažil, můžeme považovat za přelud, náhodu nebo omyl.“
„Nebo malou záhadu.“
„Myslím, že máte záhad až nad hlavu.“
„Ale mám je rád,“ pravil kapitán Exner. „Jestli rozumíte, tak mně záhady nevadí. Dokonce, Mistře,“ dodal, „o nich čas od času přemýšlím. Je to můj chlebíček.“

Nějakou chvíli trvalo, než se poručík Beránek dostal z Prahy, nějakou chvíli se vyptával ve Lhotě na cestu a dost času mu zabralo, než se vymotal ze vsi k ulici mezi chatami, jež vedla k letnímu domku Borise Materny.
Nenápadný vůz se sunul travnatou ulicí a míjel Adolfa Malečka právě ve chvíli, kdy se neklidný důchodce definitivně rozhodl, že nemůže proležet celé odpoledne, ať je jakkoliv horko, a musí začít s natíráním branky. Nesl si plechovku se zelenou barvou a štětec. Vůz u něho zastavil a řidič se zeptal, kde je dům Borise Materny. Adolf Maleček jej rád ukázal. Prohlédl si toho člověka, zůstal stát a sledoval, jak poručík Beránek, docela úhledně oblečený v tmavém saku, vystupuje z vozu a kráčí k letnímu domu herce Materny. V jedné ruce měl objemnou černou aktovku, v druhé trochu starodávný kufříkový psací stroj v černém pouzdře. Pan Maleček opatrně položil na zem plechovku, přes ni štětec a utíkal do zahrady. „Boženko,“ volal potichu, „pojď honem ven, pojď se podívat“
Když vyšla, ukázal na vůz. „Právě přijel notář,“ zarazil se. „Vlastně notář ne, to nemohl být ještě notář. To byl určitě soudní odhadce, protože taky tak vypadal. Přijel soudní odhadce, představ si! Nesl psací stroj. To znamená, že Maternová dům prodává.“
Jeho žena zakroutila hlavou. „To je trochu brzy,“ řekla. „Ale nemůžeme se divit Ani jednou tady nebyla delší čas. Bože můj, vždyť ten dům zchátral. Jsem zvědava,“ vzdychla, „co ten nový člověk s tím bude dělat. Třeba to není odhadce, třeba to je zájemce.“
„To by si nenesl psací stroj,“ prohlásil Adolf Maleček. „Pojď se posadit a uvidíš.“
A tak spolu seděli na lavičce a ještě rozprávěli o jiných věcech víc než hodinu, až se objevil na zahradě domu Borise

Materny poručík Beránek. Jeho oblek se zdál ještě důstojnější, aktovka i psací stroj v jeho rukách důležitější.
Oba důchodci se shodli na tom, že jde o slušně chovaného člověka. Když se totiž kolem nich vracel, nezapomněl je pozdravit.

Hala budovy rozhlasu tonula v pološeru. Nebylo tam mnoho ruchu toho pozdního letního podvečera.
Řekněme rovnou, že jediným, kdo tam bloumal, byl kapitán Exner.
Upoutala ho moucha, která lenivě – možná z posledních sil lezla po opěradle jednoho z křesel. Byla do zřejmě dobrodružka, jediná v okruhu desítek metrů.
„Mám hrozně málo času. Řeknu vám rovnou, že mám deset minut, protože mně začíná frekvence a velice nerada bych nechala herce čekat. Dobrý večer. Jsem Hajnová."
Polekala ho ta dáma vyššího středního věku, která mu promluvila přímo za zády.
„To je dobře, s časem jsme na tom stejně, paní režisérko."
„Posadíme se tady, nebo nahoře?" zeptala se.
„Snad tady, jestli dovolíte."
„Jestli dovolíte vy, samozřejmě, pane kapitáne. Jestli se nemýlím, tak za mnou přicházíte, protože vyšetřujete smrt mého přítele Borise Materny."
„Jestliže byl Boris Materna vaším přítelem, pak ano."
„Byl. Dlouhá léta."
Myslela asi na něco docela jiného, na nějakou práci, nebo na herce, kteří ji čekají, nebo na bůhví co. „Byli jsme spolužáky. Čtyři roky jsme společně chodili na fakultu, bydleli v jedné koleji, chodili do jedné třídy, nastoupili oba angažmá v Praze, já jsem později začala režírovat a přestala hrát divadlo. Zůstali jsme kamarády."
Zvedl k ní oči, a aniž musel vyslovit otázku, odpověděla sama.
„Nebyli jsme nikdy milenci, byli jsme skutečně vždycky jenom spolužáky a kamarády. Stačí vám to, pane kapitáne? Ale myslím, že to není věc, kterou jste chtěl vědět.
„Myslím, že se nemýlíte, paní režisérko…"
„To jsem ráda, pane kapitáne. Dále bych vám chtěla říct, že o soukromém životě Borisově jsem nevěděla prakticky vůbec nic. Neznala jsem jeho manželku, totiž neznala: asi třikrát čtyřikrát jsem ji náhodou viděla, když odvážela Borise tady od rozhlasu, jednou nebo dvakrát v divadle, už se nepamatuji, ale nikdy jsem s ní nemluvila, nevím nic o tom, že měl Boris s někým nějaký spor nebo spory, se mnou rozhodně nikdy ne, a zároveň nevím vůbec nic o jeho dalších soukromých záležitostech, počínaje majetkovými a konče," trochu se usmála, „citovými, byly-li nějaké."
„A byly-li?"
Zvedla oči ke stropu. Náušnice se jí rozechvěly a kameny, nepochybně pravé, vrhaly oslnivé blesky. „Ví bůh, ne?"
„Ale to snad ne?"
„Opravdu, já nic, já naprosto nic nevím, pane kapitáne."
Michal Exner si mnul nos. Možná přemyslel.
„Vysvětlila jste mi, paní režisérko, že máte málo času a já jsem vám odpověděl, že jsem na tom stejně. Po smrti Borise Materny nemá smysl mlčet o některých jeho, řekl bych, důvěrných záležitostech, protože to nemůže nikoho urazit, ani nikoho poškodit. Jeho pověst vůbec ne. Je dobrá. A zůstane to u mě. Nic nikam neroznáším."
„Ale já opravdu nic nevím."
„Možná něco tušíte."
Mlčela. Mlčela dost dlouho. Mlčela nadměrně dlouho na to, jak byla v řeči obratná, a neřekla nic víc než: „Nevím…"
Tiše vzdychl a nepřestal si mnout nos. „Předpokládám, paní režisérko, že náhody jsou různé a všelijaké, ale řeknu vám dvě věci, podle nichž jsem usoudil, že bude rozumné, když si s vámi popovídám. Věc první je: viděl jsem časový rozvrh Borise Materny. Dala mi ho k dispozici jeho žena. Pracovala jste s Borisem Maternou pravidelně několik večerů v týdnu. Jak jsem z plánů, které jsou velmi schematické, vyrozuměl, šlo z valné části o čtení na pokračování."
Přikývla.
„Jestliže dva lidé spolupracují téměř denně, pak o sobě vědí hodně, přirozeně, což je věc prvá. Věc druhá je závažnější," pokračoval suše. „Boris Materna byl zavražděn v antikvariátě v Kamenné ulici. Vím bezpečně, že byl zavražděn, nezahynul ani sebevraždou, ani jinak. Stalo se to odpoledne. A několik hodin nato byla na Žižkově spáchána další vražda. Zahynula třiadvacetiletá dívka, a to naprosto stejným způsobem jako Materna. Jenže to není všechno, paní režisérko. V noci na dnešek byl na jiném místě Prahy nalezen muž – my o něm zatím nic nevíme –, který byl zabit stejným způsobem jako ti dva. Vím naprosto bezpečně o tom, že Boris Materna měl jakási svá tajemství. Nevím leště, jaká.
Zamnula rty a přejela si štíhlými prsty po skráni, jako by si chtěla urovnat několik šedivých vlasů. „Možná že máte pravdu. Boris je mrtev. Ty druhé smrti, o kterých jste hovořil, to je hrůzné. Možná že jste přesvědčen o tom, že ta přepadení a smrt Borise Materny nebyly náhodné."
„Chcete snad říci, že se vrah spletl a zabil Maternu místo někoho jiného?"
„Neumím si to vysvětlit. Neumím si vysvětlit, proč by se měl najít někdo, kdo by zabil člověka, který podle mého soudu vlastně vůbec nikomu nepřekážel. Nemohl překážet, to musel být omyl."
„Paní režisérko, to byla pečlivě připravené vražda. Pokud jde o tu druhou, snad bych pochyboval, ale ten antikvariát byl připraven perfektně. Vrah se těžko mohl mýlit. Materna byl příliš zřetelná osobnost."
„V tom máte pravdu." Sklonila hlavu. Promnula si oči. „Ano, máte pravdu. Jen maličkost, pane, neviděla jsem žádný průkaz vaší totožnosti."
Ukázal jí odznak.

„Promiňte," řekla tiše, jakoby plaše. „Promiňte, vlastně jsem se ještě nikdy neocitla v podobné situaci. Počkejte, nechte mě ještě chvíli přemýšlet," ale vzápětí dodala: „Jenomže vlastně není o čem přemýšlet, že, pane kapitáne? Boris umřel. Ne, není rozhodně o čem přemýšlet, takže sliby, které se dají mrtvému, se mohou porušit, ne?"
Na to nehnul kapitán Exner ani víčkem oka.
„Ano, myslím, ze ano, jestliže vám to pomůže. Podívejte, nevím, z jakých důvodů, neznám naprosto příčiny té Borisovy žádosti, ale asi před dvěma lety, před rokem a půl, to už si nepamatuju přesně a dokonce ani nevím, při jaké to bylo příležitosti, mě požádal Boris o malou spolupráci." Odmlčela se. A protože kapitán Exner mlčel rovněž, pokračovala: „Šlo samozřejmě o nevinnou záležitost, anebo možná ne, já nevím, nikdy jsem se Borise neptala. Vím, říkáte si, proboha, kdy se už konečně ta ženská vymáčkne, ale já hrozně nerada ruším sliby, pane kapitáne, velice nerada, ale spěcháme oba. Podívejte, šlo o tohle: nemohu vám přesně říct, kdy se to stalo. Totiž kdy mě Boris pozval na oběd a kdy při tom obědě se mnou projednal tuhle věc. Rozhodně to bylo na začátku zimy. Seděli jsme v restauraci Praha. Málokdo ji zná, je to na Václavském náměstí. Boris říkal, že ta restaurace má jednu velkou výhodu, že tam nechodí nikdo ze známých. Měl pravdu. Hovořil dlouho o starých věcech, o studiích, vzpomínali jsme a mně bylo divné, proč mu tak dlouho trvá, než řekne, co vlastně chce. Mezi námi byl velice dobrý kontakt, velice dobře jsme si rozuměli, neměli jsme zábrany říct jeden druhému cokoliv. Zeptal se, jestli bych mu dovedla pomoci, řekla jsem, že nevím. Odpověděl, že půjde o malou lež, která by mu velice pomohla. Zároveň mi oznámil, že by byl velice nerad, kdyby mi musel říkat, proč ode mne tu službu chce. Řekla jsem, že má zbytečné řeči, ať mluví. Požádal mě, abych vždycky po předchozí domluvě zavolala k němu domů a oznámila mu, ze má se mnou v rozhlase čtení, a to v termínech, kde samozřejmě naše frekvence nebudou. Zasmála jsem se a řekla: to je samozřejmě maličkost, ráda podpořím jakýkoliv tvůj podvod. Ale byl velmi vážný. Prohlásil, že nejde o legraci. Znovu se nechal ujistit, že to zůstane absolutně mezi námi. Zároveň jsem mu musela slíbit, že v době, kdy se taková naše, řekla bych, falešná spolupráce bude odehrávat, nuže v té době zapíšu nebo nechám zapsat jeho jméno na vrátnici v rozhlase, aby kdokoliv, kdo se zvenčí zeptá, zdali je v budově, mohl od vrátného dostat kladnou odpověď.
„Rozumím. Můžete pokračovat."
„To je všechno," řekla režisérka Hajnová, „to je samozřejmě všechno. Vyhověla jsem. Nikomu jsem nic neřekla. Vy jste první a jediný. Zápis tady na vrátnici je záležitost formální. Jdete kolem a řeknete: večer nebo zítra večer si napište Mistra Maternu. To je všechno."
„Jak často jste tuhle zvláštní službu panu Maternovi poskytla? Máme totiž, jak jsem vám už řekl, jeho časový rozvrh, jeho pracovní plán, a kdybyste mi mohla říct, kolikrát za toho půldruhého roku vás požádal…"
Zpočátku málokdy a nepravidelně, jednou za týden, jednou za čtrnáct dní, v posledních měsících, od podzimu pravidelně. V posledních týdnech jeho falešné frekvence tvořily třetinu naší společné práce, možná víc."
„To znamená, že minulý týden nebo předminulý týden s vámi pan Materna pracoval dva dny. A ve svém pracovním plánu měl zapsáno dejme tomu pět dní nebo čtyři dni…"
„Ano, tak nějak. Zároveň bych ráda dodala, že naprosto nevím, co v té době Boris dělal, že jsem se ho na to nikdy neptala, on mně to nikdy neřekl, jen mi nezapomněl vždycky poděkovat. Myslím – mohu dodat subjektivní dojem? Mohu? Tak dobře. Domnívám se, že byl v té době šťastnější."
„K domněnce potřebujete nějaký postřeh."
„Jakýpak postřeh? Znala jsem ho léta. Bylo v něm víc humoru."
„Opravdu?"
„Řekla jsem vám, že je to moje domněnka: ale jsem si tím jista. Právě proto, že jsem Borise znala léta. Ovšem to neznamená, že by v něm byl nějaký velký vnitřní klid."
„Jenom kdybych měl jistotu…"
„Jakou? Jestli jsem vám řekla všechno? Samozřejmě že jsem vám řekla všechno, pane kapitáne."
„Kdybych vám sem poslal po mém kolegovi jeho pracovní plán, dokázala byste nějakým způsobem určit, které dny a hodiny skutečně s vámi ve studiu pracoval, a které…"
„Samozřejmě bych mohla. Ovšem byla bych ráda, kdybyste s tím přišel sám, protože zatím, jestli dovolíte, zatím se cítím tak vázána k Borisovi, třebaže už nežije, že bych se vlastně neodvážila hovořit o tom s někým jiným. Nebo dokonce diktovat protokol. Ale," krátce se zamyslela. „Ale," dodala smutně, „vlastně je to jedno." Vzdychla. „Vlastně je to teď úplně jedno. Můžete, pane kapitáne, poslat kohokoliv. Pokud budu mít k dispozici mé pracovní plány, tak to nějak dáme dohromady. Doufám, že i váš pracovník…"
„Samozřejmě. Ostatně…" Kapitán Exner se zarazil.
Neboť se stalo něco naprosto neočekávaného. Dveře, které oddělovaly halu od vrátnice, se prudce rozlétly a do haly vběhl poručík Beránek. Už sám tento fakt byl zarážející.
Poručík Beránek skutečně běžel.
Rozhlédl se, a když uviděl Exnera, nadechl. Vydechl, rázně na svého kapitána kývl a vyběhl ven.
„Ale," zašeptal kapitán Exner. „Promiňte, paní režisérko. Přijde za vámi tenhle, co se teď objevil a zmizel. Na shledanou."
A sám se rozběhl k východu z budovy.

Před rozhlasem stál vůz Bezpečnosti a na střeše blikalo modré světlo.
Beránek seděl uvnitř a dveře byly otevřeny. Exner přeběhl chodník, skočil do vozu a přibouchl.
„Na maják a na fňuknu!" velel poručík Beránek. „Zpět na Pohořelec!"
Siréna začala kvílet.
S Exnerem to hodilo do sedadla, jak se řidič prudce rozjel, pak sebou švihl o dveře, když chlapec u volantu vůz otáčel.
Poručík Beránek se vzepřel koleny a lýtky o sedadlo před sebou, rozevřel na klíně notes, vytáhl z kapsy baterku,

zalistoval a posvítil si na rozevřené stránky.
„Zatímco někteří lidé rozprávějí s umělci, my čile pracujeme. Zatímco někteří lidé ztrácejí čas klábosením s loutkáři a s…“ mávl rukou, „to je jedno. Spousta lidí,“ křičel, aby přehlušil hlas sirény, „si může uběhat nohy. Nezajímá tě, kam jedeme?“
„Zajímá,“ křičel Exner.
„Pohleď,“ poručík Beránek vytrhl jeden list ze svého notesu. Byla na něm primitivně namalována mapka. „Schovej si to do kapsy. Obkreslil jsem ti kousek automapy. Jeden mládenec se toulal po domě, co bydlí doktor Dřeštík, a nezjistil nic. Druhý mládenec si vzal na starost některé kolegy doktora Dřeštíka a od jednoho z nich se dověděl – nezáleží od koho, že má Dřeštík chalupu. Ten člověk povídal, že tam patrně doktor Dřeštík bude.“
„Co jste tomu člověku řekli?“
„Každému jsme vypravovali, že jsme dostali hlášení – a máme důvodné podezření, že někdo odemkl za nepřítomnosti uživatele Dřeštíkův byt. Podíváš se tam osobně?“
„Rád bych, hulákal Exner přes hluk sirény, „ale nevím, jestli přežiju tuhle jízdu.“
„Snad,“ mínil poručík Beránek a pokračoval: „Jedeme do bytu Karla Chalupy.“
„Kdo to je?“
„Dovtip se.“
„Ale…?“ podivil se kapitán Exner. „Kdo ho poznal?“
„Nějaká slečna, která tvrdí, že s ním pracuje. Karel Chalupa, inženýr, zaměstnanec OPBH, bytem Pohořelec 15, rozvedený, má pětiletou,“ Beránek se zarazil. „Měl pětiletou holčičku, manželka je znovu provdána, bydlí na Petřinách. Zjistili jsme si, že na těch Petřinách bydlel dřív i Chalupa. Před čtyřmi lety se odstěhoval a přihlásil se do bytu na Pohořelci. Zřejmě si ho dával sám dohromady. Je to půdní byt.“
„A Vlček?“
„Už je tam přes hodinu.“
„Bydlel sám?“
„Zdá se, že jo.“
Vůz zastavil a siréna zmlkla.
„Vrať se do rozhlasu,“ křičel kapitán Exner, „a popovídej si s paní režisérkou! Vezmi s sebou pracovní plány Borise Materny! Řekne ti zajímavé věci!“
„Proč,“ obrátil se dozadu příslušník, co seděl vedle řidiče, „tak řvete, soudruhu kapitáne?“
„Ze zvyku,“ pravil Exner a rychle vystoupil z vozu.
Přímo před ním byl dům číslo 15.

Na staré truhle seděla dívka. Měla na sobě džíny a svetr staršího bratra.
Byla bledá a měla rozmazané stíny kolem očí a na tvářích černá smítka spadlého líčidla z řas. Bylo jí kolem dvaceti, vlasy měla popelavě šedé a zcela kudrnaté, ruce složené mezi stehny v klíně a zdálo se, že má trochu horečku. Malinko s ní lomcovala zimnice. Za ní bylo otevřené okno. Ve zdi, jejíž tloušťka byla metr. Nic jiného než truhla, děvče, blikavé žluté světlo a hnědé dveře v tom posledním patře domu na Pohořelci nebylo.
Snad ještě zvláštní pach starých půd.
Možná že měl kapitán Exner po strmých schodech do třetího patra vyběhnout. Místo toho šel zvolna, ruce složené na prsou, trochu shrbený a s vráskou mezi obočím. Spíš filozof než někdo, komu hoří pod nohama.
Nahoře se chvíli zastavil, chvíli si tu dívku prohlížel a pak se šel vyklonit z okna vedle ní. Odsedla trochu. Podívala se na něho jako antilopa do černé nicoty tmy.
Oknem bylo cítit vlahou vůni. Venku šuměly staré kaštany a snad ještě opodál lípy. Nad koruny stromů se zvedaly bělavé zdi starého kláštera a jeho stěny – neosvětlené měsícem – byly hrozivě černé. Měsíc na obloze se díval netečně. Občas dovolil, aby mu bělavý mrak udělal přes tvář čmouhu.
„Není vám zima?“ zeptal se. Pořád byl opřen o rám okna, koleno na truhle. Pořád se díval ven.
Neodpověděla.
„Co tady děláte?“
„Čekám na nějakýho kapitána Exnera.“
„To jsem já. Co mně chcete?“
„Řekli mí, abych na vás počkala.“
„Kdo?“
„Tamti,“ pohodila neurčitě hlavou k hnědým dveřím.
„Vy tam bydlíte?“
„Ne.“
„Tak kde jste se tady vzala?“
„Řekli mi, ať jedu s nimi.“
„To vás jen tak sebrali na ulici?“
„Ne, přišla jsem sama.“
„A pročpak?“
„Poznala jsem ho v televizi.“
„Koho?“
„Karla.“
„Kterého.

„Karla Chalupu. Je to můj," zarazila se. „Je to můj šéf.„
„Takže?„
„Takže když jsem ho poznala, tak jsem to šla oznámit, že ho znám.„ Vzdychla. „Oni mi pak ukázali ten obrázek ještě jednou, je to nějaký divný obrázek, a pak mi řekli, ať je zavedu do jeho bytu, tak jsem to udělala. Tady bydlí."
„Jak ho znáte?"
„Už jsem jednou řekla: je to můj šéf. Sedíme spolu v kanceláři."
„Jak dlouho?"
„Dva roky, nebo něco víc."
„Byla jste už tady někdy u něj na návštěvě?"
„Byla. Párkrát. Máme kanceláře deset minut, možná patnáct minut. Co s ním je?"
„To je trochu problém," pravil kapitán Exner a podepřel si pěstmi bradu. „Docela vážný problém. Oni vám neřekli, co s ním je?"
„Neřekli."
„A co vás napadlo?"
Pokrčila rameny. „Nic mě nenapadlo."
„A co vás napadá teď?"
„Nic mě nenapadá."
„Takže jste s ním chodila."
„To se nedá tak docela říct."
„Takže jste s ním chodila jen trochu."
„Když to tak berete, tak jen někdy a trochu."
„Tedy žádná láska?"
„Tedy žádná. Byli jsme prostě kamarádi. Jenom někdy, říkám, jsem s ním chodila."
„Moc dobře tomu nerozumím, jenom někdy."
„Když jsem měla chuť."
„Měl chuť častěji on, nebo vy?"
„Častěji on."
„Chodíte ještě s někým?"
„Dejme tomu, že jo. Je to důležitý? Musím o tom mluvit?"
„Zatím ne, zatím ani ne."
Trochu ji zneklidňovalo, že pořád stojí vedle ní a vůbec se na ni nedívá. Kouká někam na měsíc a na stromy nebo bůhví na co. „Tak budu už konečně moct jít domů?"
„Viděla jste teď jeho byt?"
„Ano, viděla, zavedla jsem je tam přece."
„Máte klíče?"
„Nemám, otevřeli si."
„Bylo tam něco zvláštního, když jste tam vešla, něco nějak jinak posunutého, něco rozházeného, něco neobvyklého?"
„Ne, ničeho jsem si nevšimla." Schoulila se. „Tak můžu už jít?"
„Přestalo vás zajímat, co se s ním stalo?"
„Stejně mi to neřeknete."
„Klidně řeknu," pravil kapitán Exner, odvrátil se od okna a posadil se na okraj truhly vedle ní. „Tohle je jeho truhla?"
Pokrčila rameny. „Snad."
„Někdo ho zabil."
Kapitán Exner mluvil tiše a tak neúčastně, jako hlasatel rozhlasu, který ve zprávách čte o srážce vlaků v Bolívii.
Mlčela. Po chvíli zavrtěla hlavou. „Copak?"
„Nic. To není dost dobře možný."
„Pročpak?"
„Kdo by ho zabíjel?"
„Copak víte o jeho životě?"
„Je rozvedený, manželka se mu znovu vdala, ale čas od času ho chodila s holčičkou navštěvovat, takže…"
„Takže co?"
„Takže nic nevím a nemám tušení. Ale vy si ze mě možná… možná…"
„… možná že si legraci nedělám," mluvil kapitán Exner dál docela pomalu a skoro šeptal. „Nevím, proč bych si měl dělat legraci. Je večer, jsem dost unaven, dlouho jsme nevěděli, kdo ten člověk je. Byl zabit na dnešek v noci nějak kolem dvanácté hodiny, proto jsem se vás ptal, kdy jste ho viděla naposled."
„Když jsem odcházela z práce, to je před čtvrtou hodinou, šla jsem trochu dřív, zůstal ještě v kanceláři."
„Možná že si vzpomenete, že říkal něco zajímavého nebo nezajímavého, ale pro nás důležitého, třeba kam půjde, co se chystá dělat večer…"
„Tyhle věci mi většinou neříkal."
„Škoda," vzdychl kapitán Exner. „Co se dá dělat. Ale je opravdu mrtev."
Pokrčila rameny. „Ale to je přece nesmysl. Pro nic za nic."
„Říkala jste, že o něm nic nevíte. Jak můžete vědět, že pro nic za nic?"
„Vážně nevím, proč."
„Moc vás to nevzalo?"

Slabě se usmála. „Co mám dělat?“
„Máte pravdu. Heleďte,“ pravil kapitán Exner náhle trochu žoviálně. „Jak na tom byl s penězi. Měl dluhy? Nebo naopak někomu půjčoval?“
„S penězi na tom byl špatně, protože ho tenhle byt moc stál, to vím docela pozitivně. A potom taky platil vysoké alimenty.“
„Kolik?“
„To vám řeknou v účtárně. Tyhle věci mě nikdy nezajímaly.“
„Nepohádal se třeba s někým, nebo netelefonoval mu někdo a z toho telefonu…“
„Na nic si nevzpomenu, vůbec na nic, co by bylo podezřelého, si nevzpomenu. Ani si možná nebudu chtít vzpomínat. Nevím proč, ale teprve teď… teprve teď… se mi to zdá strašně absurdní a hrozný a…“
„Budu muset požádat někoho, kdo ho znal, aby identifikoval jeho… jeho tělesnou schránku.“
Zachvěla se. „Já to nebudu, viďte?“
„Když nebudete chtít.“
Zavrtěla hlavou.
„Kdo za ním chodil?“
„Spousta lidí. OPBH, to je strašný. Nájemníci, domovní důvěrníci, to je pořád, to je procesí.“
Pokýval hlavou. „Zeptám se vás na hloupost. Můžete a nemusíte odpovědět, ale je to pro mě dost důležitý, anebo by mohlo být. Říkala jste, že jste vlastně jeho milenkou nebyla. Která tedy byla jeho milenkou?“
„Myslím, že žádnou neměl.“
„Jak to? Myslíte?“
„Nikdy s žádnou nemluvil tak, že by to byla vážná nebo delší známost. Ale ženský měl. To vím určitě.“
„Tedy víc?“
Přikývla kudrnatou hlavou.
„Znáte některou? Víte, jak se jmenujou?“
„Ne.“
„Třeba jste některou viděla, přišla za ním do kanceláře.“
„V tom mumraji, co u nás je? Nesmysl.“
„Takže nikdy o žádné nemluvil.“
„Nikdy, a já jsem také nechtěla, aby mluvil.“
„Můžete jít domů, jestli chcete a jestli vás omrzelo tady sedět. Usnete?“
„Špatně. A taky se bojím. Teď se začínám nějak bát.“
„Řekněte chlapcům, co stojí u vchodu, aby vás doprovodili.
A řekněte tomu, co s vámi půjde, aby s vámi zašel na dvě čtyři deci. Pak budete možná líp spát.“
Zůstala sedět.
„Máte přece kam jít?“
„Mám. Bydlím kousek od Markéty v malý garsonce ze starýho krámku.“
„Takže je to kousek. Zavezou vás tam.“
Zůstávala sedět.
„Hm?“ zeptal se kapitán Exner.
Teprve teď vstala. „Nechce se mi s nějakým. Doprovoďte mě.“
Vzhlédl k ní. Usmál se. „To bych rád. Jak se vlastně jmenujete?“
„Květa Vránová.“
„Budu si to pamatovat, Květo. To bych rád. Zvlášť dnes bych docela rád někoho někam doprovázel. Ale nemám mnoho času. A taky, přiznám se vám, jsem trošičku, trošičku mimo sebe.“
„Škoda.“
„To je osud. To je takový na všechny strany smutný osud,“ dodal kapitán Exner a bylo nepochybné, že ne neupřímně.

Dříve, před stopadesáti lety (nebo jak ten dům byl starý), zde bývala jediná místnost chudého podkroví. Inženýr Karel Chalupa, jak se to už dělá, se směle proboural do rozlehlé půdy, prodloužil vodovod a odpady, prostor podle krokví a kleštin obezdil a vznikl pozoruhodný byt s atributy osamělého muže.
Plakáty. Sportovci a zpěvačky. Dvoumetrová sbírka gramofonových desek, stoh kazet, lednice v kuchyni chudá na potraviny a bar v pokoji slušně zásobený lihovinami.
Bylo tu jediné okno. Stejné jako na schodišti. Zřejmě kdysi zadní štít domu. Jinak velké vikýře.
Byli tu čtyři mládenci a měli spoustu práce. Nadporučík Vlček přecházel, žmoulal dýmku a trpělivě se vyhýbal zdi, která oddělovala ložnicový prostor od prostoru obývacího a jídelního, což bylo právě u toho okna.
„Je tady moře věcí a málo knih,“ mumlal Vlček. „Žádná alba, fotografie – no něco by se tady našlo, ale to nic není – korespondenci jsme nenašli žádnou kromě několika pohledů od jakýchsi známých z lázní nebo od moře, asi od spoluzaměstnanců. To děvče, co tě čekalo venku…“
„Poslal jsem ji domů,“ řekl kapitán Exner a nabídl Vlčkovi cigaretu. „Zapal si. Nejsi nejklidnější.“
„Mám…“ nadporučík se zarazil. Pak šel k Exnerovi a řekl polohlasně: „Když ty ne, tak já jo. Mám kapánek strach, můj kapitáne. Co noc, to vražda.“
„Co noc, to jeden vrah,“ doplnil ho kapitán Exner. „Jenže, můj milý nadporučíku, ten pán – předpokládám, že je to pán – není šílený. Nedělá to z potěšení. Aby ukojil svou posunutou duši. To je jedna věc. A věc druhá, nadporučíku, není sám. Jsou dva. V tom antikvariátě…“

Nadporučík rozhodil ruce. „Tam museli být dva. Dobrá, ale z toho nevyplývá…“
„…z toho samozřejmě nevyplývá, že by nepokračovali. Možná…“ Kapitán Exner se odmlčel.
„No co?!“ Nadporučík skoro vykřikl.
„Nechci se sázet, nadporučíku,“ pokračoval tiše kapitán Exner a dal se na líný pochod bytem Karla Chalupy a prohlížel si letmo knížky, šaty, gramofonové desky, prach na skříňce. „Nechci se sázet, ale mám neodbytný dojem,“ rozhlédl se po širokém gauči, který byl pokryt kožešinou, „– jestli to není složitější a trochu jinak, než si myslím – měli by už přestat.“
„Přál bych ti to, náš kapitáne.“
„Hele,“ ukázal Exner na nízkou zeď za gaučem, která se lomila a sledovala sklon střechy a byla polepena tapetou. „Tamhle byste měli udělat také otisky.“
„Nad kanapem?“
„Všude, kde to bude možný,“ řekl Exner. „Všude, kam je možné sáhnout v poloze sedící, stojící nebo ležící. Mimochodem, můžu si zavolat? Telefon…“
„Je tamhle,“ ukázal přes rameno jeden z mládenců. „A můžete, kapitáne, je v pořádku.“
Vytočil číslo a pravil: „Ano, slyším vás dobře, paní docentko. Chtěl jsem vás dnes navštívit, ale zdá se mi, že budu mít ještě trochu moc práce. Ano. Slyšela jste, co se stalo. A počítala s tím. Takže, milá docentko Marie, ozvu se. Dnes v noci těžko, abych už neobtěžoval noční vrátnou. Cože? Že ví? Trik s trenérem nevyšel? Koneckonců,“ poznamenal kapitán Exner odevzdaně, „Muselo se počítat, že to praskne. Dobrou noc.“
Kapitán Exner se obrátil k Vlčkovi a pokládaje sluchátko dodal: „Ano, snad bude klid. Ale musím ještě něco vyřídit. Nechám se zavézt k autu. V tom fofru zůstalo před rozhlasem. Myslím, že pojedu na noční výlet.“

Světlo nad dveřmi vchodu do hostince uboze blikalo, neboť měsíc měl svůj den. Byl v zenitu, v úplňku, nebe bez mráčku a kouřmo žádné.
Koruny stromů na plácku před hostincem se vzpínaly vznešeně ve stříbrném svitu a dva puštíci kvíleli ve starých vrbách, překonávajíce svým houkáním, jež věští smrt a neštěstí, šum jakéhosi splavu, který tu byl někde poblíž.
Přede dveřmi stál kapitán Exner. „Já vím, že už máte zavřeno,“ říkal skromně zívajícímu muži v trenýrkách a pyžamovém kabátku, „ale velice nutně potřebuju mluvit s doktorem Dřeštíkem, a mě napadlo, že ho možná znáte.“
„Pan doktor a všichni kolem něj se dneska zbláznili. To je ruchu a telefonů.“
„Telefonů?“
„Nejmíň dva nebo tři.“
„To je dost,“ souhlasil kapitán Exner, který nechtěl čerstvě probuzeného člověka dráždit.
„No jo. K panu doktorovi se dostanete tak, že jak jsou ty stromy, jo, tak vidíte zábradlí, ohradu, tam se dáte doprava a pojedete podle potoka, vpravo budete mít vrby, vlevo ohradu, pak dvě stavení a třetí, to je chalupa doktora Dřeštíka. Je to asi půl kilometru, takže jste tam za pár minut.“
Exner ukázal pod stromy. „Mám tady vůz.“
„Ježíš,“ hostinský se podrbal ve vlasech. „Snad jste nepřejel mostek?“
„Přejel. A co je na tom zvláštního?“
„Že se přes most raději nemá jezdit. Bohužel, značku vyvrátil před časem starý Brouček při couvání. Každýmu ale dá rozum, když se na most už zdálky podívá, že je to nebezpečný. Dá se taky ject brodem. Za tohohle počasí jako dnes je to ovšem vyloučený. Jestli jste si všim, máme potok rozvodněnej, byla bouřka a teď se to sem hrne. Tak za tohohle počasí se nikdo na most neodváží vjet, protože, řeknu vám upřímně, milej pane, už dvakrát spad. Za poslední dva roky až dvakrát spad. A brodem, jak vidíte, taky ne. Každej raději nechá auto za potokem a rychle těch pár metru po mostě přeběhne. A některý se i modlej, protože, řeknu vám, dneska je voda,“ zarazil se, „dneska je voda zatraceně vysoko. Hele, k doktorovi se autem nedostanete. Žádná asfaltka, pane! Cesta, úvoz! Dvě koleje, a můžu vám říct, že aspoň polovina úvozu je pod vodou. Netvrdím, že by voda do rána neopadla, protože ta bouřka nebyla tak silná, ale teď je dvacet až třicet centimetrů nad úrovní cesty, můžu vás ujistit, že tam vážně není asfalt, a že tam vážně není štěrk, ale uježděná škvára, písek a bláto. Heleďte, řeknu to upřímně: nechal bych auto tady, byl bych rád, kdybych byl váma, že jsem přejel most bez potíží a bez katastrofy, a šel bych pěšky.“
Kapitán Exner se podíval na své boty, černé, vyleštěné, na tmavomodré kalhoty a zvedl oči k vedoucímu hostince. „To je radost, pane.“
„No jo, když vy, pane doktore, si vyjdete takhle jen tak. Na venkov, do bujný přírody, kde řádějí živly.“
„A jak jste poznal, že jsem doktor?“
„Za panem doktorem Dřeštíkem jezděj sami doktoři a docenti a profesoři, já vám řeknu, nikoho jinýho jsem tady ještě nepotkal z těch, co jezděj za ním. Každej přijde a řekne: já jsem docent Petrák, nebo já jsem profesor Karhček, anebo já jsem doktor Skoumal, a hledám. Nestalo se, aby někdo přišel a řek': no vo co de? A já bych řek: jako Pepa Zemánek, ne doktor Zemánek? A von by řek: jakej doktor? Tichej správce fotbalového stadiónu Bohemians.“
„Proč zrovna Bohemians?“ vyjevil se kapitán Exner.
„Protože já fandím klokanům. Toť vše. Hele, pane doktore, možná že bych to řešil. Je pozdě, vy jste unavenej, já taky nejsem nijak svěží, auto nechte tady, já vám pučím gumáky. Když mi v nich utečete, tak vám prostřílím na auťáku gumy.“ Podíval se Exnerovi na nohy. „No jo, ale voni vám budou asi větší. No nic, když si nazujete dvoje vlněný lyžařský fusekle, zvládnete to akorát.“ Podíval se na měsíc. „A měsíc svítí jak rybí voko. Pršet nebude, paraple nepotřebujete. Odpoledne jsem viděl, jak doktor Dřeštík krásně topí. Je vidět kouř z komína jeho chalupy. Chalupa je za strání a za větrem, a z komína stoupá vždycky kouř jak svíce přímo vzhůru. To když má bejt hezký počasí. Takže pršet nebude. Jdu pro ty boty, pane doktore, a vy si zatím můžete zapálit cigáro, protože je mám na dvoře v kůlně a než je

najdu v týhle tmě, tak to chvilku potrvá, a taky je budu muset trošku opláchnout. Vidím, že si potrpíte na čistý obutí.“

Měsíc, o němž je teď stále řeč – ale co se dá dělat, je taková noc a on začasté bývá jediným svědkem událostí – přenáší svou vlastní světelnou zkušenost na zem. A to tak: kde padne jeho stín, je naprostá tma.
A v tom byl problém pouti kapitána Exnera od hostince k chalupě doktora Dřeštíka.
Potok hučel, leskl se, a voda, která přetekla na cestu, byla zřetelná. Její hladina se chvěla, nicméně odrážely se v ní větve starých vrb. Stály podél břehu a jejich řada se dotýkala cesty. Louka byla trochu výš, ohraničená jednoduchým zábradlím. Pastvina.
Exner šel podél zábradlí jistě, baterku nepotřeboval, světla bylo dost, ale zrádné černé stíny v polovysoké trávě potměšile zakrývaly díry a kaluže. Rád by se přidržel ohrady, ale všiml si bílých izolátorů a drátů mezi nimi. Neměl chuť bezděčně zkoušet, jestli elektriku na noc vypnuli.
Takže kapitán Exner brouzdal travou, čvachtal do kaluží a úpěnlivě doufal, že žádná z děr není hlubší než výška vypůjčených holínek.
U první chalupy se cesta vynořila z vody díky vysoké vrstvě drobného štěrku, kterou sem nechali navézt majitelé tří osamělých usedlostí.
Šterk chrastil pod kroky kapitána Exnera.
Třetí usedlost měla patřit doktoru Dřeštíkovi.
Zastavil se u plotu, díval se mezi slunečnicemi na temné stavení, na stodolu k němu připojenou, na záhon kolem studny, na dva vozy, jež stály na dvoře.
Na šedého trabanta a bílou škodovku.
Zakašlal a trochu kopl do vrátek.
Nic se neozvalo. Ale možná, že jejich zlý pes má tvrdý spánek.
Shýbl se, vzal hrst štěrku a hodil ji na plechový sud, který stál poblíž studny.
Zabubnovalo to – a pes se neozval. Šel až na konec plotu ke stodole a hodil znovu hrst štěrku, tentokrát na prkna přístřešku, který byl kdysi určen pro zemědělské nářadí – a opět se odnikud nevyřítil vzteklý hlídací vlčák.
Usoudil teď kapitán Exner vcelku reálně, že žádné zvíře není tak lstivé, aby čekalo kdesi v temném stínu, až on, kapitán, přeleze plot, a pak se na něj vrhlo.
Plot byl nevysoký a přelézt jej by nebylo obtížné. Jenže Exner měl holínky.
Zkusil raději zahvízdat.
Nevzbudil se nikdo.
Vybíral z cesty drobnější kousky štěrku a pokoušel se dohodit je na okno. Jistě by se mu to bývalo dařilo líp, kdyby okna nebyla ve stínu, takže neviděl, kam kamínek letí a kam vlastně dopadne.
Nedělo se naprosto nic, v domě bylo ticho a tma.
Vydal se znovu podél plotu, až za stodolu, kde laťkový plot končil a přecházel v nevysokou zídku z kamenů na sucho kladených.
Přes ni, zdálo se mu, bude cesta nejschůdnější.
Šmátral rukama po zídce, pár kamenů spadlo, třikrát uklouzl, když lezl nahoru a popálil se kopřivami.
Ale byl na druhé straně a cesta ke dveřím chalupy kolem těch dvou aut jako mlat.
Oba vozy měly pražská čísla.
Možná že by se dalo něco zaslechnout, kdyby nešuměla voda a nešplouchaly vlny rozvodněného potoka.
Zaťukal na dveře.
Nic.
Zabušil na dveře.
A čekal, neboť zaslechl jakýsi šramot za oknem. Nahoře se otevřela větrací tabulka.
„Kdo je?“
„Poutník,“ řekl kapitán Exner pokorně. „Hledám doktorku Adlerovou.“
„Kdo jste?“
„Hledám také doktora Dřeštíka.“
„Kdybyste byl tak laskav,“ řekl trpělivě mužský hlas, „a sdělil mi své jméno, případně vaše poslání nebo povolání…“
„Moje jméno,“ řekl kapitán Exner, „vám stejně nic nepoví, pane doktore Dřeštíku. Vida,“ pokračoval a mělo to být žvanivé a lehkovážné, nebýt té pozdní hodiny a toho měsíce a té hučící vody a noci, jež se zdála nekonečná, „není tomu tak dávno, pane doktore, kdy mi jeden profesor z jedné provinční univerzity prorokoval, že vás poznám.“
„Ale, ale,“ podivil se hlas. „Tak pokračujte.“
„Prostě mi prorokoval setkání s vámi.“
„A při jaké příležitosti?“ zeptal se hlas.
„Ale bavili jsme se o Vojtěšské legendě Bruna z Querfurthu. Šlo o datum zavraždění bratří biskupa Vojtěcha, jestli to byl rok 995 nebo 996. Pan profesor Malík soudí…“
„Vím,“ přerušil ho hlas. „Přesto se však domnívám, že se profesor Malík mýlí…“
„Takhle,“ vzdychl zoufale kapitán Exner, „to dokázat. Tak mi otevřete, pane doktore Dřeštíku?“
„Okamžik.“
Ozvalo se štrachání, ve škvíře mezi dveřmi a veřejí se objevil proužek světla, Exner dal ruce do kapes a trpělivě čekal.
Potom bylo ticho, dlouho ticho. Ticho samozřejmě relativní, protože rozvodněný potok dál hučel. Exner si uvědomil, že ani z okna, u kterého vědec stál a které zůstalo temné, si ho nikdy nemůže pořádně prohlédnout, neboť zápraží a dveře do chalupy byly ve stínu zářícího měsíce.

Najednou za sebou z té tmy od stodoly zaslechl cvaknutí a zablýskání slabého světla. Přitiskl se ke zdi a obrátil se. Ve vratech stodoly, tak deset kroků od něho, stála mohutná mužská postava, v levici držela starou nádražáckou lucernu a v pravici cosi lesklého, na tu vzdálenost a v té tmě se to podobalo šavli nebo rapíru.
„Omlouvám se," řekla mohutná postava a byl to stejný hlas, jaký se před chvílí ozýval za oknem. „Bohužel vás nemohu pustit do domu. Jestli se mnou chcete rozprávět, pak si můžeme popovídat tady, na mlatě."
Mávl lesklým předmětem a ukázal cestu do temné prostory za sebou.
Tma ve stodole za ním se zdála být absolutní jak nicota sama.
„Poslyšte," řekl kapitán Exner. „Co to máte v ruce? To je meč nebo šavle…"
„Ne, kord. Německá práce. Šestnácté století. Město Sollingen."
Kapitán Exner se odlepil od zdi a zvolna kráčel k ozbrojenému muži. „To mi vysvětlete, jak jste se dostal sem, když jste před chvílí stál tadyhle."
„Máme nějaké tajné vchody a východy," řekl doktor Dřeštík. „A teď vážně: kdo jste?"
Kapitán Exner vstoupil do temné nicoty stodoly, jak si historik přál.
Vzápětí nádražácká lampa osvětlila prostor: trámy a hambálky vrhaly stíny a kapitán Exner byl vybídnut, aby se posadil na lavici poblíž primitivního krbu za neohoblovaný stůl. Doktor Dřeštík si možná liboval v životním stylu knížete Bořivoje.
„Já jsem doktor Exner," rozhlížel se. „Je to tady trošku neútulné."
Doktor Dřeštík byl v pyžamu, přes které oblékl dlouhý stařičký kabát. Usedl naproti němu. Z kapsy vytáhl krabičku cigaret a nabídl Exnerovi.
Ten zavrtěl hlavou. Prohlížel si jílec kordu, jejž historik prozřetelně přidržel u boku. „Je to vážně tak stará věc?"
Doktor Dřeštík přikývl. „Říkal jste doktor Exner. Neznám. Nevzpomínám si, že bych něco od vás četl nebo…"
„Jsem právník," pravil Exner skromně. „A můj obor je trochu zvláštní, pane doktore."
„Takže," pokýval doktor Dřeštík rozvážně hlavou, „oč vám jde, pane inspektore? Nebo jak bych vám měl říkat?"
Kapitán Exner se poněkud napřímil v zádech a malinko strnul v týle. „Víte co, pane doktore, dejte mi tu cigaretu."

Kapitán Exner se opřel o fošnu za svými zády, která – přišroubovaná ke zdi – sloužila jako opěradlo, zkřížil ruce na prsou a přehodil nohu přes nohu. Zamyšleně se díval na konstrukci střechy a řekl: „Tak. Kde začít?"
„To je vaše profese, pane. Ale než začnete, bylo by snad dobře ačkoliv v podstatě důvěřuju lidem – kdybyste byl tak laskav a nějakým způsobem se identifikoval. Myslím nějakým písemným dokumentem, protože je noc, jsme tak sami koneckonců…"
„Sami?"
„Samozřejmě sami."
„Dejme tomu sami," pokýval hlavou kapitán Exner a zalovil v kapsičce, aby předvedl svůj služební průkaz, neboť se zdálo, že pro historika právě písemný dokument bude průkaznější než kovová placka.
Doktor Dřeštík si tu věc přisunul k lampě a studoval. Vrátil ji: „V pořádku, pane kapitáne. A pokud jde o vás, vy budete chtít, abych se já vám nějak prokázal?"
„To snad až potom," pravil kapitán Exner nedbale.
„Po čem?"
„Popovídáme si a uvidíme, jestli je to nutné."
„Spěcháte?"
„Kdybyste byl na mém místě, pane doktore, spěchal byste taky."
„Nuže," historik se odmlčel. „Nuže, nevím, kde začít, protože opravdu nevím, co vás zajímá. Mimochodem, vím pouze to, že můj přítel herec Boris Materna je mrtev a že zemřel za zvláštních okolností."
„Znáte podrobnosti?"
„Ne. Jenom to, co bylo v novinách, v rozhlase a v televizi."
„Jste unaven?"
„Nemohu říci, že bych byl čilý po tom, co jsem zažil během posledních dnů."
„Dobrá. Jak dlouho jste znal Borise Maternu?"
„Velice dlouho."
„Stýkali jste se často?"
„Jak kdy, v některém období dost často, mnoho let téměř ne, ale mohu vám říci, že Boris byl skutečně mým přítelem. Lidé, myslím aspoň lidé jako já, mají velice málo opravdových, skutečných přátel nebo kamarádů, známých mnoho, ale přátel velice málo. Myslím, že s Borisem to bylo stejné. I když jsme se někdy neviděli kolik let, ve chvílích, kdy jsme se sešli, bylo to, jako bychom spolu hovořili včera, jako bychom se viděli před dvěma hodinami. Mohli jsme pokračovat v rozhovoru, který jsme začali třeba před lety. Takže tak tomu bylo mezi mnou a Borisem. Nikdo z nás o tom, co jsme si spolu řekli, a bylo toho hodně, velice důvěrného, nikde nemluvil. Pokud vím, naše přátelství bylo takové, že o něm dohromady nikdo nevěděl, ani u mě v ústavu, ani v Borisově okolí. Nebyl důvod, abychom je prezentovali."
„Poslední dobou vás pan Materna navštěvoval častěji. Proč?"
„Proč poslední dobou? V posledních letech, dejme tomu v posledních deseti dvanácti letech, jakmile měl čas, dvě tři hodiny mezi prací v divadle a v rozhlase, zavolal mi, anebo nezavolal, věděl, od kdy do kdy jsem v ústavu, a zašel za mnou."
„Věděla o tom jeho žena?"
„Nevím, ale mám pocit, že jeho žena si mě nezamilovala. Borise jsem se na to nikdy neptal. Mám-li mluvit zcela upřímně, tak se domnívám," pravil historik suše, „že si mě vůbec neoblíbila. Boris o tom mlčel. Prostě jsem je nenavštěvoval.

Nikdy mě nepozval, a když: formálně.“
„Je důležité, o čem jste si vy dva spolu povídali?“
„Zajímala ho moje práce a mě trochu zajímala jeho. Dělal jsem si z něho legraci jako z bohéma, a on si ze mne dělal legraci jako z knihomolského puntičkáře. To samozřejmě nejsem, on to dobře věděl, stejně jako já věděl, že on není bohém.“
„Trochu odbočím,“ kapitán Exner si mnul nos a oči, „promiňte, nějak je už pozdě a omlouvám se, možná, že moje otázky nebudou vždycky docela na místě. Byl bych rád, kdybyste mi mohl říci, a to docela upřímně, doktore, jestli máte nějaké ponětí, podezření, kdo mohl pana Maternu…“
Doktor Dřeštík pokrčil rameny a mlčel.
„Vím, nebyla to zrovna vhodná a řekl bych inteligentní otázka. Proč jste odjel z Prahy?“
„Oznámil jsem to v ústavu a je tomu skutečně tak, zřejmě vám to řekli – soudím podle vaší poznámky – chtěl jsem dokončit studii o bavorském geografovi.“
„Ale pane doktore,“ řekl pomalu a tiše kapitán Exner, „ale pane doktore, takhle si přece bulíky na nos věšet nemusíme.“
Doktor Dřeštík se poněkud napřímil v zádech. Poté srovnal knot staré nádražácké lampy.
„Promiňte,“ řekl kapitán Exner. „Jsem trochu nervózní.“
„Problém je v tom, pane kapitáne… problém je zásadní: aniž jsem Borisovi cokoliv slíbil, cítím se zavázán v záležitostech, které mi svěřil, mlčet.“
„Jenže, pane doktore, tady jde…“
„O vraždu, já vím. Přesto však, pokud mi některé věci nebudou objasněny, tak…“
„Tak abyste neměl špatné svědomí, mně řekněte jen to, nač se budu ptát. Jenomže někdy jsou podivné shody okolností, že jeden ani neví, nač se vlastně ptát. Jenom drobná poznámka, pane doktore,“ kapitán Exner se na chvíli odmlčel. „Jenom drobná, nepodstatná poznámka. Řekl jste, pane doktore, že jde o vraždu. Mýlíte se.“
Doktor Dřeštík udiveně zvedl hlavu. „Jak to? Ono se snad nic nestalo?“
„Stalo. Nebyla to divadelní nebo filmová role Borise Materny. Váš přítel je mrtev. Ale ty vraždy, pane doktore, jsou už tři. Byl bych nerad, kdyby byla čtvrtá.“

„Ježišikriste,“ zašeptal doktor Dřeštík. „To je snad…“
„Omyl? Ne, to není omyl, pane doktore. Jde skutečně o tři vraždy. Je to masakr, pane doktore.“
„Nevím vůbec, jak – vlastně: vím toho strašně málo. Podívejte, pane kapitáne,“ doktor Dřeštík si mnul ruce a projížděl si prsty spánky, „podívejte, pane doktore, promiňte, budu se snažit říct to, co vím, a vy si z toho vyberte, co chcete. Nevím, jak k tomu mohlo dojít. Zpočátku jsem se domníval, že jde o omyl. O čin šílence, který Borise zabil jako člověka veřejně velice známého, znáte ty případy: maniaci, kteří přepadají zpěvačky a zpěváky atakdále. Ale jedna věc mě v tom mate a… Já si vám ji teď dovolím objasnit, třeba vám to pomůže. A třeba je to nesmysl. Ačkoliv opatrnost… Zdá se mi, že jsem byl dostatečně opatrný a snad se už nemůže nic přihodit. Prosím vás, vy mně nemůžete říct, kdo byl ještě zabit?“
Kapitán Exner zavrtěl hlavou. „Zatím ne.“
„Takže dobrá. Jak víte, čas od času Boris za mnou zašel do ústavu. Domnívám se, že to byl způsob jeho relaxace a odpočinku. Byl velice zaměstnaným člověkem. Asi před půldruhým rokem nebo před dvěma lety se mi svěřil, že má osobní, soukromý problém, pak o tom dlouho mlčel a já se neptal, jaký problém, ale až nakonec – a to je asi rok – ano, je to o něco víc než rok, někdy koncem jara loňského roku, mě postupně požádal o dvě věci. Předně o to, že si u mě bude ukládat peníze. Neřekl proč, a já se ho neptal. Mně do toho nic nebylo. Byly to částky různě vysoké, nedohodli jsme se, jak peníze budou uloženy, a pak, Boris nikdy nevyslovil žádný požadavek v tom smyslu. Nejdřív jsem je měl doma, potom, když ta částka byla vyšší…“
„Kolik?“
„Něco přes padesát tisíc,“ doktor Dřeštík se začal beznadějně šacovat, kapitán Exner mu přisunul krabičku cigaret.
„Děkuju. Nuže, když ta částka byla takhle vysoká, řekl jsem Borisovi, že peníze budu ukládat snad na knížku, on mi na to odpověděl, že na tom vůbec nezáleží, jen prosil, abych peníze dal na svou spořitelní knížku, tedy přesněji řečeno na knížku, kde bude moje jméno.“
„Nezdá se vám, pane doktore, že důvěra pana Materny k vám byla bezmezná?“
„Moje k němu taky,“ řekl stručně doktor Dřeštík. „Takže jsem to udělal. To byla tedy věc jedna. A věc druhá – věděl, že mám tuhle chalupu. Někdy jsme o tom hovořili, já si stěžoval, co tady je práce, on tady sám se mnou nebo za mnou nikdy nebyl, neměl na to čas nebo se mu zdálo, že na to nemá čas, a právě nedlouho po téhle naší dohodě s penězi mě poprosil, zda by nemohl u mě na chalupě strávit o samotě tři, čtyři dny. Samozřejmě jsem s tím souhlasil, půjčil jsem mu klíče. Během toho léta a loňského podzimu svou žádost opakoval asi čtyřikrát nebo pětkrát. Šlo o kratší pobyty, tři, myslím, že jednou čtyři dny, bylo to v naprostém pořádku. Byl jsem přesvědčen, že sám.“
„Byl jste přesvědčen. Už nejste?“
„Ne, teď vím, že sem sám nejezdil.“
„Proč jste byl přesvědčen a proč teď ne?“
„To je velice jednoduché,“ usmál se doktor Dřeštík. „Boris byl velice známý a populární člověk. Známá tvář, která na mnoho diváků hledí z televizní obrazovky často i několikrát za týden, takže paní Stoklasová, to je ta paní, co bydlí s rodinou vedle, sousedka, se mi zmínila, že viděla Mistra Maternu, jak ke mně jezdí. Já jsem na to řekl ano, půjčuji mu občas chalupu, aby si trochu odpočinul a aby se osvěžil. A ona mi řekla: ale že mu není smutno? Jezdí sem, chudák, docela sám, a během té doby, co tady je, skoro nevyjde na zápraží. Jak vidíte, i tady, na takové malé vesnici a na samotě, si lidé těch věcí všimnou. Jenomže já teď vím, že sem sám nejezdil. Byl to docela jednoduchý trik. Boris mi

samozřejmě neřekl, že má děvče. Boris mi samozřejmě vůbec neřekl, že se zamiloval, a já jsem se ho na to vůbec neptal, ale neřekl mi to ani tenkrát, když si ode mne chalupu půjčoval. To jsem se dověděl před nedávnem. Před několika desítkami hodin. Ano, jsou to hodiny, kdy jsem se to dověděl. Podívejte, pane kapitáne, myslím, že problém je dvojí: jednak – já samozřejmě vůbec nic nevím a nevěděl jsem o tom, jaké je Borisovo manželství – jednak mně do toho nic nebylo, chápete, jestli má milenku nebo nemá milenku. Myslím, že právem do takových věcí nikomu nic není. Ale u Borise to muselo být strašně složité, protože on se nemohl, rozumíte, nikde objevit. Nikde s nikým se nemohl objevit, takže vlastně pro člověka, jako byl on, pokud nechtěl prezentovat své všeobjímající mužství, nebo jak bych to řekl jinak: dělat se u lidí zajímavý tím, že je obecně známým proutníkem – on by to neudělal, protože byl introvert, naprosto typický introvert – tak tahle záležitost byla pro něho jistě velice složitá. Jezdil sem samozřejmě s ní a víte, jak to dělali? Když vyjížděli z dálnice, tak si paní doktorka…“
„Moment, paní doktorka?“
„Ano, paní doktorka, si lehla na podlahu vozu. Směšný trik. Směšný, běžný starý trik, ona to samozřejmě dělala. Věděla, jak by mu to bylo nepříjemné, kdyby ho s ní někdo viděl, a potom patří mezi lidi, kteří…“
„Patří?„ zeptal se kapitán Exner a jeho hlas byl malinko ostřejší než obvykle.
„Ano. Patří mezi lidi, kterým na tom absolutně nezáleží. A má,“ doktor Dřeštík chvíli zaváhal. „Měla smysl pro humor. Snad se jí to zas vrátí.“
Doktor Dřeštík se odmlčel. Hrál si s další cigaretou, pak si zapálil. Mlčel tak dlouho, že kapitán Exner ho musel vyzvat, aby pokračoval.
„Ano, hned, hned. Trochu si to srovnám, aspoň časově. Podívejte, v zimě tady nebyli nikdy, letos na jaře dvakrát, ale to jsem se já stále domníval, že Boris jezdí sám, jenom se zmínil, tuším dvakrát, mimochodem na půl huby: kdyby se tě kdokoliv ptal, tak nevíš, kde jsem. Samozřejmě, splnit tohle přání byla maličkost. Také se nikdo nikdy neptal. Moje žena si uvědomovala postavení Borise. Věděla velmi dobře, oč v tomhle případě jde, a že si Boris u mě vyzvedl část našetřených peněz. Bylo to už dohromady šedesát tisíc, vyzvedl si polovinu, ale potom si zas dál nějaké peníze u mne ukládal, až konečně před čtrnácti dny mě navštívil, byl neklidný, velice vážný a prohlásil, že se mnou musí hovořit o samotě. Bylo to odpoledne, bylo hezké počasí, v ústavu náhodou nikdo, já se rozhlédl po své prázdné kanceláři a řekl jsem: vždyť jsme tady sami, tak povídej. A on mi odpověděl: nesmysl, tady jsou regály a za regály mohou být dveře, a víš co? Pojď se prolít. Tak jsme se šli projít na nábřeží. Chodili jsme po náplavce, a protože jsme se společně městem neprocházeli léta, uvědomil jsem si jeho popularitu. Shora z nábřeží si nás lidé prohlíželi, z mostu, ti, kteří šli kolem nás, se neopomenuli obrátit. Boris mi tehdy řekl – stručně to shrnu – tohle: zná jednu paní, nebo lépe řečeno slečnu. Je krátký čas v jiném stavu. Ta slečna. Se mnou se v soukromí, počítám, řekl, něco semele. Byl bych rád, kdyby ta dívka byla někde mimo Prahu. Někde, kde o ní nikdo nebude vědět, v nějakém osamění a klidu. Prostě, řekl mi: byl bych rád, kdybys jí mohl pro mě půjčit chalupu, dejme tomu na měsíc, na dva. Nemám bohužel možnost ti ji představit, ale pošlu ji za tebou, představí se ti sama. A dodal: – tuhle větu si pamatuju docela přesně: buď na ni hodnej, je to taky hodná holka. Nuže, druhý den ta dívka přišla, představila se, dal jsem jí klíče a chtěl jsem jí vysvětlovat jízdní řady a jak se tam dostane, ale ona řekla děkuju, Boris mi to nakreslil, pojedu vlastním vozem. A moc vám děkuju, pane doktore, řekla ještě a potom dodala: víte, domnívám se, že tahle jeho akce je zbytečná, ale chci mu vyjít vstříc. Já povídám: prosím vás, jaká akce? Ona říká: no, ten můj výlet k vám, a že mi hrozí nějaké nebezpečí. Jenže myslím, že Boris je i tak dost neklidný, já jsem řekl: není to na něm vidět, a ona odpověděla: na něm nikdy není nic pořádně vidět. Tak pro jeho klid. A znovu mi poděkovala a zároveň mi vysvětlila, že by nás nerada obtěžovala. Odpověděl jsem, že to je nesmysl, a pak jsme se domluvili, že v sobotu a v neděli, někdy i jiné dny, se tady, na chalupě, budeme scházet. Vyslovili jsme přání a touhu, že spolu budeme dobře vycházet.“
„Měl vás pan Materna nějak navštěvovat?“
„O tom nebyla řeč. Ani jsem o tom s Maternou nemluvil, ani s ní.“
„Takže teď je vaše návštěva tady?“
„Jakmile jsem se dověděl, že… že prostě Boris nežije, pochopil jsem, jak bych to řekl, pane doktore… Prostě najednou mě napadlo… Víte, jeho obavy. Zazdálo se mi, že to nebyla náhoda, že ji poslal ke mně. Vzal jsem si volno a jel za ní.“
„Takže je skutečně tady?“
„Ano, je. Už jste se ptal.“
„Mohu s ní mluvit?“
„Byl bych rád, kdyby ne.“
„Mohl byste mi říct, proč?“
„Byl tady lékař. Zpráva o Borisově smrti… Tomu jistě rozumíte.“
„Ano, tomuhle rozumím,“ kývl hlavou kapitán Exner. „Tomuhle pořád rozumím dost dobře, ale říkal jste… říkal jste, pane doktore, že je ta paní nebo slečna v jiném stavu, takže,“ zdálo se, že kapitán Exner je skutečně v rozpacích. Vstal a v těch obrovitých vypůjčených gumákách začal chodit po mlatě. „Dělám to strašně nerad, pane doktore. Dělám to strašně nerad, ale já s ní vážně potřebuju mluvit, já s ní vážně potřebuju mluvit teď hned, bohužel okamžitě, dokonce se domnívám, že je to naprosto a nezbytně nutné.“
Doktor Dřeštík seděl a mlčel.
„Uvědomuju si velice dobře, že bych snad měl mít s sebou lékaře, ano, jsem možná trochu zbrklý a nezodpovědný člověk, ale já už mám někdy všelijakých tajemství až po krk. Víte, pane doktore, já mám rád tajemství. Mně trocha tajemství nevadí, ale nesmí to přesáhnout míru, nesmí to dokonce přesáhnout míru do té míry,“ blábolil poněkud kapitán Exner, „aby se mi tajemství mátla.“
Zastavil se, vzhlédl k doktoru Dřeštíkovi a strnul.
Viděl totiž přes něj na vrata stodoly. A v těch vratech, jak tomu u stodol bývá, byla menší vrátka. Až dosud to byl jen

černý obdélník, jímž bylo slyšet rozvodněný potok a vidět černočernou tmu. Ted tam stála tmavovlasá dívka v sandálech a džínách a choulila se do převelikého svetru.
„Moment," a kapitán Exner olízl rty, které mu zřejmě náhle vyschly, „vy jste kdo?" a pokračoval, aniž kohokoliv nechal promluvit. „Vy jste přece děvče z toho kajaku na jezeře ve Studeném blesku. Vy jste přece doktorka Adlerová. Vy jste doktorka Ruth Adlerová, prokristapána!"

Ruth Adlerová se dívala velkýma klidnýma očima. Kapitán Exner přitiskl obě pěsti na ústa jako malý kluk, který dostal strach. „Moment," mluvil spíš pro sebe, „moment. Vy jste doktorka Ruth Adlerová," uvědomil si, snad poprvé v životě, co znamenají laní oči, „vy jste Ruth Adlerová."
„Ano, já jsem Ruth Adlerová," řekla klidně ta dívka a vstoupila na mlat stodoly. „Neposlouchala jsem vás, ale špatné spím a nemohu teď brát žádné prášky, abych spala, takže jsem… Promiň, Dragane, něco jsem zaslechla a pak se mně zdálo, že dlouho nejdeš, a šla jsem se podívat, kde vlastně jsi, a slyšela jsem jenom konec vašeho rozhovoru. Já jsem neposlouchala, ale pochopila jsem," vzhlédla ke kapitánu Exnerovi: „Pochopila jsem. Proč zabili Borise?"
„Jak to, zabili," zašeptal kapitán Exner. „Jak to, zabili? Jak víte, že zabili?"
„Já nevím, jestli zabili, nebo zabil," a v jejím hlase byl stín jakési netrpělivosti. „Na tom nezáleží. Proč umřel?"
„Tak tohle," kapitán Exner pomalu spouštěl ruce podél těla, „tak
tohle já opravdu ještě nevím, paní doktorko. Znáte slečnu Snášelovou?"
„Samozřejmě že znám. Bydlí u mě."
„Znáte nějakého pána, který s ní chodil?"
„Jistě, samozřejmě, že znám. Chodí s ní nějaký ženatý pán, jmenuje se křestním jménem Kamil, a viděla jsem ho dvakrát."
„Znáte inženýra Karla Chalupu?"
„Ne, nikdy jsem o něm neslyšela."
„Vzpomeňte si, inženýr Chalupa, bydlí na Pohořelci, je mu asi třicet…"
Zavrtěla hlavou. „Vůbec ne."
„Znal Boris Materna slečnu Snášelovou?"
„Samozřejmě. Poznali jsme se všichni tři při filmování před dvěma lety."
„Studený blesk?"
„Ano, Studený blesk."
„Ta scéna u břehu s lodičkou atakdále…"
Přikývla. „Ano, ta scéna s tou loďkou a jak pak Boris spadnul do vody."
Kapitán Exner přejel dlaní a prsty po vlastním hrdle a potom udělal něco pro něho dost neobvyklého. Obrátil se k těm dvěma zády, sáhl do podpaždí, cosi odtamtud vytáhl, aby to neviděli.
Byl to revolver.
Ale to cvaknutí, jak jej natáhl, bylo zřetelné, kovově ostré a jasné. Zaklapl pojistku a vrátil zbraň do pouzdra. Obrátil se k těm dvěma.
Doktor Dřeštík se po tom ostrém kovovém zvuku vztyčoval a teď stál vzpřímený ve své dlouhé výši a s rukou nataženou ke starému historickému kordu.
„To je v pořádku," pravil kapitán Exner polohlasně. „To je docela v pořádku, nic se neděje, pane doktore. Myslím, že když jsme tady takhle všichni vzhůru, že bychom nemuseli snad trávit čas na mlatě stodoly. Domnívám se, že by bylo rozumnější, kdybyste byl tak laskav a pozval mě do světnice, jestli ovšem – předpokládám, že je tady vaše manželka, jestli jí to ovšem nebude vadit."
„Spí," odpověděla místo doktora Dřeštíka Ruth Adlerová. „Vzala si prášek na spaní. Ona může," dodala s jistým smutkem v hlase.
„Dobrá," řekl doktor Dřeštík. „Prosím."
„To není všechno," kapitán Exner sáhl do kapsy a vytáhl klíče. Podal je historikovi. „Podívejte, pane doktore, tohle jsou klíče od mého vozu. Můj vůz stojí před hostincem. Kdybyste byl tak laskav a – vy tady nemáte telefon? Nemáte? Kdybyste byl tak laskav a šel do hostince, vzbudil pana vedoucího, chudák už bude podruhé vzhůru, a zavolal na okresní oddělení Veřejné bezpečnosti. Řekněte jim, že je tady kapitán Exner, ať si to ověří v Praze, a ať sem okamžitě pošlou dva lidi. Kdyby se vám náhodou nepodařilo pana vedoucího probudit, jeďte k nejbližšímu telefonu nebo do okresního města mým vozem. Jenom," dodal rychle Exner, „jenom abyste měl naprostou jistotu, že jsem ten správný člověk, podívejte se znovu na můj služební průkaz a tady je můj služební odznak. Mohu vás ujistit, že se oběma tady nic nestane. Udělám všechno, co je v mých silách, aby se naprosto nic nestalo, a vás prosím, abyste spěchal."
Doktor Dřeštík se na něco chtěl zeptat. Trochu se napřímil a znovu sáhl po kordu, ale kapitán Exner mu položil dlaň na hřbet ruky. „To je v pořádku. Pojďme nejdřív do světnice. A tady je ten průkaz."
„Pane doktore," prohlásil doktor Dřeštík, „váš služební průkaz jsem si prohlédl podrobně, i fotografii. Pojďte, prosím, za mnou."

Ve vybílené světnici pod stářím zčernalými trámy bylo pološero. Jediným zdrojem světla byla stojací lampa v rohu. Pod ní byl kulatý stolek, u něho dvě křesla. Na starých kachlových kamnech, jež jistě pamatovala konec minulého století, stál elektrický vařič, voda v konvici šuměla, neboť začínala vřít. Doktorka Adlerová cinkala na almárce talířky a šálky, zeptala se: „Kolik kostek?" Kapitán Exner odpověděl: „Jednu, děkuju," a zatahoval záclonky na oknech.
„Proč tolik opatrnosti, pane kapitáne?" zeptala se.
Neodpověděl. Zeptal se: „Kde je paní Dřeštíková?"
„Spí nahoře."

Šálky byly starobylé, starobyle z nich voněla káva a stály na stolku pod lampou. Usedla a mlčky ukázala Exnerovi na protější křeslo. Zatímco káva voněla, zatímco ji oba míchali a kolem bylo ticho, až na – samozřejmě – na tikání starých hodin, spěchal doktor Dřeštík ve svém dlouhém starém kabátě, kalhoty od pyžama zastrčeny do gumových holínek, nevlídnou tmou, čvachtaje v bahně a brouzdaje mokrou travou při okraji zatopené cesty.
„Proč se na nic neptáte?“ řekla.
„Protože,“ řekl tiše kapitán Exner, „protože už skoro všechno vím.“
„Skoro?“
„Samozřejmě, to hlavní, to hlavní ještě pořád ne.“
„Co je pro vás to hlavní?“
„Snad…„ zaváhal. „Možná že bych… možná že bych vám to neměl říkat.“
„Myslím, že to vím. Nevíte, kdo zabil Borise, a nevíte proč.“
Přikývl.
„Co tedy víte, pane kapitáne?“
„Mám to vyprávět? Poslyšte, vy jste neuvěřitelně klidná.“
„Mně totiž nic jiného nezbývá než být klidná. Boris by si jistě nepřál, aby jeho jediné dítě doplatilo na nějakou zběsilou hysterii jeho matky.“
„Víte, proč vás Boris Materna poslal sem? Na – řekl bych – tajné místo? Kdo věděl, kde jste?“
„Nevím, komu to Boris řekl. Já nikomu. Věděla to samozřejmě Milada.“
„Snášelová?“
„Ano. Mluvil jste s ní?“
„Ne.“
„Možná,“ pravila tiše, „že bych si mohla výjimečně zapálit jednu cigaretu. Mohl byste mi ji nabídnout, pane kapitáne?“ Vstala a přinesla popelník. „Vyprávějte mi, co všechno víte.“
„Budete mě korigovat? A doplňovat? Tam, kde se vám bude zdát, že mezera v mém vyprávění je příliš velká?“
Přikývla. „Začněte.“
„Seznámili jste se při natáčení filmu Studený blesk režisérky Snítilové, a to bylo před dvěma roky v létě, nahoře na přehradě, když jste natáčeli scénu s převrhnutou loďkou a s rybářem, kterého Boris Materna hrál. Samozřejmě, vy jste Borise Maternu znala, koneckonců vaším studijním oborem je divadlo, a také pracujete v Divadelním ústavu, takže by opak byl nemožný. Myslím, že jste se neznali osobně, a když, tak velice povrchně. Zároveň při té příležitosti, zcela náhodně, jste se vy a Boris Materna poprvé osobně setkali s Miladou Snášelovou. Došlo k tomu náhodou, protože paní režisérka nebyla spokojena s výběrem svého asistenta a požádala ho, aby jí našel k vám na tu loďku jiné děvče, takže pan asistent pozval ke spolupráci děvčata, která byla zrovna v té době v blízkém táboře, v blízké zotavovně vysokoškolských studentů. Předpokládám dále, ačkoliv to nemám doloženo, že jste možná v žertu, buď vy, nebo Snášelová, pozvaly Borise Maternu, aby s vámi strávil večer po natáčení a on také oznámil, že nepojede do hotelu a zůstane na místě. Nešťastnou shodou okolností mu v autobuse odvezli všechny jeho svršky, takže zůstal tam na břehu jen v trenýrkách. Nějak jste mu pomohly a při té společné zábavě jste se sblížili.“
Nejdřív se naklonila nad šálek kávy a potom se odvrátila. „Bylo to,“ řekla pomalu a zajíkla se, „bylo to samozřejmě daleko hezčí, pane kapitáne.“ Přejela si hřbetem ruky oči, potom se na něho podívala, rty měla stisknuté, takže byly trochu bílé, a teprve za delší dobu promluvila: „Nevím, jestli znáte režisérku Snítilovou…“
„Znám.“
„Pak si asi umíte představit, jakým způsobem pracuje. Prostě nás nesnesitelně otravovala všechny tři a pořád opakovat, a pořád znova a znova, až se jí konečně podařilo, že jsme se ze vzteku všichni tři dostali do takové, jak bych to řekla, vzdorné euforie. To právě ona potřebovala. A zároveň tahle vzdorná euforie, taková ta vzteklá legrace, kdy nám už všechno bylo jedno, nás sblížila. Já jsem se skamarádila s Miladou a všichni tři jsme se spřátelili, protože za ty dva dny jsme se ocitli na jedné lodi, která byla zmítána tou strašnou urputností paní Snítilové. Takže jsme se odvážily – ani už nevím, čí to byl nápad – ho pozvat na takový večer, přestože on byl jen v trenýrkách. Ale Milada mu sehnala mezi kamarádkami nějaké tepláky a ponožky, takže to do rána krásně vydržel. Byli jsme vzhůru strašně dlouho, když se začalo rozednívat, pozval mě Boris na procházku, a když jsme se z té procházky vraceli, začali jsme si tykat.“
Kapitána Exnera zaujalo něco velmi důležitého na zčernalých trámech stropu, protože z očí Ruth Adlerové spadlo několik slz. Rychle je utřela a řekla: „To je v pořádku, pane kapitáne. Můžete pokračovat.“
Odkašlal si. „Problém byl pouze v tom,“ mluvil suše a věcně, skoro stroze, „že jestliže jste se dál chtěli stýkat a setkávat, a předpokládám, že ano, pak to bylo možné pouze velice, velice nenápadně. Jednak proto, a možná zvláště proto, že Borise Maternu znal kdekdo a bylo by mu jistě nepříjemné, aby se mezi lidmi hovořilo o tom, ze má mladou a krásnou milenku. Domnívám se, podle toho, co jsem o něm už slyšel, že to nebylo jen ze společenských důvodů. Chtěl vás možná ušetřit zbytečných pomluv, koneckonců vás i sebe. Kromě toho nejsem si tak docela jist, zda by jeho známost s vámi byla příjemná jeho manželce.“
„O svém manželství se mnou nikdy nemluvil a nikdy se mnou nehovořil o své paní.“
„Ano, v některých věcech byl neuvěřitelně mlčenlivý. Ale nechme stranou povahu a motivy. Prostě, domluvili jste se, že se budete setkávat, a že se budete setkávat tajně. Jestli se nemýlím, byli jste v tomto záměru úspěšní. Od té doby až do této chvíle, nebo téměř až do této chvíle, nikdo nevěděl o tom – a dosud o tom neví – co bylo mezi doktorkou Adlerovou a Borisem Maternou, vyjímaje ovšem doktora Dřeštíka a jeho paní, ale ti se to dověděli až před několika dny. Jestli dovolíte, pokusím se zrekonstruovat metodu vašich setkání. Boris Materna při svém způsobu života, mimořádně naplněném prací, měl velmi málo času. Vzhledem k tomu se mohl s vámi setkávat jen v době, kdy se předpokládalo, že pracuje.“

„Se předpokládalo?“
„Dejme tomu: se předpokládalo. Možná že jste to netušila, anebo jste to věděla, na tom už teď nezáleží, Borisi Maternovi šlo samozřejmě o to, aby vaše známost zůstala utajena, velice dobře utajena, před jeho ženou. To nešlo udělat jinak, než že vás zahrne promiňte mi to – do svých pracovních povinností a plánů. Konkrétně to bylo tak,“ pokračoval rychle kapitán Exner, „že se především domluvil s jednou dobrou známou, režisérkou v rozhlase, a ta u něho nebo u jeho paní ohlašovala termíny práce v rozhlasovém studiu, které neexistovaly. Mluvil jsem s tou paní režisérkou a za poslední měsíce lze velice dobře – ona má dobrou paměť – zjistit, kdy skutečně v rozhlase pracoval a kdy byl u vás na Žižkově v Tachovské ulici.“ Udiveně k němu vzhlédla. Bezděčně přikývla. „Kromě toho jsem přesvědčen, že si během té doby vyšetřil několik dní při různých exteriérech jak v televizi, tak ve filmu, a to byly právě ty dny, kdy požádal doktora Dřeštíka, aby mu půjčil svoji chalupu, že se chce někde zotavit, zrekreovat se, odpočinout si. Protože doktor Dřeštík je … je prostě,“ kapitán Exner se letmo usmál, „je prostě gentleman, vůbec ho nenapadlo zeptat se, bude-li zde Materna sám, nebo ještě s někým, a ostatně domnívám se, že by mu to bylo stejně jedno. Buď jste se domluvili, nebo jste to s Maternou mlčky přijali, váš poměr bude naprosto tajný. Na veřejnosti se spolu nikdy a za žádných okolností nesetkáte. Víte, že se Boris Materna v posledních měsících přivoval k rozvodu?“
„Tušila jsem to.“
„Podle čeho?“
„Několikrát mi naznačil, že naše – abych tak řekla – tajná setkání ho už unavují.“
„To bylo všechno?“
„Ne, to nebylo všechno. Dokonce se domnívám, ne, nedomnívám se. Pane kapitáne, je to tak, že v poslední době mě začal Boris, podle mého soudu úplně zbytečně, nutit k věcem, které bych jinak a od jiného nepřijímala.“
„Nerozumím.“
„Prostě: věnoval mi vůz.“
„Důvod?“
„To neprozradil. Doslova mi auto vnutil. Ale teprve tehdy jsem se od doktora Dřeštíka dověděla, že u něho ukládal nějaké peníze.“
„Neprozradil vám, proč to všechno dělal tak podivně?“
„Nemusel nic prozrazovat. Člověk jako on, známý a navíc dbalý pověsti, až směšně dbalý, pane kapitáne, takový člověk se velice těžko rozhoduje. Přiznám se vám, že jsem byla dlouho přesvědčena, že je to herecká póza a že to nemyslí vážně. Teprve když mě požádal, abych nastoupila neplacenou dovolenou, že tu celou záležitost mezi námi bude řešit, a že nechce, abych v té době byla v Praze, pak jsem tomu uvěřila.“
„Ale to už několik týdnů musel vědět, že vy s ním…“
„Ano, to už věděl. Ano, věděl, že budeme mít spolu dítě.“ Vstala. „Okamžik, pane kapitáne,“ řekla a odešla ze světnice. Za okamžik se vrátila s kabelkou a mlčky podala Michalu Exnerovi obálku. Obálka byla původně zapečetěna, ale teď už byla pečeť zlomena, nicméně na ní byly zřetelné iniciály B. M. „Přečtěte si, co je uvnitř.“
Poslechl. Dalo by se říci, že to bylo něco jako přiznání otcovství a tak trochu závěť. V tom dokumentu, psaném vlastní rukou, Boris Materna sděloval, že je otcem dítěte, které se pravděpodobně v té a v té době a v tom a v tom měsíci narodí doktorce Ruth Adlerové atakdále, a zároveň určoval, že v případě, že by se mu cokoliv přihodilo, je dítě jediným dědicem jeho majetku a doktorka Adlerová poručníkem a správcem toho majetku do doby zletilosti dítěte. Zároveň tam byla poznámka, že ten list byl vyhotoven ve třech kopiích, z nichž jedna je uložena na státním notářství, druhá u doktora Dřeštíka, který ji v případě nějaké nenadálé události má předložit příslušným orgánům, a třetí je k dispozici doktorce Ruth Adlerové. Na obálce pak bylo napsáno: Otevři, jen kdyby se mi náhodou něco stalo.
„To jsou radosti,“ řekl tiše kapitán Exner.
„Věděl, nebo tušil, že se mu něco stane, pane kapitáne. Odněkud mu hrozilo nebezpečí, a divím se, že mi to neřekl, nebo že to neřekl doktoru Dřeštíkovi, anebo že neudělal něco, aby se tomu nebezpečí vyhnul. Myslím, že byl nešťastný,“ dodala a připojila se sebevědomím milenky, která vlastně zvítězila: „Myslím, že byl nešťastný, ale ne v posledních měsících se mnou.“
„Dobrá,“ řekl a vrátil jí ten dokument. „Nechci se o tom s vámi přít, paní doktorko, ale není mi dost jasná jedna věc. Zatímco mezi vámi, totiž mezi vámi a panem Maternou byla dohoda o tom, že se nebudete stýkat nikde na veřejnosti, není mi jasné, proč se pan Materna čas od času setkával s vaší přítelkyní Snášelovou. Musel se s ní přece někdy setkávat.“
„Tak tuhle hru,“ usmála se smutně Ruth Adlerová, „si Boris vymyslel navíc. My jsme si z toho obě dělaly legraci. Připadalo nám to jako rozmar herce, který neví, co s fantazií. Boris byl přesvědčen, že zavolá-li mi do ústavu, poznají jeho hlas, protože samozřejmě ne vždycky se mi podaří telefon zvednout v době, kdy bude volat. Měl pochopitelně pravdu, ale pravděpodobnost toho, že některý z kolegů ho v telefonu pozná, byla nepatrná. Přišel na to, že některé vzkazy bude vyřizovat Milada. Prostě Milada hrála roli dívky-obdivovatelky Mistra Materny, které Mistr čas od času věnuje trochu času při kávě v kavárně Slavia, aby je bylo vidět pořádně a ze všech stran. Dokonce si přál, aby se tam setkávali pravidelně každých čtrnáct dní, v pátek, po zkoušce v divadle, tedy okolo třetí hodiny, a když mu do toho cokoliv přijde, pak vždycky v pátek následující. Takže poseděli u kávy, Milada mu vyřídila mé pozdravy, on jí zároveň řekl, jak je na tom s programem na příští týden a kdy přijde.“
„Ježíšmarjá,“ řekl kapitán Exner, „to je děs…“
„Nerozumím.“
„To je dobře. To je velice dobře, že nerozumíte, paní doktorko,“ dodal polohlasitě a zdálo se, že najednou začal poslouchat hučení rozvodněného potoka. „Také já jsem ledačemus nerozuměl, až… až do této chvíle, paní doktorko. To byl znamenitý nápad Borise Materny. Vynikající. To byla opravdu hra. Bohužel: hra na život a na smrt.“

„Pořád nerozumím.“
Vstal.
Přešel ke dveřím a zase zpátky k té lampě.
Šel znova ke dveřím a potom k jídelnímu stolu v druhém koutě světnice, kde na okamžik usedl na lavici. A znova vstal a šel ke kamnům, jako by ho zajímaly staré kachle. „Kdybych jen věděl,“ zašeptal, „jestli si to můžu dovolit.“
Pochopila, že nečeká odpověď, a mlčela.
„Milada Snášelová měla nějakou,“ zarazil se.
„Má nějakou známost?“
Přikývla.
„Koho?“
„Musím prozrazovat takové věci, které se netýkají ani mě, ani Borise??“
„Nic nemusíte,“ řekl suše, „ale rád bych to věděl a moc by mně to pomohlo.“
„Ten člověk je ženatý.“
„To je jedno,“ pravil skoro hrubě. „Potřeboval bych vědět, jak se jmenuje a kde pracuje. Skutečně to potřebuju vědět.“
„A smím se zeptat, proč?“
„Smíte. Jenže si nejsem jist, jestli zrovna teď.“
„Jmenuje se Kamil Řehák a pracuje v nějaké exportní společnosti. Pokud vím, je to člověk dost dobře situovaný a vypadá, jak říká vždycky žertem Milada, když ho napodobuje: vypadá skvěle. Nic víc o něm nevím. Zeptejte se Milady, když považujete za nezbytné znát i jejího milence. Nechápu proč, samozřejmě, že nechápu proč, pane kapitáne.“
„To je právě můj třetí problém,“ pravil kapitán Exner tiše. A zas přešel sem a tam od kamen k tomu jídelnímu stolu a zase chvíli poslouchal hučení rozvodněného potoka. „Když jste se dověděla o smrti Borise Materny – mimochodem, jak jste se to dověděla?“
„Přijel doktor Dřeštík.“
„To bylo dobře, že vám to řekl on…“
„Asi,“ slabě se usmála, „asi určitě. Nevím totiž, co to se mnou udělalo. Vím jen, že volal lékaře, a potom jsem nějak dlouho spala.“
„Nebojíte se budoucnosti?“
„Trochu podivná otázka, ne, pane kapitáne? Proč bych se měla bát budoucnosti? Nebudu sama. Od mládí jsem byla sama. Víte, pane kapitáne, já jsem neměla rodiče a bála jsem se nebýt sama, abych se nezmýlila. V Borisovi jsem se nezmýlila a nebudu sama, pane kapitáne.“
„Proč se k vám vlastně Milada Snášelová nastěhovala?“
„Nějak mnoho toho o ní víte a nějak mnoho se o ni zajímáte,“ zarazila se. „Co se stalo? Zajímáte se příliš mnoho, pane kapitáne. Co se stalo s Miladou, nebo s někým? Tak to řekněte!“
„Proč se k vám nastěhovala?“ opakoval mírně otázku.
„Vy jste mi neodpověděl. O Miladě toho víte příliš mnoho a ptáte se na ni příliš mnoho. Stalo se něco? Řeknete mi, co se stalo.“
Vztyčila se a šla k němu.
Zrovna v té chvíli usedl opět na okraj lavice. Zvedl k ní hlavu.
Stála nad ním a položila mu obě ruce na ramena. „Řekněte mi, co se stalo. Stalo se něco velmi vážného.“
„Ano, velmi vážného, paní doktorko, velmi vážného,“ na chvíli se odmlčel a pak dodal: „Stalo se to nejvážnější, paní doktorko.“ Svěsila ruce podél těla. „To není pravda.“
„Je.“
„Přece není pravda, že se jí stalo něco vážného.“
„Je pravda, že se jí stalo něco…“
„Přece snad… přece ji snad…“
Místo odpovědi vstal a obrátil se k ní zády.
„Tak to řekněte pane kapitáne,“ Ruth Adlerová mluvila najednou tiše a přísně. „Řekněte to, protože se stejně cokoliv koneckonců musím dovědět.“
„Už jste si to domyslela,“ pravil, „víte to a já snad nemusím nic dodat.“
„Nic nevím.“
„Nežije,“ A dodal: „To je osud, paní doktorko.“
Chvíli bylo ticho.
„Blbej osud,“ vykřikla potichu. „Zatraceně blbej osud, kapitáne. Obraťte se, dívejte se mi do očí, řekněte to ještě jednou, kapitáne. Zopakujte mi to do očí?“
Poslechl, obrátil se k ní a řekl: „Byla zabita, když šla domů několik hodin po tom, co umřel Boris Materna. Byla zabita stejným způsobem jako on. A to ještě není všechno. Naštěstí – jak jste řekla – jste neznala žádného muže, který se jmenuje Karel Chalupa. Ten Karel Chalupa zahynul den nato stejným způsobem.“
„A – a…“ Rozšířila oči. „Proč?“
Pokrčil rameny.
Klesla na židli vedle něho. Složila ruce na starém jídelním stole, položila na ně hlavu a rozplakala se.

Měsíc zářil. Rozvodněný potok hučel. Pod starými stromy před hostincem se leskl chrom na voze, kterým přijel kapitán Exner. Přede dveřmi hostince stál doktor Dřeštík ve svém neobyčejně dlouhém kabátě a v lesklých černých holínkách. Vypadal ve svitu měsíce a na pozadí černých stínů jako duch, jenž místo aby střežil klid mrtvých, zbloudil a teď

očekává vysvobození, ranní červánky a pokřik kohouta.
Místo toho jej šlehly reflektory, to jak vůz Bezpečnosti sjížděl zatáčkami k mostu.
Řidič tohle místo zřejmě bezpečně znal, auto jelo rychle, před mostem se skoro zastavilo a potom pomalu, skoro krokem, překonalo most, který už na první pohled vypadal vratce a nebezpečně.
Černá postava doktora Dřeštíka nebyla k přehlédnutí.
Z otevřeného okénka vyhlédla plešatá hlava, která pravila: „Vy jste ten, co volal?“
„Ano, to jsem byl já. Jsem doktor Dřeštík. Kapitán Exner je u mě na chalupě, a moje chalupa je na samotě podle potoka, asi pět set, sedm set metrů.“
„Tak se posaďte a jedem,“ pravil plešatec a otevřel dveře.
Doktor Dřeštík se naklonil k okénku a řekl: „Obávám se, pane… pane…“
„Major Záruba.„
„Obávám se, majore…“
„Čehopak, pane doktore?“
„Cesta je zaplavená vodou. Abychom projeli.“
„Bez obav, Pepa je řidič a auto je dokonalý. Tak nasedat, pane doktore. Očpak jde?“
Doktor Dřeštík se mlčky vsoukal na zadní sedadlo vedle majora Záruby. „To vám, bohužel, nemohu říci, ne snad, že bych nechtěl, ale prostě to nevím,“ dotkl se řidičova ramena, „teď vpravo.“
Mládenec rychle změnil směr a zadní kola se smekla po mokré cestě.
Major Záruba se spokojeně zasmál.
„Ne že by nebylo práce nad hlavu,“ sděloval Dřeštíkovi major Záruba, „ale když je to z Prahy a, jak mně řekli, naléhavý, nejsem nikdy proti nočnímu vejletu.“ Naklonil se dopředu a díval se na cestu, hlavu mezi řidičem a druhým příslušníkem, který seděl na pravém sedadle vpředu.
Cesta mizela pod vodou.
Major se zasmál: „A teď vzhůru, Pepo!“
Řidič pravil: „Hergot, to bude hluboký,“ a přidal plyn.
Od předních kol se vyvalila voda na strany a vzhůru. Vystříkla a stříbročerný svět, co té noci tak usilovně tvořil měsíc, zmizel. Motor zaburácel a auto se zastavilo.
„Nuže vzhůru!“ velel major Záruba.
Řidič Pepa zařadil dvojku a pomalu to zkoušel. Kola se protáčela. „Soudruhu majore,“ prohlásil řidič služebním tónem, „jsme v prdeli.“
Major Záruba si nasadil na pleš čepici. „Hergot,“ obrátil se na doktora Dřeštíka: „To jste nám nemohl říci, člověče…“ zarazil se. „Pardon, vy jste to říkal. Naše chyba. Chlapci,“ velel téměř spokojeně. „Zout boty, sundat ponožky, vyhrnout nohavice, nedá se nic dělat. Jdeme!“
Poklepal ještě druhému příslušníkovi na rameno: „Zavolej, ať nás přijdou vytáhnout. To budou mít radost. Ale ať přijedou hned. Zatím to tady zavřem a jdeme!“
Boty v jedné ruce, baterky v druhé, nohavice vyhrnuté až ke kolenům následovali černý stín doktora Dřeštíka.
Kráčel před nimi dlouhými kroky. Trochu nahrblý, nádražáckou lucernu v pravici podobal se divnému průvodci podsvětím. „Poslyšte, řekl major Záruba, který kráčel doktoru Dřeštíkovi v patách, „co se tam u vás vlastně stalo?“
„Jako u mě, na chalupě?“
„Tak přesně to myslím.“
„U mě nic, naprosto nic.“
„Tak proč, sakra…“
Doktor Dřeštík neodpověděl. Dál rozvážně kráčel na okraji povodně.
Na okraji malé povodně jednoho malého potoka, který nemůže vymknout řád věcí.

„Tak jsme tady, soudruhu kapitáne,“ řekl major Záruba, vstupuje do síně chalupy, „jenom s tou maličkostí, že jsem neměl po ruce dva lidi, takže jsem přijel sám a tohle jsou soudruzi Pecháček a Šlemr. Soudruh Šlemr je řidič. Jenomže jsme, soudruhu kapitáne, uvázli na cestě, tady kousek, v té vodě. Takže já se budu muset vrátit a…“
Kapitán Exner zavřel dveře do světnice. Ti tři stáli před ním v síni bosi, na podlaze, která byla vydlážděna cihlami, někde už stářím hodně prošlapanými.
„A potřebujeme si, soudruhu kapitáne, trochu umejt nohy.“
Doktor Dřeštík zouval holinky, svlékal kabát. „Hned vám něco přinesu, pánové,“ tázavě se podíval na Exnera.
„Už vás nebudeme potřebovat, pane doktore. Všiml jsem si, že v předsíni je jak vodovod, tak i ručník. Byl bych rád, kdybyste se věnoval paní doktorce. Je na tom zase hůř. Jenomže,“ kapitán Exner se omluvně usmál, „nemůžu za to. Nemůžu za to, že – že jsem jí prostě musel říct…“ Mávl rukou. „Tomu se nedalo zabránit, člověče,“ dodal skoro zoufale. „Prostě její kamarádka, víte, ta Snášelová, ta už taky nežije, takže se bojím, pane doktore, že vás čeká z přátelství k Maternovi ještě jedna probdělá noc. Běžte k ní, my už si to tady spolu nějak vyřídíme a zařídíme. Aniž jsem se vás zeptal, pane doktore, bude nezbytné, aby tady s vámi někdo zůstal a hlídal vás. To je moje věc, proč. Nedá se nic dělat. Nechci, aby – no prostě nechci, aby věci pokračovaly.“ Otevřel dveře do světnice a pokynul doktoru Dřeštíkovi, aby vstoupil dovnitř. „Dobrou noc a snad jednou na shledanou za příznivějších okolností.“ Zavřel.
Ti tři dosud stáli na dlaždicích síně s baterkami a botami v rukách. Mlčky jim ukázal na vodovod a kbelík. Posadil se na starou lavici a čekal. Major Záruba byl hotov první a zůstal stát před ním. Exner mu ukázal očima, aby se posadil vedle něho. „To je tak, soudruhu majore,“ řekl unaveně, „mohl bych vám všechno vysvětlit podrobně, a rád bych to udělal. Omlouvám se, nemám čas. Uděláme to takhle, jestli dovolíte: potřebuju hlídat to děvče. Všiml jste si ho u stolu, jak

seděla zády ke dveřím? Všiml. V pořádku. Nejhorší na tom je, veliteli, že nevím, před kým. Vím už jistě, proč je zapotřebí ji hlídat, ale jinak, víte, nikdy bych vás neobtěžoval, kdyby – no prostě, kdyby se už předtím nestaly tři vraždy."
Major Záruba tiše hvízdl.
„Nebudu vám vysvětlovat jaké, a ani své domněnky, kdo je udělal. Myslím si jen, že to byl – a nejen já si to myslím, že to byl větší člověk, asi tak stosedmdesát centimetrů, ten vrah. Anebo ta vražedkyně, to se dá těžko říct, majore. Prostě, ať ten chlapec je neustále u ní, sedí u jejích dveří, ať hlídá její okno. Může si udělat pohodlí, nemusí být v uniformě, ale musí mít u sebe pistoli, a možná ještě nějakou jednodušší zbraň, možná klacek, to je jedno, ale hlavně, hlavně mu řekněte, soudruhu majore, hlavně mu řekněte, že do tohoto domu nesmí vůbec nikoho pustit. Kdyby bylo zapotřebí lékaře pro kohokoliv, musí to být lékař z okresního města, kterého osobně znáte. Doufám, že to nebude trvat dlouho, počítám asi den nebo dva, já nevím, uvidím, až se vrátím do Prahy, ale do té doby ji ti vaši mládenci nesmějí spustit z očí, a hlavně se nesmí dostat do styku s nikým jiným než s doktorem Dřeštíkem a jeho paní. Nevyjímám sousedy, prostě naprosto nikoho. Nevyjímám ani jiné příslušníky z Prahy, kromě mne. Naprosto nikoho."
Major Záruba nadzvedl čepici a hladil si pleš. „To jsem nemyslel, že je to tak vážný. Přijelo by nás víc, nechal bych vzbudit…"
„Myslím, že teď půjdeme spolu," přerušil ho Exner, „můžete zavolat, a rozhodně ať zůstane řidič a ten strážmistr. Ráno je můžete nechat vystřídat."
Major se zasmušile podíval na své polobotky.
„Myslím, že vám doktor Dřeštík půjčí gumáky. Já jsem si tyhle vypůjčil od vedoucího hostince. Ale toho člověka už nemůžeme budit, zabil by nás. Postavíme je v hospodě přede dveře, snad je nikdo neukradne."

Kapitán Exner otevřel vůz a podal klíčky majoru Zárubovi: „Jestli budete tak hodný, jeďte. Jednak znáte líp cestu, a jednak," pokračoval, sedaje si na sedadlo vedle řidiče a sklápěje opěradlo dozadu, „jednak si dám dvacet."
Major nastartoval a rozjel se. „To jsem zvědav," řekl, když byli za mostkem, „kdy tenhle most zde spadne, a s kým. Takže zatím jsme měli štěstí, kapitáne. Spěcháte?"
„Já, majore, nespěchám skoro nikdy."
Brada mu spadla na prsa.
„Jste šťastný člověk," pravil major. „Tak ani nevím, jestli to je povaha, nebo problém poslání."
To kapitána Exnera zaujalo. Otevřel oči. „Poslání?"
„Jo. Tak, jak kdo je postavenej, na kterém místě, a jak si plní své věci."
„Je to tak, majore," řekl kapitán Exner pomalu, ne dost zřetelně, takže jeho řeč se podobala promluvě opilce: „já říkám pořád, majore, že lidi, co se štvou, jsou v podstatě neschopní." A kapitán Exner po vyslovení této moudrosti usnul.

Spíš se vpotácel než vešel do své garsonky. Skleněnými dveřmi z předsíně viděl, jak světlo nad jeho gaučem svítí. Vešel dovnitř a padl do křesla. Ani se nemusel dívat: na gauči samozřejmě spal poručík Beránek. „Nespím," řekl, aniž otevřel oči, „ale také ne docela bdím. Poznám tě po šramocení, po kroku…"
„Cože?" vyjevil se kapitán Exner. „Pokroku?"
„Ne, po kroku," řekl pokojně poručík Beránek, aniž se pohnul.
„Jak jdeš. A taky tě poznám po čuchu."
„Jsem rád, že jsi tady," řekl kapitán Exner. „Jsem docela mimořádně rád, že jsi tady. Je to naprosto neobvyklé, ale je to tak. Znamená to totiž, že se zřejmě do této chvíle nic nestalo."
„Uhodls," a poručík Beránek sahal poslepu pod sebe, aby vytáhl svůj tlustý černý notes. „Zatím se nic nestalo."
Položil notes na břicho a dal na něj ruce. „To já jen tak ze zvyku, můj kapitáne. Jestli už spíš, tak počkám, až se půjdeš osprchovat, aby ses probral."
„Skoro spím, ale sprchovat se nebudu. Probuď mě nějak."
„Než jsi opustil příjemného majora Zárubu…"
„Ty ho znáš?"
„Trochu. Jsem stejnej ročník. Takže než jsi ho opustil, žádals, abychom se poptali po nějakém Kamilu Řehákovi, stáří mezi 40 a 50 lety, zaměstnán zřejmě v nějaké exportní společnosti, v nějaké výsadce. Podívali jsme se hned. Naštěstí jsou v Praze Kamilové Řehákové jenom tři. Podařilo se nám dokonce probudit kádrováka z Kovotexu – pracuje totiž v Kovotexu – a zatáhnout ho na oddělení, takže máme i fotografii. Kamil Řehák," recitoval poručík Beránek se zavřenýma očima zpaměti, „je šestačtyřicetiletý, štíhlý, prošedivělý, vždycky je dobře oblečený, nejsou na něj stížnosti, nikdy nebyly, u představených i spolupracovníků oblíben pro svoji přesnost, žije spořádaným rodinným životem, chodí normálně do práce, takže za… za…" a teprve nyní otevřel Beránek oči, aby se podíval na hodinky, „hele, ono bude už kuropění, takže za tři hodiny ho najdeš už v Kovotexu, když ovšem s ním budeš chtít mluvit."
„Budu chtít."
„Copak provedl?"
„Chodil se Snášelovou, to je na beton, milý Beránku."
„Ale, ale," zavřel poručík opět oči. „To jsou mi osudy všelijakých lidí. Dobře, tak to je ten Kamil Řehák. Dále: Vlček s mládenci a jinými velice pilně pracovali celou noc. Je tomu asi půl hodiny, co mně volal. Ten nápad s otisky v bytě Karla Chalupy – myslím, bohužel, že to byl tvůj nápad udělat a sebrat všechno, co tam je – se ukázal být v podstatě zajímavý."
Kapitán Exner mlčel. „Posloucháš, nebo spíš?"
„Pořád ještě poslouchám."
„Našli tam tři otisky, které jsou zřejmě totožné s otisky na náprsní tašce Borise Materny."

„Vida," zívl kapitán Exner. „Trpělivost přináší…"
„Cože?" zeptal se poručík Beránek.
Ale nedostalo se mu odpovědi.
Vzdychl tedy, vztáhl ruku na poličku nad svou hlavou, kde nahmatal budík s takovou jistotou, jako by ho tam včera postavil. Nařídil jej podle svých hodinek, natáhl a dal ho na konferenční stolek vedle kapitánova křesla.
Pak zhasl lampičku nad gaučem a tiše opustil byt.

Bylo pochmurné letní jitro. Rozpadající se studená fronta se kamsi hnala s větrem o závod. Přinesla chlad a z některých temně šedých mraků, které v ní zbyly, spadlo občas několik kapek. Několik kapek chladného deště.
Za bílými mřížemi bílého okna se ve větru ohýbaly koruny stromů a listy se chvěly v obavách, že budou větrným vírem utrženy dřív, než dožijí s podzimem a se žloutnutím, jak to má být. Když před více než sto lety postavili v zahradě bývalého kláštera blázinec, nejenže ponechali starou klášterní zeď, ale opravili ji a zvýšili. Solidní dům vybavili mnohými komíny, které teď už nebyly k ničemu.
Jen k tomu, aby někdy, za větrných dní a nocí, za jiter téměř bouřlivých, jako bylo právě toto, mohly tiše, tlumeně hvízdat. Okno z ordinace doktora Kloučka hledělo na závětrnou stranu. Bylo otevřené a jeho křídla se lehce chvěla, zrcadlíc koruny starých stromů.
Dům uprostřed zahrady nebyl už dávno blázincem, ale psychiatrickou klinikou.
Doktor Klouček se zdál být – přes relativní neklid, který byl toho dne v celém ovzduší – klidný. Přerovnával jen chvíli papíry na stole, potom vstal, přivřel trochu okno, snad se mu zdalo, že táhne na nohy, prošel se několikrát po místnosti od dveří – na nichž chyběla klika – k oknu a přitom se několikrát podíval po kapitánu Exnerovi, který seděl u stolu na židli určené pro pacienty.
Zdálo se, že se kapitán Exner lékaři příliš nelíbí.
Možná že byl nespokojen s jeho bleděmodrým letním oblekem. Třeba se mu nezdálo přirozené mít za tak větrného a prašného dne naprosto vyleštěné boty. Možná se mu zdálo provokující přehodit si nohu přes nohu a ten černý lesk bot ještě vystavovat na odiv a přitom si sepnutýma rukama držet koleno a hledět pokojně na kývající se koruny starých kaštanů. Je docela možné, že doktor Klouček nebyl spokojen se skutečností, že ho kapitán Exner nesleduje. Možná že mu chtěl říci: dívejte se mi do očí, nebo podívejte se semhle a tamhle a sledujte můj prst, tak jak třeba byl zvyklý, ale nemohl to udělat, a možná právě to narušovalo duševní rovnováhu doktora Kloučka.
„Jsem lékař," řekl psychiatr a sundal si brýle. Ale vzápětí si je znova nasadil. „Takže musíte pochopit, že jsou jistá omezení, jistá lékařská…"
„Ano," přikývl pokojně kapitán Exner. A díval se pořád ven na koruny stromů a mlčel.
„No tak vám řeknu rovnou, že Boris byl můj dobrý známý. Znali jsme se dlouho…"
„Moment," přerušil jej pokojně kapitán Exner. „Přibližně kolik let a jak jste se poznali?"
„Léčil jsem jeho matku, stačí?"
Kapitán Exner přikývl. „Stačí."
„Jeho matka," pokračoval po chvíli doktor Klouček, když si opět sedl za stůl a zalistoval nějakými papíry, „nebyla duševně chorá, to se v žádném případě nedá říct, jenom v pozdním věku měla potíže, které přináší stáří, nejdřív nějaké deprese a potom to prosté byla senilita stačí?"
Kapitán Exner přikývl. „A já jsem myslel," pravil po chvíli pomalu, „že jste především léčil jeho tchána. Myslím pana inženýra Koudelku."
„No tak to ne! Ovšem v posledních dvou třech letech jsem o něm věděl."
„Jak to, věděl?"
„Paní Maternová mě požádala, abych se jejímu otci věnoval. Udělal jsem to."
„A pročpak?"
„Jsem lékař. Bylo mojí povinností se postarat o nemocného."
„Samozřejmě, ale trochu by mě zajímala jeho nemoc. Setkal jsem se s ním a zdálo se mně, že je to naprosto zdravý, dobře vypadající starý pán, a to jsem ho viděl ve velice stresové situaci."
„Fyzicky byl samozřejmě inženýr Koudelka naprosto fit."
„Byl?"
„V poslední době ho trochu zlobil krevní tlak…" řekl doktor Klouček neochotně.
„To je ovšem v tom věku samozřejmé. A proč jste se mu vlastně věnoval?"
„Nevěnoval jsem se mu," prohlásil mrzutě doktor Klouček. „Vyšetřil jsem ho, zjistil jsem, že prostě je zdráv, že jsou tu samozřejmě nějaké problémy, jež souvisejí s věkem, prostě podobná diagnóza jako před lety u matky Borise Materny. To nás koneckonců," dodal doktor Klouček tvrdě, „čeká všechny."
Kapitán Exner spokojeně přikývl. „Kdy jste ho vyšetřoval naposled?"
„To vám můžu říct přesně," doktor Klouček hrabal v papírech, „před více než rokem."
„Před více než rokem jste ho vyšetřoval, nebo jste s ním hovořil?"
„Jsem ho vyšetřoval. Bylo to v podstatě naprosto v mezích. Samozřejmě vzhledem k tomu věku a vůbec…"
Kapitán Exner vstal, přešel k oknu, zůstal zády do místnosti a díval se do staré klášterní zahrady.
„Chcete ještě něco vědět?" zeptal se doktor Klouček. „Jsem vám k dispozici a musím vám říci, že moje vyšetření je zastaralé, bylo jen orientační."
„A co paní Maternová?"
„Co by bylo s paní Maternovou? Paní Maternová nic."
„Ale pane doktore," řekl mírně kapitán Exner, složil ruce za zády a pořád se pokojně díval z okna přes bílé mříže do

zahrady, „ale pane doktore, vy jste přece vídal Maternovy dost často…“
„Tak jednou za měsíc, jednou za dva měsíce, malá společnost u sklenky vína, při šálku kávy.“
„A to jste si nikdy nevšiml paní Maternové?“
„Proč bych…“ doktor Klouček se zarazil a zmlkl.
„Poznal jsem to sám,“ řekl kapitán Exner. „Na tom není nic zlého, když si někdo občas vezme nějaký prášek, aby se dostal do formy, když je na tom zle.“
„Ovšem paní Maternová na tom nikdy nebyla nijak zvlášť zle.“
„Nicméně možná panu Maternovi nebo jí jste sem tam předepsal nějaký prášek, takový běžný, jako je třeba Dexfenmetrazin nebo tak…“
„Přiznávám, že mě o to Boris Materna občas požádal pro sebe. Žil ve velice intenzívním pracovním vypětí a já jsem mu také občas nějakou takovou… nějaký takový povzbuzující medikament předepsal. Vždycky jsem si uvědomoval, že umělec jako on v některých zvlášť vypjatých pracovních obdobích těžko může vydržet, řekl bych, ten neustálý psychický tlak.“
„Takže Boris Materna trochu… No snad, jak bych to řekl, víte, pane doktore, nechci užít to slovo – fetoval.“
„To slovo není na místě. To slovo v tomto případě naprosto není na místě.“
„A paní Maternová?“
Doktor Klouček neodpověděl. A protože i kapitán Exner mlčel, zřejmě mu nezbylo než aby koneckonců pravil: „Paní Maternovou Jsem nikdy nevyšetřoval, o jejích duševních stavech jsem s ní nikdy nemluvil, nikdy jsem jí žádné léky neordinoval, a proto jakákoliv výpověď nebo mé svědectví v té věci by zůstalo pouze subjektivní na základě pouhých pozorování.“
„Rozumím,“ vzdychl kapitán Exner. „Ale uvědomujete si, že jsem kriminalista, a že došlo k třem vraždám, a že informace, které potřebuji…“
Doktor Klouček ho nenechal domluvit, skočil mu do řeči: „Soudruhu kapitáne, přistoupil jsem k našemu rozhovoru s naprostou odpovědností a při formulaci svých odpovědí jsem tuto odpovědnost nezanedbal a také ji nehodlám v budoucnu zanedbávat.“
Teprve nyní se kapitán Exner odvrátil od okna a zamnul si ruce pohybem semitského obchodníka. „To je v pořádku, pane doktore,“ usmál se spokojeně, „v naprostém pořádku. Snad se mi podaří případ brzy uzavřít. Takže kdyby bylo zapotřebí vašeho dodatečného svědectví, to, co jsme si tady pověděli, zůstane zatím mezi námi, do žádného protokolu to zapisovat nebudeme. Co vy na to?“
„To je vaše věc,“ řekl doktor Klouček a postavil se významně ke dveřím. Vytáhl z kapsy svazek klíčů a jeden z nich zasunul do zámku, aby kapitánu Exnerovi mohl otevřít. „Prosím.“

V čerstvém západním proudění stál převysoký špalek z ocele a skla bez pohnutí a bez vibrací, shlížel na město pod sebou, prokazuje tak lidičkám dole, jak perfektní je um statiků a kompjútrů, když už se jednou do něčeho pořádného pustí. V jednom z posledních pater tohoto klimatizovaného akvária seděli jako obyčejně proti sobě inženýr Kamil Řehák a jeho mladší oslňující kolegyně.
Pracovali a vyřizovali, jen ráno mezi sebou vyměnili pár slov, jimž by nezasvěcený jen ztěží porozuměl.
Zeptala se: „Něco nového v té věci?“ A ten elegantní, dobře vypadající pětačtyřicátník, ten sen žen nižšího středního věku, pochmurně odpověděl: „V té věci, nic.“
„Je to dobře?“
„Mám pocit, že je to spíš špatně.“
„Ve špatné se věci obrátit nemohou,“ řekla ta dáma cynicky.
On na to pokrčil rameny a odpověděl: „Doufejme,“ řekl trochu nedbale, ale bylo zřetelné – podle toho, jak si neklidně přejel jazykem rty –, že z nejistoty věcí nemá žádnou radost.
Krátce po desáté zabzučel telefon, jeden z četných toho dopoledne.
Zvedla sluchátko, ohlásila se. Pak přikryla mikrofon dlaní a řekla: „Nevím, jakou máš náladu, ale dole je nějaký doktor Exner. Chce s tebou mluvit.“
„Mám poradu,“ rozhodl. „A nemám náladu,“ dodal.
„Myslela jsem si to,“ odpověděla, odkryla dlaň a řekla do mikrofonu: „Promiňte, pane doktore, právě jsem se ptala a dověděla jsem se, že kolega Řehák má poradu. Myslím, že bude dnes celý den zaneprázdněn.“
Zatímco nahoře bylo klimatizované ticho a jemné vibrace, v nichž se zřejmě daří pokojovým rostlinám, dole před vchodem do budovy fičela vichřice. A to tím, jak čerstvé západní proudění vířilo kolem přesně spočítaného stometrového špalku. V tom orkánu spěchal kapitán Exner tak, že měl skoro strach, aby se mu otevřely před nosem dveře, co se otevírají samy na dotek světla a stínu. Za dveřmi docela živý člověk, starší a úslužný když se ho kapitán Exner zeptal na Kamila Řeháka – ukázal k telefonu, k jednomu z mnoha, co tam byly v kukaních vedle sebe, a řekl skutečným lidským hlasem: „Pod aparátem je telefonní seznam a tam bude i jméno pána, kterého hledáte.“
Jinak kapitán Exner v letním bleděmodrém odění, se sakem bez podšívky a s kravatou byl zcela hodný této prosklené haly s nazelenalým plyšovým kobercem a s nažloutlými stěnami.
Teď držel sluchátko, vyslechl zprávu o tom, že pan Řehák má závažnou poradu a chvíli přemýšlel: „Je to velmi naléhavé, slečno nebo paní,“ pravil pomalu. „Je to velmi naléhavé vzhledem k vážným událostem, ke kterým došlo v minulých dnech. Možná že budete mít možnost teď hned s panem Řehákem hovořit. Budete mít možnost na tu poradu zajít a něco mu sdělit? Zeptáte se? Ano, počkám. Tedy budete. Prosím vás, buďte tak laskava a vyřiďte mu, že tady dole čeká doktor Exner, který má pro něho moc závažnou, opravdu velmi závažnou zprávu o jisté mladé dámě, která se jmenuje Milada. Budete tak laskava a vyřídíte mu to?“

O sto metrů výš nad ním to bylo Řehákovi přetlumočeno. Až se jeho kolegyně podivila, jak zbledl. Vstal, prohrábl si šedivé vlasy a sahal po sluchátku. „Počkej," zarazila ho. „Řekla jsem mu, že máš poradu. Vážně neznáš nějakého doktora Exnera?"
Zavrtěl hlavou. Rovnal si kravatu, sahal po saku. „Neznám. Vůbec si nemohu vzpomenout. To je nějaký nesmysl, anebo že by to byl advokát?"
„Uklidni se," pravila hlasem chladným a studeným, neboť vzdělané a světem prošlé ženy to umí daleko lépe s životem zařizovat než roztěkaní a mírně uštvaní pánové.
Takovým se teď zřetelně zdál být Kamil Řehák. „Prosím tě, co chce?" zeptal se nesmyslně, ačkoliv to už věděl.
„Vysvětlila jsem ti, že chce s tebou hovořit."
„To jsem slyšel," odpověděl klidně. „V hovorně?"
„Ale trochu klidu, příteli. Na to jsem se ho nezeptala. Chceš se s ním setkat v hovorně, nebo v hale?"
„Já nevím," řekl. „V hale, no snad v hale. Doktor Exner. Kdo by to mohl být. Prosím tě, řekni mu, že přijdu hned do haly, ať tam počká. Nevím, jak ho poznám?"
„No tak, no tak, Kamile, trochu se narovnej v zádech a začni zhluboka dýchat," řekla a odkryla mikrofon. „Pane doktore," pravila hladce, „pane doktore, před chvílí jsem vyřídila panu inženýru Řehákovi váš vzkaz a pan inženýr vás prosí, abyste byl tak laskav a počkal na něho v hale. Přijde asi za pět až deset minut Můžete počkat? Můžete, tak to je v pořádku. A mohl byste mi říct, pane doktore, protože pan inženýr Řehák říkal, že vás nezná, mohl byste mně říct, podle čeho by vás mohl poznat? Ano, vyřídím. Ano, ano, modré šaty. Ano. Tak děkuji. Ano."
Položila sluchátko, položila lokte na stůl, sepnula dlouhé prsty, podívala se na své dokonale rudé nehty, položila na ty složené ruce bradu a vzhlédla ke svému kolegovi. „Tak, chlapče, a teď tě tam čeká. Co by to mohlo být?"
„Já nevím."
„Třeba to není vyděrač."
„Nesmysl," řekl. „Jdu."
„Nesmysl," pravila klidně. „Řekla jsem mu za pět až deset minut. Takže si sedni, zapal si cigaretu a dívej se, jak letí oblaka. Až dokouříš, běž."
Poslechl ji.

V rozlehlé hale posedávalo a potulovalo se pár lidí. Pokud spolu hovořili, mluvili vážně a odpovědně, jak se na pracovníky v tak důležitém podniku sluší. Pokud byli sami, listovali v papírech, nebo hleděli zamyšleně, najisto přemýšlejíce o nových pracovních úkolech.
Kamil Řehák vyběhl z výtahu, rozhlédl se, prošel tím prostorem nejméně čtyřikrát, pozdravil dva tři lidi, vyšel ven a kupodivu kapitána Exnera, který stál docela zřetelně a viditelně, si nevšiml, takže Exnerovi nezbylo nic jiného než při jeho třetí obchůzce k němu přistoupit a zeptat se ho na jméno.
Kamil Řehák roztržitě přisvědčil, že se opravdu tak jmenuje.
„Já jsem doktor Exner," pravil kapitán skromně. „Říkal jsem přece vaší sekretářce nebo kolegyni, jak jsem oblečený, to je zvláštní, pane Řeháku, že jste mě nepoznal."
Referent zamrkal a zřetelně strnul údivem.
„Stalo se něco?" zeptal se kapitán Exner.
„Ne, ne," zavrtěl hlavou Kamil Řehák. „Jenomže jsem si vás, pane doktore, představoval nějak jinak, nějak, promiňte," třikrát polkl, „promiňte, ano, já jsem Kamil Řehák. Doktor Exner, že ano?"
„Ano, já jsem Exner," přisvědčil pokorně. „Měl byste čas si se mnou chvíli popovídat, pane Řehák?"
„Samozřejmě, jestliže to musí být ihned, pak…"
„Musíte tady mít přece někde hovornu," pokračoval kapitán Exner vlídným a mírným hlasem. „V takových institucích, jako je tahle, bývají hovorny. Malé, tiché, dokonale akustické."
„Ano, samozřejmě, ovšem domnívám se, že bychom snad mohli zajít tady naproti k Půlpánům, kde je teď docela volno…"
„Je tam hrozný vítr," mínil kapitán Exner. „A strašně se práší. Já to nemám rád do očí, rozumíte. Vždyť se můžeme posadit tady někde u vás, žádný problém, že?"
„Ovšem, žádný problém. Račte tady, snad dvojka, ano, dvojka je volná, vidíte? Tam jsou pootevřené dveře. Prosím, prosím, pane… pane…"
„Exner," opakoval kapitán pokojně. „Michal Exner," dodal.
Hovorna byla kobkou bez oken. Dveře byl polštářované. Nepochybně se tu dalo mluvit zcela soukromě. Bylo podivné, že Kamil Řehák nedůvěřoval intimitě vlastní podnikové hovorny. Chvěly se mu zřetelně ruce, když vytáhl krabičku cigaret a nabízel Exnerovi.
V ruce se mu zaleskl stříbrný zapalovač.
„Tak se posaďme," mínil kapitán Exner. „Je tady skutečně dokonalý klid, ticho a soukromí. Podívejte, pane Řehák, vlastně… Víte co, já se vás zeptám, promiňte, na jednu maličkost, na jednu maličkost," opakoval jakoby v rozpacích.
„No prosím, ptejte se, klidně se ptejte, pane doktore. Ovšem rád bych věděl, rozumíte, důvod, který vás za mnou přivádí."
„Ten vám rád řeknu. Podívejte, vy jste zkušený člověk, žádný mladík, předpokládám, že se dokážete vyrovnat i s nepříjemnými, s velice nepříjemnými zprávami."
„No prosím, pane doktore, ale…"
„Jestli dovolíte, ještě jsem nedomluvil, pane Řehák. Jenom pro jistotu, víte, abych měl jistotu. Pokud jsem informován, tak jste navštěvoval v Tachovske ulici byt doktorky Ruth Adlerové, abyste se v tomto bytě setkával s její

spolubydlící, studentkou filozofické fakulty Miladou Snášelovou. Je to tak?“
„Proč to chcete vědět, to je moje věc, docela soukromá a – rozumíte, já samozřejmě…“
„Proč to chci vědět, vám řeknu. Raději hned, pane Řehák, aby bylo mezi námi docela jasno.“
„Okamžik,“ zdálo se, že Kamil Řehák nabyl jakési vnitřní rovnováhy a jisté odvahy, neboť se mu zazdálo, že jeho partner – očekával nejakého pobudu – si není tak docela jistý tím, s čím za ním přišel. „Rád bych věděl, jakým právem a z jakého důvodu se mě ptáte na věci, které mohou a nemusejí být pravda a koneckonců jsou mojí soukromou záležitostí.“
„Řekl jsem vám přece, že jde o velmi vážnou, ba nepříjemnou věc,“ pokračoval kapitán Exner.
„Tak to konečně řekněte, člověče! Promiňte,“ omluvil se. „Víte, jsem trochu nervózní, mnoho práce a…“
„…a mnoho starostí,“ dodal kapitán Exner s pochopením. „A bude jich ještě víc, pane Řehák. Přišel jsem vám říct, že Milada Snášelová byla přede dvěma dny večer zavražděna. A samozřejmě, první cesta, která se mi nabízí, musí být cesta za někým, kdo se s Miladou Snášelovou stýkal poměrně často a jaksi tajně, že ano?“
„Prosím vás, a mohl byste mi to ještě jednou opakovat? Co se stalo?“ zeptal se Kamil Řehák.
Kapitán Exner mu vyhověl a s jistým údivem pozoroval, že Řehák byl sice překvapen, posmutněl, ale zároveň se zřetelně uklidnil. Naslouchal kapitánu Exnerovi pozorně, jeho tvář byla dojatá a pochmurná, účastná, jako kdyby oni dva společně se stali pozůstalými zavražděné, ale naprosto by se o něm nedalo říci, že byl zvěstí zdrcen.
Nabídl kapitánu Exnerovi ještě jednu cigaretu, ten odmítl, vzal si tedy sám, zapálil si, rukama si přihladil vlasy kolem uší a na skráních, přejel si prsty čelo a zeptal se: „Promiňte, hovoříme spolu teď o velice vážné věci a vy mi zřejmě začnete klást otázky. Tak to asi bývá, jenže tento rozhovor má být zřejmě výslechem, ale vy jste ještě…“
„Ne, dejme tomu, že je to přátelský rozhovor, nicméně však by bylo dobré, kdybychom spolu mluvili upřímně. Jsem kapitán Exner, kriminálka.“
„Pak, prosím vás, soudruhu kapitáne, buďte tak laskav a – promiňte – patrně jsem přehlédl váš odznak nebo průkaz, když jste mi ho ukazoval.“
Rty kapitána Exnera se zachvěly v náznaku úsměvu. „Prosím.“
„Děkuju, soudruhu kapitáne, to je v pořádku. Proboha,“ konstatoval, „kdo to mohl udělat?“
„V tom je samozřejmě problém, pane Řehák. Dejme tomu, že vy.“
„Já? Vyloučeno. Naprosto vyloučeno. Neměl jsem naprosto žádny důvod nebo motiv.“
„Dejme tomu, že měl, pane Řehák,“ pokračoval kapitán Exner pokojně. „Podívejte, když si o tom budeme trochu povídat, mohu vám svěřit třeba takovou verzi případu: byl jste po určitou dobu milencem Milady Snášelové. Zatím nechme stranou to, jak jste se s ní seznámil a jak se váš vztah rozvíjel, ale byl jste jejím milencem po určitou dobu. Byl jste do ní, nebo jste do ní, samozřejmě zamilován a jistě vám neuniklo jako pozornému a také žárlivému milenci, že Milada Snášelová se velice často nebo pravidelně stýká s Borisem Maternou, tím známým hercem, rozumíte? A prostě jste žárlil. Materna byl hezký člověk, přitažlivý, úspěšný, nesmírně populární a vy jistě nejste člověk neúspěšný. Ale řekněme si upřímně mezi sebou: pro takové děvče je zajisté přitažlivější slavný herec než dobře zavedený pracovník exportní společnosti. A tak jste se rozhodl – v takovém návalu zloby a žárlivosti -, že celou záležitost radikálně vyřešíte. Nejdřív jste v antikvariátě zavraždil Borise Maternu jako svého soka a potom jste vyprovázel svou milenku do Tachovské, nepohodl jste se s ní a zavraždil jste ji také. Co vy na to?“
Kamil Řehák zavrtěl hlavou. „Nesmysl, soudruhu kapitáne. Nesmysl. Byl byste tak laskav a mohl mi říci, kdy byl zavražděn Boris Materna?“
„No, dejme tomu – mezi čtvrtou a pátou odpoledne. V antikvariátě v Kamenné ulici. To asi víte z novin.“
„V té době jsem byl dosud na svém pracovišti, soudruhu kapitáne, se svou spolupracovnicí a přibližně o půl šesté jsme byli společně na večeři s jistými ochodními partnery, a tato večeře skončila – bylo to v hotelu Esplanade v jednom salónku – kolem jedenácté hodiny večer. Potom jsem odjel spolu se svou kolegyní taxíkem k jejímu bytu, tam jsme se rozloučili a odjel jsem domů. Byl jsem doma asi o půl dvanácté, musel jsem probudit manželku, aby mi otevřela dům. Jel s námi známý taxíkář, který s naším podnikem pravidelně spolupracuje.„
Kapitán Exner pokýval spokojeně hlavou.
„Nicméně promiňte, samozřejmě jsem ženatý člověk. Kdyby se moje manželka o mém poměru dověděla, bylo by to pro mne nepříjemné…“
„Nemusí se dovědět,“ poznamenal kapitán Exner. „Mohl byste to, co jste teď tak stručně a zhruba řekl, zopakovat u nás do protokolu?“
„Samozřejmě, ihned.“
„Takže tam spolu odjedeme, ale byl bych – měl bych ještě jeden problém,“ kapitán Exner se na chvíli zamyslel.
„Jestli dovolíte,“ přerušil jeho zadumání Kamil Řehák, „pak bych vám rád sdělil svoje zděšení a údiv nad tím, co se tomu děvčeti stalo?“
„To, co jsem vám řekl,“ pravil kapitán Exner studeně. „Milada Snášelová byla opravdu zavražděna. Ale podívejte, pane Řehák, než společně odjedeme, kdo je vaší nejbližší spolupracovnicí? Ano, ta dáma, se kterou jsem mluvil. Podívejte, buďte tak laskav a zavolejte ji. Nemáte nahoře nějaké důležité věci, které byste si měl vzít s sebou?“
„Mám nahoře aktovku, ale může tam zůstat do zítřka.“
„Dobrá, zavolejte tedy vaší kolegyni a řekněte jí, že jste musel odejít s kapitánem Exnerem. Aby to řekla každému, kdo by volal. Zároveň ji požádejte, aby zavolala vaši manželku a sdělila jí, že jste odešel na Bezpečnost se mnou, to jest s kapitánem Exnerem, a ujistila ji, že je všechno v pořádku, že jde o jakousi svědeckou výpověď. Dejme tomu,“ zamyslel se kapitán Exner krátce, „že jste byl dnes ráno bezděčným svědkem vážné dopravní nehody. Zároveň vaši spolupracovnici požádejte, aby totéž sdělila vašemu nadřízenému. Budete-li potřebovat nějaké písemné…“
„Nebudu.“

Kapitán Exner ukázal na telefon. „Pak bych vás prosil, abyste byl tak laskav.“
Za sedm minut se před nimi otevřely skleněné dveře té nebetyčné budovy a oba vstoupili do vichřice na chodníku před vchodem.

Poručík Beránek stál u okna Exnerovy garsonky a díval se na nebe. „Hele,“ pravil, „jakej je krásně červenej západ.“
Nadporučík Vlček, sedící v křesle za ním, nadsedl a neklidně zaťukal lulkou o popelník, aby z ní vysypal popel. „Ty máš starosti,“ poznamenal.
„Všichni máme nějaký,“ filozofoval Beránek na způsob trhovkyně. „Každej máme svou starost a o tý svý starosti si myslíme, že je ta starost největší. Já například nemám starost o západ slunce. Mám trochu starost z nápadu.“
Kapitán Exner ležel na gauči, byl v koupacím plášti a vlasy měl dosud mokré, jak se před chvíli sprchoval.
„Mám starosti,“ pokračoval u okna umíněně Beránek, „a ten, koho se týkají, na tom gauči zřejmě usnul.“
„Neusnul,“ řekl mrzutě nadporučík Vlček. „Ale možná, že nás nebere vážně. Tvrdím,“ pokračoval Vlček, „že pouze ta první věc je nezbytná, i když problematická. A ta druhá,“ nadporučík pokrčil rameny, „jako bys ho neznal, jiná věc ho ani nemůže napadnout. Nevymkne se jim.“
„Kdo hlídá u domu toho Řeháka?“ zeptal se kapitán Exner.
„Pepa Kalousek,“ odpověděl nadporučík Vlček. „Ale to je v pořádku. Nejen že je Pepa velice odpovědný člověk, ale ten pan Řehák je muž velice slušný, pravdomluvný, zřetelně poctivý a solidní, takže se nikam nehne, jak slíbil, a každému, kdo bude volat pana Řeháka, jeho manželka odpoví, že pan inženýr Řehák odešel s kapitánem Exnerem a že neví, kdy se vrátí. Taková blbost.“
Poručík Beránek vzdychl, odvrátil se od okna, přistoupil ke konferenčnímu stolku, obrátil ve svém zápisníku dva listy a pravil: „Jestli to chceme pořídit za světla, musíme za čtvrt hodiny vypadnout.“
Kapitán Exner přikývl. Nadporučík Vlček vstal a šel k telefonu, který měl kapitán Exner na poličce nad svou hlavou. Vytočil číslo a komusi řekl: „Takže, Václave, můžete jet, ale hlavně… co? Víš, dobrá. Jo, Exner s Beránkem, já jedu zvlášť asi za čtvrt hodiny.“
Položil sluchátko.
Kapitán Exner se obrátil na bok, zvedl se na lokti a sáhl po telefonu. „Už jednou se mi stalo,“ pravil pochmurně, „že jsem dvěma lotrům mohl jen vynadat. Jen vynadat. Nic víc.“ Vytáčel číslo. „Paní doktorka Steinová? Ano, to jsem já, drahá Gabrielo. Ano, já osobně, dosud existující – cože? Ano, čtu si knihy z toho antikvariátu. Proto ti nevolám, já bych něco od tebe potřeboval, víš? Potřeboval bych takovou službu, ale ne drobnou službu. V každém případě bych tě rád navštívil. V kolik hodin? To nevím, Gabrielo. Ano, kdykoliv, ale já skutečně nevím, kdy přijedu. Budeš mě očekávat dnem i nocí? To je od tebe strašně krásné. Jenže to, co s tebou budu chtít projednat – ano, opravdu, projednat. Večeři? Ne, večeři ne, protože ty bys mně zase předložila olomoucké tvarůžky a kyselé mléko, protože je zdravé. Takže snad ani ne, Gabrielo. Samozřejmě, já se na tebe velice těším. Ty také? Ano, samozřejmě. Takže já přijedu, ale mám trému. Ano, já mám trému, opravdu. Taková neuvěřitelná věc? Mám přece trému často, drahá Gabrielo, velice často. Vlastně pořád mam trému, a před tebou vždycky. Jenže tentokrát jde opravdu o velice vážnou věc. Ne, zub mě zatím nebolí. Je to v pořádku. Takže nashle. A líbám tě.“ Kapitán Exner položil sluchátko, znova je zvedl a vytočil další číslo.
Nadporučík Vlček s poručíkem Beránkem se na sebe podívali a oba téměř současně pokrčili rameny.
„Dobrý podvečer, Mistře,“ pravil kapitán Exner do telefonu. „Jsem rád, že se mi podařilo vás zastihnout. Chtěl jsem se vás zeptat, jestli máte dnes večerní představení. Ne? Právě jste skončili. Odjíždíte domů. Mám štěstí. Podívejte, Mistře, měl bych prosbu. Takovou docela zvláštní a neobvyklou prosbu a nevím, jak to zařídit. Budete mi rozumět, protože rozumíte hře a dětem a loutkám. Ne, to nelichotím, prostě konstatuji: Moje žádost je docela zvláštní, Mistře. Chtěl jsem se vás zeptat, jestli by to nešlo nějak zařídit, aby se dnes večer pár lidí setkalo u paní Maternové. Všiml jsem si, že u vás na tom drákulovském hradě žijete společenským, téměř rodinným životem, a bylo by dobré vymyslet nějakou příležitost, abyste vy a ještě někdo seděl dnes večer u nešťastné paní – ano, moje prosba je poněkud zvláštní, ale neodvážil bych se ji vyslovit, kdybych ve vás netušil spoluspiklence a člověka, kterému je možno důvěřovat. Kdyby nešlo o vážnou věc, Mistře, neodvážil bych se vám volat a obtěžovat. Že neobtěžuju? Ale ano. Já tohle chápu, ale nemusíte být tak velice společenský, uctivý. Půjde to? Říkáte, že ano. Ano, pokud bude paní Maternová doma, ale domnívám se, že bude. Kdyby nebyla, tak se s tím samozřejmě nedá nic dělat. Já tam přijdu, ale byl bych rád, kdybyste to nikomu neříkal. A leště něco: nevím, kdy přijdu, a taky nevím docela určitě, jestli ono setkání bude vůbec důležité a potřebné, ale přijdu určitě. Podívejte, Mistře, kdybych náhodou nepřišel, dejme tomu – dejme tomu do jedenácti hodin, do půlnoci, dejme si čas mezi jedenáctou a půlnocí… Ano, můžete to zařídit, aby tam všichni zůstali? Pokusíte se. Všechno vám samozřejmě vysvětlím. Všechno vám vysvětlím, ale teď mám velice málo času a za tuhle službu vám budu zavázán. Ano, děkuju vám, Mistře. Děkuju a na shledanou, na shledanou.“
Kapitán Exner položil sluchátko. Vzdychl. Vstal. „Tak abych se trochu ustrojil, důstojníci, ne?“
„Beránek jede napřed, pak já,“ řekl nadporučík Vlček. „Počkáme na tebe.“
„Tobě se něco nelíbí?“ zeptal se kapitán Exner.
„Líbí se nám všechno,“ odpověděl za Vlčka poručík Beránek a sklapl na stole svůj objemný černý sešit. „Líbí se nám ledacos a mnohé, jenomže si někdy myslíme, náš kapitáne, že děti nebo infantilní si nemají hrát s ohněm.“
„Že bych si s ním hrál?“ podivil se kapitán Exner.
„Nepochybně,“ prohlásil nadporučík Vlček. „A my blázni s tebou. Pojď, Beránku, jdem.“
„Ale já přece, důstojníci, nejsem infantilní?“ vykřikl kapitán Exner. „Prokristapána, jak jste na tohle přišli?“
Oba důstojní se jízlivě zasmáli a vykročili ke dveřím.

S večerem vítr utichl. Na okraji vesnice, co leží poblíž Prahy a má nejobyčejnější název Lhota, v místech, kde za humny

vznikla chatová osada a začínala hlavní a vlastně jediná ulice té osady, ulice snad sledující bývalou polní cestu a tedy nevedoucí přímo, ale v jakémsi mírném oblouku, seděli na zčernalých trámech, které si tu kdosi před lety připravil na krov či kůlnu, dva podivní společníci.
Mladý muž v šatech barvy světlého jantaru, k nimž si trochu výstředně obul červené boty a na světle béžovou košili uvázal kravatu téměř stejné barvy, vedle něho obtloustlý chlapík v letní modré, vínově štráfované košili, jež mu plandala přes bříško a přes kalhoty. Mezi nohama měl objemnou aktovku. Opodál kousek za nimi se opíral o plot štíhlý chlápek v džínách a sandálech naboso.
„Ať chceš či nechceš," řekl ten chlápek obtloustlému chlapíkovi v letní košili, „jediná možnost je ze střechy chaty toho dobrého starého člověka. Z druhé strany je to bez problémů. Odjinud se nám nepodaří pokrýt volnou část terasy. Pokud se ovšem kapitán bude držet v dohledu. A hlavně se bude hejbat co nejmíň."
„Milý kapitáne," pravil ten rozvážný muž, který nebyl nikým jiným než poručíkem Beránkem, ke svému představenému, „chvástáváš se svou oblíbeností. Vedeš planý řeči a těkáš. Tohle je moc riskantní. Nejen pro mě, ale i pro Vlčka. Hlavně pro tebe."
„Mám takovou ideu…" začal kapitán Exner.
Ale poručík Beránek ho přerušil: „Ty máš ideu?" podivil se. „Myšlenku? Neuvěřitelný," konstatoval suše.
„Tak mě nevyslechneš?" zeptal se kapitán Exner uraženě. „Dobrá, v pořádku."
„Ale někdy snad jo," uklidňoval ho poručík. „Někdy, bude-li víc času a trochu lepší pohody. Ačkoliv tady," rozhlédl se. „Já vím," dodal smířlivě, „tvý myšlenky lze občas i sledovat. Věci v pohybu se prostě dají snáz vychýlit z dráhy."
Kapitán Exner přikývl. „Jseš děsně chytrej, Beránku," pravil.
„Ale věc v pohybu," pokračoval moudře poručík, „má i sílu danou setrvačností. To je takovej fyzikální zákon."
„Nemám rád nebezpečný hry. Nikdy nevíš, kdy…"
„Tvoje opatrnost je dojemná, ale přehnaná."
„Opakuju naposled, kapitáne, že je daleko snazší prostě člověka zajistit, neprovokovat. Neprovokovat!"
„Věci v pohybu," opakoval kapitán Exner umíněně, „se dají lépe vychýlit z dráhy." Ukázal poručíkovi své dlaně: „Důkazy. Vidíš je? Ne. Já taky ne. Nebudu se s nikým hádat ze židle na židli. Je to divadlo. Je to hra."
Někde daleko, za chatovou osadou, jakýsi neukázněný řidič třikrát zahoukal, a pak ještě dvakrát.
„Jo," pravil nespokojeně Beránek. „Ale na život a na smrt."
Kapitán Exner se zvedl. Složil pečlivě kapesník, na němž seděl, a zasunul jej do náprsní kapsičky. Ještě se podíval, zda vyčnívající cípy jsou rozloženy do správné nedbalosti. Trochu se upravil. Rovněž poručík Beránek vstal. Povzdechl.
„Říkám ti naposled. Prostě tam…"
„Ne."
Zvolna, jako dva podivní přátelé, kteří k sobě vůbec nepatří, jako účetní družstva lakýrníků a jako flákač z Azurového pobřeží se vydali s rukama za zády travnatou ulicí.
Účetní kupodivu zapomněl svou objemnou aktovku u těch klád.
Mladý muž, co se opodál nich nedbale opíral o plot, si toho všiml, aktovku zvedl a loudal se za nimi.
Nenamáhal se vrátit ji tomu roztržitému obtloustlému chlápkovi.
Přitom bylo zřetelné, že aktovka není nejlehčí.
Chlapík byl prostě obětavý.

Na lavičce před svým pozemkem seděli, jako ostatně každého podvečera, manželé Malečkovi. Už zdálky pozorovali podivnou dvojici, která se k nim blížila, a chlapíka s aktovkou, co se loudal za nimi.
Podle očekávání ti dva pocestní slušně pozdravili a zastavili se. Měli času habaděj. „Pěkně klidnej večír, co?" poznamenal tlouštík a dodal: „Po tom větrným dni by potřebovalo zapršet, co?"
„Jo," souhlasil Adolf Maleček. „Na vejletě?"
„Tak trochu," připustil frajer. „Je to tady pěkný," dodal.
„Heleďte," řekl Adolf Maleček poručíku Beránkovi, „my se nějak známe, ne?"
„A hele, vy máte ale paměť," podivil se Beránek. „Kdo by to byl řek? Viděli jsme se jen jednou."
„Jo, ale slušnýho člověka, co pozdraví, si pamatuju. Pánové," zavrtěl hlavou pan Maleček, „nešijte na mě boudu s nějakou procházkou nebo vejletem. Mně je to jasný."
„A copak?" zeptal se Beránek.
„Přece to znám, ne." Obrátil se na svou manželku: „Říkal jsem ti přece, Božka, ne, hned jsem ti to říkal. Tohle," ukázal na poručíka Beránka, „tohle je soudní odhadce. Stavitel. Na rovinu, pánové, paní Maternová objekt prodává, co? A vy," ukázal prstem na Exnera, „vy kupujete, jasný."
„Jak jste to poznal?" zděsil se Exner. „Vždyť o tom neví ani živá duše."
„Zkušenosti," prohlásil důchodce Maleček. „Letitý zkušenosti, pánové. Co vdova bude dělat s takovým nemovitým majetkem, když se tady stejně za celej dlouhej čas ani neobjevila. Je to mrtvá investice, pánové. Vrtá mně hlavou, že tak brzy. No, je docela možný, že čeká vysokou dědickou daň. Slýchám, že Materna vydělával slušný peníze. Co vy na to?"
Poručík Beránek pokrčil rameny. „Kdoví, tohle není moje starost, pane, pane…"
Adolf Maleček vstal. „Maleček," představil se. „Bejvalej brusič, v Avii. Pěkná práce, pánové. A tohle je moje paní."
„Beránek."
„Exner."
A věděl jejich jména! Skočili mu na špek. Důchodce Maleček se spokojeně usmál. „Co ten třetí vzadu?"
„To je fotograf," pravil kapitán Exner nesměle. „Víte, pane Maleček, s něčím se vám svěřím. Já samozřejmě, vy jste to

uhodl, objekt chci koupit, ale rád bych, aby s tím souhlasila moje paní. Zajisté chápete, že peníze, které vynaložím, nejsou jen moje. Manželka je ze slušné rodiny, ledacos přispěje tchán, a protože bydlíme v Brně a ona nemohla přijet, tak jsem požádal tady přítele," ukázal na chlápka v džínách, sandálech a s aktovkou, „aby mně objekt vyfotografoval z několika stran, aby manželka měla dobrou představu. A jak jsme si tady s panem stavitelem říkali, nejlepší – jeden z nejlepších obrázků by byl právě z vašeho pozemku. Myslím ze střechy vaší chaty. Z vikýře. Je tam překrásný – podle mého soudu – rozhled po celé zahradě."
Adolf Maleček přikývl. „Jasný. Je to jasný. V tomhle vám můžem, pane Exner, vyjít vstříc. Ten chlapec může nahoru, přistavím mu žebřík, žádné těžkosti."
Chlápek s aktovkou se nespokojeně zaklátil: „Jenže jsme se zdrželi. Teď zrovna je špatný světlo. Nebude to tak hned, a jestli bude foukat vítr, tak stromy budou rozmazaný. Musím to dýl exponovat."
„Nevadí," prohlásil Adolf Maleček. „Když se vám to nepovede dnes, můžete to zkusit zejtra. Koneckonců se dá u mě na půdě i přespat."
„To je príma," řekl kapitán Exner a zamnul si ruce pohybem semitskeho obchodníka. „To je strašně fajn, pane Maleček. Jste velice laskav. Jenomže," obrátil se na Beránka, „já bych šel raději k tomu panu inženýrovi Koudelkovi sám. Kdybyste, pane staviteli, tady na mne počkal…"
„Rád," prohlásil poručík Beránek a usadil se na lavičku vedle Boženy Malečkové a řekl jí: „je tady krásné posezení, milá paní. Jestli dovolíte, bude mi tady fajn." Podíval se na svého průvodce a dodal: „A vy, pane Exner, se v domě nezdržujte. Informoval jsem vás podrobně, bude to rozhodně potřebovat rekonstrukci, to je zbytečné, abyste pro tohle základní jednání chodil do baráku. Hlavně pozemek. Musí to bejt venku," dodal důrazně.
Exner přikývl.

Posečená tráva voněla. Kolem rozlehlé terasy, která obklopovala celou chatu Borise Materny, rozkvetly červené a žluté růže. Mezi velkými pískovcovými deskami, jimiž byla terasa dlážděna, se zvedala svěží tráva, Tam, kde nízká zídka vyrovnávala – vzhledem k terase – svažitý terén, rostly plané růže, schůdky na terasu byly nakloněné, zborcené.
Omítka kdysi bílého domu oprýskaná. Dřevo na štítech černalo a na návětrných stranách trouchnivělo.
Domovní dveře opatřené mosaznou klikou, jaké se vyráběly ve dvacátých letech, už dávno nebyly bílé. Lak většinou oprýskal, klika zčernala.
U zdi domu, snad aby byl ukryt před nepohodou, pod převisem střechy stál přisunut ke zdi dřevěný stůl, rovněž zčernalý stářím. U něho tři židle.
Z nevelké louky kolem terasy vyrůstaly břízy a habry tak, jak se tu náhodně ujaly náletem semen.
Dřevěnou bránu do zahrady nebylo možné pořádně zavřít. Její křídla byla sepjata řetězem a dráty.
Branka vedle ní musela zůstávat pootevřena, protože sloupek, který i přidržoval, se tak naklonil, že zámek branky a západka k sobě nedoléhaly.
Od branky k chatě kdysi vedle cesta. Teď tam byla tráva a mezi ní bylo tušit jakési drobné kamenné desky.
Kapitán Exner vystoupil na terasu, rozhlédl se zahradou a tichým podvečerem.
Byl klid. Bránou, jejíž horní část byla z latí od sebe odsazených, viděl na cestu, na lavičku manželů Malečkových a na střechu jejich chaty, na vikýř, který se zaleskl v zapadajícím slunci, nad světlou zelení keřů a mezi temnou zelení vzrostlých větví. Zahrada byla obklopena živým plotem a poblíž něho se tyčily vysoké stromy, především smrky a jedle, jejichž větve se proplétaly a doléhaly až na zem.
Okna v patře domu byla zavřená, dlouho nemytá a lak na rámech dávno oprýskal.
Kapitán Exner si chvíli mnul kořen nosu. Rozepnul si sako, upravil si kapesníček a vykročil k domovním dveřím, aby zaklepal. Ještě dřív, než se jeho ruka dotkla dřeva, se za dveřmi ozvalo: „Co tady chcete?"
„Pan inženýr Koudelka?"
„Ano. Jestli hledáte mou dceru, tak tady není."
„Proč bych hledal vaši dceru," řekl kapitán Exner pokojně. „Mluvil jsem s ní před chvílí."
„Co chcete?"
„Jestli jste pan inženýr Koudelka, pak bych si s vámi rád pohovořil, ale myslím, že přes dveře je to nepohodlné."
Inženýr Koudelka otevřel v horní polovině dveří malé zamřížované okénko.
„Zase Bezpečnost?"
„Ne, proč Bezpečnost?"
„Byli tady už dvakrát, takže jsem myslel, že to jsou zas oni." Inženýr Koudelka zarachotil klíčem a otvíral dveře. „Pojďte dál." Kapitán Exner se rozhlédl. „Je tady velmi hezky, pane inženýre, myslím, že můžeme zůstat sedět venku. Rád bych s vámi projednal jednu důležitou věc, když na mě budete mít čas. Vaše dcera tvrdila, že budete."
„Oč jde?"
„O maličkost, o převod téhle nemovitosti na mne."
Inženýr Koudelka otevřel dveře a vyšel na terasu. Měl na sobě plátěné kalhoty a košili. Mlčky ukázal na rozviklanou židli. „Posaďte se."
Exner počkal – jak se sluší na mladšího –, až se na druhou židli posadí inženýr Koudelka.
Z tohoto místa zakrývaly plané růže, a ještě jiné keře roztroušené na zahradě, výhled do ulice chatové osady.
Kapitán Exner přehodil nohu přes nohu a opřel se pohodlně loktem o stůl.
„Poslouchám," řekl inženýr Koudelka. „Jako bych vás už někdy viděl."
„Jde o problém jistého Karla Chalupy," začal Exner obšírně.
„Neznám," pravil inženýr Koudelka stručně. „Známe se?"
„Ne, inženýr Karel Chalupa zemřel. Totiž – byl zavražděn. Jsou tomu dva dny. Zabil ho neznámý pachatel. Pro mě je ta

situace docela jiná než pro Bezpečnost. Já jsem soukromá osoba, jsem nebo lépe řečeno – byl jsem přítelem Karla Chalupy. Karel nebyl žádný důvěřivý jelimánek. Než odešel na sjednanou schůzku, poslal mi dopis a hodil ho do schránky. V dopise byla další obálka, zalepená. Na ní bylo napsáno, že jestliže se mu něco stane, abych ji otevřel. Protože jsem v jeho zaměstnání zjistil, co se vlastně stalo – věc už vyšetřovala Bezpečnost –, otevřel jsem druhou obálku. Byl v ní stručný dopis, ve kterém oznamuje, kdo ho na schůzku pozval a také proč.“
„Četla ho?“
„Mluvil jsem s ní telefonem. Řekla mi, že o ničem neví a že pokud jde o převod nemovitosti, ať zajdu za vámi a domluvím se s vámi, že žádného Karla Chalupu neznala.“
„Co do toho pořád melete ten převod?“
„Řekl jsem totiž, že dopis zničím, když tahle nemovitost bude převedena na mne. Jakmile bude zaregistrována, bude po dopise Karla Chalupy.“
„Ukažte ten dopis.“
Kapitán Exner vytáhl z kapsy roztrženou obálku. „Prosím, tady je.
„Dejte mi to, ať se na to podívám.“
„Čtete bez brýlí?“
„Jo.“
Kapitán Exner vytáhl z roztržené obálky přeloženou obálku druhou, rovněž otevřenou, z ní vytáhl list a přes stůl ho v obou rukou podržel před očima inženýra Koudelky.
Ten natáhl ruku. Exner ucukl.
„Ještě jsem si to nepřečetl. Ostatně, musím pro brýle a je tady chladno.“ Přejel rukama po desce stolu. „Takže vy tu věc zničíte, když na vás bude tahle chata převedena.“
„To je moje podmínka.“
„Jdu si pro brýle.“ Za chvíli se vrátil. Měl na sobě staré plandavé sako, možná kdysi majetek Borise Materny, na očích brýle. Exner vstal.
„Jen seďte, jen seďte,“ řekl klidně inženýr Koudelka. „Ukažte mi to ještě jednou.“
Poslechl ho a znovu mu podržel před očima dopis.
„Takže vyděrač…“ říkal zvolna inženýr Koudelka a dočítal. Shrnoval si rukávy přes zápěstí. „Takže zas vyděrač.“
„Jak se to vezme. Dejme tomu, že…“
Na víc neměl čas. Inženýr Koudelka s podivuhodnou obratností prudce roztáhl ruce, zvedl je nad hlavou a v jedné držel obušek. Exner se shýbl. – Vtom se zpovzdálí ostře ozvala píšťalka a kdosi vykřikl: „Jménem zákona…“
Koudelka na zlomek vteřiny jakoby zkameněl, pak jeho zvednutá ruka přece jen prudce švihla dolů.
Kapitán Exner stiskl spoušť. Zároveň práskl výstřel a druhý ještě jinde. Inženýr Koudelka strnul.
Ze zápěstí mu vytryskla krev. Padající tělo inženýra Koudelky se zachvělo.
Padalo na kapitána Exnera. Ten uhnul trochu na stranu – a tělo starého muže dopadlo na pískovcové desky terasy.
Hadice mu vypadla z ruky. Chvíli se jeho tělo chvělo. Zůstal ležet na tváři a kabát se mu neforemně shrnul do týla. Na zemi u jeho hlavy se chvěly v mírném větru obálky, které mu před chvílí kapitán Exner ukazoval.
List papíru odlétl a zachytil se o keře růží…

„Léto,“ vykládal Adolf Maleček poručíku Beránkovi, „je letos velice suché. Vidím to na studni.“
Všiml si, jak Beránek z lavičky pokukuje k domu Borise Materny, kde na terase za šípkovým keřem zmizel kapitán Exner.
„Sedí na židli u stolu,“ informoval ho Adolf Maleček. „Řeknu vám, ten stůl u toho domu stojí, co já pamatuju. A já to zde pamatuju dvacetpět, třicet let. Počkejte, počkejte, já bych si vzpomněl. Je to strašně dlouho,“ mávl rukou. „Co bych vzpomínal. Léta sem nikdo nejezdil. Já se panu Maternovi divil. Člověk unavenej, pořád někde. V televizi, v rozhlase a na divadle. Že si sem nepřijel odpočinout.“
„On tady nebyl skoro nikdy?“ zajímal se Beránek, ale pořád se koukal k domu a pokoušel se zahlédnout alespoň Exnerův světlý oblek. Neviděl nic.
„Párkrát. Před třemi lety. To byla střecha úplně shnilá. Přijel na podzim s nějakým chlapíkem, prohlídli střechu a za čtrnáct dní přijeli klempíři, strhli šindel a místo něj dali na střechu plech. Ta šindel byla krásná,“ pokýval hlavou důchodce, „viď, mami? To byla krásná věc, taková šindel. Jenže řeknu vám, pane, to bylo drahý. To koneckonců musíte nejlíp vědět vy. A řekněte mi, pane, já předpokládám, že ta věc se prodá, na kolik myslíte, že může přijít. No, odhad, že?“
Beránek pokrčil rameny. „To je těžký, já to ještě nemám spočítaný.“ Postavil se.
„Jen si sedněte, voni vylezou,“ uklidnil ho Maleček. „Podívejte, vono to nebude drahý. Je to zpustlý. Střecha je nová, to je pravda. Ale koukejte, okna pryč. Léta oloupanej lak. Studna bude špatná a bude zapotřebí ji vyčistit. Čerpadlo starý a historický. Pane…“
Bylo vidět, jak za keřem kdosi zvedl ruce.
A pak se mihl světlý oděv kapitána Exnera. Ozvalo se hvízdnuti, výkřiky.
„Ale,“ vstal Adolf Maleček, „podívej, von ten pán upad.“
Vtom třeskla z vikýře rána. „Sakra!“ vykřikl Maleček. „To je flinta!“
Do jeho zvolání se ozvaly další výstřely. Jeden zřetelné z místa, kde upadl kapitán Exner.
Poručík Beránek strčil ruku za plandavou košili a rozběhl se.
Důchodce se chystal běžet za ním. Manželka ho chytla za ruku.
„Stůj,“ řekla. „Tohle je divný.“
„No jo,“ pokýval hlavou Maleček. „No jo, to je zatraceně divný. Ten chlap z my střechy střílel. Hele,“ uhnul, protože

ten, o němž byla řeč, proběhl kolem nich a s aktovkou v ruce běžel za poručíkem Beránkem.
V zahradě chaty Borise Materny se z keřů a ze stinných zákoutí mezi stromy vynořilo několik mužů a spěchali na terasu.
„Je to divný," konstatoval Maleček. „A mně připadali zvláštní, všimla sis, ten frajer?" Vzdychl. „Vypadá to jako mafie. Hele, že by už přišla až sem?" Pokrčil rameny. „No, všechno je možný. Starej Koudelka, jak víš, byl po válce v Itálii řadu let, a pořád vo tom kecal a kecal. Tak takhle to dopadlo."
Chataři, kteří toho dne byli na svých pozemcích, vybíhali do ulice.
Ulicí jel vůz, hopsal po nerovnostech travnaté polní cesty.
Seděl v něm nadporučík Vlček.
Zastavil před vraty Maternova domu, nadporučík Vlček vyskočil a běžel zpátky, naproti chatařům. Roztaženýma rukama je zadržel. „Prosím vás, nechoďte tam. Pan inženýr Koudelka se pokusil o sebevraždu."
Zastavili se, nedůvěřivě se rozhlíželi.
„Jo," pravil Adolf Maleček pěkně hlasitě. „Pěkná sebevražda. Lidi, má pravdu. Byla to pěkná sebevražda." Pak udělal pár kroků k nadporučíkovi Vlčkovi, naklonil se k němu a dodal: „Inženýr Koudelka," mluvil polohlasně, „se pokusil vo tu sebevraždu snajprem z vikýře mýho domu, že jo?"
A důchodce Maleček mrkl na nadporučíka Vlčka spiklenecky levým okem.

První z mládenců, který vyskočil na terasu, běžel ke kapitánu Exnerovi. „Je vám něco?"
Exner se udiveně podíval na pistoli, kterou dosud držel v ruce. Zůstával ležet na zemi. Zavrtěl hlavou.
„Je vám něco?"
Exner se díval, jak doktor Buble přiklekl k nehybné postavě inženýra Koudelky.
„Je vám něco, kapitáne?"
Doktor Buble obrátil hlavu ke kapitánu Exnerovi. „Tak něco řekni."
„Vždyť jsem ho trefil do ruky," mluvil kapitán Exner pomalu, „tak proč jste, sakra, museli střílet?"
„A co kdyby ses netrefil, můj kapitáne?" zeptal se tiše Buble. „Ostatně, pistoli bys měl schovat. Není mi zrovna dobře, když ji vidím namířenou skoro na mě ve tvý ruce."
Kapitán Exner zaklapl pojistku a pomalu vstával.
Dorazil udýchaný poručík Beránek.
„Proč jste, sakra," opakoval kapitán Exner umíněně, „museli střílet! Vždyť jsem ho trefil do ruky."
„Je v šoku," řekl pokojně poručík Beránek lékaři. „Copak nevidíš, Arnošte, jako doktor, že náš kapitán je v šoku? Zastrč tu pistoli do, pouzdra."
Kapitán Exner poslechl.
„Ale to je zlé," říkal. „To je zlé, tak jste aspoň měli mířit jinam, nebo co."
„To bych musel mít čas," řekl jeden z mládenců. „Kdybych přemejšlel jen chvilinku dýl, tak máte na kokose tuhle rouru." Sehnul se pro coulovou hadici a potěžkal jí. „Jestli se nemejlím, je v ní řetěz, písek a možná železo."
Někdo otevřel vrata zahrady, aby mohla dovnitř vjet sanitka.
„Pošlete ji pryč," řekl doktor Buble. „Není tady potřeba."
Exner si čistil šaty a prohlížel si boty, které byly trochu od hlíny, jak nohama zajel mezi keře růží. „Mám to dobrý na zádech?" zeptal se jednoho z mládenců a podal mu kapesník. „Očisti mě."
„Vzpamatoval se," konstatoval poručík Beranek. „Je z toho venku.
Dlouhými kroky kráčel na terasu nadporučík Vlček. „Měls kliku," poznamenal suše. Podíval se na doktora Bubleho, který pokrčil rameny a zavrtěl hlavou. „Měls kliku," pokračoval Vlček, „že máš kokos vcelku a neporušenej, ale smůlu, že tenhle vrah…"
„Moment," přerušil ho kapitán Exner, „říkal jsi vrah?" zavrtěl hlavou. „To přece nebyl vrah. Inženýr Koudelka – jestli to je tak, jak to zatím vychází, nebyl vrah."
„Tak co teda?" zeptal se někdo z mládenců.
„Jestli se nemýlím," řekl suše kapitán Exner, „tak inženýr Koudelka byl kat."

„Bude nejlíp," rozhlédl se kapitán Exner, „když tady zůstane jeden člověk a ostatní odjedou." Podíval se na hodinky. „Mám vlastně taky naspěch."
„Kampak?" zeptal se Buble.
„Na jeden večírek," odpověděl Exner a podíval se na své ruce. „Jenže se musím někde opláchnout."
A rozběhl se k autu, kterým přijel nadporučík Vlček.
Usedl za volant a vyrazil travnatou ulicí ke vsi Lhotě a přes ni pak zpátky do Prahy.

Stiskl tlačítko zvonku, z domu se ozvalo mnohohlasé bimbání a přišla mu otevřít paní Eliška Smetanová. Oči za brýlemi se jí rozzářily, pootevřela ústa, zachytila se drobnou rukou dveří a udělal nezřetelný pohyb zpátky do předsíně, bylo to napůl strnutí a napůl zapotácení překvapením nebo leknutím. Ve tmě přede dveřmi stál kapitán Exner. Pro tu večerní návštěvu si oblékl šaty temně vínové barvy, takže s pozadím tmy a zdí a komínů onoho upířího hradu nad Břevnovem vypadal jako elegantní čert, který si přišel pro několik krásných duší.
„Ach, to jste vy," vydechla. „Pojďte…" zaváhala.
Drze vstoupil. Koneckonců ďáblové bývají neomalení.
Proti němu kráčela Klára Maternová.
„Promiňte, prosím," usmál se pokorně, „omlouvám se, máte zřejmě společnost, ale přišel jsem za vámi, paní Maternová, abych vám sdělil důležitou věc, totiž…"

„Mne?“
„Nebudu rušit, jestli máte společnost – ostatně,“ zarazil se, „ostatně, možná že to bude zajímat i vaše přátele. Je to zpráva vlastně kladná.“
Elegantním pohybem ruky, tak jak se slušelo na bývalou tanečnici, pokynula Exnerovi, aby vstoupil.
Jakmile vstoupil, napadlo ho, že Mistr František Třešňák je skutečně Mistr. Podařilo se mu shromáždit téměř všechny. Byl tu manžel Elišky Smetanové, skladatel Milan Smetana, spisovatel Pelíšek se svou manželkou a samozřejmě Eva Třešňáková. Desku klavíru si k posezení místo židle vybrala Věra Kratochvílová. Jak to přehlédl, zjistil, že chybí jen ten pejsek Věry Kratochvílové, režisér Hodan.
Rozhodil ruce: „Velice se omlouvám. Měl jsem pro paní Maternovou důležitou zprávu, a koneckonců si myslím, že bude zajímat i vás, ale netušil jsem…“
„Milý příteli,“ promluvil laskavým hlasem František Třešňák, vstal a podal Exnerovi sklenici. „Přes všechny smutné události, které se tu odehrály, jsem si dovolil paní Kláru požádat, abychom u ní – neboť se mi zdálo, že je nyní velmi osamělá – uspořádali moje malé rozloučení s touto drahou společností. Jsme jistě rádi, že jste přišel mezi nás. My totiž,“ podíval se na svoji manželku, „my totiž s Evou a s celým souborem odjíždíme příští týden na několik měsíců do zahraničí. Bude to dlouhý zájezd. Dlouho se neuvidíme. Dnes byla taková dobrá příležitost, čeká nás týden usilovných příprav.“
Michal Exner se usmál a pozvedl sklenici. „Na šťastný návrat, Mistře,“ řekl a dotkl se rty vína. Postavil sklenici na sekretář, rozpačitě se usmál. „Všichni se na mě tak díváte,“ pravil neklidně. „Velice mé mrzí, opravdu mě mrzí, že jsem přišel nevhodně. Ale když už jste mě pozvali a když už jsem něco naznačil, víte, chtěl jsem paní Kláře a koneckonců i vám oznámit, že jsem – jak jsem. přesvědčen – vypátral člověka, který zabil Borise Maternu.“
„Pane jo,“ prohlásil Jan Pelíšek, „to byl ale fofr.“
Klára Maternová se zvolna a tiše sesula do křesla. Složila ruce do klína.
„Ne,“ pravila na piáně Věra Kratochvílová. „To je šílený. Kdo to byl?“
Eliška Smetanová se jemně dotkla jeho ramene. „Sedněte si, prosím.“
Poslechl ji.
„Musíte nám vyprávět,“ pokračovala. „Je to hrozné, ale myslím, že nás to zajímá.“
„Obávám se, že to bude kruté. Všichni jste si Borise Materny vážili a měli jste ho rádi. Zjistil jsem však skutečnosti, které přece jen vrhají určitým způsobem stín na jeho život. I když je to lidské. I když nejde o žádný zločin nebo přečin, takový poklesek, bože můj,“ a kapitán Exner trudně vzdychl, „to se koneckonců může stát každému. Nejsem si docela jist, jestli o tom mohu hovořit. Chtěl jsem to původně říci pouze paní Maternové…“ odmlčel se a podíval se na ni.
„Mluvte,“ řekla suše.
„Jak už to bývá,“ začal kapitán Exner ze široka a trochu žvanil, „když se taková věc vyšetřuje, musí se jít do hloubky, prozkoumat mnoho věcí, hovořit s mnoha lidmi, ledacos zkontrolovat, ledacos ověřit. Často se přijde na věci, o nichž ani ti nejbližší nemají tušení, prostě… zaváhal. „Ne: raději bych vám to řekl popořádku.“
Jan Pelíšek si neklidně srovnal brýle. „Tak už začněte, člověče.“
Milan Smetana se v jakýchsi rozpacích zvedl, vzal láhev a začal ostatním dolévat víno.
„On je to vlastně trochu příběh,“ řekl kapitán Exner nesměle. „Ne, ne, děkuju, já už nebudu pít, mám tady vůz. Neumím vyprávět příběhy,“ dodal skromně. „Jestli dovolíte, seřadím pouze fakta, jak je znám a jak vedla k odhalení toho člověka, toho zločince.
„No právě,“ vyzvala ho netrpělivě Věra Kratochvílová.
Eliška Smetanová se na ni káravě podívala. „Věro, prosím tě…“
Kapitán Exner se rozhlédl. „Asi takhle: je to přibližně dva roky, kdy se jakási studentka Milada Snášelová seznámila s jakýmsi Kamilem Řehákem. Ten Kamil Řehák byl velice dobře situovaný člověk, pracovník jedné exportní společnosti, na naše poměry velice dobře situovaný a navíc nežil v harmonickém manželství. Takže se začali stýkat častěji a později setkávat na různých místech, zvláště v bytě přítelkyně té Snášelové, na Žižkově v Tachovské ulici. Ta Snášelová byla velice čilé děvče. Byla sice přihlášena na koleji, ale vlastně tam nikdy pořádně nebydlela. Měla ještě jednoho přítele, jistého Karla Chalupu. Našli jsme totiž její otisky v jeho bytě. A…“
Domovní zvonek harmonicky zabimbal. „Promiňte,“ řekla Klára Maternová. „Půjdu otevřít.“
„Seď, Kláro,“ požádala ji Eliška Smetanová, „seď, já půjdu sama.“
Matemová zavrtěla hlavou a kráčela do předsíně. Rovně, pružně, tak, jak se to kdysi naučila, tou krásnou chůzí s rovnou páteří a vztyčenou hlavou.
„Ach, to jsi ty,“ bylo slyšet od dveří její hlas. „Pojď dál.“
„Netušil jsem, že tady někoho máš.
„Ale to nevadí, sami přátelé. A je tady také pan kapitán Exner, který, jak říká – kterému, jak říkal, se podařilo dopadnout…“
„Prosím tě,“ řekl ten hlas, ale nyní bylo zřetelné, kdo to přišel. Do pokoje vstoupil psychiatr doktor Klouček. „Dobrý večer, nazdar, ahoj, dobrý večer,“ pozdravil přítomné. „Co se tady děje?“
„Pane doktore,“ Mistr Třešňák vzal prázdnou sklenici, přidržel ji pod lahví, kterou nakláněl skladatel Smetana, a podal ji lékaři: „Sešli jsme se docela náhodou. Odjíždíme s Evou na několikaměsíční turné, přišli jsme se navzájem rozloučit a mezitím se dostavil zde pan kapitán a začal nám teď vyprávět, jak – jak k tomu celému případu prostě došlo.“
Psychiatr udiveně vzhlédl. „Ale,“ podivil se. „To si rád poslechnu.„ A šel se posadit na kulatou stoličku ke klavíru.
Pozvedl sklenici: „Tak na šťastnou cestu, Mistře,“ podíval se na kapitána Exnera: „Promiňte, že jsem vás vyrušil.“
„Ehm, ehm,“ odkašlal si kapitán Exner. „Mne je tak trapně, že jsem začal, že jsem se vnutil, ale jestli dovolíte, budu pokračovat. Tak ta Snášelová chodila jak s tím Řehákem, tak s tím Chalupou. A teď se mě zeptáte, co to má společného

s Mistrem Maternou. Tak tohle: kromě toho byla ta Snášelová – mimochodem velice hezká dívka – v komparsním rejstříku filmového studia. Protože byla výrazným typem, byla často jako statistka obsazována a dokonce hrála i menší role. Při jednom filmování v exteriérech se seznámila také s Borisem Maternou. Od té doby se občas potkávali. Podle výpovědi toho Řeháka pravidelně, a to v kavárně Slavia. Možná že i jinak, to nikdo nemůže vědět," dodal smutně kapitán Exner a podíval se na hodinky. „Promiňte, rád bych si zatelefonoval."
Dřív než se Klára Maternová, poněkud strnulá, mohla zvednout, zavedla ho Eliška Smetanová k telefonu v předsíni. Vytočil číslo: „Ano, to jsem já. Dobrý večer. Přijdu určitě. Nezlobíš se? Ne, přijdu určitě, čekej mě. Ano, určité." Položil sluchátko a vrátil se do pokoje.
„Kdepak jsem to přestal," pravil a mnul si oči. „Aha, že se ta Snášelová stýkala v kavárně Slavia s Borisem Maternou. Řehák se to nějak dověděl, chtěl se kvůli ní rozvádět, něco si řekli, ona se hádce svěřila s tím, že chodí s Chalupou nebo co, to my ještě nevíme, jisto je, že se ten člověk pomátl. Prostě ze žárlivosti zabil Borise Maternu, a to tak, že si napřed připravil malý trik vyhozením pojistek – no prostě zástrčku, která byla propojená – několikrát to předtím zkusil, z krámu se mu podařilo nepozorovaně odejít. Podařilo se mu to, ačkoliv byl sám. Prověřili jsme si to rekonstrukcí," dodal kapitán Exner bez uzardění. „Potom, neboť to byl právě den, kdy se Snášelová v kavárně Slavia s Maternou setkávala – počkal před kavárnou. Když se Snášelová Materny nedočkala, jak by také mohla, doprovázel ji Řehák na Žižkov. Možná že mezitím znovu došlo mezi nimi k nějakému dalšímu sporu. Tam, v Tachovské ulici, zabil Řehák to děvče stejným způsobem. Den nato se mu podařilo do osamělé ulice vilové čtvrti vylákat Karla Chalupu a zabil ho rovněž. Když jsme s ním začali mluvit, byl přiopilý, blábolil cosi o tom, že spáchá sebevraždu. Tak to zatím vypadá."
„Na něco jste zapomněl," řekl mírně Milan Smetana.
„Ani nevím, chtěl jsem být maximálně stručný."
„Zmínil jste se o něčem, co by snad v našich očích mohlo snížit Borisovu památku… Příběh je neuvěřitelný, hrozný, ale, ale, poslyšte, Boris Materna byl zřejmě zabit naprosto nevinně."
Kapitán Exner přikývl. „Přesně tak. Ale my jsme během vyšetřování přišli na věc, která s těmi vraždami nesouvisí. Je to nepříjemná, trapná záležitost," kapitán Exner byl, ačkoliv je to neuvěřitelné, ve zřetelných rozpacích.
„Mluvte, člověče," vybuchl Jan Pelíšek. „Byli jsme jeho přáteli. Není důvod, proč byste neřekl všechno."
„Domnívám se, že se záležitost týká pouze paní Maternové. Je to velice soukromá věc, velice."
„Mluvte," řekla Klára Maternová.
Kapitán Exner se opět podíval na hodinky. „Úmyslně jsem zamlčel, že při exteriérech toho filmu se Boris Materna seznámil nejen se Snášelovou, ale zároveň i s její sestřenicí, s lékařkou Gabrielou Steinovou. Přijela svou sestřenici, totiž tu Snášelovou na filmování navštívit a spřátelila se s Borisem Maternou. Vzhledem k tomu, že pan Materna byl velice známý člověk, vzhledem k tomu, že byl zřejmě velmi taktní – paní Maternová, vy o tom nevíte? –"
Klára Maternová zavrtěla hlavou.
„Pak to budu muset říct: váš manžel se velice sblížil s tou lékařskou Steinovou. Snášelová se s ním stýkala v kavárně Slavia proto, aby si lidé mysleli, že se Materna kamarádí s ní. Kdyby náhodou někdo Maternu s Gabrielou Steinovou viděl."
„Nesmysl," vybuchla Klára Maternová, „Boris by to řekl. Musela bych to vědět!"
Kapitán Exner omluvně pokrčil rameny. „Jisto je," pravil mírně, „že navštěvoval Gabrielu Steinovou v jejím bytě v ulici U krbu. Tichá ulice ve Strašnicích. Nikdo o ní neví, a takový má hezký název. Navštěvoval ji v době, kdy míval večerní frekvence v rozhlase."
„Pomluva," Klára Maternová si přejela neklidné hrdlo. „Jezdila jsem pro něho."
„Ano, jenomže, jestli si dobře vzpomínáte, většinou na vás Boris Materna čekal na ulici, Gabriela Steinová ho vozila k rozhlasu. A jinak, je mi to líto, paní Maternová, váš manžel byl domluven s paní režisérkou Hajnovou. Věnoval paní doktorce Steinové během posledního roku přibližně třetinu času večerního natáčení. To natáčení prostě neexistovalo, to si vymyslel. A paní režisérka Hajnová, jeho bývalá přítelkyně, mu v tom pomáhala. Tušila oč jde, ale na nic se ho neptala."
„To je přece nesmysl," řekla urputně Klára Maternová. „Pomluva. Nesmysl."
„Lituji," řekl smutně kapitán Exner, „ale je to tak: paní do Steinová čeká s Borisem Maternou dítě."
„Lže!"
Klára Maternová vstala. „Okamžitě zavolám režisérku Hajnovou," řekla. „Tohle mi musí potvrdit."
„Ale Kláro," položila jí ruku na rameno Eliška Smetanová, „to snad teď večer není nezbytné." Podívala se na Exnera: „Nevím, pane kapitáne, jestli bylo zrovna taktní tohle říkat."
„Ale vy jste mě k tomu vyzvali," omlouval se kapitán Exner. „Vlastně jste mě k tomu přímo donutili. Sama paní Maternová…" Chtěl ještě něco říci, ale zmlkl, protože zazvonil telefon. Sluchátko šel zvednout Miloš Smetana. Mlčky je podal kapitánu Exnerovi.
„Děkuji," řekl a poslouchal. „Ano, ano, rozumím. Ale to je hrozné. Rozumím. No samozřejmě, nic jiného mi nezbyde. To se nedá nic dělat. To je už můj osud. Ano, ano, oznámím to, když už jsem tady."
Nekonečně pomalu položil sluchátko, nekonečně zvolna šel do pokoje. „Promiňte," řekl téměř nehlasně, „ale stala se hrozná věc. Právě jsem dostal zprávu," podíval se na psychiatra: „doktore, to je dobře, že jste tady, prosím vás, nemohl byste nějak pomoci paní Maternové?"
„Proč?" vztyčil se psychiatr z kulaté stoličky u klavíru.
„Protože právě teď," řekl tiše kapitán Exner, „jsem dostal zprávu ze Lhoty. Pan inženýr Koudelka se na chatě…" a kapitán Exner se opravil: „Pan inženýr Koudelka z neznámých důvodů zřejmě dnes odpoledne nebo k večeru na chatě zemřel. Byla to sebevražda."
Klára Maternová vykřikla.

Seděli bez Kláry Maternové a doktora Kloučka. Věra Kratochvílová složila na klavíru nohy pod sebe, dlouhé vlasy jí padaly přes rameno až na zápěstí. Kroutila hlavou a nesmyslně opakovala: „To je divný, to je divný.“
„Nejsem si opravdu jista, pane kapitáne, jestli vaše návštěva byla šťastná,“ poznamenala Eliška Smetanová.
František Třešňák kroužil sklenicí a pozoroval vířící hladinu vína.
Občas pohlédl na Exnera.
„Já bejt jí,“ prohlásila Zora Pelíšková, „jsem v blázinci.“
Vrátil se doktor Klouček. Na tázavé pohledy pokrčil rameny. „Je zatím naprosto v pořádku. Trochu otřes, ale koneckonců její otec byl ve věku, kdy se umírá, ne?“
Eliška Smetanová sklonila hlavu a skla brýlí jí zablýskla proti lustru. „Doktoři jsou strašní, ale vy jste naprosto nejhorší cynik.“
„Samozrejmě,“ odpověděl doktor Klouček. „Jsem doktor kruťák.“ František Třešňák se zvedal. „Velice mě mrzí, vážená společnosti, že schůzka, kterou jsem chtěl na rozloučenou uskutečnit v mírné pohodě – protože se obávám, že jiná pohoda než mírná za dané situace nebyla možná – jaksi ztroskotává. Domnívám se,“ odmlčel se, protože vstoupila Klára Maternová, vzpřímená, s očima upřenýma kamsi do tmy přes skla dveří, jež vedla na verandu a její oči snad odrážely lesk těch skel. „Promiň, Kláro,“ rozhlédl se, „myslím, že bychom se měli rozejít.“
Zavrtěla hlavou. „Musíte na mě počkat. Musím se podívat na tatínka a musíte na mě… Samozřejmě nemusíte, ale byla bych velmi ráda, kdybyste na mě počkali. Všichni. Protože já teď,“ podívala se na kapitána Exnera, „tatínka musím vidět.“
„Je to nezbytně nutné?“ zeptal se.
„Je to moje přání, pane kapitáne.“
„Dobrá, zavezu vás tam a přijedu s vámi zpátky.“
„Ne, pojedu vlastním vozem.“
Doktor Klouček vyhrkl: „To je vyloučeno, Kláro.“
„Mlč. Pojedu vlastním vozem. Jezdím vždycky autem, když chci, abych se vnitřně vyrovnala. Koneckonců jsem vlastně nepila,“ ukázala na svou sklenici, „podívejte.“ Obrátila se na Exnera. „Je to v pořádku, pane kapitáne?“
Pokrčil rameny.
„Můžete jít napřed, zatím se upravím a obléknu.“
Nikdo se nepokusil cokoliv namítnout a kapitán Exner se mlčky rozloučil kývnutím hlavy a odešel.

Telefon měl Kamil Řehák v obývacím pokoji. Stál ve výklenku vedle televizoru. V pokoji byla tma. Jen světlo z ulice prosvítalo přes záclony a v kresle klimbal mladý muž. Zazvonil telefon, jednou, dvakrát, mladík se probral, chvíli čekal a potom sáhl po sluchátku.
„Prosím?“ zeptal se přiospalým hlasem. „Ano, tady je byt Kamila Řeháka. Ano, Kamila Řeháka, zaměstnaného v té exportní společnosti. To je v pořádku. Ne, ne, pan Řehák není doma. Já jsem jeho syn. Tatínek odešel dnes s kapitánem Exnerem,“ řekl ten muž a položil sluchátko.

Ulice byla liduprázdná. Přejela sanitka a zabočila do matně osvětleného průjezdu blízké nemocnice. Někde ve vzdálené zahradě vykřikl pták.
Vrátný otevřel vycházející Kláře Maternové dveře ústavu.
Černá postava šla ke kapitánu Exnerovi jako Osud, jako posel smrti. Její bílá lýtka blýskala ve tmě.
„Neřekli mi, jak se to tatínkovi stalo.“
„Nevědí to.“
„A vy?“
„Já to také nevím,“ řekl kapitán Exner. „Bohužel. Velice lituji.
Ještě jsem neměl čas vyjádřit vám svou soustrast.“
„Už jsem si všimla, že míváte málo času, pane kapitáne.“
„Osud,“ usmál se a v slabém světle pouliční lampy dopadl pokus jako škleb, „paní Kláro.“
Podala mu ruku. Vynořila ji ze širokého černého pláště.
Bílá paže, ztracená v černých tmách podsvětí.

Kdysi to byl jihovýchodní okraj města.
Trochu pustina. Země je tu jíl a kámen.
Blízko jsou hřbitovy. Pozemky byly levné. Mezi dvěma válkami tu vyrostla malá čtvrť skromných vilek. Teď za ní trčí hradba sídliště a město se hrne dál.
Nicméně kout zůstal tichý a úzké ulice vedou po mírném svahu.
Jedna z nich se jmenuje U krbu. Vzrostlé stromy stíní světla pouličních lamp. Ulice končí na pokraji sídliště.
Kapitán Exner dojel jako obvykle až k sídlišti, obrátil vůz a nechal ho nahoře, v temném stínu pod stromy.
Šel k vrátkům vily číslo šest. Popaměti stiskl zvonek na sloupku branky.
Gabriela Steinová mu přišla otevřít v pyžamu. „Volala, za chvíli bude tady.“
„Ale to je nesmysl, kdo?“
„Víš to líp než já.“
Zaklapla za ním vrátka.
Chytil ji za ruku a vlekl ji k domovním dveřím.

Okna pokoje, kam vešli, byla obrácena do zahrady, namodrale osvětlené pouliční lampou.
Vrhl se k telefonu. Vytočil číslo. „Vlček? Hned přijeďte. Kam? Do ulice U krbu. U krbu šest. Nikde se neukazujte.“
Opírala se o rám dveří, měla na prsou zkřížené ruce, rudé vlasy jí rámovaly obličej a padaly na ramena. „Tak cos zase proved, Michálku?“ usmívala se doktorka Gabriela Steinová.
„Cos řekla do telefonu?“
„Se vším jsem souhlasila.“
„To je: s čím?“
„Že se setkáme ještě teď v noci. Tady u mě.“
„Prokristapána,“ vydechl. „To jsem netušil. Tu rychlost. Ale vlastně: dalo se to čekat. Poslouchej.“ A kapitán Exner ze sebe sypat informace. „Rozumíš? Je to pro tebe velice nebezpečné. Můžeš to risknout?“
„S tebou,“ rozevřela ruce a v tom pyžamu vypadala jak anděl nevinnosti (nebýt chytrých zelených očí a rudých vlasů): „s tebou se ničeho nebojím.“
Zdálo se, že kapitán Exner má spoustu jiných starostí, než aby mohl být prohlášením Gabriely Steinové potěšen a možná i dojat.
„Je to nebezpečné. Všechno zruším, když budeš chtít. Asi jsem to přehnal.“
„A kdo by to risknul jiný místo mě?“
„Profesionál.“
„Co umí profesionál, dokážu tady,“ usmála se Gabriela Steinová a dodala: „Neboj se, dám si pozor.“
„To může pomoct a nemusí. Spíš mám strach…“
„Z čeho, můj kapitáne?“
„Jestli dokážu já dávat pozor. Musím na zahradu. Až půjdeš otevřít – nechoď hned – a hlavně nezapomeň: Máš kožený kabát? Nejlépe by bylo, kdyby sis vzala kožich. Já vím, je to nesmyl, je léto, jít v kožichu otevřít. Ale kožený kabát, nebo kabát z umělé hmoty, dlouhý, musíš ho mít zapnuty až ke krku, rozumíš?“
„Mám tam stařičký, tmavomodrý, z vikslajvantu.“
„Doufám, že není moc slabý“
Zavrtěla hlavou. „Domnívám se, že přece jenom máš zbytečné starosti.“
„Není čas. Teď mě musíš strašně poslouchat, Gabrielo, protože já jsem tě dostal do hrozný bryndy,“ kupodivu se kapitán Michal Exner chytil za hlavu. „Prokristapána, do hrozný bryndy. Musím na tu zahradu,“ spěchal do předsíně. „Nerozsvěcej, a ani potom, až půjdeš dolů otevřít. Nelekni se, budu u branky, v křoví. Myslím, že mě nebude vidět v tomhle tmavém oblečení. Můžeš otevřít, ale velice pomalu, spíš couvej a neobracej se zády, jenom bokem. V žádném případě nikoho nepouštěj do domu. Na něco se vymluv, že maluješ, že máš návštěvu.“
„Mám přece návštěvu.“
Vyběhl na chodbu a za chvíli slyšela, jak klaply domovní dveře. Vyhledala v šatníku starý kabát, o kterém předtím mluvila. Přehodila ho přes židli. Posadila se a čekala.
Měla pocit, že minuty jsou hodinami.

Ruka v tmavé rukavici rozžehla zapalovač u jmenovek na sloupku do zahrady u vily číslo šest v ulici U krbu. Prst stiskl zvonek u jména: MUDr. Gabriela Steinová. Ve vile bylo dlouho ticho.
Zvolna se otevřely bílé dveře vchodu do domu, objevila se v nich nezřetelná postava v dlouhém tmavém plášti a zůstala stát nahoře na těch pěti schůdkách, co vedly od prahu na cestičku k vrátkům.
„To jste vy? zeptala se polohlasně Gabriela Steinová.
„Ano, já.“
„Čekám vás.“ Doktorka Steinová zvolna sestoupila po těch pěti schodech a kráčela pomalu k brance. Říkala přitom: „Musím se omluvit, vaše řeč byla tak naléhavá, že jsem souhlasila s touhle noční návštěvou. Ale skutečně se domnívám, že bychom se měly sejít jinde a v jiný čas.“
Zastavila se u vrátek a položila ruku na kliku. Otočila klíčem.
„Jste doktorka Gabriela Steinová?“
„Ovšem, jsem.“
„Znala jste Borise?“
„Samozřejmě, Borise Maternu. Znala. Velice dobře jsem ho znala, strašně dobře. Budu mít jeho dítě.“
„Musím s vámi mluvit, teď hned. Zanechal dokument jako závěť, ve kterém mi uložil…“
Doktorka Steinová pomalu otvírala branku. „Obávám se, že vás nemohu pozvat dál. Stěhuju se, Boris mi koupil nový byt. V tomhle starém mám hrozný nepořádek,“ říká a zvolna udělala krok stranou, jako by ji bezděčně zvala do zahrady. „Je teplá noc, koneckonců můžeme mluvit venku.“
Temná postava tu výzvu přijala a dvěma rychlými kroky vstoupila dovnitř. Zároveň prudce vymrštila pravou ruku k doktorce Steinové. v ruce se cosi zablesklo.
Doktorka Steinová se naklonila dozadu – neměla čas ani uskočit – ale zároveň z keře za zády temné postavy – jak se Gabriele Steinové zdálo – vypadl kapitán Exner s oběma rukama nad hlavou. A ty dvě ruce dopadly na zápěstí, jež svíralo onen lesklý předmět.
Předmět z rukavice vypadl a cinkl o dlažbu cestičky.
Klára Maternová se zhroutila na zem a zaúpěla bolestí.
„Proboha,“ řekl kapitán Exner tiše. „Břitvou! Jako cikán.“
„Pusťte mě, okamžitě mě pusťte,“ úpěla Klára Maternová. „Co si to dovolujete?“
„Díky, Gabrielo, počkej tady chvíli. Jdeme, paní Maternová.“

„Nic mi nemůžete dokázat.“
„Přinejmenším pokus o vraždu, to přinejmenším. Vstaňte! Vstaňte a pojďte.“
Začala kopat nohama. Znovu jí stiskl ruku, zaúpěla a neobratně vstávala. Trochu jí pomáhal a sunul ji na ulici.
„Okamžitě mě pusťte, pusťte mě. Budu křičet a…“
„A nařknete mě, že jsem vás chtěl znásilnit, ne? Teď je na všechno pozdě, paní Maternová. Na všechno. Bylo ode mne trochu riskantní vymýšlet bajku o Kamilu Řehákovi a o doktorce Gabriele Steinové a o Snášelové, že byla milenkou Karla Chalupy. To samozřejmě nebylo vyloučeno, ale milenkou Karla Chalupy jste byla vy. Otisky na gauči a na boční stěně peřiňáku u Chalupy byly vaše, a ne Snášelové.“
„Okamžitě mě pusťte, půjdu sama. Nikoho jsem nezabila.“
„Vy ne. Mohla byste mi poděkovat, že jsem vás od toho uchránil.“
Vedl ji před sebou temnou ulicí. Poblíž zastavilo auto, pak druhé.
Slyšel kroky.
Přinutil Kláru Maternovou, aby společně vstoupili do středu ulice, kam dopadalo světlo pouliční lampy. Někdo k nim běžel. Podle toho, jak se klátil, to nemohl být nikdo jiný než nadporučík Vlček.
„Vlček?“
„Jo,“ zavolal.
„Branka u čísla šest. Leží tam na zemi kabelka a břitva. Pošli tam někoho a jednoho sem.“
Nadporučík Vlček kývl do tmy, objevil se jeden z jeho mládenců, sáhl do kapsy a v jeho ruce se zaleskla pouta. Cvaklo to a byl připoután ke Kláře Maternové.
„Běžte s ní do vozu,“ řekl suše Exner. „Počkejte na mě, pojedu s vámi.
Odkudsi shora těžkopádně přiklusal k číslu šest poručík Beránek. „Dobrý večer, paní doktorko,“ řekl Gabriele Steinové, která stála u vrátek a ztěžka dosedla na zídku plotu. Otíral si kapesníkem čelo. „Vyšlo mu to,“ hekal. „Zase mu to vyšlo, na chlup, ale docela na chloupek. Paní doktorko, vy jste světice, ale tohle jste neměla.“
„Měl málo času,“ řekla pokojně doktorka Steinová.
Kapitán Exner se k nim zvolna blížil.
„Ježíš!“ kvílel poručík Beránek. „To byl risk! To byl strašlivej risk, vždyť jste to mohla odskákat!“ volal zoufale. „Proč jste to dělala?“
„Opravdu se ti nic nestalo?“ zeptal se kapitán Exner tiše Gabriely Stemové.
Zavrtěla hlavou. „Ne. Vůbec nic. Snad ten starý kabát je trochu poškozen, ale to opravdu nevadí.“ Přistoupila k Exnerovi a obrátila hlavu k poručíku Beránkovi. „Proč jsem to dělala, poručíku?“ Vztáhla ke kapitánu Exnerovi ruce, vzala jeho hlavu do dlaní a svou hlavu zvedla k němu. Navyklým pohybem odhodila rudé vlasy z tváří. Stoupla si trochu na špičky a pečlivě kapitána Exnera políbila. A potom řekla:
„Mám ho ráda, poručíku. Je to strašně divný, poručíku, ale mám ho ráda.“

Ulice ztichla. Vlčkovi mládenci odjeli. Našli ještě v jedné z postranních ulic vůz Kláry Maternové a vzali ho s sebou. Odjel nadporučík Vlček i kapitán Exner. Na chodníku před číslem šest stál s rukama za zády poručík Beránek.
Když Gabriela Steinová vyšla ze vrátek, nabídl jí mlčky galantně rámě a vedl ji k vozu, kterým přijel kapitán Exner. Otevřel dveře, a když usedla, přibouchl je, obešel vůz a posadil se k volantu. Zapnul světla, povolil brzdu a zvolna sjížděl ulicí. Zapnul klíček, auto sebou lehce škublo, jak chytil motor. „Snad se vyspíte jindy,“ vzdychl. „Velmi se omlouvám, ale rád bych měl všechno v kupě do rána.“
„To přece nevadí.“
Zavrtěl hlavou. „Pořád se z toho nemůžu vzpamatovat. Takhle riskovat! Byla strašně rychlá. To bych neřek’. Vysvětlil vám, oč vlastně šlo?“
„Bojím se, poručíku, že na to neměl čas. Řekl mi jen, že jsem milenkou zabitého Materny a že s Borisem Maternou čekám dítě, a že někdo přijde – a řekl mi taky, že je to nebezpečné, a já jsem si domyslela, že se mě pokusí někdo zabít.“
„A to jste věřila, že vás ochrání?“
„Ani jsem na tu víru neměla čas, poručíku.“
Poručík Beránek vzdychl. „Ježíš, já bych si dal cigaretu. Víte, já vůbec nekouřím, ale dneska bych si zapálil cigaretu.“
Vytáhla krabičku, zapálila dvě a jednu mu podala.
„Ono totiž, paní doktorko, to bylo tak: nevím přesně proč, ale její otec, který je už teď mimochodem také po smrti, zabil jejího manžela, potom jedno děvče a ještě jednoho chlápka. Nějak ho k tomu přinutila. Jsem přesvědčen, že šlo o prachy. Šlo určitě o prachy. Materna se s ní chtěl dát rozvést. A protože dům a všechno mu patřilo už před sňatkem s ní, tak by přišla o všechno. Včetně privilegia být obětavou ženou slavného umělce. Její otec byl starý, senilní a trochu cvok. Ale sílu a švih měl. Jenže to zmátli.“

Byla naprosto bledá. Seděla mezi nadporučíkem Vlčkem a tím mládencem, co jí připnul želízka. Na předním sedadle byl kapitán Exner, kolem plynulo večerní město se svými světly a temnými zákoutími. Exner se obrátil dozadu. „Boris Materna byl hodný a pracovitý člověk. Staral se o maminku. Proto se neženil. A když si vzal vás, myslel si, že se bude o vás starat stejně jako o ni. Jenže vy jste jeho dobrotu a ochotu posunula jinam. Udělala jste z něho nevolníka. Stroj na vydělávání peněz, a přitom jste pořád měla strach, že vám uteče, protože se při svém povolání stýkal s mnoha dívkami, z nichž některé byly jistě přitažlivé. Takže jste ho nakonec zmanipulovala do přesné organizace času, abyste mu i tím znemožnila odejít a nechat vás bez domu, který patřil jemu, protože ho postavil už jeho otec, bez nábytku, který patřil jemu, bez chaty, která patřila jemu. To všechno měl už před manželstvím s vámi. Kam byste se poděla? Jenže se vymkl. A dokonale. On o vašich příležitostných nevěrách nevěděl. Ostatně, ani by ho nezajímaly. Rozhodně jste měla na lásku

víc času než on. Znal vás. Bál se vás. A pak ještě jeden chlápek vás znal, ten Chalupa. Pochopil, jaké jste tvrdé, odhodlané, cílevědomé děvče, citově vyprahlé, náturou nebo strachem ze života? Chalupa vás musel znát velice dobře. Pochopil zřejmě velice rychle, že za smrtí Borise Materny jste vy.
Předpokládám, že si vás chtěl vzít, zvláště když zemřel Boris Materna. Vyhrožoval, vydíral. Byl asi dost chytrý. Ale takovou pohromu pro sebe sama jistě nečekal. Poslední věta vašeho otce: „Zas jeden vyděrač!“ jistě nebyla náhodná. Byla jste bohatá dědička, on byl rozvedený. Šikovný mladík. A víte, kdy to začalo? To všechno začalo především v průběhu doby, kdy se Materna odhodlával, že od vás odejde. Pochopil, že to bude velice těžké a obtížné. Možná že to chtěl udělat mnohokrát, ale nikdy k tomu nenalezl odvahu, nikdy neměl dostatečně silný motiv. Tím motivem se stalo očekávané dítě s jinou ženou. Poslal to děvče na venkov a řekl vám to. Netušil, že tím podepisuje rozsudek smrti nad sebou a tím děvčetem. Jenže, paní Maternová, došlo k vážnému omylu. Strašnému omylu. Vy jste o ní věděla. Dost lidí vědělo o tom, že se celkem pravidelně setkává v kavárně Slavie s nějakou dívkou. Buď váš otec, nebo ten Chalupa snadno zjistili, kdo je to děvče. Byla to Milada Snášelová. Jenže Milada Snášelová nebyla jeho milenkou. Byla to přítelkyně jeho milenky a zemřela omylem. Materna byl velice známý člověk a chtěl naprosto utajit svou známost. V tom utajení mu pomáhala i Snášelová.
Tušil, že se něco můžete dovědět. Směroval blesk, který by mířil na to děvče, stranou, na Snášelovou. Nemohl vědět, že blesk bude smrtelný. Mimochodem, doktorka Steinová nikdy nebyla Maternovou milenkou, doktorka Steinová Borise Maternu vůbec osobně neznala. Skutečnou milenkou a matkou jeho dítěte je doktorka Ruth Adlerová. Hovořil jsem s ní. Je na venkově v naprostém bezpečí, a možná že vás bude zajímat dokument, který jí Boris Materna předal. Je to totiž Maternovo prohlášení o tom, že dítě, které se Ruth Adlerové narodí, je jeho dítětem. Notářsky ověřeno. Měl z vás strach. Znal vás. Nedivím se mu, bylo proč mít strach.“
Kapitán Exner se narovnal na sedadle a díval se dopředu do světel reflektorů.
„Svině,“ řekla Klára Maternová.
„Kdo?“ zeptal se suše kapitán Exner.

„Doktore, vy tomu přece musíte rozumět,“ naléhala zpěvačka Kratochvílová na doktora Kloučka. „Já se do vás zavěsím, jo? No fajn. Tohle já nemůžu pochopit za nic na světě.“ Opouštěli spolu s ostatními dům Borise Materny. Poslední šel Michal Exner. Zatímco se všichni shromáždili v předsíni a čekali, prošel kapitán celý dům, zhasnul světla a teď byl na konci malého průvodu návštěvníků.
Už nikdy nikdo nebude hostem u Maternů.
„Co byste ještě chtěla vědět, miláčku,“ ptal se doktor Klouček Věry Kratochvílové.
„Tak jednak,“ ukazovala na prstech, „jestli mě odvezete domů. Odvezete. A pak, doktore, jak je možný, že nějakej člověk, mladej, starej, začne vraždit jen tak z ničeho nic.“
„Ale to nebylo z ničeho nic, jak jste slyšela,“ vysvětloval psychiatr. „Pak jsem úplně pitomá. Přece si to stařík musel spočítat…“
„Jenomže v tom to je,“ pravil doktor Klouček laskavě, „že si všecko spočítal. Byl už starý. Byla jeho jedinou dcerou. Znala jste ji. Víte, jak byla důsledná. Naprosto důsledná, precizní, vytrvalá. Naléhala. Umíte si představit, co to je?“ Zavrtěl hlavou. „Dny, týdny, měsíce. Ne, tohle vy si neumíte představit. To vy si, moje drahá, nikdy představit nedovedete.“
Zastavila se. „Ježíš, a proč?“
„Protože například zrovna vy patříte k lidem, pro něž by spousta jiných vraždila.“
„Vážně?“
„Heleďte,“ poklepal jí doktor Klouček na rameno. „Je pozdě, jdem spát. A jestli to nevíte, tak já vám můžu říct, že zrovna pro vás, pro lásku k vám, pro vaše slovo a váš pohled, by se mezi chlapci tohoto státu našlo pár desítek, co by bylo ochotno pro vás zabíjet. Třeba jen proto, že byste jim dovolila klečet u vašich nohou.“
Zavrtěla hlavou. Obrátila se na skladatele Smetanu: „Fakt, Milane? To je kravina, ne?“
Milan Smetana se laskavě usmál: „Samozřejmě je to pravda. Uvědom si, jak k tobě například vzhlíží pan režisér Hodan.“
„Ten blbec?“ Zavrtěla hlavou. „Jo, ten by takový voloviny byl schopnej. Doktore, jedem? Nějak mě to všechno vzalo.“
Nejistě kráčeli temným náměstíčkem onoho drákulovského hradu nad starým břevnovským klášterem.
Mistr František Třešňák, který Exnerovi pomáhal procházet dům a zhášet světla, mu teď asistoval při zavírání dveří.
„Kolikrát ten Boris umřel ve všelijakých rolích. Byl herecký typ hrdina. Často hrdina, který umírá. Možná že to jednou nějaký divadelní historik spočítá. V kolika rolích umřel. Anebo kolikrát padl se zbraní v ruce!“ Vzdychl. „Tak tohle byl jeho poslední pád.“
„Myslím, že jste trochu pil,“ řekla architektka Smetanová Exnerovi. „Kde máte vůz?“
„Zavezli mě sem a nechali mě tady. Svítá, půjdu pěšky.“
„A kam?“
„Ale vlastně kousek, pár kilometrů. Na Bílou horu.“
„Ráda vás tam zavezu, jestli dovolíte. Mám pocit, že toho musíte mít až nad hlavu.“
Kapitán Exner se dotkl konečky prstů jejího předloktí. „Byla byste hrozně hodná.“
Scenárista a spisovatel Jan Pelíšek se opíral o jednu ze zdí, které členily prostranství před rodinnými domky. Měl opřenou hlavu o drsnou omítku a zíral k blednoucím hvězdám: „Žijeme s nimi léta. Navštěvujeme se, říkáme si, že jsme přátelé, že se známe! Neměli jsme ani tušení!“
Řeč zaujala doktora Kloučka, který byl už v polovině náměstí a zavolal: „A teď si představte, Pelíšku, těch rodin, těch uzavřených bytů, těch lidí, co se v těch bytech žerou a nikdo o tom neví. Je ta klidná hladina, člověče, a jen někdy, najednou z ní vyplave mršina, a té mršině se říká zločin.“

„Tak nevím," vrtěl hlavou Pelíšek, „jestli je lepší, že o tom nevíme, nebo jestli je to horší. Zabraňte tomu," vykřikl na doktora Kloučka. „Jste psychiatr! Profesionál!"
„Jste spisovatel!" křičel doktor Klouček. „Profesionál! Zabraňte tomu!"
Rozsvítila se světla vozu a na náměstí vycouvala Eliška Smetanová. Otevřela dveře.
„Děkuju," řekl tiše kapitán Exner. Potom se rozhlédl. „Jenom maličkost, pánové, jenom maličkost: občas někdo to, o čem hovoříte, to, co se děje pod zmíněnou hladinou, tuší. Občas to někdo skoro ví. Tady to bylo taky tak, pánové. Dobrou noc, a na shledanou! Mistře Třešňáku! Na shledanou! Až se vrátíte, přijdu se podívat na Pepu Lomcováka, na krásnou vílu Lilinku a zasmát se čertu Barabáši. Mám rád čerty, Mistře Třešňáku! Jsou to zřetelní duchové záporu a zatraceně někdy zakolísají směrem k dobru. Je to lepší než andělé, ti duchové kladu. Ti když zakolísají ke zlu, tak to páchne sladkými úsměvy a… a…" kapitán Exner kupodivu – snad únavou – nenalézal slov.
„Blbou pseudomorálkou," doplnil ho František Třešňák. „Na shledanou, kapitáne."

Světla vozu zjasňovala řídnoucí tmu. Díl světa, prostor, kterým řídila vůz inženýrka Smetanová, začal být modravý. Vjela na hlavní ulici a zabočila rychleji, než bylo příjemné.
„Promiňte, jsem z toho trochu rozklepaná. A to mi všechno ještě pořádně nedošlo. Co vy zítra, do úřadu?"
„Nejsem úředník."
„Proboha! Jak jsem vás viděla poprvé, hned jsem věděla, že s vámi nebude něco v pořádku. Co tedy jste, když ne – jak bych to řekla – pracovník kriminálního úřadu? Prostě: policejní úředník?"
„Jsem, paní inženýrko," pravil kapitán Exner, „zoufalý poutník."
„Dobrá, zoufalý poutníče," usmívala se. „Kde a jak tedy budete putovat?"
Vzdychl. „Měl bych se vrátit do Opolné. Víte, do toho městečka, jak je ten zámek."
„Skvost zaalpské renesanční architektury."
„Přesně tak."
„Kvůli tomu skvostu?"
„Ano, taky. Kromě toho mám na dvoře v hotelu v kůlně u pana vrchního Karlíka schované auto. Měl jsem tam trávit dovolenou."
„A čím jezdíte?"
„Starou mercedeskou, paní inženýrko, kabrioletem, krásným starým autem. Jenže už je tak vzácné a drahé, že se s ním málem bojím na silnici."
„Vy se něčeho bojíte, kapitáne?"
Přikývl. „Bojím. Všichni se něčeho bojíme, paní inženýrko." Zastavila před hotelovým domem. „Tady?"
„Ano."
„Vy máte opravdu jen tu starou mercedesku kabriolet?"
„Jistě."
„Kdybyste neměl jinou možnost než autobusem a nechtělo se vám, zavolejte. Dovezu vás k vašemu stařičkému autu a k tomu skvostu zaalpské renesance."
Pohlédli si do očí, usmál se, zablýskly jí brýle a lehce přikývl, že souhlasí.
Drobnou ruku měla opřenou o rychlostní páku. Dotkl se dlaní hřbetu té ruky. „Díky. Zavolám."

Zazvonil u prosklených dveří. Ze slabě osvětlené kukaně se vynořila vrátná, jiná než posledně a předposledně. Rozsvítila nad vchodem, aby na příchozího dobře viděla.
„Neznám vás, kdopak jste?"
Kapitán Exner ukázal služební odznak. „Bezpečnost."
Otevřela. „Prosím, soudruhu. Ke komu?"
„To snad si necháme pro sebe, paní," řekl a zamířil k výtahu.
„Samozřejmě," souhlasila.
Jel nahoru a zdálo se mu, že se výtah nějak příliš kolébá.
Zazvonil a pak ještě jednou. Zaslechl cvaknutí vypínače.
„On?" ozvalo se za dveřmi.
„On," pravil.
Marie Eichová pomalu otvírala a zároveň ustupovala, aby cesta do předsíně zůstala volná. „Je hluboká noc, mon capitaine," řekla.
„Hluboká noc."
„Je právě časné jitro," odpověděl kapitán Exner, jak nejsvěžeji uměl. Vešel do předsíně a zavřel dveře.
Plavovlasé stvoření, které kupodivu přednášelo starofrancouzskou literaturu na staroslavné univerzitě, pokrčilo rameny: „No, co se dá dělat. Tedy jitro," zívla. „Tedy snídani?"
„Ale já nepřišel jíst," řekl nesměle. „Prostě jsem tu záležitost uzavřel a přišel jsem ti o ní vyprávět."
Políbila ho. „Těším se. Vajíčka?"
Posadila ho do křesla. Záclonou prosvítalo jitro. Bleděmodrou oblohou se neslo přistávající letadlo. Blikalo červeně a svítilo si na cestu mohutným reflektorem. Nepochybně se těšilo na přistání. Kapitána Exnera napadlo něco jako: aby se netěšilo na teplou zem po dlouhé mrazivé cestě nocí.
„Vzpomněla jsem si," ozvalo se z kuchyňského koutu, „že by tady byly žampiony. Co takhle na ně ty vejce hodit?"
Nedostalo se jí odpovědi.
„A tonik, nebo jen sodovku?"

Nedostalo se jí odpovědi.
Obrátila se a pochopila. V garsonce nebyl nikdo, kdo by jí odpověděl.
Kapitán Exner spal.
Měla v ruce pánev. A tak ji položila na kuchyňský stůl, postavila se před Exnera a chvíli přemýšlela, co by měla dělat. Po té chvíli pokrčila rameny a rozhodla se, že nechá věci být tak, jak jsou. Proti křeslu, na němž spal, byl její rozestlaný gauč. Vrátila se na něj, přikryla se, a protože byla povahy vyrovnané, pokračovala v přerušeném spánku.

Byl nákupní den a paní Taussigová s panem Hálkem měli za pultem plné ruce práce. „Tak podívejte," říkala paní Taussigová jednomu zákazníkovi, „za tuhle sbírečku vám můžeme dát deset korun."
„Ježišmarjá," vyjevil se prodávající. „Prosím vás, vždyť je to vydání z roku 1896."
„To je sice pravda, pane, jenomže tohleto vydání má kdekdo, je ho spousta. Jo, kdybyste měl vydání z roku 1892, kdy vyšla ještě soukromým nákladem autora, potom by cena byla značně vyšší."
Prodávající pokýval hlavou. „No tak dobrá, dejte mi desetikorunu."
Paní Taussigová vyřídila věc a bezděčně vzhlédla. Kdosi se jí totiž neomaleně opřel o pult. „A jéje," pravila, „to je doba, co jste tady nebyl, pane kapitáne."
„Neměl jsem čas, paní Taussigová," omlouval se kapitán Exner. „Bylo nějak práce až nad hlavu."
„Slyšela jsem. Je to divný, že? Asi jsem neslyšela všechno, ale je to dost divný, že?"
„Jsou věci mezi nebem a zemí prapodivný," filozofoval kapitán Exner na úrovni trhovce. „Už jste si dala spravit elektriku?"
„Kdepak? Proč? Když nám nikdo schválně nevyráží pojistky, tak je to v pořádku."
„Vlastně máte pravdu," souhlasil.
„A copak byste si přál?" zeptala se.
„Ale jedu na dovolenou," svěřil se jí kapitán Exner. „„A koupil bych si nějakou knížku, aby bylo co číst."
„Co tak pro vás, proboha? Zábavnýho? Poučnýho?"
„Anebo něco ze života?" nabídl úslužně pak Hálek.
Mezitím fronta těch, kteří zde chtěli prodat knihy, utěšeně vzrostla.
„Už to mám," prohlásila paní Taussigová a sáhla pod pult: „Něco o šťastný lásce." Podala Exnerovi knihu a dodala: „Za dvanáct korun. Zaplatíte u pokladny. A přijďte se na nás zase podívat, pane kapitáne."

A tak vyšel kapitán Exner z temného antikvariátu do jasu sluncem prozářené Kamenné ulice a pod paží měl knihu o šťastné lásce.
Asi ji nikdy nebude číst.

KONEC

MLADÁ FRONTA
PRAHA 1987